

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพัทลุง
(พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕)

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
สิงหาคม ๒๕๖๙

คำนำ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนดแนวทาง กระบวนงาน การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร และสหกรณ์ของจังหวัด ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน โดยสอดคล้องกับสถานการณ์และยุทธศาสตร์ทุกระดับ ตั้งแต่ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๗๕) นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง (ร่าง) กรอบแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๗๕) นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนาภาคใต้ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย แผนพัฒนาจังหวัดพัทลุง และทิศทางนโยบายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด (อ.พ.ก.) จังหวัดพัทลุง ได้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๗๕) ตามแนวทาง และกระบวนงานที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด โดยมีคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพัทลุง (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๗๕) เป็นกลไกในการขับเคลื่อนดำเนินงาน ศึกษา วิเคราะห์ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องอย่างครบถ้วนครอบคลุมทุกมิติ ตลอดจนวิเคราะห์สถานการณ์ โอกาส และศักยภาพของจังหวัดโดยใช้เครื่องมือวิเคราะห์สภาพแวดล้อม เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนา และนำข้อมูลที่ได้มาประมวลและวิเคราะห์ นำเสนอต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อรับฟังข้อคิดเห็นต่อสาธารณะ โดยวิธีประชาพิจารณ์ และปรับปรุงเพื่อเสนอคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง (อ.พ.ก.) พิจารณาให้ความเห็นชอบ

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพัทลุง (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๗๕) ฉบับนี้ จะเป็นทิศทางและแนวทางการพัฒนาให้ส่วนราชการและหน่วยงาน อำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรภาคเอกชน บูรณาการทำงานร่วมกัน เพื่อผลักดันให้การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพัทลุงบรรลุเป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อนำมาซึ่งคุณภาพชีวิตที่ดีของเกษตรกรและประชาชนชาวจังหวัดพัทลุงต่อไป

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง
สิงหาคม ๒๕๖๙

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
๑. ที่มา	๑
๒. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์	๒
๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)	๒
๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๓) ประเด็นการเกษตร (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๘๐) ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม	๒
๒.๓ (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)	๑๑
๒.๔ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๑๗
๒.๕ (ร่าง) กรอบแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)	๒๐
๒.๖ นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๒๒
๒.๗ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs)	๒๔
๒.๘ (ร่าง) กรอบเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕	๒๖
๒.๙ ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด	๒๙
๒.๑๐ ยุทธศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	๓๒
ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดพัทลุง	๓๖
๑. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด	๓๖
๑.๑ ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัด	๓๖
๑.๒ ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัด	๔๘
๑.๓ ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม	๔๙
๑.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค	๕๐
๑.๕ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัด	๕๓
๑.๖ ข้อมูลด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	๕๖
๒. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	๖๒
๒.๑ ครีวเรือนเกษตรกรและแรงงานภาคเกษตร	๖๒
๒.๒ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร	๖๒
๒.๓ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	๖๔
๒.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	๖๘
๒.๕ สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	๘๖

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
๒.๖ ข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตร (อกษ.)	๘๘
๒.๗ จำนวนปราชญ์ชาวบ้านของจังหวัดชาวบ้านของจังหวัดภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	๘๘
๒.๘ ข้อมูลด้านการเกษตรอื่นๆ เกี่ยวข้อง	๘๙
ส่วนที่ ๓ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	๑๐๒
ส่วนที่ ๔ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพัทลุง	๑๑๑
๑. วิสัยทัศน์ (Vision)	๑๑๑
๒. พันธกิจ	๑๑๑
๓. เป้าหมายการพัฒนา	๑๑๑
๔. ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนา	๑๑๑
๕. ประเด็นพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	๑๑๒
๖. แผนที่แสดงความสอดคล้องของแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพัทลุง (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) กับแผน ๓ ระดับ	๑๑๙
๗. ค่าเป้าหมายและตัวชี้วัดด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕)	๑๒๔
ส่วนที่ ๕ แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)	๑๕๖
ภาคผนวก	๒๐๖

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ แสดงลักษณะดินจังหวัดพัทลุง	๓๘
ตารางที่ ๒ แสดงสภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันของจังหวัดพัทลุง ปี พ.ศ. ๒๕๖๓	๓๙
ตารางที่ ๓ แสดงปริมาณน้ำฝนและจำนวนวันฝนตก ปี ๒๕๕๙ – ๒๕๖๘	๔๐
ตารางที่ ๔ แสดงอุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด - ต่ำสุด ปี ๒๕๕๙ – ๒๕๖๘	๔๐
ตารางที่ ๕ แสดงปริมาณน้ำท่าในลุ่มน้ำย่อย ๔ ลุ่มน้ำของจังหวัดพัทลุง	๔๓
ตารางที่ ๖ แสดงการจำแนกพื้นที่ป่าจังหวัดพัทลุง	๔๔
ตารางที่ ๗ แสดงการเปรียบเทียบพื้นที่ป่าไม้จังหวัดพัทลุงในรอบ ๕ ปี	๔๔
ตารางที่ ๘ แสดงการแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดพัทลุง	๔๘
ตารางที่ ๙ แสดงจำนวนประชากรของจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๘	๔๙
ตารางที่ ๑๐ แสดงข้อมูลแรงงานจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๘	๔๙
ตารางที่ ๑๑ แสดงจำนวนผู้นับถือศาสนา	๕๐
ตารางที่ ๑๒ แสดงระยะทางจากอำเภอถึงศาลากลางจังหวัดพัทลุง	๕๑
ตารางที่ ๑๓ แสดงจำนวนครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้แยกเป็นรายอำเภอของจังหวัดพัทลุง	๕๒
ตารางที่ ๑๔ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดพัทลุง ณ ราคาประจำปี จำแนกตามสาขาการผลิต ปี พ.ศ.๒๕๖๒ - ๒๕๖๗p จังหวัดพัทลุง	๕๔
ตารางที่ ๑๕ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดพัทลุงแบบปริมาณลูกโซ่ จำแนกตามสาขาการผลิต ปี พ.ศ.๒๕๖๒ - ๒๕๖๗p จังหวัดพัทลุง	๕๕
ตารางที่ ๑๖ แสดงแหล่งท่องเที่ยวชุมชนภายในจังหวัด	๕๙
ตารางที่ ๑๗ แสดงข้อมูลสถิติการท่องเที่ยวของจังหวัดพัทลุง	๖๐
ตารางที่ ๑๘ แสดงจำนวนครัวเรือนเกษตรกรและจำนวนแรงงานภาคเกษตรของจังหวัดพัทลุง	๖๒
ตารางที่ ๑๙ แสดงการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอจังหวัดพัทลุง	๖๓
ตารางที่ ๒๐ แสดงข้อมูลโครงการชลประทานในพื้นที่จังหวัดพัทลุง ตั้งแต่อดีตจนถึงปี ๒๕๖๘	๖๔
ตารางที่ ๒๑ แสดงรายชื่อโครงการชลประทานในพื้นที่จังหวัดพัทลุง ตั้งแต่อดีตจนถึงปี ๒๕๖๘	๖๕
ตารางที่ ๒๒ แสดงข้อมูลธนาคารน้ำใต้ดินจังหวัดพัทลุง	๖๖
ตารางที่ ๒๓ แสดงจำนวนและพื้นที่แหล่งน้ำจืดในจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๘	๖๖
ตารางที่ ๒๔ แสดงข้อมูลการขุดสระน้ำขนาดเล็กในไร่นานอกเขตชลประทาน ปี ๒๕๔๙-๒๕๖๘ จังหวัดพัทลุง	๖๗
ตารางที่ ๒๕ แสดงข้อมูลโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ จังหวัดพัทลุง	๖๘
ตารางที่ ๒๖ แสดงด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัดพัทลุง ปีการผลิต ๒๕๖๗	๖๘
ตารางที่ ๒๗ แสดงพื้นที่ปลูก พื้นที่กรีดยอด ผลผลิตรวม ผลผลิตเฉลี่ย ราคาและมูลค่ายางพารา ในจังหวัดพัทลุง ช่วง ๕ ปี (๒๕๖๓-๒๕๖๗)	๖๙
ตารางที่ ๒๘ แสดงพื้นที่ปลูก พื้นที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต ผลผลิตรวม ผลผลิตเฉลี่ย ราคาข้าวนาปี ในจังหวัดพัทลุง ช่วง ๕ ปี (๒๕๖๒/๖๓ – ๒๕๖๖/๖๗)	๖๙
ตารางที่ ๒๙ แสดงพื้นที่ปลูก พื้นที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต ผลผลิตรวม ผลผลิตเฉลี่ย ราคาข้าวนาปรัง ในจังหวัดพัทลุง ช่วง ๕ ปี (๒๕๖๓-๒๕๖๗)	๗๐

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ ๓๐ แสดงพื้นที่ปลูก ให้ผล ผลผลิตรวม ผลผลิตเฉลี่ย และราคาปาล์มน้ำมัน ช่วง ๕ ปี (๒๕๖๓ - ๒๕๖๗)	๗๐
ตารางที่ ๓๑ แสดงพื้นที่ปลูก พื้นที่ให้ผล ผลผลิตรวม ผลผลิตเฉลี่ย ราคาทุเรียน ช่วง ๕ ปี (๒๕๖๓-๒๕๖๗)	๗๑
ตารางที่ ๓๒ แสดงพื้นที่ปลูก พื้นที่ให้ผล ผลผลิตรวม ผลผลิตเฉลี่ย ราคาผลเงาะ ช่วง ๕ ปี (๒๕๖๓-๒๕๖๗)	๗๑
ตารางที่ ๓๓ แสดงพื้นที่ปลูก พื้นที่ให้ผล ผลผลิตรวม ผลผลิตเฉลี่ย ราคามังคุด ช่วง ๕ ปี (๒๕๖๓-๒๕๖๗)	๗๒
ตารางที่ ๓๔ แสดงพื้นที่ปลูก พื้นที่ให้ผล ผลผลิตรวม ผลผลิตเฉลี่ย ราคาลองกอง ช่วง ๕ ปี ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๖	๗๒
ตารางที่ ๓๕ แสดงพื้นที่ปลูก พื้นที่ให้ผล ผลผลิตรวม ผลผลิตเฉลี่ย ราคาผลสละ ช่วง ๕ ปี (๒๕๖๓-๒๕๖๗)	๗๓
ตารางที่ ๓๖ แสดงพื้นที่ปลูก พื้นที่ให้ผล ผลผลิตรวม ผลผลิตเฉลี่ย ราคาผลสับปะรด ช่วง ๕ ปี (๒๕๖๓-๒๕๖๗)	๗๓
ตารางที่ ๓๗ แสดงข้อมูลด้านการปศุสัตว์ของจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๘	๗๔
ตารางที่ ๓๘ แสดงจำนวนสุกรและเกษตรกรผู้เลี้ยง ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘	๗๔
ตารางที่ ๓๙ แสดงจำนวนไก่เนื้อและเกษตรกรผู้เลี้ยง ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘	๗๕
ตารางที่ ๔๐ แสดงจำนวนไก่ไข่และเกษตรกรผู้เลี้ยง ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘	๗๕
ตารางที่ ๔๑ แสดงจำนวนโคเนื้อและเกษตรกรผู้เลี้ยง ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘	๗๖
ตารางที่ ๔๒ แสดงจำนวนโคนมและเกษตรกรผู้เลี้ยง ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘	๗๖
ตารางที่ ๔๓ แสดงข้อมูลด้านการประมงของจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๘	๗๗
ตารางที่ ๔๔ แสดงข้อมูลการเลี้ยงปลากระพงขาว ปี ๒๕๖๔-๒๕๖๘	๗๗
ตารางที่ ๔๕ แสดงข้อมูลการเลี้ยงกุ้งขาวแวนนาไม ปี ๒๕๖๔-๒๕๖๘	๗๗
ตารางที่ ๔๖ แสดงข้อมูลการเลี้ยงปลาดุก ปี ๒๕๖๔-๒๕๖๘	๗๘
ตารางที่ ๔๗ แสดงข้อมูลการเลี้ยงปลานิล ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๗	๗๘
ตารางที่ ๔๘ แสดงข้อมูลการเลี้ยงกบ ปี ๒๕๖๔-๒๕๖๘	๗๙
ตารางที่ ๔๙ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)	๗๙
ตารางที่ ๕๐ แสดงข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร	๘๐
ตารางที่ ๕๑ กลุ่มเกษตรกรที่ผลิตสินค้า OTOP ที่มียอดจำหน่ายสูงสุด ๑๐ อันดับแรกของจังหวัดพัทลุง	๘๑
ตารางที่ ๕๒ แสดงข้อมูลการเพาะปลูกและร้อยละผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัดพัทลุง	๘๓
ตารางที่ ๕๓ แสดงประเภทยุทธศาสตร์และจำนวนสมาชิก ปี ๒๕๖๘	๘๖
ตารางที่ ๕๔ แสดงจำนวนสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๘	๘๖
ตารางที่ ๕๕ แสดงจำนวนสมาชิกกลุ่มเกษตรกรจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๘	๘๖
ตารางที่ ๕๖ แสดงจำนวน และสมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๘	๘๗

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ ๕๗ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๘	๘๗
ตารางที่ ๕๘ แสดงสรุปจำนวนอาสาสมัครเกษตรกร (อกษ.) ตามสาขา	๘๘
ตารางที่ ๕๙ แสดงจำนวนปราชญ์ชาวบ้านของจังหวัด	๘๘
ตารางที่ ๖๐ แสดงจำนวนและสมาชิกแปลงใหญ่แยกรายอำเภอจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๘	๘๙
ตารางที่ ๖๑ แสดงจำนวนและสมาชิกแปลงใหญ่ด้านพืช และแมลงเศรษฐกิจแยกรายอำเภอ จังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๘	๘๙
ตารางที่ ๖๒ แสดงจำนวนและสมาชิกแปลงใหญ่ด้านพืช (ไม้ผล) รายชนิดสินค้า แยกรายอำเภอจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๘	๙๐
ตารางที่ ๖๓ แสดงจำนวนและสมาชิกแปลงใหญ่ด้านปศุสัตว์ รายชนิดสินค้าแยกรายอำเภอ จังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๘	๙๐
ตารางที่ ๖๔ แสดงจำนวนและสมาชิกแปลงใหญ่ด้านประมง รายชนิดสินค้า แยกรายอำเภอจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๘	๙๑
ตารางที่ ๖๕ แสดงจำนวนและสมาชิกศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.หลัก/เครือข่าย) จังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๘	๙๑
ตารางที่ ๖๖ แสดงข้อมูลศูนย์ข้าวชุมชน จังหวัดพัทลุง	๙๒
ตารางที่ ๖๗ แสดงชื่อและที่อยู่ร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัยเลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant)	๙๖
ตารางที่ ๖๘ แสดงสถานประกอบการด้านอุตสาหกรรมในจังหวัดพัทลุงมีการลงทุน มากกว่า ๑๐๐ ล้านบาท	๙๗
ตารางที่ ๖๙ แสดงสถิติจำนวนโรงงานแยกตามหมวดอุตสาหกรรม	๙๘
ตารางที่ ๗๐ แสดงข้อมูล ส.ป.ก.๔-๐๑ ปี ๒๕๐๐-ปัจจุบัน จังหวัดพัทลุง	๙๙
ตารางที่ ๗๑ แสดงข้อมูลการจัดที่ทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) ในพื้นที่จังหวัดพัทลุง	๑๐๐
ตารางที่ ๗๒ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey ๗-S Framework	๑๐๒
ตารางที่ ๗๓ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis	๑๐๕
ตารางที่ ๗๔ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์	๑๐๗

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑. ที่มา

๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ หมวด ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา ๖๕ กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว มาตรา ๗๒ กำหนดให้รัฐพึงดำเนินการเกี่ยวกับที่ดิน ทรัพยากรน้ำ และพลังงาน (๑) วางแผนการใช้ที่ดินของประเทศให้เหมาะสมกับสภาพของพื้นที่และศักยภาพของที่ดิน ตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน (๓) จัดให้มีมาตรการกระจายการถือครองที่ดินเพื่อให้ประชาชนสามารถมีที่ทำกินได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม (๔) จัดให้มีทรัพยากรน้ำที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อการอุปโภคบริโภคของประชาชน รวมทั้งการประกอบเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และอื่น ๆ มาตรา ๗๓ กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรการหรือกลไกที่ช่วยให้เกษตรกรประกอบเกษตรกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้ผลผลิตที่มีปริมาณและคุณภาพสูง มีความปลอดภัย โดยใช้ต้นทุนต่ำและสามารถแข่งขันในตลาดได้ และพึงช่วยเหลือเกษตรกรผู้ยากไร้ให้มีที่ทำกินโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่นใด มาตรา ๗๕ กำหนดให้รัฐพึงจัดระบบเศรษฐกิจให้ประชาชนมีโอกาสได้รับประโยชน์จากความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไปพร้อมกันอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และยั่งยืน สามารถพึ่งพาตนเองได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ขจัดการผูกขาดทางเศรษฐกิจที่ไม่เป็นธรรม และพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของเศรษฐกิจของประชาชนและประเทศ โดยรัฐพึงส่งเสริม สนับสนุน ค้ำครอง และสร้างเสถียรภาพให้แก่ระบบสหกรณ์ ประเภทต่าง ๆ และกิจการวิสาหกิจขนาดย่อมและขนาดกลางของประชาชนและชุมชน รวมถึงมาตรา ๗๖ กำหนดให้รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินทั้งส่วนราชการ ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยหน่วยงานของรัฐต้องร่วมมือและช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะ และการใช้จ่ายเงินงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

๑.๒ เพื่อให้การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศเป็นไปอย่างมีทิศทางและเป็นระบบ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ฉบับนี้จึงได้กำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงานให้สอดคล้องและยึดโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ซึ่งมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาประเทศให้มีความ “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” อันเป็นกรอบสำคัญในการกำหนดทิศทางการพัฒนาภาคการเกษตรและสหกรณ์ให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาประเทศในระยะยาว

๑.๓ นอกจากนี้ ยังเป็นไปตามทิศทางการพัฒนาตาม (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๔ ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลัก คือ “เศรษฐกิจขยายตัวสูงขึ้น อย่างทั่วถึง และยั่งยืน” และกำหนดทิศทางการพัฒนาของแผน คือ การเพิ่มผลิตภาพและความสามารถในการแข่งขัน ด้วยการซ่อมและเสริมรากฐานให้มั่นคงควบคู่ไปกับการสร้างความพร้อมและโอกาสสำหรับอนาคต ประกอบกับทิศทางการพัฒนาภาคการเกษตร คือ “เกษตรกรรมมีคุณภาพชีวิตที่ดี เกษตรไทยสู่เกษตรสมัยใหม่ที่มีมั่นคง ปลอดภัย และแข่งขันได้ ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม” โดยมุ่งปรับโครงสร้างภาคการเกษตรจากการผลิตเชิงปริมาณสู่การผลิตที่เน้นประสิทธิภาพ มูลค่าเพิ่มและความยั่งยืน ภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลก สภาพภูมิอากาศ เทคโนโลยีดิจิทัล และโครงสร้างประชากร อย่างไรก็ตาม

เนื่องจาก (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๔ และ (ร่าง) กรอบแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕ อยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาให้ความเห็นชอบตามขั้นตอนของกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ฉบับนี้ จึงอ้างอิงกรอบแนวทางตามร่างดังกล่าวเป็นหลัก และจะมีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับสาระสำคัญของแผนที่ได้รับความเห็นชอบอย่างเป็นทางการต่อไป ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการ และคงไว้ซึ่งความสอดคล้องเชิงยุทธศาสตร์ในทุกระดับ

๒. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงกำหนดกรอบแนวคิดหลักในการจัดทำแผนฯ โดยมุ่งเน้นให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนพัฒนาในระดับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

กำหนดวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

๒.๑.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง เน้นการบริหารจัดการสภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกราช อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติ ได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่นๆ ให้สามารถขับเคลื่อน ไปได้ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด

๒.๑.๒ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมาย ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน และประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันสูง โดยมีประเด็นการพัฒนา ดังนี้

๑) การเกษตรสร้างมูลค่า โดยการส่งเสริมการนำอัตลักษณ์พื้นถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยมาใช้ในการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์การเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มสูงเป็นสินค้าเกษตรชนิดใหม่ รองรับความต้องการของตลาดยุคใหม่ การส่งเสริมการขึ้นทะเบียนรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์การส่งเสริมการสร้างแบรนด์สินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น และการสร้างความต้องการของสินค้าด้วยการสร้างเรื่องราวของสินค้าให้เป็นที่รู้จักและยอมรับในคุณภาพทั้งในประเทศและต่างประเทศ สร้างความตระหนักแก่ผู้ผลิตและผู้บริโภคให้ความสำคัญมาตรฐานการจัดการความปลอดภัยของอาหาร การผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับมาตรฐาน และเข้าสู่ระบบมาตรฐานการจัดการคุณภาพทางการเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน การให้ความรู้เกษตรกร ด้านกระบวนการผลิตตามมาตรฐานเพื่อมุ่งสู่การเลิกใช้สารเคมี ส่งเสริมการถ่ายทอดองค์ความรู้แก่เกษตรกรในการทำเกษตรปลอดภัยเปลี่ยนผ่านไปสู่การทำเกษตรอินทรีย์ตลอดจนสนับสนุนกลไกทางการตลาดแก่เกษตรกรที่ต้องการทำการเกษตรอินทรีย์ พัฒนาระบบการตรวจรับรองคุณภาพและมาตรฐาน สินค้าเกษตรอินทรีย์ของไทย และระบบตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับทั้งในและต่างประเทศ การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ภูมิปัญญา

การสร้างความแตกต่าง การควบคุมคุณภาพและความปลอดภัย ส่งเสริมการสร้างแบรนด์และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

๒) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต โดยการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อต่อยอดจากภาคเกษตรไทยและมุ่งสู่อุตสาหกรรมบนฐานชีวภาพที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึง พลังงานชีวมวล ต่อยอดพัฒนาอุตสาหกรรมความมั่นคงด้านต่าง ๆ จากอุตสาหกรรมของประเทศที่มีความเข้มแข็งอยู่แล้ว เพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก ให้มีความสมดุลและเกิดความมั่นคง สามารถพึ่งพาตนเองทางด้านพลังงาน

๓) สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว โดยการส่งเสริมการท่องเที่ยวตามฤดูกาลและตามศักยภาพของพื้นที่ ทั้งการท่องเที่ยววิถีชุมชน การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ รวมทั้ง การส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีพุทธ เพื่อให้ประเทศไทยเป็นจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยววิถีพุทธของโลก

๔) โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ระบบขนส่ง ระบบดิจิทัลเพื่อการติดต่อสื่อสาร เพื่อสนับสนุนการขนส่งสินค้าการเกษตรและเชื่อมโยงการท่องเที่ยว

๕) พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่ สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการยุคใหม่ ไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการรายใหญ่ กลาง เล็ก วิสาหกิจเริ่มต้น วิสาหกิจชุมชนหรือวิสาหกิจเพื่อสังคม รวมทั้งเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ที่มีทักษะและจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการ มีความสามารถในการแข่งขันและมีอัตลักษณ์ชัดเจนให้มีความสามารถในการสร้างและใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมตลอดกระบวนการการผลิตและบริการ การจัดการ และการตลาด สามารถบริหารจัดการธุรกิจและบริการ ส่งเสริมการเข้าถึงบริการทางการเงินของผู้ประกอบการ โดยการจัดหาแหล่งเงินทุนและสนับสนุนให้มีช่องทางทางการเงินที่หลากหลายและน่าเชื่อถือ สนับสนุนผู้ประกอบการ ให้มีอัตลักษณ์และแบรนด์ที่เด่นชัด รวมทั้งพัฒนาบรรจุภัณฑ์สินค้าที่มีคุณภาพและมีความแตกต่าง สร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี และฐานข้อมูลขนาดใหญ่ผ่านระบบออนไลน์

๒.๑.๓ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยการพัฒนาเพิ่มศักยภาพให้ประชาชนทุกช่วงวัยบนฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้ง ยกระดับศักยภาพทักษะ และสมรรถนะแรงงานอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับความสามารถเฉพาะบุคคล ตามความต้องการของตลาดแรงงาน พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

๒.๑.๔ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม โดยการพัฒนาการเกษตรให้เหมาะสมกับศักยภาพของเกษตรกร ฐานทรัพยากรและบริบทของพื้นที่และชุมชนท้องถิ่น โดยเน้นระบบการจัดการตนเอง ของเกษตรกร และการมีกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากเพิ่มช่องทางการตลาดและเชื่อมโยงการค้าด้วยเครือข่ายพันธมิตรและวิสาหกิจเพื่อสังคม กำหนดนโยบายและกติกาเพื่อเพิ่มโอกาสของเกษตรกร พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมบนฐาน ความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมถึงส่งเสริมการผลิตแปรรูปสินค้าให้มีเอกลักษณ์ และการจัดการในภาคบริการที่เชื่อมโยงกับฐานทรัพยากรของชุมชน สร้างการเรียนรู้ของชุมชน ให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลก การพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริมโอกาสการเข้าถึงข้อมูล ข่าวสารและองค์ความรู้ของชุมชน ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

๒.๑.๕ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจให้เติบโตและมีความเป็นธรรมบนความสมดุลของฐานทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพ สิ่งแวดล้อมที่ดีด้วยเศรษฐกิจฐานชีวภาพ นำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิต เพิ่มความเป็นธรรมทางสังคม สามารถลดความเสี่ยงของผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและลดปัญหาความขาดแคลนทรัพยากร พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง มีข้อกำหนด รูปแบบ และกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการใช้พื้นที่ตามศักยภาพและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยเน้นการพัฒนา “เมืองน่าอยู่ ชนบทมั่นคง เกษตรยั่งยืน อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ” และส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือกที่คำนึงถึงการพัฒนาอย่างเหมาะสม

๒.๑.๖ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ แยกแยะบทบาทหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือการให้บริการในระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขัน มีสมรรถนะสูง ยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้ง มีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยม ความซื่อสัตย์สุจริต ความมั่งคั่ง และสร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างสิ้นเชิง นอกจากนี้ กฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็น มีความทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนา โดยกระบวนการยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และการอำนวยความสะดวกยุติธรรมตามหลักนิติธรรม

โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- ๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- ๒) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- ๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๓) ประเด็นการเกษตร (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม

เป็นแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมให้มีความสอดคล้องกับบริบทและสถานการณ์ในการพัฒนาประเทศที่เป็นปัจจุบัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับผลิตภัณท์มวลรวมภายในประเทศสาขาเกษตร และเพิ่มผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตรอย่างเป็นระบบ ควบคู่กับการเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหาร การยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของเกษตรกร ตลอดจนการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศให้เติบโตอย่างมั่นคงและยั่งยืน การดำเนินการมุ่งเน้นการปรับโครงสร้างภาคเกษตรจากการผลิตเชิงปริมาณไปสู่การผลิตสินค้าเกษตรและผลิตภัณท์เกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มสูง โดยอาศัยศักยภาพด้านอัตลักษณ์พื้นถิ่น ความหลากหลายทางชีวภาพ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ ตลอดจนการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทานอย่างครบวงจร ตั้งแต่กระบวนการผลิต การแปรรูป การตลาด การบริโภค ไปจนถึงระบบโลจิสติกส์ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความเชื่อมโยงอย่างบูรณาการทั้งนี้ แผนดังกล่าวมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม การเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยมุ่งหมายให้การพัฒนาภาคเกษตรเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนในระยะยาวประกอบด้วย ๖ แผนย่อย โดยสรุป ดังนี้

๒.๒.๑ แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น

มีเป้าหมายเพื่อให้สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น ผ่านการพัฒนาและต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ซึ่งครอบคลุมสินค้าเกษตรและผลิตภัณท์ทางการเกษตรที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นเฉพาะพื้นที่ สินค้าจากภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทย สินค้าศิลปาชีพ สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณท์ รวมถึงสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ และพืชผลเกษตรและผลไม้เขตร้อน โดยการนำจุดเด่นของอัตลักษณ์พื้นถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยมาใช้ในการผลิตและจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มสูง รวมทั้งสินค้าที่ได้รับการรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ซึ่งมีความโดดเด่นจากทำเลที่ตั้งในเขตโซนร้อน และความหลากหลายของผลผลิตทางการเกษตรของไทยในแต่ละพื้นที่ที่มีเอกลักษณ์และนำมาผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่น

เป้าหมาย สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (เฉลี่ยร้อยละ)

แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย

๑) ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณท์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาวัฒนธรรมและเทคโนโลยีการพัฒนาระบบการผลิตและบรรจุภัณท์ เพื่อให้มีสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่นออกสู่ตลาดสม่ำเสมอถึงสินค้าเกษตรนอกฤดูกาล ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาคูณภาพมาตรฐานที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย

๒) ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เพื่อสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร และผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

๓) สร้างอัตลักษณ์หรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า สร้างความแตกต่างและโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น และสร้างตราสินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น รวมถึงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเกษตรอัตลักษณ์ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากเอกลักษณ์แต่ละพื้นที่ในการ

เชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่นเช่น การท่องเที่ยวและบริการ และส่งเสริมการบริโภคสินค้าเกษตร
อัตลักษณ์พื้นถิ่นในระดับประเทศ และเพื่อการส่งออกไปยังตลาดโลก

๒.๒.๒ แผนย่อยเกษตรปลอดภัย

มีเป้าหมายเพื่อให้สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น และผลิตภัณฑ์เกษตร
ปลอดภัยของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพความปลอดภัยและคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น ผ่านการ
พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย โดยมีกรอบการค้าระหว่าง
ประเทศ และแนวโน้มความต้องการการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารที่ปลอดภัย ที่ทำให้การผลิต
สินค้าเกษตรและอาหารต้องมีการปรับตัวให้เข้าสู่ระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยของอาหาร
เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและภาพลักษณ์ที่ดีต่อสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องตลอดห่วงโซ่ที่มี
คุณภาพและความปลอดภัย

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัยที่ได้รับการรับรอง
ได้แก่ (๑) สินค้าเกษตรที่ผ่านการตรวจรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี และ (๒) สินค้า
อินทรีย์ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพ
ความปลอดภัยและคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น

ตัวชี้วัด ดัชนีคุณภาพและความปลอดภัย ภายใต้ดัชนีความมั่นคงทางอาหาร
(อันดับของโลก ภายในปี ๒๕๗๐/ ๒๕๗๕/ ๒๕๘๐)

แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย

๑) สนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็น
มิตรต่อสิ่งแวดล้อม ตลอดจนส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน อาทิ เกษตรผสมผสาน
เกษตรธรรมชาติเกษตรอินทรีย์ เกษตรทฤษฎีใหม่ และวนเกษตร เป็นต้น เพื่อลดผลกระทบต่อ
สิ่งแวดล้อม ไม่มีการปนเปื้อนของสารเคมีอันตรายในสินค้าเกษตรและอาหาร และสร้างความปลอดภัยและ
มั่นคงด้านอาหารในระดับครัวเรือน

๒) พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบการตรวจรับรองคุณภาพ
จากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลผลผลิตเกษตรปลอดภัย สถาบันเกษตรกรและ
เกษตรกรที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน รวมถึงการพัฒนาคุณค่าทางโภชนาการของสินค้าเกษตร
และอาหาร ตลอดจนพัฒนาระบบการตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับกับความต้องการของตลาด
ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๓) ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้เข้าถึง
แหล่งทุนและสามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน ทั้งมาตรฐานที่เป็นขั้นพื้นฐาน
ตามหลักการปฏิบัติที่ดีทางการเกษตร และพัฒนาต่อยอดไปจนถึงมาตรฐานขั้นสูง เช่น มาตรฐานเกษตร
อินทรีย์ เป็นต้น ตลอดจนส่งเสริมการวิจัยพัฒนาสินค้า พร้อมทั้งดูแลการผลิตอาหารภายใต้มาตรฐาน
ความปลอดภัยและการคุ้มครองผู้บริโภคและการค้าระดับสากล

๔) สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของความปลอดภัย
เพื่อสุขภาพและโภชนาการที่เหมาะสม พัฒนาระบบฐานข้อมูลสินค้าด้านเกษตรปลอดภัย รวมถึงการ
ส่งเสริมด้านการขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย

๕) สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน เพื่อต่อยอดสู่เกษตรอินทรีย์เชิงพาณิชย์ควบคู่กับการขยายตลาดเกษตรอินทรีย์ทั้งในและต่างประเทศ

๒.๒.๓ แผนย่อยเกษตรชีวภาพ

มีเป้าหมายเพื่อให้สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น รวมทั้งวิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งทุกตำบลเพิ่มขึ้น ผ่านการพัฒนาและส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มจากเกษตรชีวภาพ ซึ่งจะให้ความสำคัญต่อการสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพในการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตรด้วยกระบวนการทางชีวภาพ เพื่อนำไปสู่ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูง ภายใต้ระบบการผลิตที่คำนึงถึงการทำการเกษตรที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเกษตรชีวภาพปลอดภัย และคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรชีวภาพ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ วิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งทุกตำบลเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด การจดทะเบียนดำเนินการของวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับเกษตรชีวภาพ (เฉลี่ยร้อยละ)

แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย

๑) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ และเชื้อจุลินทรีย์ เพื่อนำไปสู่การผลิตและขยายผลเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ตลอดจนการเชื่อมโยงไปสู่ภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ

๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรม และฐานทรัพยากรชีวภาพ มีการยกระดับให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็กบนฐานทรัพยากรชีวภาพ ตลอดจนมีการใช้ฐานจากการทำเกษตรกรรมยั่งยืน ซึ่งเป็นระบบการผลิตที่คำนึงถึงระบบนิเวศ สภาพแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อใช้ประโยชน์ และต่อยอดไปสู่สินค้าเกษตรชีวภาพ ตลอดจนสนับสนุนให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้องกับชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมในแต่ละพื้นที่ มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในตลาดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภทโภชนาเภสัช ผลิตภัณฑ์ประเภทเวชสำอาง และผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง รวมถึงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

๔) ส่งเสริมการทำตลาดผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากเกษตรชีวภาพ ประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทย โดยใช้โอกาสจากความต้องการของผู้บริโภคในปัจจุบันที่หันมาใส่ใจสุขภาพ และการรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงการพัฒนากระบวนการข้อมูลด้านเกษตรชีวภาพ

๒.๒.๔ แผนย่อยเกษตรแปรรูป

มีเป้าหมายเพื่อให้สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น ผ่านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร ตลอดจนมีการสนับสนุนต่อยอดไปสู่สินค้าเกษตรขั้นสูงที่มีคุณค่าเฉพาะและผลิตภัณฑ์คุณภาพสูง

เป้าหมาย สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ (เฉลี่ยร้อยละ)

แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย

๑) ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีมูลค่าสูงโดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทานให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

๒) ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้และภูมิปัญญาที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพในการแปรรูป สร้างความแตกต่าง และเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร รวมทั้งการผลักดันเทคโนโลยีและนวัตกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูงที่มีคุณค่าเฉพาะ และผลิตภัณฑ์คุณภาพสูงที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดไปสู่การผลิตเชิงพาณิชย์

๓) สนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในการกระบวนการผลิตหลังการเก็บเกี่ยวและการแปรรูป อาทิ บรรจุภัณฑ์อัจฉริยะ ควบคุมคุณภาพและความปลอดภัย ติดตามผลิตภัณฑ์ระหว่างขนส่งและยืดอายุของอาหารและสินค้าเกษตรในบรรจุภัณฑ์ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้า

๔) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งให้ความสำคัญกับการสร้างเครื่องหมายทางการค้าและการปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

๒.๒.๕ แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

มีเป้าหมายเพื่อให้สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น รวมทั้งผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์ม หรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น ผ่านการพัฒนาศักยภาพการผลิต เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยอาศัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงการใช้และการเข้าถึงเทคโนโลยีการเกษตร เทคโนโลยีดิจิทัลและระบบข้อมูลสำหรับวางแผนการผลิต เพื่อพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะที่สามารถนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้พัฒนาไปสู่รูปแบบฟาร์มอัจฉริยะ

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าสินค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย

๑) ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรแห่งอนาคต อาทิ เกษตรแม่นยำ เกษตรในร่มและเกษตรแนวตั้ง เพื่อนำมาใช้ในการกระบวนการผลิต และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตรทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและทดแทนแรงงานภาคเกษตรที่ลดลงและเข้าสู่สังคมสูงอายุ

๒) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงองค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาดต่าง ๆ ตลอดจนการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล ฐานข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรต่าง ๆ เพื่อการวางแผนการเกษตร และพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะที่มีขีดความสามารถในการแข่งขัน

๓) สนับสนุนและส่งเสริมการทำระบบฟาร์มอัจฉริยะ โดยการถ่ายทอดและสนับสนุนให้เข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีแก่เกษตรกรในราคาที่สามารถึงได้ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เพื่อเพิ่มผลผลิตภาพการผลิต เพิ่มผลผลิตทางการเกษตรในเชิงมูลค่าและปริมาณต่อพื้นที่สูงสุด และทดแทนการผลิตดั้งเดิม

๒.๒.๖ แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร

มีเป้าหมายเพื่อให้ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น ผ่านการสนับสนุนปัจจัยที่ก่อให้เกิดการพัฒนาเกษตรกรและภาคเกษตรให้สามารถปรับตัวไปสู่กระบวนการผลิตที่มีคุณภาพมาตรฐาน และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ เพื่อให้มีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง

เป้าหมายที่ ๑ ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด ผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียน กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด สัดส่วนของจำนวนสถาบันเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน ได้แก่ (๑) สหกรณ์ที่มีความเข้มแข็งระดับ ๑ และ ๒ (๒) วิสาหกิจชุมชนที่มีศักยภาพในระดับดี และ (๓) กลุ่มเกษตรกรที่มีความเข้มแข็งระดับ ๑ และ ๒ ต่อจำนวนสถาบันเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งหมด (เฉลี่ยร้อยละ)

แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย

๑) เพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร อนุรักษ์และรักษาฐานทรัพยากรทางการเกษตรที่สำคัญ เพื่อสนับสนุนการสร้างมูลค่าและความมั่นคงอาหาร อาทิ ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรดิน ให้มีความอุดมสมบูรณ์ การคุ้มครองที่ดินทางการเกษตร การจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตรเพื่อนำมาวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตร และนำไปสู่การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก

๒) สร้างความมั่นคงอาหารให้กับครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน โดยสร้างความมั่นคงด้านอาหารและโภชนาการให้เกิดขึ้นในระดับครัวเรือน ชุมชน ท้องถิ่น และประเทศ สนับสนุนให้ชุมชนทำการเกษตรของท้องถิ่น เพื่อเป็นแหล่งอาหารของชุมชน ลดการพึ่งพาอาหารจากภายนอก ส่งเสริมการทำเกษตรตามหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ครัวเรือนสามารถพึ่งพาตนเองได้ และเป็นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน สนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐหรือท้องถิ่นในพื้นที่มีบทบาทดำเนินการให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารในมิติต่างๆ รวมถึงการดูแลโภชนาการของประชาชนในทุกช่วงวัย สร้างเสถียรภาพด้านรายได้ของเกษตรกรและประชาชน เพื่อให้สามารถ

เข้าถึงอาหารอย่างเพียงพอและเหมาะสม รวมทั้งการมีมาตรการรองรับสำหรับผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงสินค้าเกษตรและอาหารได้อย่างทั่วถึง การติดตามการเปลี่ยนแปลงของราคาอาหารและผลกระทบ

๓) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และการเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรที่มีมาตรฐานและครบวงจร ทั้งเรื่องเกษตรกร ข้อมูลอุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตรที่มุ่งเน้นการตลาดนำการผลิต ข้อมูลพื้นที่เกษตรกรรม และข้อมูลมูลค่าสินค้าเกษตรรวมทั้งการพัฒนาระบบติดตามเฝ้าระวังและวางระบบเตือนภัย และกลไกการจัดการปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นกับสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ในมิติต่าง ๆ ทั้งด้านอุปสงค์และอุปทาน อาทิ เสถียรภาพราคาสินค้า กฎระเบียบการค้าระหว่างประเทศ ภัยพิบัติธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความมั่นคงอาหาร โดยกำหนดมาตรการรองรับ มาตรการเตือนภัย มาตรการการปรับตัว ระบบสำรองอาหารในภาวะวิกฤต และการประกันความเสี่ยงให้ทันกับสถานการณ์ รวมทั้งให้เกษตรกรและผู้ใช้ประโยชน์สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ตลอดจนเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ วิเคราะห์แนวโน้มการผลิตสินค้าเกษตร

๔) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร เพื่อสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ รวมถึงเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาด้านการผลิตและด้านการตลาดของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ รวมทั้งสนับสนุนการขยายเครือข่ายธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ และสนับสนุนให้มีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนภายใต้เงื่อนไขที่ผ่อนปรนมากขึ้น เพื่อยกระดับการพัฒนาเกษตรกรไปสู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตรที่มีความเข้มแข็ง ตลอดจนการให้มีกลไกในการดูแลให้เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่มและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอย่างแท้จริง

๕) วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนภาคเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยพื้นฐาน รวมถึงการวิจัยเชิงประยุกต์ในด้านต่างๆ เพื่อรองรับการพัฒนาการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ทั้งในส่วนของการผลิต เทคโนโลยีการเกษตร เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ที่รองรับกับบริบทการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อภาคเกษตร และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในเชิงพาณิชย์ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการผลิตและการตลาด เทคโนโลยีดิจิทัล และข้อมูลสารสนเทศ โดยใช้ประโยชน์จากศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ในท้องถิ่น เพื่อพัฒนาการผลิตและยกระดับเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร

๖) พัฒนาคูณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ ยกระดับการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค รวมทั้งจัดให้มีระบบการตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างเพียงพอ มีขั้นตอนการตรวจสอบที่รวดเร็ว และมีราคาเหมาะสมรวมถึงการวางระบบตรวจสอบย้อนกลับ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค

๗) ส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์การเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือต่าง ๆ ในการส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรในรูปแบบต่าง ๆ โดยการใช้สื่อแบบดั้งเดิมและบนอินเทอร์เน็ตทั้งในและต่างประเทศ การจัดนิทรรศการและงานแสดงสินค้า การรณรงค์ให้ความรู้ความเข้าใจถึงคุณค่าหรือเรื่องราวของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ และการสร้างตราสินค้าไทยให้เป็นที่ยอมรับระดับสากล รวมทั้งสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมและแนวคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้มีความสวยงาม โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อการใช้งาน

ความต้องการของผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อมตลอดจนยกระดับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาทั้งในและต่างประเทศตลอดห่วงโซ่การผลิต

๘) อำนวยความสะดวกทางการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตรเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการค้าและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้มีความรวดเร็วและไม่เป็นภาระค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมทางการค้า รวมทั้งการพัฒนาด้านโลจิสติกส์การเกษตรเพื่อลดการสูญเสียระหว่างการขนส่งลดขั้นตอนและระยะเวลาในการส่งสินค้า ตลอดจนเตรียมความพร้อมของสถานที่เก็บรวบรวม/รักษาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรที่ได้คุณภาพและมาตรฐาน

๒.๓ (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๗๑ – ๒๕๗๕)

สืบเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) กำลังจะสิ้นสุดระยะเวลาการบังคับใช้ในเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๗๐ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) จึงได้ดำเนินการยกร่างกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๗๑ – ๒๕๗๕) เพื่อเป็นแผนระดับ ๒ ในการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศให้มีความต่อเนื่องและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๔ จัดทำขึ้นภายใต้สมวการณ์โลกและภายในประเทศที่มีความผันผวนและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นการก้าวเข้าสู่สังคมสูงวัย ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีแบบก้าวกระโดด และความท้าทายด้านภูมิรัฐศาสตร์และสิ่งแวดล้อม โดยมุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนแนวทางการพัฒนาจากการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า สู่การจัดโครงสร้างพื้นฐานและกลไกเชิงระบบภายใต้แนวคิดหลัก (Theme) คือ “การเพิ่มผลิตภาพและความสามารถในการแข่งขัน ด้วยการซ่อมและเสริมรากฐาน เพื่อสร้างอนาคต” ทั้งนี้ ปัจจุบันยังอยู่ในระหว่างการจัดทำแผนการบูรณาการให้แล้วเสร็จ เพื่อให้แผนพัฒนาฯ ดังกล่าวเป็นแผนที่เกิดจากกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง (สศช.) จึงได้กำหนดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อรวบรวมข้อมูล ข้อเสนอแนะ และสร้างแนวร่วมในการขับเคลื่อนประเทศสู่เป้าหมายการเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในระยะต่อไปโดยสรุปสาระสำคัญของ (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๗๑ – ๒๕๗๕)

๑. วัตถุประสงค์ “เศรษฐกิจขยายตัวสูงขึ้น อย่างทั่วถึง และยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับคุณภาพการเติบโตที่ลดความเปราะบางและไม่เพิ่มความเหลื่อมล้ำ” ซึ่งได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาหลัก ดังนี้

๑) เศรษฐกิจขยายตัวสูงขึ้น จากการยกระดับผลิตภาพการผลิตและบริการผ่านการลงทุนในเทคโนโลยีและนวัตกรรม การยกระดับคุณภาพและทักษะฝีมือแรงงาน และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจ

๒) ประชาชนมีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์จากการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างทั่วถึง ความเหลื่อมล้ำลดลงในทุกมิติ โดยประชาชนทุกกลุ่มมีโอกาสในการทำงาน มีรายได้ที่มั่นคง และเข้าถึงระบบสวัสดิการอย่างเป็นธรรม

๓) เศรษฐกิจเติบโตอย่างยั่งยืน ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ เกิดสมดุลและการพัฒนาที่เชื่อมโยงกันอย่างเป็นองค์รวมระหว่างการเติบโตทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

๒. อิมการพัฒนา (Theme)

การเพิ่มผลิตภาพและความสามารถในการแข่งขัน ด้วยการซ่อมและเสริมรากฐานให้มั่นคง ควบคู่ไปกับการสร้างความพร้อมและโอกาสสำหรับอนาคต ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มความพร้อมของประเทศในการรับมือกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต อันจะนำไปสู่การขับเคลื่อนการเจริญเติบโตของประเทศให้มีคุณภาพ มีส่วนร่วมและยั่งยืนต่อไป

๓. หลักคตินำทาง (Guiding Principles) : ประกอบด้วย ๔ ประการ ดังนี้

- ๑) การมุ่งยกระดับผลิตภาพของประเทศ (Productivity)
- ๒) การสร้างประโยชน์อย่างทั่วถึงแก่ประชาชน (Inclusivity)
- ๓) การเสริมสร้างความสามารถในการปรับตัว (Adaptability) ให้พร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกมิติ
- ๔) การสร้างภูมิคุ้มกันและความมั่นคง (Immunity) ให้สามารถรองรับต่อความผันผวนและแรงปะทะจากภายนอก โดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างความสามารถในการแข่งขัน ความร่วมมือระหว่างประเทศ และการพึ่งพาตนเอง

ทั้งนี้ เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดลำดับของสิ่งที่ต้องดำเนินการ

๔. เสาหลักการพัฒนา ดังนี้

เสาหลักที่ ๑ : การพลิกโฉมโครงสร้างเศรษฐกิจ (Transform the Economy)

- ๑) การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจรายสาขาและยกระดับเครื่องยนต์เศรษฐกิจใหม่

๑.๑) ซ่อมภาคการผลิตเดิมที่มีศักยภาพผ่านการเพิ่มผลิตภาพและยกระดับมูลค่าเพิ่ม

๑.๑.๑) ภาคเกษตร

(๑) สนับสนุนให้เกิดระบบการวิเคราะห์เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพในการแปรรูปและมีแนวโน้มตอบสนองความต้องการของตลาด ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งสินค้าประเภทอาหาร (Food) และที่ไม่ใช่อาหาร (Non-Food) ที่มีมูลค่าสูง เพื่อให้เกิดการบูรณาการเชื่อมต่อกันตลอดห่วงโซ่มูลค่าทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ (Supply alignment) เช่น ระบบบ่งชี้แนวโน้มสินค้าที่จะขาดแคลนหรือล้นตลาดในอนาคต เป็นต้น โดยเฉพาะกลุ่มสินค้าที่เกี่ยวข้องการผลิตสมุนไพรและสารสกัด ผลิตภัณฑ์ชีวภาพ เครื่องสำอาง การผลิตอาหารฟังก์ชัน (Functional Food) และอาหาร/อุปกรณ์ทางการแพทย์

(๒) ออกแบบโครงสร้างแรงจูงใจใหม่ที่จะสามารถปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมให้เกษตรกรปรับตัวและนำไปสู่การยกระดับผลิตภาพของภาคเกษตรทั้งระบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปรับเปลี่ยนนโยบาย/มาตรการในการสนับสนุนภาคเกษตรจากการให้แบบอุดหนุนสู่การสนับสนุนอย่างมีเงื่อนไข รวมถึง การปรับเปลี่ยนการผลิตทางการเกษตรที่ไม่เหมาะสมไปสู่การผลิตสินค้าเกษตรที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ เพื่อให้สร้างแรงจูงใจให้เกษตรกร ทำการเกษตรที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่และสอดคล้องกับโอกาสทาง การตลาด โดยใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรม

(๓) สนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ข้ามรุ่นระหว่างเกษตรกรรุ่นใหม่ที่มีความรู้ทาง ด้านเทคโนโลยีและทักษะดิจิทัลกับเกษตรกรรุ่นเดิมที่มีประสบการณ์ในการทำเกษตร รวมทั้งบูรณาการและใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลภาคการเกษตร เพื่อให้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการแปรรูปให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดได้อย่างแม่นยำ

(๔) เพิ่มศักยภาพปัจจัยการผลิตที่สำคัญต่อผลิตภาพภาคเกษตร
ได้แก่

(๔.๑) ขยายพื้นที่ชลประทานและแหล่งน้ำนอกพื้นที่ชลประทาน ให้เพียงพอกับศักยภาพการผลิตทางการเกษตร ตลอดจนบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบเพื่อป้องกัน อุทกภัยและภัยแล้งที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

(๔.๒) เพิ่มความสามารถในการบริการและเข้าถึงเมล็ดพันธุ์พืช และพันธุ์สัตว์ ที่ให้ผลตอบแทนสูงและเหมาะสมกับสภาพพื้นที่และความต้องการของตลาดได้อย่าง เพียงพอ

(๔.๓) เพิ่มโอกาสการเข้าถึงเครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร ให้กับเกษตรกรอย่างทั่วถึงในราคาที่เป็นธรรม รวมถึงการพัฒนากลไกธุรกิจการให้บริการทางการเกษตร (Agricultural Service Providers - ASPs) ให้สามารถเชื่อมโยงเกษตรกรกับผู้ให้บริการทางการเกษตร เพื่อยกระดับการผลิตไปสู่ระบบเกษตรอัจฉริยะ เพื่อเป็นทางเลือกให้แก่เกษตรกรที่ไม่มีความพร้อมใน การลงทุนทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม และเครื่องจักรกลการเกษตร ให้สามารถยกระดับผลิตภาพ ได้ และปรับตัวเข้ากับสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงไป

(๕) พัฒนาระบบการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวและกระบวนการแปรรูป สินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตรและลดความสูญเสียในกระบวนการผลิต โดยคำนึงถึง แนวโน้มและความต้องการของตลาดในระยะยาว

(๖) เสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกการรวมกลุ่มเกษตรกรและการ พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการรายย่อย อาทิ วิสาหกิจชุมชน คลัสเตอร์ (Cluster) เกษตรกรที่ผลิต วัตถุดิบเฉพาะทาง เช่น สมุนไพร เส้นใย ชีวมวล เป็นต้น เพื่อให้สามารถบริหารจัดการทรัพยากรและ การผลิตร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ นำไปสู่การประหยัดต่อขนาด การสร้างมูลค่าเพิ่ม และการลด ต้นทุนการผลิตทางการเกษตรและมีผลิตภัณฑ์คุณภาพสูงที่หลากหลายออกสู่ตลาด

(๗) ส่งเสริมการตลาดเชิงรุกเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร จากนวัตกรรมการผลิตอาหารฟังก์ชัน ผลักดันการจดทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ เจาะตลาด เฉพาะกลุ่มลดการพึ่งพาพ่อค้าคนกลางโดยการตลาดดิจิทัลและช่องทางขายตรง และพัฒนาบรรจุภัณฑ์ ที่ยืดอายุการเก็บรักษาและดึงดูดลูกค้า

๑.๑.๒) ภาคอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป

(๑) ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตรเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่มสูง ทั้ง Food และ Non-Food พร้อมทั้งยกระดับเกษตรกรจาก “ผู้ผลิต” ให้กลายเป็น “ผู้ประกอบการ เกษตร” ที่เข้าใจความต้องการของตลาด

(๒) ส่งเสริมการลงทุนในสินค้าเกษตรแปรรูปที่มีโอกาสและมี ศักยภาพ อาทิ อุตสาหกรรมอาหาร อาหารอนาคต (Future Food) ให้กระจายไปภูมิภาคที่มีศักยภาพ ในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อให้เกิดการ กระจายกิจกรรมทางเศรษฐกิจและรายได้ และสามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางการเกษตรและ แรงงานในพื้นที่ โดยมุ่งสร้างระบบนิเวศที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารอย่างครบวงจร ในรูปแบบคลัสเตอร์ที่มีการเชื่อมโยงขององค์ประกอบต่าง ๆ ทั้งผู้ผลิตต้นน้ำ-กลางน้ำ-ปลายน้ำ อุตสาหกรรมสนับสนุน สถาบันการศึกษา สถาบันวิจัย องค์กรของรัฐและเอกชน รวมทั้งจะมีการ สนับสนุนจากภาครัฐอย่างบูรณาการในด้านต่างๆ เช่น การพัฒนาคนและเทคโนโลยี การพัฒนาโครงสร้าง

พื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ การให้สิทธิประโยชน์ทั้งด้านภาษีและที่มีใช้ภาษีการสนับสนุนด้านเงินทุน การแก้ไขกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรค เป็นต้น

(๓) สนับสนุนการขยายผลการวิจัยพัฒนาในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงที่มีศักยภาพเชิงพาณิชย์ไปสู่การลงทุนในภูมิภาค โดยผ่านมาตรการ ที่สำคัญ เช่น การร่วมทุนรูปแบบต่าง ๆ ระหว่างภาคเอกชน เกษตรกร ภาควิชาการและภาครัฐทั้งในและต่างประเทศ การจดทะเบียนทรัพย์สิน ทางปัญญาเพื่อสร้างรายได้ระยะยาว การสร้างพื้นที่ทดลองนวัตกรรม (Sandbox) การจับคู่ธุรกิจ มาตรการด้านการเงินการคลัง สิทธิประโยชน์ การลงทุน และการเข้าถึงแหล่งเงินทุน เป็นต้น

(๔) ออกแบบมาตรการสนับสนุนที่เอื้อให้เกิดการลงทุนในเทคโนโลยี และนวัตกรรมการผลิตสินค้าเกษตรแปรรูปให้สอดคล้องกับเงื่อนไขทางการค้าและบริบทโลก อาทิ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และด้านสุขภาพ

(๕) ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเดิมและผู้ประกอบการใหม่เข้าถึงโอกาสในการลงทุนซื้อ/เปลี่ยนเครื่องจักรให้มีความทันสมัยและคุ้มค่ากับการลงทุน (หากสามารถซื้อเครื่องจักรที่ผลิตโดยผู้ประกอบการในประเทศได้มีประโยชน์มากขึ้น) และสนับสนุนปัจจัยเชิงโครงสร้างที่จำเป็นต่อการพัฒนา เพื่อเพิ่มโอกาสและ ชีตความสามารถในการแข่งขัน

(๖) ต่อยอดงานวิจัยพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการผลิต รวมถึงพัฒนาระบบการรับรองมาตรฐานและกระบวนการที่เกี่ยวข้องให้สามารถรองรับการดำเนินธุรกิจการเกษตรและอุตสาหกรรมต่อเนื่องได้อย่าง มีประสิทธิภาพโดยไม่เป็นภาระต่อต้นทุนและอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจ

(๗) ยกระดับมาตรฐานความปลอดภัย คุณภาพ และความยั่งยืนของกระบวนการผลิตให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล พร้อมทั้งพัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability System) ที่สามารถแสดงให้เห็นถึงแหล่งที่มาและกระบวนการผลิตตั้งแต่ต้นทาง ด้วยระบบที่ผู้ประกอบการทุกระดับสามารถเข้าถึงได้ด้วยต้นทุนที่เหมาะสม ซึ่งจะเป็นส่วนสำคัญในการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจและสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ

(๘) ปรับปรุงกฎระเบียบและระบบภาษีเพื่อดึงดูดการลงทุน (Reform & Tax Incentives) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและแก้ไขขั้นตอนและเอกสาร ที่ซับซ้อนสำหรับผู้ประกอบการ โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ใหม่และอาหาร เพื่อสุขภาพ เช่น โปรตีนทางเลือก สารประกอบอาหารเชิงฟังก์ชัน (Functional Ingredients) อาหารจากเซลล์เพาะเลี้ยง เป็นต้น เพื่อให้สามารถขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์และสามารถนำผลิตภัณฑ์ออกจำหน่ายได้ทันต่อความต้องการของผู้บริโภค

(๙) ขยายตลาดส่งออกใหม่ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก โดยมุ่งเน้นกลุ่มตลาดที่มีกำลังซื้อและความต้องการสินค้าสูง

เสาหลักที่ ๒ : การปฏิรูปภาครัฐ (Reform the Public Sector)

เสาหลักที่ ๓ : การยกระดับทุนมนุษย์ (Upgrade Human Capital)

เสาหลักที่ ๔ : การบริหารจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน (Sustain Resources and the Environment)

๑) การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เป็นฐานในการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศอย่างยั่งยืน

๑.๑) ข้อมการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างเป็นระบบและยั่งยืน โดยมุ่งฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรม เพิ่มพื้นที่ป่าต้นน้ำและพื้นที่ชุ่มน้ำให้มีความอุดมสมบูรณ์ พัฒนาระบบกักเก็บน้ำ ระบบกระจายน้ำ ระบบระบายน้ำ บริหารจัดการน้ำโดยใช้แนวทางอาศัยธรรมชาติเป็นฐาน (Nature-based Solutions) และส่งเสริมให้เกิดการใช้น้ำอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ รวมถึงควบคุมคุณภาพน้ำเสียจากชุมชน โรงงานและอุตสาหกรรม ตลอดจนยกระดับการบริหารจัดการน้ำจากเชิงรับ สู่เชิงรุก โดยการพัฒนาข้อมูลขนาดใหญ่ (Big data) ที่สามารถคาดการณ์ เฝ้าระวังและสนับสนุนการตัดสินใจบริหารจัดการน้ำของประเทศได้อย่างแม่นยำและมีประสิทธิภาพ

๑.๒) เสริมการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน เพื่อสนับสนุนการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศบนเส้นทางสีเขียว โดยคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศ โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม อาทิ เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศ (GIS) ระบบติดตามและเฝ้าระวังด้วยดาวเทียม เซนเซอร์ และปัญญาประดิษฐ์ รวมถึงการพัฒนาฐานข้อมูลชีวภาพที่เชื่อมโยงกัน เพื่อสนับสนุน การวางแผนและการบริหารจัดการเชิงพื้นที่อย่างสมดุล อาทิ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว โดยคำนึงถึงชุมชนและศักยภาพในการรองรับของพื้นที่ (Carrying Capacity) การฟื้นฟูปะการัง ภูเขาทะเลและป่าชายเลน

๑.๓) ข้อมการแก้ไขปัญหา PM ๒.๕ อย่างยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่ต้นทาง ควบคู่กับการบังคับใช้หลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย (Polluter Pays Principle) อย่างจริงจังและเป็นธรรม อาทิ การผลักดันให้เกิดการวิจัยและพัฒนาเพื่อนำไปสู่กระบวนการ การทำการเกษตรที่มีเศรษฐกิจทางการเกษตรแบบเป็นศูนย์ การดำเนินความร่วมมือเชิงนโยบายในระดับอาเซียนเพื่อลดปัญหา PM ๒.๕ ในภูมิภาคและส่งเสริมการจัดการคุณภาพอากาศระดับภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง การยกระดับกลไกและระบบการตรวจสอบและติดตามคุณภาพอากาศ โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม อาทิ ข้อมูลจากดาวเทียม และระบบเซนเซอร์ระยะไกลแบบเรียลไทม์ เพื่อเพิ่มความแม่นยำและความโปร่งใสในการกำกับดูแล

๑.๔) ข้อมระบบการจัดการขยะและของเสียให้ครอบคลุมตลอดวงจรชีวิตของผลิตภัณฑ์ เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งทางตรงและทางอ้อม เริ่มตั้งแต่การออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ยั่งยืน การใช้ทรัพยากรและการผลิตใหม่ การกำจัด และการรีไซเคิลตามหลักการของเศรษฐกิจหมุนเวียน และพัฒนา ให้มีกลไกทางกฎหมายและการบังคับใช้หลักการขยาย ความรับผิดชอบของผู้ผลิต (Extended Producer Responsibility: EPR) อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น การพัฒนาระบบการคัดแยกและหมุนเวียนขยะกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ในพื้นที่ ตลอดจนส่งเสริมการลงทุนและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการรีไซเคิล และการจัดการขยะและของเสียที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและความยั่งยืน ด้านสิ่งแวดล้อม

๑.๕) สร้างการพัฒนาและขยายการใช้กลไกทางเศรษฐศาสตร์เพื่อจูงใจให้เกิดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและพื้นที่ระบบนิเวศ อาทิ การจ่ายค่าตอบแทนบริการระบบนิเวศ (Payment for Ecosystem Services: PES) กลไกการเงินเพื่อความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เสริมสร้างคุณค่าทางเศรษฐกิจจากฐาน ทรัพยากรชีวภาพ และความมั่นคงของระบบนิเวศในระยะยาว ควบคู่กับการพัฒนาเครื่องมือ ในการประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ที่เกิดขึ้นจากการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ ที่เป็นมาตรฐานสากล เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบาย และกำหนดแนวทาง การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นระบบ

อาทิ ระบบบัญชีเศรษฐกิจสิ่งแวดล้อม (System of Environmental-Economic Accounting: SEEA) และการประเมินมูลค่าเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy: CE)

๒) การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมไทย

๒.๑) เสริมความสามารถและความพร้อมในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และภัยพิบัติทางธรรมชาติให้กับทุกภาคส่วน โดยการจัดทำแผนการบริหารสถานการณ์ฉุกเฉิน เพื่อมุ่งลดความสูญเสีย/เสียหายจากภัยพิบัติทางธรรมชาติประเภทต่าง ๆ รักษา ผลิตภาพการผลิตทางการเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร การเตรียมความพร้อม ของระบบสาธารณสุข และการสร้างความพร้อมในการปรับตัวของประชาชน ชุมชน และเมือง ต่อการตั้งถิ่นฐานที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่ รวมถึงการพัฒนาแนวคิดการออกแบบโครงสร้างพื้นฐานที่ทนต่อภัยพิบัติ (Resilient Infrastructure)

๒.๒) สร้างระบบข้อมูลและกลไกการตัดสินใจเพื่อการบริหารจัดการภัยพิบัติทางธรรมชาติ อย่างบูรณาการ มุ่งพัฒนาระบบข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ด้านภัยพิบัติทางธรรมชาติ ให้มีความเชื่อมโยงเป็นเอกภาพ โดยบูรณาการการทำงานร่วมกันของเจ้าหน้าที่และเชื่อมโยงฐานข้อมูลที่มีอยู่ของหน่วยงานต่าง ๆ เข้าด้วยกัน พร้อมทั้งพัฒนาระบบสนับสนุนการตัดสินใจ (Decision Support System: DSS) ที่ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม อาทิ เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศ ระบบเซ็นเซอร์แบบเรียลไทม์ และฝาแฝดดิจิทัล (Digital Twin) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการวิเคราะห์ คาดการณ์ และการตัดสินใจบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนการเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัยพิบัติล่วงหน้าอย่างแม่นยำ และครอบคลุมทุกพื้นที่ รวมถึง การเสริมสร้างขีดความสามารถของประชาชน ชุมชน และเมืองในการรับมือและปรับตัว ต่อผลกระทบจากภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๓) การมุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน

๓.๑) เสริมสัดส่วนการผลิตและการใช้พลังงานหมุนเวียนและพลังงานสะอาดในการผลิตพลังงานไฟฟ้าของประเทศ โดยให้ความสำคัญกับการกระจายประเภทเชื้อเพลิง อาทิ พลังงานลม พลังงานแสงอาทิตย์ ชีวมวล ไฮโดรเจน และการบริหารจัดการพลังงานด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ อาทิ การตอบสนองด้านโหลดและระบบบริหารจัดการพลังงาน (DR & EMS) การพยากรณ์ไฟฟ้าที่ผลิตได้จากพลังงานหมุนเวียน (RE Forecast) ระบบกักเก็บพลังงาน (ESS) เพื่อให้ระบบไฟฟ้าของประเทศมีความมั่นคงบนต้นทุนราคาที่แข่งขันได้และไม่ก่อให้เกิดภาระค่าใช้จ่ายแก่ประชาชนผู้ประกอบการสูงจนเกินสมควร

๓.๒) เสริมการสนับสนุนให้เกิดสังคมคาร์บอนต่ำในทุกภาคส่วน โดยการส่งเสริมให้เกิดการใช้พลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม อาทิ การปรับเปลี่ยนการใช้พลังงานภาคขนส่งเป็นพลังงานสะอาดการใช้เชื้อเพลิงอากาศยานแบบยั่งยืน (Sustainable Aviation Fuel: SAF) และการเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้พลังงานในภาคส่วนต่างๆ อาทิ การพัฒนา/ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับการเดินทางและขนส่งสินค้าทางรางและทางน้ำ การใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในระบบขนส่งเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การจัดการจราจร การบริหารจัดการขนส่งและโลจิสติกส์ การส่งเสริมให้เกิดการติดตั้งอุปกรณ์/เปลี่ยนเครื่องจักรที่ประหยัดพลังงาน การเปลี่ยนรูปแบบการทำเกษตร ตลอดจนสร้างความตระหนักและมีส่วนร่วมให้กับประชาชนทุกภาคส่วน

๓.๓) เสริมกฎหมาย ระเบียบ และกลไกการกำกับดูแลให้เอื้อต่อการขับเคลื่อน สังคมคาร์บอนต่ำในทุกภาคส่วน อาทิ ร่างพระราชบัญญัติบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. เพื่อกำหนดกรอบ ทิศทาง และมาตรการ ในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอย่างชัดเจน พร้อมทั้งกำหนดบทบาทหน่วยงานที่รับผิดชอบในการ กำกับ ติดตาม และบังคับใช้มาตรการด้านการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของ ทุกภาคส่วนอย่างมี ประสิทธิภาพ โปร่งใส และสอดคล้องกัน การพัฒนาตลาดซื้อขายคาร์บอนเครดิตภาคบังคับ (Emission Trading Scheme: ETS) การพัฒนาระบบภาษีคาร์บอน รวมทั้งการจัดทำและพัฒนาระบบข้อมูล คาร์บอนฟุตพริ้นท์ของสินค้าและองค์กรให้มีความครบถ้วน โปร่งใส และการเพิ่มขีดความสามารถ ในการแข่งขันของภาคธุรกิจในระยะยาว

เสาหลักที่ ๕ : การถ่ายทอดและลงทุนในวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม (Transfer and Invest in Research, Technology and Innovation)

๒.๔ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีในราชกิจจานุเบกษา นายกรัฐมนตรีแถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๔ โดยมีนโยบายที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

๒.๔.๑ ด้านเศรษฐกิจ

๑. สร้างโอกาสการเริ่มต้นและเติบโตอย่างทั่วถึงให้กับทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียม เพื่อสร้างงาน สร้างอาชีพให้กับคนไทย

เร่งจัดการภาระที่บั่นทอนศักยภาพการเติบโตของคนไทย เพื่อให้ทุกคน สามารถตั้งต้นและไปได้ โดยการช่วยเหลือและแก้ไขปัญหานี้แบบเบ็ดเสร็จและเป็นองค์รวม ยึดลูกหนี้เป็นศูนย์กลาง สร้างโอกาสในการหารายได้และลดต้นทุนให้แก่เกษตรกร ผู้ค้ารายย่อย วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการ SMEs และดำเนินมาตรการเพื่อลดรายจ่ายให้กับพี่น้องประชาชนในการ ดำเนินชีวิตประจำวัน

๒. ด้านการเกษตร “เปลี่ยนผ่านจากเกษตรกรรมแบบดั้งเดิม” ไปสู่ “เกษตร แม่นยำ เกษตรมั่นคง เกษตรยั่งยืน” ควบคู่กับการสร้างมูลค่าเพิ่มตลอดห่วงโซ่อุปทาน เพื่อยกระดับ รายได้และคุณภาพชีวิตของเกษตรกรไทยอย่างยั่งยืน

๒.๑ สร้างแรงจูงใจให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนวิธีการเกษตรให้สอดคล้อง กับความต้องการของตลาด ศักยภาพของดินและแหล่งน้ำในพื้นที่ พัฒนาการทำการเกษตรแม่นยำ ด้วย AI และเทคโนโลยีชีวภาพ เพื่อเพิ่มผลิตภาพและลดต้นทุนการทำการเกษตร รวมถึงช่วยให้ เกษตรกรไทยสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้อย่างยืดหยุ่นควบคู่กับการสร้าง องค์ความรู้และเทคนิคการเกษตรสมัยใหม่ที่จะช่วยเพิ่มศักยภาพการผลิตและการแปรรูป สินค้าเกษตร ตลอดห่วงโซ่อุปทานให้แก่เกษตรกรผ่านโครงการดอกเบี้ยคนละครึ่งสำหรับเกษตรกร ที่เข้าร่วมโครงการ พัฒนาระดับทักษะการใช้แม่ปุ๋ยและเมล็ดพันธุ์ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

๒.๒ พัฒนาข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) และ AI ในการวางแผนการผลิต และจำหน่ายสินค้าเกษตรตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ เชื่อมโยงการผลิตสินค้าเกษตรกับอุตสาหกรรม แปรรูป โดยใช้ความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศเป็นตัวกำหนดทิศทาง เพื่อให้ราคาสินค้า เกษตรอยู่ในระดับที่เหมาะสม เพิ่มความแม่นยำในการพยากรณ์ปริมาณน้ำ และสภาพอากาศในระดับ ตำบล พัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้าเกษตรที่ไม่สร้างภาระและต้นทุนให้แก่เกษตรกร เพื่อสร้าง ความเชื่อมั่นและความรับผิดชอบต่อคุณภาพสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน การปราบปรามสินค้า

เกษตรเลื่อน ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาคุณภาพ เพิ่มผลผลิตและลดต้นทุน อาทิ การพัฒนาเมล็ดพันธุ์ต้นพันธุ์ ปุ๋ยคุณภาพสูง โดยสนับสนุนให้เกษตรกรสามารถพึ่งพาตัวเองได้ในด้านปัจจัยการผลิต โดยเฉพาะปุ๋ยเพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้าและสร้างเสถียรภาพด้านต้นทุนให้แก่เกษตรกร ตลอดจนดำเนินการจัดการที่ดินเพื่อให้เกษตรกรมีความมั่นคงในสิทธิที่ดินทำกินอย่างเป็นธรรม ดำเนินการตรวจสอบและจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ดิน

๒.๓ สร้างเสถียรภาพและยกระดับอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารไทย ให้เป็นศูนย์กลางความมั่นคงทางอาหารของโลกเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าเกษตรอย่างยั่งยืน โดยส่งเสริมการพัฒนาธุรกิจหรืออุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่ใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรในพื้นที่ พัฒนากลไกที่จะช่วยให้เกษตรกรสามารถนำผลผลิตไปจำหน่ายในราคาที่เหมาะสมกับสภาวะตลาด อาทิ การยกระดับสหกรณ์การเกษตรสู่การเป็นองค์กรธุรกิจสมัยใหม่ที่มีธรรมาภิบาล เพื่อทำหน้าที่สร้างมูลค่าเพิ่มตลอดห่วงโซ่การผลิตและร่วมมือกับภาคเอกชนในการพัฒนาช่องทางการตลาด เพิ่มอำนาจต่อรองให้แก่กลุ่มเกษตรกร รวมทั้งเป็นกลไกสำคัญในการสนับสนุนให้เกษตรกรไทย สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ ปรับปรุงรูปแบบเกษตรพันธสัญญา (Contract Farming) ที่มีความเป็นธรรมระหว่างเกษตรกรและผู้ประกอบการ พัฒนาระบบโลจิสติกส์ ภาคการเกษตรให้มีประสิทธิภาพและอยู่ในระดับที่แข่งขันได้ สร้างความมั่นคงด้านปริมาณและคุณภาพสินค้าเกษตรควบคู่กับการยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยทางด้านอาหาร เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้สินค้าเกษตรและอาหารไทยในตลาดโลก

๒.๔.๒ ด้านภัยพิบัติและสิ่งแวดล้อม

๑. บริหารจัดการน้ำและป้องกันภัยพิบัติอย่างเป็นระบบ โดยเร่งรัดการพัฒนาข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) และใช้ AI ในการวิเคราะห์ พยากรณ์ข้อมูลการบริหารจัดการน้ำ และการพยากรณ์อากาศทั้งระบบให้มีความแม่นยำระดับตำบล เร่งลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านน้ำเพื่อป้องกันภัยพิบัติและกักเก็บน้ำอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้ทั้งภาคการเกษตร และอุตสาหกรรมมีน้ำใช้อย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี ควบคู่กับการยกระดับการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีความรับผิดชอบที่ชัดเจนและบูรณาการการทำงานร่วมกัน มีความยืดหยุ่น ในการบริหารจัดการน้ำตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ตลอดจนเร่งพัฒนาระบบการแจ้งเตือนภัย และบริหารสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีเอกภาพบนฐานข้อมูลดิจิทัล เพื่อลดความสูญเสียต่อชีวิต ทรัพย์สิน และสามารถให้การช่วยเหลือ/เยียวยาประชาชนที่ได้รับผลกระทบอย่างทันท่วงที และมีประสิทธิภาพ

๒. พัฒนาระบบประกันภัยพิบัติแห่งชาติที่ครอบคลุมประชาชนทุกครัวเรือน เพื่อสร้างหลักประกันและลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ โดยออกแบบกลไกการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศ มีความยั่งยืนทางการคลัง และสามารถให้ความคุ้มครอง และเยียวยาผลกระทบได้อย่างรวดเร็ว เป็นธรรม เมื่อเกิดภัยพิบัติ รวมทั้งช่วยเสริมสร้างความมั่นคง ของครัวเรือน และลดผลกระทบทางเศรษฐกิจในภาพรวม

๓. ผลักดันให้ประเทศบรรลุเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิ ให้เป็นศูนย์ภายในปี พ.ศ. ๒๕๙๓ (ค.ศ. ๒๐๕๐) เพื่อรับมือกับการค้าระหว่างประเทศ และลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศ

๓.๑ พัฒนาระดับวิถีเกษตรกรสู่เกษตรกรรุ่นใหม่ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยเน้นการเพาะปลูกที่ลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ป้องกันและลดการเผาในภาคการเกษตร เพื่อแก้ปัญหาฝุ่นละออง PM๒.๕ และส่งเสริมการทำเกษตรที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ (Zoning by Agri-Map) โดยสนับสนุนการเข้าถึงสินเชื่อต้นทุนต่ำ สำหรับการ

ปรับเปลี่ยนวิธีการผลิต การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อให้ผลผลิตมีความสม่ำเสมอ ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ การกำจัดเศษวัสดุทางการเกษตรที่มีต้นทุนต่ำ และการพัฒนา อุตสาหกรรมถ่านชีวภาพ (Biochar) เพื่อการส่งออก

๓.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้พลังงานสะอาดควบคู่กับการวางรากฐาน การปรับโครงสร้างตลาดพลังงานไปสู่การเปิดตลาดไฟฟ้าเสรีปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ให้รองรับสัญญาซื้อขายพลังงานไฟฟ้าโดยตรงระหว่างผู้ผลิตและผู้ใช้งาน (Direct PPA) สนับสนุนให้มีการผลิตไฟฟ้าโดยผู้บริโภค (Prosumer) พัฒนาระบบโครงข่ายไฟฟ้าอัจฉริยะ (Smart Grid) และดำเนินโครงการโซลาร์ฟาร์มชุมชนเพื่อลดภาระค่าไฟฟ้าให้แก่ประชาชน/ชุมชน อย่างยั่งยืน พร้อมทั้งสร้างความมั่นคงทางพลังงานในภาพรวมของประเทศและเพิ่มประสิทธิภาพ การใช้พลังงานในภาคการขนส่งและอุตสาหกรรม

๓.๓ ส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการขนส่งและโลจิสติกส์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม อาทิ การให้สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำแก่ผู้ประกอบการขนส่งและส่งเสริมประชาชนให้จัดซื้อรถยนต์ใหม่ที่ปล่อยมลพิษต่ำทดแทน การผลิตจักรยานยนต์ไฟฟ้าภายในประเทศที่มีคุณภาพและราคาถูก การพัฒนาระบบขนส่งทางราง ทางน้ำ และระบบขนส่งสาธารณะในเขตเมือง ที่มีประสิทธิภาพ และการส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการขนส่งที่เป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อม อาทิ การพัฒนาบรรจุกภัณฑ์สำหรับการขนส่งที่ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม รวมถึงการบริหารจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๔ จัดตั้งตลาดซื้อขายคาร์บอนเครดิตที่ได้มาตรฐานสากลและผลักดันกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมที่สำคัญให้มีผลบังคับใช้โดยเร็ว อาทิ ร่างพระราชบัญญัติ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. จัดทำระบบฐานข้อมูลเพื่อรองรับการให้สินเชื่อทางการเงินสีเขียวเพื่อเพิ่มโอกาสให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนต่ำ จัดทำระบบการตรวจวัดและประเมินปริมาณการปล่อย การลด และการกักเก็บก๊าซเรือนกระจกตามหลักมาตรฐานสากล เพื่อให้สามารถซื้อขายคาร์บอนเครดิตของไทยในตลาดสากลได้ ซึ่งจะช่วยสร้างโอกาสในการหารายได้จากคาร์บอนเครดิตให้กับชุมชนและผู้ประกอบการไทยในระยะยาว

๓.๕ เพิ่มพื้นที่ดูดซับก๊าซเรือนกระจก โดยการฟื้นฟูและขยายพื้นที่สีเขียว ทั้งในส่วนของพื้นที่ป่าต้นน้ำ พื้นที่ป่าชายเลน พื้นที่สีเขียว พื้นที่สาธารณะ และพื้นที่นันทนาการ ในเขตเมืองผ่านกลไกการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และประชาชน

๓.๖ การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีคุณค่าและสมดุล เร่งจัดสรรที่ดินทำกินควบคู่กับการสร้างงาน สร้างอาชีพให้แก่ชุมชน เพื่อลดการบุกรุกและรักษาพื้นที่ป่า จัดทำผังเมืองที่สนับสนุนการใช้ประโยชน์ที่ดินตามศักยภาพและทรัพยากรในพื้นที่ และบังคับใช้กฎหมายเพื่อรักษาความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

ทั้งนี้ รัฐบาลได้กำหนดให้มีกลไกการบริหารราชการแผ่นดินภายใต้แนวคิดการบริหารภาครัฐด้วยระบบบูรณาการ แบบกลุ่มยุทธศาสตร์ (Cluster) ซึ่งในระยะเริ่มต้นจะแบ่งออกเป็น ๕ กลุ่ม ดังนี้

๑. ด้านเศรษฐกิจมหภาค การลงทุน และอุตสาหกรรมแห่งอนาคต เร่งสร้างความมั่งคั่งและเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ลงทุนเพื่ออนาคต ขับเคลื่อนเศรษฐกิจดิจิทัลและ AI ตลอดจนพัฒนากฎหมายและระเบียบเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

๒. ด้านการผลิต การค้า และบริการ เร่งเพิ่มผลิตภาพและคุณภาพการผลิต ภาคเกษตร เกษตรแปรรูป พัฒนาและเชื่อมโยงห่วงโซ่การผลิตและการตลาดอย่างเป็นระบบ และพัฒนา อุตสาหกรรมอนาคต เพื่อยกระดับอุตสาหกรรมไทย รวมถึงผลักดัน SMEs ให้เติบโต และเชื่อมโยงกับ ห่วงโซ่คุณค่าระดับประเทศ รวมทั้งการสร้างมูลค่าเพิ่มในสินค้าและบริการ ด้านการท่องเที่ยวของ ประเทศ

๓. ด้านโครงสร้างพื้นฐานและทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เร่งขับเคลื่อน สู่ Net Zero ภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (ค.ศ. ๒๐๕๐) เพื่อให้กับคนไทยสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงสามารถแข่งขันภายใต้กติกาใหม่ของโลก

๔. ด้านสังคมและสวัสดิการ ยกระดับทุนมนุษย์และพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน อย่างทั่วถึงและยั่งยืน และสร้างสมดุลระหว่างความมั่นคงทางการคลังและการคุ้มครองทางสังคม

๕. ด้านการต่างประเทศและความมั่นคง ยกระดับสถานะและบทบาทไทยในเวทีโลก รักษาผลประโยชน์และเสถียรภาพในบริบทโลกหลายขั้ว และเสริมความมั่นคงภายใน-ชายแดน-กองทัพ ให้พร้อมรับภัยคุกคามสมัยใหม่

๒.๕ (ร่าง) กรอบแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ (พ.ศ. ๒๕๗๑ – ๒๕๗๕)

๑) วิสัยทัศน์ “เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี เกษตรไทยสู่เกษตรสมัยใหม่ที่มีมั่นคง ปลอดภัย และแข่งขันได้ ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม”

๒) ประเด็นการพัฒนา แบ่งออกเป็น ๔ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : ยกระดับการผลิตสู่เกษตรอัจฉริยะ ปลอดภัย และยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยแปรรูป และการตลาด

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง

๓) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๓.๑) อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตรและเกษตร แปรรูป เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔.๕ ต่อปี

๓.๒) ผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตร เพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑.๒ ต่อปี

๓.๓) ดัชนีความผาสุกของเกษตรกรเพิ่มขึ้น อยู่ที่ระดับ ๙๐ ภายในปี ๒๕๗๕

๓.๔) รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรกร ไม่ต่ำกว่า ๕๓๗,๐๐๐ บาท/ครัวเรือน ภายในปี ๒๕๗๕

๔) ประเด็นการพัฒนา/เป้าหมาย/แนวทางการพัฒนา/ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน

เป้าหมาย : เกษตรกรสามารถบริหารจัดการด้านการเกษตรของตนเองได้ มีรายได้ที่มั่นคง และสถาบันเกษตรกรเป็นกลไกทางธุรกิจที่เข้มแข็ง

แนวทางการพัฒนา

๑) พัฒนาทักษะให้แก่เกษตรกรอย่างทั่วถึง

๒) พัฒนาและยกระดับผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร

๓) สนับสนุนการเข้าถึงปัจจัยการผลิตทางการเกษตร

๔) เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันเกษตรกร

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๑) ผลผลิตภาพแรงงานภาคการเกษตร (มูลค่า GDP ภาคเกษตร/จำนวนแรงงานภาคเกษตร) เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ ... ต่อปี

๒) สหกรณ์มีความเข้มแข็งระดับ ๑ และ ๒ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๕ ภายในปี ๒๕๗๕

๓) วิสาหกิจชุมชนที่มีศักยภาพในระดับดี ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๐ ภายในปี ๒๕๗๕

๔) กลุ่มเกษตรกรที่มีความเข้มแข็งในระดับที่ ๑ และ ๒ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๐ ภายในปี ๒๕๗๕

๕) จำนวนผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร เพิ่มขึ้นอย่างน้อยปีละ ราย

๖) เกษตรกรได้รับสิทธิทำประโยชน์ในที่ดิน จำนวน รายต่อปี

๗) สัดส่วนหนี้สินต่อทรัพย์สินเกษตรกรลดลง ลดลงร้อยละ ภายในปี ๒๕๗๕

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : ยกระดับการผลิตสู่เกษตรอัจฉริยะ ปลอดภัย และยั่งยืน

เป้าหมาย : มีระบบการผลิตที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม (Smart Agriculture)

สร้างผลผลิตที่ได้มาตรฐานความปลอดภัยสูง (Safety) และใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม (Sustainability)

แนวทางการพัฒนา

๑) พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

๒) ยกระดับกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร

๓) ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

๔) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการอุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตร

๕) ยกระดับมาตรฐานและพัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้าเกษตรและ

อาหาร

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๑) พื้นที่การเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ ... ของพื้นที่เกษตรทั้งหมด

๒) พื้นที่การเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานอินทรีย์ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ ของพื้นที่เกษตรทั้งหมด

๓) อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรอินทรีย์ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ ... ต่อปี

๔) ผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย เพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ ... ต่อปี

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยการแปรรูปและการตลาด (Value-Added) เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลก

เป้าหมาย สินค้าเกษตรไทยมีมูลค่าเพิ่มขึ้นจากนวัตกรรมการแปรรูปและการตลาด (Value-Added) เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลก

แนวทางการพัฒนา

- ๑) ยกระดับการแปรรูปสินค้าเกษตรจากขั้นต้นสู่อุตสาหกรรมเกษตรมูลค่าสูง
- ๒) การตลาดเชิงรุก
- ๓) พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเอกลักษณ์ไทย

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๑) อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและอาหาร เพิ่มขึ้นเฉลี่ย ร้อยละ ... ต่อปี

๒) สัดส่วนของมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ต่อมูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมด / มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ / ดุลการค้าสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ เกินดุล เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ... ต่อปี

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔: การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง

เป้าหมาย : ภาคการเกษตรใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด โครงสร้างพื้นฐานครอบคลุม และประเทศมีความมั่นคงทางด้านอาหาร

- ๑) การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๒) การสร้างความมั่นคงด้านอาหาร
- ๓) การพัฒนาระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตรครบวงจร
- ๔) การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศทางการเกษตร
- ๕) การส่งเสริมและต่อยอดการวิจัยและพัฒนาด้านการเกษตร
- ๖) การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทั้งในและต่างประเทศ
- ๗) การพัฒนากฎระเบียบให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตร
- ๘) ควบคุมดูแลการลักลอบนำเข้าและการสวมสิทธิ์สินค้าเกษตรอย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๑) ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทางการเกษตรลดลง ร้อยละ ... ภายในปี ๒๕๗๕

๒) พื้นที่เกษตรเข้าถึงแหล่งน้ำชลประทานเพิ่มขึ้น (รวมนอกและในเขตชลประทาน) จำนวน ... ไร่ ภายในปี ๒๕๗๕

๓) พื้นที่เกษตรกรรมได้รับการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดินให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน ไม่น้อยกว่า ล้านไร่ ภายในปี ๒๕๗๕

๔) สัดส่วนงานวิจัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตรที่มีการนำไปใช้ประโยชน์เทียบกับงานวิจัยที่แล้วเสร็จ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ต่อปี

๕) ความไม่มั่นคงทางอาหารในระดับบุคคลลดลง น้อยกว่าร้อยละ ... ในปี ๒๕๗๕

๒.๖ นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มอบนโยบายการขับเคลื่อนงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

๒.๖.๑ นโยบายหลัก “เกษตรนวัตกรรม เพื่อความยั่งยืนเกษตรกรไทย”
เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาด้านการเกษตร ๕ ด้าน ดังนี้

๑) ยกระดับการผลิตด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ปรับเปลี่ยนจากการทำเกษตรแบบดั้งเดิมเป็นการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ โดยผลักดันการใช้ Big Data ร่วมกับเทคโนโลยีดิจิทัล และ AI มาบริหารจัดการการผลิตแบบแม่นยำ เพื่อลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิตต่อหน่วย และเพิ่มคุณภาพมาตรฐานให้สูงขึ้นพร้อมทั้งสนับสนุนให้มีผู้ให้บริการทางการเกษตร หรือ Agriculture Service Provider ในชุมชน เพื่อให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงเครื่องจักรกลทางการเกษตร และใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้อย่างทั่วถึงในราคาที่เหมาะสมและเป็นธรรม

๒) เพิ่มรายได้เกษตรกร ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น มีผลตอบแทนจากการลงทุนและสินทรัพย์สูงขึ้น และมีความมั่นคงในอาชีพ ผ่านการแปรรูปและสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Added) และสร้างโอกาสการเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรมูลค่าสูงให้กับสินค้าเกษตรไทย นอกจากนี้ต้องเตรียมความพร้อมให้เกษตรกรปรับตัวเข้ากับกติกาการค้าโลกใหม่ ๆ ทั้งเรื่องมาตรฐานสุขอนามัยพืช สุขอนามัยสัตว์ มาตรฐานความปลอดภัยสินค้าเกษตร อาหารและโภชนาการ มาตรฐานสิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจสีเขียว เพื่อสร้างตลาดและขยายโอกาสในการแข่งขัน

๓) พัฒนาศักยภาพเกษตรกร สร้างทักษะสมัยใหม่ องค์กรความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างเป็นระบบ ผ่านหลักสูตร Reskill และ Upskill ที่ตอบสนองความต้องการของเกษตรกรทุกระดับ ตั้งแต่องค์ความรู้วิทยาศาสตร์พืช ปศุสัตว์ ประมง การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีเกษตรสมัยใหม่การจัดการบัญชีและรายได้ในครัวเรือน พร้อมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มในรูปแบบสหกรณ์หรือวิสาหกิจชุมชนเพื่อสร้างอำนาจต่อรอง ทั้งการซื้อปัจจัยการผลิต และการจำหน่ายผลผลิต ไปจนถึงการยกระดับเกษตรกรที่มีศักยภาพให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร และสามารถบริหารและกำกับดูแลหน่วยผลิตที่ดี

๔) ตลาดนำการผลิต ปรับโครงสร้างผลิตสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เพื่อให้ผลผลิตขายได้จริง ได้ราคาที่เหมาะสมคุณภาพ และลดความเสี่ยงด้านอัตราค่าไรสุทธิต่ลดน้อยลง โดยมีข้อมูลตลอดห่วงโซ่อุปทาน ตั้งแต่การวางแผนการผลิต การคัดแยก การแปรรูป และข้อกำหนดมาตรฐานบรรจุภัณฑ์และสินค้า ไปจนถึงระบบขนส่งที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงหลักฐานอ้างอิงด้านโภชนาการและสุขภาพเพื่อเชื่อมโยงผลผลิตจากหน้าฟาร์มไปสู่ผู้บริโภคหรือผู้ประกอบการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตรล้นตลาดและราคาตกต่ำ โดยจะสนับสนุนให้เกิดห่วงโซ่อุปทานมูลค่าเพิ่มในพื้นที่ เช่น จุดรวมสินค้ามาตรฐาน ระบบคัดเกรด ห้องเย็น การแปรรูป และโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้การกระจายผลผลิตจากหน้าฟาร์มถึงผู้ซื้อโดยเร็ว และตรวจสอบได้ ตลอดจนพัฒนาระบบเตือนภัยสถานการณ์บิดเบือนกลไกตลาด เพื่อบริหารจัดการสินค้าเกษตรได้อย่างทันทั่วทั้งที่ พร้อมทั้งเร่งปราบปรามการสวมสิทธิ์และการบิดเบือนมาตรฐาน เพื่อรักษาความเชื่อมั่นของผู้ซื้อและความเป็นธรรมในตลาดในระยะยาว

๕) บริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งระบบอย่างยั่งยืน จัดทำแผนการบริหารจัดการน้ำในระดับภูมิภาคให้เหมาะสมกับความต้องการใช้น้ำที่แตกต่างกันในแต่ละลุ่มน้ำทั้งในปัจจุบันและอนาคต เพื่อรองรับภัยธรรมชาติ ทั้งน้ำท่วมและน้ำแล้งที่มีความรุนแรงมากขึ้น ให้ความสำคัญกับการเติมน้ำในเขื่อนหลักแหล่งกักเก็บน้ำในชุมชน ไร่นา ไปจนถึงระบบกระจายน้ำเข้าสู่แปลงเกษตรอย่างทั่วถึง รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำทั้งในระบบชลประทานและครัวเรือนเกษตรกร การจัดการข้อมูลน้ำแม่นยำ ตลอดจนพัฒนาระบบเตือนภัยน้ำอัจฉริยะ เพื่อสร้างความมั่นคงด้านน้ำในอนาคต เกษตรกรสามารถวางแผนการผลิตและปรับแผนการผลิตได้อย่างทันทั่วทั้งที่ สามารถลดความเสี่ยงจากความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศ และสร้างความมั่นใจว่าจะมีน้ำใช้อย่างเพียงพอ

๒.๖.๒ ประเด็นที่ต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน ดังนี้

๑) มาตรการเพื่อรับมือสถานการณ์ตะวันออกกลาง ปรับเปลี่ยนสัดส่วนการใช้ปุ๋ยของเกษตรกรให้มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่และชนิดพืช พร้อมทั้งเร่งเจรจาขยายแหล่งนำเข้าปุ๋ยจากต่างประเทศ ตลอดจนสนับสนุนการศึกษาวิจัยและส่งเสริมการผลิตปุ๋ยชีวภาพและปุ๋ยอินทรีย์ทดแทน เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและลดต้นทุนการผลิตให้แก่เกษตรกร

๒) บริหารจัดการสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออก และการบริโภคภายในประเทศ แก้ไขปัญหาข้อติดขัดในกระบวนการส่งออก โดยบูรณาการความร่วมมือเพื่อจัดทำช่องทางพิเศษ (Fast Lane) ลดขั้นตอนเอกสารและระยะเวลาการส่งออกให้รวดเร็ว และผลักดันการนำระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) ในรูปแบบดิจิทัลมาใช้อย่างเต็มรูปแบบ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในมาตรฐานและความปลอดภัยของสินค้าเกษตรไทยต่อประเทศคู่ค้า

๓) บริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร นำระบบบริหารจัดการน้ำอัจฉริยะมาประยุกต์ใช้ในการติดตามและบริหารจัดการสถานการณ์น้ำทั้งระบบ พร้อมทั้งเร่งรัดโครงการพัฒนาแหล่งน้ำและระบบชลประทานเพื่อเตรียมความพร้อมในการกักเก็บน้ำและรับมือกับผลกระทบจากปรากฏการณ์เอลนีโญ ตลอดจนวิกฤตภัยแล้งที่อาจเกิดขึ้น

๔) บริหารจัดการดินและที่ดิน เร่งรัดกระบวนการจัดสรรและมอบเอกสารสิทธิที่ดินทำกินให้แก่เกษตรกร เพื่อสร้างความมั่นคงในอาชีพและทรัพย์สิน ควบคู่ไปกับการเร่งฟื้นฟูและปรับปรุงคุณภาพดินให้เหมาะสมแก่การเพาะปลูก รวมถึงการกำหนดมาตรการเชิงรุกในการเพิ่มพื้นที่เกษตรกรรมปลอดการเผา (Zero Burn) อย่างเป็นระบบ

๕) สร้าง Smart Farmer รุ่นใหม่ มุ่งเน้นการพัฒนาและเสริมสร้างขีดความสามารถของเกษตรกรรุ่นใหม่ ให้เป็นผู้ประกอบการเกษตรที่มีความพร้อม สามารถนำเทคโนโลยีนวัตกรรมสมัยใหม่ และองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการธุรกิจ มาประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้อย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ

๖) แก้ปัญหา PM ๒.๕ กำหนดมาตรการสนับสนุนและสร้างแรงจูงใจในการนำเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม หรือแปลงสภาพเป็นพลังงานทางเลือก ตลอดจนส่งเสริมให้เกษตรกรและชุมชนมีส่วนร่วมในโครงการลดก๊าซเรือนกระจก เพื่อสร้างรายได้เสริมจากการประเมินและรับรองคาร์บอนเครดิต (Carbon Credit)

๒.๗ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs)

แบ่งเป็นเป้าหมาย ๑๗ เป้าหมาย ๕ กลุ่ม ประกอบด้วย

เป้าหมายที่ ๑ : ยุติความยากจนทุกรูปแบบในทุกที่

เป้าหมายที่ ๒ : ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการ และส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่ ๓ : สร้างหลักประกันการมีสุขภาพที่ดี และส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคนในทุกช่วงวัย

เป้าหมายที่ ๔ : สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

เป้าหมายที่ ๕ : บรรลุความเสมอภาคระหว่างเพศ และเพิ่มบทบาทของสตรีและเด็กหญิงทุกคน

เป้าหมายที่ ๖ : สร้างหลักประกันเรื่องน้ำและการสุขาภิบาล ให้มีการจัดการอย่างยั่งยืน และมีสภาพพร้อมใช้ สำหรับทุกคน

เป้าหมายที่ ๗ : สร้างหลักประกันว่าทุกคนเข้าถึงพลังงานสมัยใหม่ในราคาที่สามารถซื้อหาได้ เชื่อถือได้ และยั่งยืน

เป้าหมายที่ ๘ : ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่และ มีผลิตภาพ และการมีงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน

เป้าหมายที่ ๙ : สร้างโครงสร้างพื้นฐานที่มีความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรม ที่ครอบคลุมและยั่งยืน และส่งเสริมนวัตกรรม

เป้าหมายที่ ๑๐ : ลดความไม่เสมอภาคภายในและระหว่างประเทศ

เป้าหมายที่ ๑๑ : ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ มีความครอบคลุม ปลอดภัย ยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลง และยั่งยืน

เป้าหมายที่ ๑๒ : สร้างหลักประกันให้มีแบบแผนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่ ๑๓ : ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และผลกระทบที่เกิดขึ้น

เป้าหมายที่ ๑๔ : อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเลและทรัพยากรทางทะเล อย่างยั่งยืนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่ ๑๕ : ปกป้อง ปันฟู และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน จัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน ต่อสู้การกลายสภาพเป็นทะเลทราย หยุดการเสื่อมโทรมของที่ดินและฟื้นสภาพกลับมาใหม่ และหยุดการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ

เป้าหมายที่ ๑๖ : ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรม และสร้างสถาบันที่มีประสิทธิภาพ รับผิดชอบ และครอบคลุมในทุกระดับ

เป้าหมายที่ ๑๗ : เสริมความเข้มแข็งให้แก่งlobalization การดำเนินงานและฟื้นฟูสภาพหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลกสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน

มิติด้านสังคม (People) : มุ่งเน้นการส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีและการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตให้กับทุกคน โดยการขจัดความยากจน การส่งเสริมความเท่าเทียมทางเพศ การให้การศึกษาที่มีคุณภาพ และการดูแลสุขภาพที่ดี ครอบคลุมเป้าหมายที่ ๑ ถึง เป้าหมายที่ ๕

มิติด้านเศรษฐกิจ (Prosperity) : มุ่งหวังให้ทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสทางเศรษฐกิจ และการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน ผ่านการสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจที่ยั่งยืนและการสร้างงานที่มีคุณภาพ ครอบคลุมเป้าหมายที่ ๗ ถึง เป้าหมายที่ ๑๑

มิติด้านสิ่งแวดล้อม (Planet) : ที่เน้นการดูแลและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เช่น การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก การปกป้องทรัพยากรธรรมชาติ และการรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อให้โลกสามารถรองรับชีวิตในอนาคต ครอบคลุมเป้าหมายที่ ๖ เป้าหมายที่ ๑๒ ถึง เป้าหมายที่ ๑๕

มิติด้านสันติภาพและสถาบัน (Peace) : ส่งเสริมการสร้างสันติภาพและความยุติธรรมในสังคม โดยการปกป้องสิทธิของทุกคนและเสริมสร้างสถาบันที่มีความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมเป้าหมายที่ ๑๖

มิติด้านหุ้นส่วนการพัฒนา (Partnership) : เน้นการร่วมมือกันระหว่างภาครัฐ เอกชน องค์กรระหว่างประเทศ และภาคประชาสังคม เพื่อร่วมกันบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนในระดับโลก ครอบคลุมเป้าหมายที่ ๑๗

๒.๘ (ร่าง) กรอบเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๗๑ – ๒๕๗๕

โดยมีเป้าหมาย “มุ่งขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจสุขภาพ (Wellness Economy) เพื่อสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคได้อย่างทั่วถึงและยั่งยืน” เพื่อถ่ายทอดหลักคิดและกรอบทิศทางการพัฒนาภาคไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การพัฒนาของประเทศ จึงกำหนดแนวทางการพัฒนาภาคได้ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๗๑ – ๒๕๗๕ ดังนี้

๑) การพัฒนาการท่องเที่ยวและบริการคุณภาพสูงมีความหลากหลายสร้างประสบการณ์ และสามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับการต่อยอดศักยภาพการแสวงหาโอกาสใหม่ๆ การสร้างความเข้มแข็งให้กับหัวใจสำคัญของการท่องเที่ยว และการเปลี่ยนผ่านสู่การท่องเที่ยวที่คำนึงถึงความยั่งยืนในทุกมิติ โดยมีแนวทางเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนา ดังนี้

๑.๑) พัฒนาภาคได้สู่ศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพระดับโลก ยกกระตือรือร้นการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพให้มีอัตลักษณ์และสามารถเชื่อมโยงกันอย่างเป็นรูปธรรม

๑.๒) กระจายการท่องเที่ยวเพื่อสร้างการเติบโตอย่างทั่วถึง พัฒนาและยกระดับ "หมุดหมายการท่องเที่ยวใหม่" ควบคู่กับการผลักดัน "เมืองรอง" ให้เป็น "เมืองน่าเที่ยว" ที่มีอัตลักษณ์และความสามารถในการแข่งขันเพื่อกระจายโอกาสสู่ท้องถิ่น และกระตุ้นให้เกิดการท่องเที่ยวตลอดปี

๑.๓) เสริมสร้างความแข็งแกร่งรากฐาน เสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบนิเวศการท่องเที่ยวในระยะยาว เพื่อบริการเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน (ลดความเปราะบางจากการพึ่งพานักท่องเที่ยวต่างชาติเป็นหลัก / การพัฒนาเมือง / ศักยภาพ SMEs / ทักษะแรงงาน / โครงสร้างพื้นฐาน)

๑.๔) พัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนอย่างเป็นระบบ มุ่งขับเคลื่อนการเปลี่ยนผ่านการท่องเที่ยวภาคได้สู่การท่องเที่ยวที่คำนึงถึงความยั่งยืนในทุกมิติ (บริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน / พัฒนาการท่องเที่ยวสีเขียว)

๒) พัฒนาภาคการเกษตรและประมงภาคได้ตลอดห่วงโซ่อุปทานสู่เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและยั่งยืน เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน มุ่งพัฒนาภาคการเกษตรและประมงของภาคได้ตลอดห่วงโซ่อุปทาน ตั้งแต่การเสริมสร้างศักยภาพเกษตรกรและการยกระดับประสิทธิภาพการผลิต การส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้า การพัฒนาห่วงโซ่อุปทานและการเชื่อมโยงตลาดอย่างครบวงจร ตลอดจนการเตรียมความพร้อมรองรับมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืน ควบคู่กับการยกระดับคุณภาพการผลิตวัตถุดิบหลักให้ได้มาตรฐาน เพื่อบริการอุตสาหกรรมเกษตรนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน เสริมสร้างความมั่นคงทางรายได้ของเกษตรกร และสนับสนุนการพัฒนาภาคเกษตรและประมงของภาคได้อย่างยั่งยืน โดยมีแนวทางเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนา ดังนี้

๒.๑) พัฒนาและยกระดับศักยภาพการผลิตภาคเกษตรด้วยเทคโนโลยี เกษตรกรรมอย่างยั่งยืน พัฒนางานความรู้และทักษะการจัดการฟาร์ม ประยุกต์ใช้เทคโนโลยี สนับสนุนแหล่งเงินทุน และสร้างความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกร ส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาสายพันธุ์พืชเศรษฐกิจหลักของภาคพัฒนาและยกระดับการผลิตพืชอัตลักษณ์ เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรม อาหารเชิงคุณค่า (Gastronomy) สนับสนุนให้เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรพัฒนาและต่อยอดฟาร์ม ให้เป็นส่วนเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวตามฤดูกาล

๒.๒) พัฒนาและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรและประมงหลักของภาคเพื่อรองรับอุตสาหกรรมเกษตร (ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง) พัฒนาองค์ความรู้ด้านมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรและประมง สนับสนุนและส่งเสริมการขอรับรองมาตรฐานต่างๆ พัฒนาระบบข้อมูลและระบบตรวจสอบย้อนกลับ และการตรวจรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร/ผู้ประกอบการเกษตรรายย่อยให้เข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสม ส่งเสริมการทำเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและสอดคล้องกับข้อกำหนดในระดับสากล

๒.๓) สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรและประมงหลักของภาค พัฒนาการแปรรูปไปสู่การผลิตสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น และการเชื่อมโยงตลาดอย่างครบวงจร ยกระดับและต่อยอดสินค้าเกษตรและประมงให้มีคุณภาพ สร้างมูลค่าเพิ่มในอุตสาหกรรมอาหารเชิงคุณค่า (Gastronomy) และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพบูรณาการความร่วมมือระหว่างผู้ผลิตในภาคเกษตรและภาคบริการท่องเที่ยว

๓) ยกระดับอุตสาหกรรมภาคได้ด้วยนวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและเติบโตอย่างยั่งยืน โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมและระบบตรวจสอบย้อนกลับในกระบวนการผลิต ภายใต้แนวคิดอุตสาหกรรมสีเขียวและ BCG Model ควบคู่กับการส่งเสริมการลงทุน และการพัฒนาความร่วมมือด้านวิจัยและพัฒนาเพื่อการสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างครบวงจร เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรม โดยมีแนวทางเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนา ดังนี้

๓.๑) พัฒนาประสิทธิภาพและมาตรฐานการผลิตภาคอุตสาหกรรมสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวที่มีขีดความสามารถในการแข่งขัน ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานของวัตถุดิบสู่อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปขั้นกลาง ขั้นปลาย ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ส่งเสริมและสนับสนุนสถานประกอบการให้เปลี่ยนผ่านสู่อุตสาหกรรมสีเขียวและ BCG Model

๓.๒) ยกระดับอุตสาหกรรมหลักของภาคไปสู่การเป็นอุตสาหกรรมการผลิตสินค้ามูลค่าสูง ปรับโครงสร้างการผลิตจากการแปรรูปขั้นต้นและขั้นกลางไปสู่การผลิตขั้นปลายที่มีมูลค่าสูงผ่านการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และงานวิจัยและพัฒนา (R&D) โดยเน้นอุตสาหกรรมหลักของภาค อาทิ อุตสาหกรรมยางพาราแปรรูปขั้นปลาย อุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มอย่างครบวงจรอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเล อุตสาหกรรมไม้ยางพาราแปรรูป และอุตสาหกรรมชุมชน

๔) ยกระดับด้านชายแดนภาคไปสู่ด้านอัจฉริยะเพื่อเพิ่มขีดความสามารถของระบบเศรษฐกิจภาคใต้ มุ่งยกระดับระบบด้านชายแดนและโลจิสติกส์ของภาคใต้ให้เป็นกลไกสำคัญในการลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพ และเสริมความยืดหยุ่นของเศรษฐกิจภาคใต้ โดยพัฒนาให้การค้าชายแดนสามารถรองรับการเชื่อมโยงเศรษฐกิจพื้นที่ ห่วงโซ่อุปทาน และกิจกรรมทางเศรษฐกิจข้ามพรมแดนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และพร้อมรับความไม่แน่นอนจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและบริบทภูมิรัฐศาสตร์โลก โดยมีแนวทางเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนา ดังนี้

๔.๑) ยกระดับด้านชายแดนสู่ระบบอัจฉริยะที่มีประสิทธิภาพและยืดหยุ่น พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์แบบครบวงจร เชื่อมโยงการขนส่งหลายรูปแบบ ใช้ดิจิทัลและ AI ยกระดับด่านสู่ Smart Border เพื่อลดคอขวด ลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพ และรองรับความไม่แน่นอนจากภัยพิบัติและการค้าโลก

๔.๒) เชื่อมโยงด้านชายแดนกับเศรษฐกิจพื้นที่และห่วงโซ่เศรษฐกิจระดับภูมิภาค พัฒนาด้านให้เป็นจุดเชื่อมการค้า การลงทุน และคลัสเตอร์เศรษฐกิจของภาคใต้ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ขยายโอกาสจากพื้นที่ชายแดนสู่พื้นที่ตอนใน

๔.๓) พัฒนากลไกการบริหารจัดการ ความร่วมมือและศักยภาพบุคลากรที่เกี่ยวข้อง พัฒนากลไกบริหารจัดการด้านแบบบูรณาการเสริมความร่วมมือรัฐ-เอกชน-ประเทศเพื่อนบ้านลดความซ้ำซ้อน และเพิ่มประสิทธิภาพยกระดับทักษะบุคลากรด้านกติกาด้านการค้า ดิจิทัลและการบริหารจัดการด้านสู่ด้านอัจฉริยะ

๕) ยกระดับทักษะฝีมือแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตและบริการในพื้นที่พัฒนาทุนมนุษย์ในเชิงคุณภาพอย่างเสมอภาคและยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนอย่างครอบคลุมและทั่วถึง มุ่งเน้นการยกระดับทุนมนุษย์ของภาคใต้เปลี่ยนผ่านสู่กำลังแรงงานเชิงคุณภาพและมีผลิตภาพ การพัฒนาทุนมนุษย์ตลอดห่วงโซ่มูลค่า (การตั้งครุฑ-ปฐมวัย-โรงเรียน-อาชีวศึกษา/อุดมศึกษา-การเรียนรู้ตลอดชีวิต) เพื่อให้ประชาชนภาคใต้มีขีดความสามารถในการพัฒนาตนเองและปรับตัวต่อพลวัตการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต โดยมีแนวทางเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนา ดังนี้

๕.๑) ยกระดับทักษะแรงงาน ผลิตภาพแรงงาน และคุณภาพการศึกษา เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคใต้และรองรับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสู่ภาพต่อ ยอดแรงงานจากฐานเกษตร-ประมง เสริมศักยภาพผู้ประกอบการรายย่อย มาตรฐานวิชาชีพ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๕.๒) พัฒนาระบบบริการสาธารณสุขที่มีคุณภาพเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงบริการสุขภาพอย่างทั่วถึงเท่าเทียม และมีสุขภาวะที่ดีตลอดช่วงชีวิต เน้นสุขภาพองค์รวม การป้องกัน NCDs สุขภาพจิตแม่และเด็ก และการดูแลผู้สูงอายุ

๕.๓) ยกระดับและกระจายรายได้ของครัวเรือนเพื่อเสริมความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก ส่งเสริมอาชีพทางเลือกและการ Upskill/Reskill แรงงานนอกระบบ เพิ่มการจ้างงานในพื้นที่การเข้าถึงทุน สวัสดิการ และทักษะการเงิน

๕.๔) แก้ไขปัญหาอาชญากรรม ป้องกันและปราบปรามปัญหายาเสพติด อย่างบูรณาการและยั่งยืน ใช้เทคโนโลยี แนวคิดเมืองอัจฉริยะ การปราบปรามเชิงรุก การบำบัด และติดตามต่อเนื่อง พร้อมเสริมพลังชุมชน

๖) บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการเติบโตอย่างยั่งยืน การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ไม่ได้มุ่งเน้นเพียงการอนุรักษ์ พื้นฟูเพื่อคงสภาพเดิม แต่ยังต้องมุ่งเน้นการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นต้นทุนทางเศรษฐกิจ และสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของภาค เตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนผ่านสู่การเป็นเศรษฐกิจและสังคมคาร์บอนต่ำ การสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมโอกาสในการลงทุนสีเขียว และสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมสุขภาพ (Healthy Environments) ตลอดจนการรับมือและป้องกันผลกระทบและความเสียหายจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยมีแนวทางเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนา ดังนี้

๖.๑) อนุรักษ์ พื้นฟู และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน พัฒนาศักยภาพชุมชนและท้องถิ่นให้เป็นผู้มีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรในพื้นที่อย่างยั่งยืน ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการติดตาม/เฝ้าระวัง เพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๖.๒) บริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบและการพัฒนาเมืองที่ยืดหยุ่นต่อสภาพภูมิอากาศ ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการน้ำพัฒนาเมืองที่มีขีดความสามารถในการปรับตัวเพื่อเพิ่มความยืดหยุ่นของเมืองต่อสภาพภูมิอากาศ(Sponge City)

๖.๓) แก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งอย่างยั่งยืน ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีอัจฉริยะในการพัฒนาระบบติดตามการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ชายฝั่งทะเล บูรณาการทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

๖.๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการเติบโตบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน ส่งเสริมการผลิต การบริโภค และการบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการพัฒนาที่ยั่งยืนและสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมโอกาสในการลงทุน

๒.๙ ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

๒.๙.๑ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

มีเป้าหมายการพัฒนา คือ “การท่องเที่ยวและการเกษตรอัจฉริยะมูลค่าสูง เชื่อมโยงเศรษฐกิจการค้าการลงทุน ทรัพยากรสมดุลสู่สังคมเป็นสุขอย่างยั่งยืน” โดยการยกระดับการเกษตรสู่เกษตรอัจฉริยะมูลค่าสูง เพื่อยกระดับภาคเกษตรของกลุ่มจังหวัดสู่การผลิตที่มีมูลค่าสูง และเชื่อมโยงตลาดได้อย่างครบวงจร พัฒนาและการยกระดับประสิทธิภาพการผลิตภาคการเกษตร โดยส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์พืชและสัตว์เศรษฐกิจที่ให้ผลผลิตสูง มีความต้านทานต่อโรคและสภาพแวดล้อม ถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการผลิตสมัยใหม่ (Smart Farming) ร่วมกับการใช้ AI และ Big Data เพื่อวิเคราะห์และวางแผน เพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่และลดต้นทุนสนับสนุนการใช้ปัจจัยการผลิตที่เหมาะสม (ปุ๋ย น้ำ สารชีวภัณฑ์) บนฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ (Area-based) การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยส่งเสริมให้เกษตรกรเข้าสู่ระบบมาตรฐาน เช่น GAP, Organic, GMP, GI, EUDR, RSPO ตลอดจนสนับสนุนการรับรองมาตรฐานโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ การเพิ่มมูลค่าผลผลิตผ่านการแปรรูป โดยส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตรในระดับชุมชนพัฒนาความรู้ด้านบรรจุภัณฑ์และนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ (Product Innovation) สนับสนุนการเชื่อมโยงกับภาคเอกชนและตลาด เพื่อยกระดับสู่สินค้าเกษตรมูลค่าสูง การบริหารจัดการทรัพยากรและลดความเสี่ยง โดยพัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพส่งเสริมการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM) เพื่อลดต้นทุนและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมพัฒนาระบบเตือนภัยและบริหารความเสี่ยงด้านภัยพิบัติทางการเกษตร การปรับโครงสร้างการผลิตให้สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่โดยส่งเสริมการปลูกพืชหรือเลี้ยงสัตว์ให้เหมาะสมกับศักยภาพเชิงพื้นที่ (Zoning) สนับสนุนการปรับเปลี่ยนชนิดสินค้าเกษตรไปสู่สินค้าที่มีมูลค่าสูงและมีตลาดรองรับพัฒนาระบบข้อมูลตลาดเพื่อใช้ในการตัดสินใจของเกษตรกร การส่งเสริมระบบเกษตรผสมผสานและยั่งยืน โดยส่งเสริมอารยเกษตร รูปแบบเกษตรผสมผสาน เพื่อลดความเสี่ยงด้านรายได้ สนับสนุนการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พัฒนาเครือข่ายเกษตรกรต้นแบบและการสร้างศูนย์เรียนรู้ในพื้นที่ และการพัฒนาระบบการตลาดและโลจิสติกส์ โดยพัฒนาช่องทางการตลาดทั้งออนไลน์และออฟไลน์ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร (Cluster) เพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์และศูนย์กระจายสินค้า

๒.๙.๒ แผนพัฒนาจังหวัด

วิสัยทัศน์ “เมืองแห่งการเรียนรู้ เกษตร ท่องเที่ยวมูลค่าสูง ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี บนฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน” โดยการยกระดับจังหวัดพัทลุงให้เป็นพื้นที่แห่งการสร้างสรรค์ปัญญาและนวัตกรรม (Learning City) ที่ใช้ฐานทรัพยากรเกษตรและอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมาสร้างมูลค่าเพิ่มผ่านการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพและสร้างสรรค์ (High Value Tourism) เพื่อสร้างรายได้ที่มั่นคงและกระจายสู่ชุมชน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และโครงสร้างพื้นฐานที่รองรับสังคมสูงวัยและสังคมดิจิทัล ควบคู่ไปกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน (BCG Model) เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างความเติบโตทางเศรษฐกิจ ความเสมอภาคทางสังคม และความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศอย่าง ต่อเนื่องยาวนาน โดยมีประเด็นพัฒนาที่สำคัญ ดังนี้

๑) การพัฒนาเศรษฐกิจการเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร โดยมุ่งเน้นมูลค่าสินค้าภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมต่อเนื่องการเกษตร ทั้งสินค้าเกษตรหลักและสินค้าอัตลักษณ์ของจังหวัดเพิ่มขึ้น โดยมีแนวทางพัฒนา ดังนี้

แนวทาง

๑.๑) พัฒนาสินค้าอัตลักษณ์และสินค้าพื้นถิ่นของจังหวัด (เนื้อโคปรี่เมี่ยม/ควายปลัก/สุกรชีวภาพ/ไก่คอล่อน/โคนม/วิถีวัวชน/กุ้งก้ามกราม ๓ น้ำ /ปลาตุก/ข้าวสังข์หยด/สละ/น้ำผึ้งชันโรง/ปลาชะโอน/ปลาดุกลำพัน/จำปาตะทองเลี้ยว/ทุเรียนทองลึงค์ศักดิ์/แป้งสาคุตัน/กระจุต) เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าตลาดครบวงจรเชื่อมโยงสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตร อาหาร และวัฒนธรรม

๑.๒) สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตขนส่งและแปรรูป

๑.๓) ยกระดับเกษตรกรสู่ผู้ประกอบการธุรกิจด้านการเกษตรที่มีทักษะ

๑.๔) ยกระดับการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

๑.๕) ส่งเสริมการค้าเกษตรสีเขียว เกษตรกรรมยั่งยืนเพื่อเพิ่มมูลค่าและความมั่นคงทางการเกษตร

๑.๖) พัฒนาสถาบันการเกษตรเป็นศูนย์กลางบริหารจัดการด้านการผลิตและการตลาด

๑.๗) การบริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำเพื่อความยั่งยืน

๑.๘) ยกระดับการรวมกลุ่ม การผลิต แปรรูป จำหน่าย และประชาสัมพันธ์ตลอดห่วงโซ่

๑.๙) น้อมนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการทำเกษตรมูลค่าสูง ทำศูนย์การเรียนรู้ต้นแบบมีอาชีพและยกระดับเป็นต้นแบบแก่เกษตรกร

๑.๑๐) การจัดการสมดุลระบบนิเวศและบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำอย่างยั่งยืน

๑.๑๑) พัฒนาระบบการเชื่อมโยงการผลิต การตลาดสู่อ่าวไทย/อันดามัน และเป็นศูนย์กลางการผลิตสินค้าเกษตร

๑.๑๒) พัฒนาปัจจัยการผลิตเพื่อลดต้นทุนเพิ่ม productivity เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

๑.๑๓) ทายาทเกษตรกรคนรุ่นใหม่เชื่อมรุ่นอาชีพ ถ่ายทอดภูมิปัญญาเพื่อความยั่งยืนในการ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม

๑.๑๔) ยกระดับการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์การเกษตรให้ได้รับการรับรองมาตรฐาน ตลอดห่วงโซ่

๑.๑๕) พัฒนาระบบการผลิตทางการเกษตรที่รองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

๑.๑๖) ส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านพืชสมุนไพรมาใช้ประโยชน์และเพิ่มมูลค่าแบบครบวงจร

๑.๑๗) ยกระดับความร่วมมือภาครัฐ เอกชน ประชาสังคม พัฒนาห่วงโซ่การเกษตรแบบบูรณาการ

๑.๑๘) จัดตั้งจุดรวบรวมคัดแยกคุณภาพและจุดจำหน่ายระดับชุมชนเพื่อการกระจายสินค้า

๑.๑๙) สร้างโอกาสสินค้า GI เพื่อเพิ่มมูลค่า

๑.๒๐) บริหารจัดการพื้นที่ระบบมรดกโลกทางการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าและสร้างความมั่นคงทางอาหารระดับครัวเรือนและชุมชน

กลางทาง

๑.๑) ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าอุตสาหกรรมมูลค่าสูงเพื่อการสร้างรายได้ให้เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

๑.๒) ส่งเสริมการจัดมหกรรมแสดงสินค้าเพื่อเชื่อมโยงสินค้าผลิตภัณฑ์จังหวัดพัทลุงสู่ระดับประเทศ

๑.๓) ส่งเสริมสถานประกอบการเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรขั้นต้น เป็นอุตสาหกรรมเกษตรขั้นกลาง ส่งเสริมเพิ่มขึ้นของมูลค่าทางเศรษฐกิจ

๑.๔) ยกระดับมาตรฐานการผลิตและระบบตรวจสอบย้อนกลับเพื่อสร้างความเชื่อมั่นของผู้บริโภค

๑.๕) การใช้เครื่องจักรและเทคโนโลยีแปรรูปเพื่อยืดอายุและการเก็บรักษาสร้างมูลค่าเพิ่ม

๑.๖) พัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ เชิงพาณิชย์และเชื่อมโยงวิถีท่องเที่ยว

๑.๗) วางแผนการผลิตการตลาดรองรับการเป็นศูนย์กลางของวัตถุดิบอาหารเกษตรอย่างยั่งยืน

ปลายทาง

๑.๑) สร้างพันธมิตรทางการค้าสู่การจับคู่ธุรกิจ business matching

๑.๒) สร้าง storytelling ผลักดันสินค้าเกษตรเป็นสินค้าอัตลักษณ์เพื่อเพิ่มมูลค่า

๑.๓) พัฒนาทักษะศักยภาพความสามารถในการแข่งขันของเกษตรกร/สถาบันเกษตรกร/ผู้ประกอบการ/Young smart farmer/SME/YEC

๑.๔) ประชาสัมพันธ์ส่งเสริมคนในชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับพื้นที่ และเพิ่ม GPP ของจังหวัด

๑.๕) การตลาดดิจิทัลและการสร้าง แปรนด์ส่งเสริมการขายผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์

๑.๖) ใช้ BCG model/ESG ในการจัดการสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรตลอดห่วงโซ่

๑.๗) พัฒนานวัตกรรมและแนวทางการจัดการเพื่อลดของเสียในกระบวนการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทาน

๑.๘) วางแผนบริหารจัดการการผลิตให้สอดคล้องกับแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

๑.๙) การแปรรูปอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการสำหรับผู้ป่วยและสร้างพลังงานการสร้างสภาพแวดล้อม

๑.๑๐) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตร เพื่อรองรับการผลิตภาคเกษตร พัฒนาแหล่งน้ำต้นทุน พลังงานทางเลือก พัฒนาฐานข้อมูล

๑.๑๑) ส่งเสริม สนับสนุนการใช้งานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม เช่น เทคโนโลยีพลังงานทดแทน นวัตกรรมเกษตรสมัยใหม่และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยกระดับการผลิตโดยใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม

๑.๑๒) พัฒนาระบบการเฝ้าระวัง ป้องกัน และปัญหาโรคพืช

๑.๑๓) พัฒนา/ขยายผลนวัตกรรมการเพิ่มมูลค่าผลผลิต/วัสดุเหลือใช้

๑.๑๔) สนับสนุนแหล่งเงินทุนที่เกษตรกรสามารถเข้าถึงได้

๑.๑๕) การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของเกษตรกร บุคลากรที่เกี่ยวข้อง เช่น การส่งเสริมความรู้ ทักษะด้าน digital

๑.๑๖) การพัฒนาผู้ประกอบการ ด้านการเกษตร SMEs ภาคเกษตร

๑.๑๗) การพัฒนาระบบ กลไกการขับเคลื่อนงานแบบบูรณาการ

๑.๑๘) พัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ Agri-Tech

๒) พัฒนาการท่องเที่ยวและกีฬา ยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชน สร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ หนุนนวัตกรรมภูมิปัญญา เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดี ส่งเสริมแห่งความสุขอย่างยั่งยืน

๔) การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อความมั่นคงของคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน

๒.๑๐ ยุทธศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒.๑๐.๑ แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)

ได้กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนา “ทุกหมู่บ้านมีน้ำสะอาดอุปโภค บริโภค น้ำเพื่อการผลิตมั่นคง ความเสียหายจากอุทกภัยลดลง คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน บริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน ภายใต้การพัฒนาอย่างสมดุลโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน” โดยมีแผนแม่บท ๖ ด้าน ดังนี้

๑) **ด้านที่ ๑ การจัดการน้ำ** โดยการจัดหาน้ำสะอาดเพื่อการอุปโภคบริโภค ให้แก่ชุมชนครบทุกหมู่บ้านหรือทุกครัวเรือน ชุมชนเมือง แหล่งท่องเที่ยวสำคัญ และพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ รวมทั้งการจัดทำแหล่งน้ำสำรองในพื้นที่ซึ่งขาดแคลนแหล่งน้ำต้นทุน พัฒนาน้ำดื่มให้ได้มาตรฐาน ในราคาที่เหมาะสม และการประหยัดน้ำโดยลดการใช้น้ำในครัวเรือนภาคบริการและภาคราชการ

๒) **ด้านที่ ๒ การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต** โดยการพัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำและระบบส่งน้ำใหม่ให้เต็มศักยภาพ พร้อมทั้งการจัดหาน้ำในพื้นที่เกษตรน้ำฝน เพื่อขยาย

โอกาสจากศักยภาพขนาดเล็กและลดความเสี่ยงในพื้นที่ไม่มีศักยภาพ ลดความเสี่ยงความเสียหายลงร้อยละ ๕๐ รวมถึงการเพิ่มประสิทธิภาพและปรับโครงสร้างการใช้น้ำ

๓) **ด้านที่ ๓ การจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย** โดยการพัฒนาประสิทธิภาพการระบายน้ำ การจัดการระบบป้องกันน้ำท่วมชุมชนเมือง การจัดการพื้นที่น้ำท่วมและพื้นที่ชะลอน้ำ รวมทั้งการบรรเทาอุทกภัยในเชิงพื้นที่อย่างเป็นระบบในระดับลุ่มน้ำและพื้นที่วิกฤต (Area based) ลุ่มน้ำขนาดใหญ่ ลุ่มน้ำสาขา/ลดความเสี่ยงและความรุนแรงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐

๔) **ด้านที่ ๔ การจัดการคุณภาพน้ำและอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ** โดยการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบรวบรวมและระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน การนำน้ำเสียกลับมาใช้ใหม่ ป้องกันและลดการเกิดน้ำเสียต้นทาง การควบคุมปริมาณการไหลของน้ำเพื่อรักษาระบบนิเวศ พร้อมทั้งฟื้นฟูแม่น้ำลำคลอง และแหล่งน้ำธรรมชาติที่มีความสำคัญทุกมิติ เพื่อการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์ทั่วประเทศ

๕) **ด้านที่ ๕ การอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรมและป้องกันการพังทลายของดิน** โดยการอนุรักษ์ ฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม การป้องกันและลดการชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่ต้นน้ำและลาดชัน

๖) **ด้านที่ ๖ การบริหารจัดการ** โดยการปรับปรุงกฎหมาย ส่งเสริมความร่วมมือระดับประเทศ การแลกเปลี่ยนข้อมูล การประชาสัมพันธ์ สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ การเชื่อมโยงตลาด พลังงาน การผลิต และของเสีย

๒.๑๐.๒ ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำบาดาล ระยะ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙

๑) สำรวจและผลิตน้ำต้นทุนเพื่อตอบสนองความต้องการน้ำด้านอุปโภค บริโภค เกษตร อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ โดยพัฒนาระบบประปาหมู่บ้าน แก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ การบุกรุกของน้ำเค็ม การกระจายน้ำบาดาลด้วยพลังงานแสงอาทิตย์

๒) เสริมสร้างศักยภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำบาดาล โดยการสำรวจสภาพของบ่อน้ำบาดาลและประเมินการใช้น้ำบาดาล

๓) เสริมสร้างขบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับน้ำบาดาล ทั้งระดับนโยบายและปฏิบัติ กลุ่มผู้ใช้น้ำบาดาล เอกชน ภาคประชาชน NGO และระดับลุ่มน้ำ

๔) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมและการวิจัยและพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรน้ำบาดาล

๒.๑๐.๓ ยุทธศาสตร์ส่งเสริมสหกรณ์ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙

วิสัยทัศน์ "สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเข้มแข็ง เป็นศูนย์กลางการพัฒนาและรักษาสมดุลทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับฐานรากของประเทศ" โดยมีกรอบยุทธศาสตร์การดำเนินงาน ดังนี้

๑) **การพัฒนาความเข้มแข็งสหกรณ์** มุ่งเน้นสร้างความเข้มแข็งตั้งแต่ระดับฐานราก ยกกระตือรือร้นการบริหารจัดการ และจัดอันดับความน่าเชื่อถือของสหกรณ์

๒) การพัฒนาขีดความสามารถบุคลากรให้มีความเป็นมืออาชีพด้านการสหกรณ์ เพิ่มพูนทักษะ ความรู้ และความเชี่ยวชาญให้แก่เจ้าหน้าที่รัฐ คณะกรรมการ และฝ่ายจัดการของสหกรณ์

๓) การสร้างภาพลักษณ์องค์กร มุ่งเน้นการปลูกฝังค่านิยมร่วม คุณธรรม จริยธรรม และเผยแพร่คุณค่าของระบบสหกรณ์ให้เป็นที่ยอมรับ

๔) การเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันของสหกรณ์ สนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่ มาใช้ในการผลิต การแปรรูป และการตลาดเชิงรุก

๕) การพัฒนาระบบเทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการ และการกำกับดูแล พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศที่เชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ เพื่อช่วยในการตัดสินใจและควบคุมกิจการ

๖) สนับสนุนการจัดตั้งกองทุนรักษาเสถียรภาพของสหกรณ์ เพื่อเป็นกลไกสร้างความมั่นคง และลดความเสี่ยงทางการเงินให้แก่ระบบสหกรณ์

๗) การพัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานสากล ยกระดับสินค้าและบริการของสหกรณ์ให้ได้มาตรฐาน มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดโลก

๘) การสร้างความยั่งยืนด้วยหลักธรรมาภิบาลและภูมิปัญญาสหกรณ์ ส่งเสริมการกำกับดูแลกิจการที่ดีภายใต้หลักธรรมาภิบาลและน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้

๒.๑๐.๔ แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map)

โดยบูรณาการข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรจากทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำหรับใช้เป็นเครื่องมือบริหารจัดการการเกษตรไทยอย่างมีประสิทธิภาพครอบคลุมทุกพื้นที่ มีการปรับข้อมูลให้ทันสมัย และพัฒนาเพิ่มความสะดวกการใช้งาน ให้เกิดการเข้าถึงข้อมูลโดยง่าย พร้อมกับการติดตามข้อมูลความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้อง วัตถุประสงค์ จัดทำแผนที่สำหรับบริหารจัดการการเกษตรไทย โดยข้อมูลที่นำเข้าจะประกอบด้วย ข้อมูลด้านการเกษตรและด้านการพาณิชย์ ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา การวิเคราะห์จำเป็นต้องคำนึงถึงสมดุลของทรัพยากรการผลิต (ดิน น้ำ พืช) ผลผลิต อุปสงค์ และอุปทาน รวมทั้งปัจจัยการผลิต จึงจะทำให้สามารถบริหารจัดการสินค้าเกษตรสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและสามารถคาดการณ์ในอนาคตได้ โดยเฉพาะหากเกษตรกรมีการเปลี่ยนแปลงการปลูกพืช ที่เปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์นั้นๆ โดยมีกรอบแนวคิดแผนที่ คือ เป็นแผนที่สำหรับบริหารจัดการการเกษตรรายจังหวัด ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและในอนาคต ในมิติของปัจจัยการผลิต อุปสงค์และอุปทาน และมี ๒ ระดับ คือ ระดับจังหวัด (นโยบายและการขับเคลื่อน) และระดับศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ๘๘๒ ศูนย์ (ปฏิบัติการ) โดยมีหลักการและการดำเนินงาน วิเคราะห์ข้อมูลนำเข้า โดยจัดทำเป็นแผนที่รายจังหวัด ประกอบด้วย

๑. ขอบเขตการปกครอง
๒. แผนที่แสดงพื้นที่สามมิติ
๓. การใช้ที่ดินในปัจจุบัน
๔. พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจสำคัญในจังหวัด ๔ ชนิดพืช
๕. พื้นที่เหมาะสมและไม่เหมาะสมกับพืชเศรษฐกิจสำคัญ ที่ปลูกในปัจจุบัน

๖. พื้นที่ดินปัญหา
๗. พืชทดแทนในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมกับพืชเศรษฐกิจรายชนิดที่ปลูกในปัจจุบัน
๘. แหล่งน้ำผิวดิน
๙. แหล่งน้ำใต้ดินหรือบ่อบาดาล
๑๐. แผนการพัฒนาแหล่งน้ำระหว่างปี พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๙
๑๑. เขตความเหมาะสมสำหรับการเพาะเลี้ยงปลาน้ำจืด
๑๒. เขตความเหมาะสมสำหรับการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล
๑๓. โรงงานอุตสาหกรรม แหล่งรับซื้อและสหกรณ์การเกษตร
๑๔. ลักษณะการถือครองที่ดินการเกษตรของเกษตรกร

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดพัทลุง

๑. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

๑.๑ ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัด

๑.๑.๑ ลักษณะทางภูมิศาสตร์

๑) ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

จังหวัดพัทลุงเป็นจังหวัดที่มีเนื้อที่มากเป็นอันดับที่ ๑๐ ของภาคใต้ และเป็นอันดับที่ ๕๘ ของประเทศ ตั้งอยู่บริเวณชายฝั่งตะวันออกของแหลมมาลายูหรือแหลมทอง (Golden Khersonese) ซึ่งตั้งอยู่ทางภาคใต้ของประเทศไทยหรือฝั่งตะวันตกของกลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา (Songkhla Lake Basin) โดยตั้งอยู่ระหว่างละติจูดที่ ๗ องศา ๖ ลิปดาเหนือ ถึง ๗ องศา ๕๓ ลิปดาเหนือ และลองจิจูดที่ ๙๙ องศา ๔๔ ลิปดาตะวันออก ถึง ๑๐๐ องศา ๒๖ ลิปดาตะวันออก ห่างจากกรุงเทพมหานครตามเส้นทางรถไฟสายใต้ประมาณ ๘๔๖ กิโลเมตร ตามเส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๑ ประมาณ ๘๕๖ กิโลเมตร หรือตามเส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔ (ถนนเพชรเกษม) ประมาณ ๑,๒๐๐ กิโลเมตรมีรูปร่างคล้ายลักษณะสี่เหลี่ยมผืนผ้า โดยมีส่วนกว้างที่สุดตามแนวทิศตะวันออกถึงตะวันตก ประมาณ ๕๖ กิโลเมตร และส่วนยาวที่สุดตามแนวทิศเหนือถึงใต้ ประมาณ ๘๓ กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ ๓,๔๒๔ ตารางกิโลเมตร หรือ ๒,๑๔๐,๒๙๖ ไร่ (พื้นที่ดิน ๑,๙๑๙,๔๔๖ ไร่ พื้นที่น้ำ ๒๒๐,๘๕๐ ไร่) (กรมแผนที่ทหาร, ๒๕๓๔; กรมการปกครอง, ๒๕๔๑)

๒) อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่ออำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช
	และอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา
ทิศใต้	ติดต่ออำเภอควนเนียง อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสงขลา
	และอำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล
ทิศตะวันออก	จดทะเลสาบสงขลา ติดต่อกับอำเภอระโนด อำเภอกระแสสินธุ์
	อำเภอสทิงพระ และอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา
ทิศตะวันตก	จดเทือกเขาบรรทัด ติดต่อกับอำเภอห้วยยอด
	อำเภอเมือง อำเภอนาโยง อำเภอย่านตาขาว และอำเภอปะเหลียน
	จังหวัดตรัง

๓) สภาพพื้นที่

จังหวัดพัทลุงมีลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขาและที่ราบสูงทางด้านทิศตะวันตก ประกอบด้วยเทือกเขาบรรทัด ถัดมาทางทิศตะวันออกเป็นพื้นที่ราบสลับที่ดอนและเป็นพื้นที่ราบลุ่มจดทะเลสาบสงขลา พื้นที่ทั้งหมด ประมาณ ๓,๔๒๔.๔๗ ตารางกิโลเมตร หรือ ๒,๑๔๐,๒๙๖ ไร่ เป็นพื้นที่ดิน ๑,๙๑๙,๔๔๖ ไร่ พื้นน้ำ ๒๒๐,๘๕๐ ไร่ ลักษณะพื้นที่ของจังหวัดพัทลุงสามารถจำแนกออกเป็น ๔ ลักษณะ ได้แก่ พื้นที่ภูเขา พื้นที่ลูกคลื่นลอนชัน พื้นที่ราบ และพื้นที่เกาะ ดังนี้

(๑) **พื้นที่ภูเขา** มีลักษณะเป็นเทือกเขาที่มียอดสูงๆ ต่ำๆ มีความสูงเฉลี่ยประมาณ ๘๐๐ เมตร และลาดไปทางทิศตะวันออกลงสู่ทะเลสาบสงขลาในอัตราความลาดชัน ๒๕-๓๐ เปอร์เซ็นต์ เทือกเขานี้เป็นส่วนหนึ่งของเทือกเขานครศรีธรรมราช เรียกกันโดยทั่วไปในท้องถิ่นว่า เขาบรรทัด พื้นที่ภูเขามีเนื้อที่รวมกันประมาณ ๘๓๕.๙๐ ตารางกิโลเมตร หรือร้อยละ ๒๔.๔๑ ของพื้นที่ทั้งหมด อยู่ในเขตพื้นที่อำเภอป่าบอน ตะโหมด กงหรา ศรีนครินทร์ ศรีบรรพต และป่าพะยอม

(๒) **พื้นที่ลูกคลื่นลอนชัน** เป็นส่วนที่อยู่ถัดจากเทือกเขาบรรทัด หรือพื้นที่เชิงเขา ลักษณะภูมิประเทศเป็นเนินเตี้ยๆ ที่เรียกกันโดยทั่วไปในท้องถิ่นว่า ควน มีเนื้อที่ประมาณ ๕๓๙.๗๐ ตารางกิโลเมตร หรือร้อยละ ๑๕.๗๖ ของพื้นที่ทั้งหมด อยู่ในเขตอำเภอป่าบอน ตะโหมด ศรีนครินทร์ กงหรา ศรีบรรพต และป่าพะยอม

(๓) **พื้นที่ราบ** มีเนื้อที่รวมกันประมาณ ๑,๔๘๕.๕๔ ตารางกิโลเมตร หรือร้อยละ ๔๓.๓๘ ของพื้นที่ทั้งหมด ลักษณะพื้นที่ราบ พื้นที่ที่เหมาะสมแก่การกสิกรรม ประชากรส่วนใหญ่ของจังหวัด จึงนิยมตั้งถิ่นฐานในบริเวณนี้ ซึ่งอยู่ในเขตอำเภอป่าพะยอม ควนขนุน เมืองพัทลุง เขาชัยสน บางแก้ว และปากพะยูน

(๔) **พื้นที่เกาะ** เป็นพื้นที่บริเวณทะเลสาบสงขลาในเขตจังหวัดพัทลุง ตั้งอยู่ในเขตอำเภอปากพะยูน มีเนื้อที่รวมกันประมาณ ๒๑๙.๑๗ ตารางกิโลเมตร หรือร้อยละ ๖.๔๐ ของพื้นที่ทั้งหมด ส่วนใหญ่เป็นเขตพื้นที่ที่มีการตั้งถิ่นฐานของประชากร ได้แก่ เกาะราบ เกาะหมาก เกาะเสือ เกาะโคบ เกาะนางคำ เกาะแกงและเกาะยวน ส่วนพื้นที่เกาะเป็นถิ่นที่อยู่ของนกอีแอ่น กินรี มีเนื้อที่รวมกันประมาณ ๗๐๐ ไร่ หรือ ๑.๑๒ ตารางกิโลเมตร อนึ่งพื้นที่น้ำในจังหวัดพัทลุงนั้น นับเป็นส่วนสำคัญของทะเลสาบสงขลา ประกอบด้วย ทะเลน้อยและทะเลหลวงหรือทะเลสาบสงขลา ตอนใน ผืนน้ำข้างต้นนี้อยู่ในเขตอำเภอควนขนุน เมืองพัทลุง เขาชัยสน บางแก้ว และปากพะยูน คิดเป็นเนื้อที่ประมาณ ๔๔.๑๖ ตารางกิโลเมตร หรือร้อยละ ๑๐.๐๕ ของพื้นที่ทั้งหมด

๔) ลักษณะดิน

กรมพัฒนาที่ดินได้จำแนกดินในพื้นที่จังหวัดพัทลุงไว้ จำนวน ๖๒ กลุ่มชุดดิน ซึ่งลักษณะดินมีความสัมพันธ์กับลักษณะภูมิประเทศและวัตถุดิบกำเนิด (ชนิดของหิน)

ตารางที่ ๑ แสดงลักษณะดินจังหวัดพัทลุง

ประเภทของดิน	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละของพื้นที่ จังหวัด
ดินเปรี้ยวจัด	๖๒,๔๓๐	๒.๙๒
ดินเปรี้ยวจัดที่พบชั้นดินกรดกำมะถันในระดับตื้น	๑๙,๗๑๑	๐.๙๒
ดินเปรี้ยวจัดที่พบชั้นดินกรดกำมะถันในระดับลึกปานกลาง	๓๙,๙๘๑	๑.๘๗
ดินเปรี้ยวจัดที่พบชั้นดินกรดกำมะถันในระดับลึกมาก	๒,๗๓๘	๐.๑๓
ดินอินทรีย์	๓,๔๓๕	๐.๑๖
ดินอินทรีย์	๓,๔๓๕	๐.๑๖
ดินเค็มชายทะเล	๖,๔๔๕	๐.๓๐
ดินเค็มชายทะเล	๖,๔๔๕	๐.๓๐
ดินทราย	๑๐,๙๒๘	๐.๕๑
ดินทรายในพื้นที่ลุ่ม	๑,๗๑๖	๐.๐๘
ดินทรายในพื้นที่ดอนที่ไม่มีชั้นดานอินทรีย์	๙,๒๑๒	๐.๔๓
ดินตื้น	๒๐๔,๗๔๐	๙.๕๗
ดินตื้นในพื้นที่ลุ่มถึงลูกวังหรือก้นกรวด	๑๐,๙๕๕	๐.๕๑
ดินตื้นในพื้นที่ดอนถึงลูกวังหรือก้นกรวดหรือเศษหิน	๑๕๘,๕๙๑	๗.๔๑
ดินตื้นในพื้นที่ดอนถึงชั้นหินพื้น	๓๕,๑๙๔	๑.๖๔
พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน	๓๘๒,๒๙๖	๑๗.๘๖
พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน	๓๘๒,๒๙๖	๑๗.๘๖
ทรัพยากรดินอื่นๆ	๑,๑๐๕,๔๙๖	๕๑.๖๕
ดินที่มีปฏิกิริยาเป็นกรดพบในที่ลุ่ม	๗๕๒,๗๒๕	๓๕.๑๗
ดินที่มีปฏิกิริยาเป็นกรดพบในที่ดอน	๓๕๒,๒๑๘	๑๖.๕๖
ดินที่มีการยกร่อง	๕๕๓	๐.๐๓
ดินที่มีปฏิกิริยาเป็นด่างพบในที่ลุ่ม	๗๗,๐๕๐	๓.๖๐
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๒๘๗,๔๗๖	๑๓.๔๓
รวมพื้นที่ดิน	๒,๑๔๐,๒๙๖	๑๐๐.๐๐

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง

๕) สภาพการใช้ที่ดิน

ตารางที่ ๒ แสดงสภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันของจังหวัดพัทลุง ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
	ไร่	ร้อยละ
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๑๖๗,๔๙๒	๗.๘๓
พื้นที่เกษตรกรรม	๑,๒๕๕,๒๔๒	๕๘.๖๔
- พื้นที่นา	๑๗๐,๘๖๙	๗.๙๘
- พืชไร่	๑,๑๓๐	๐.๐๕
- ไม้ยืนต้น	๑,๐๔๑,๐๔๑	๔๘.๖๓
- ไม้ผล	๓๐,๒๑๓	๑.๔๑
- พืชสวน	๑,๓๘๐	๐.๐๗
- ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	๓,๘๒๓	๐.๐๙
- พืชน้ำ	๖๘	๐.๐๐
- สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๖,๗๑๘	๐.๓๑
- เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	-	-
พื้นที่ป่าไม้	๓๖๒,๓๔๙	๑๖.๙๓
- ป่าสมบูรณ์	๓๕๐,๘๙๐	๑๖.๓๙
- ป่ารกร้างพื้นที่	๑๑,๔๕๙	๐.๕๔
พื้นที่น้ำ	๒๙๓,๘๘๙	๑๓.๗๒
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๖๑,๓๒๔	๒.๘๗
- พื้นที่ลุ่ม	๔๑,๘๑๖	๑.๙๕
- พื้นที่เบ็ดเตล็ดอื่นๆ	๑๙,๕๐๘	๐.๙๒
รวม	๒,๑๔๐,๒๖๙	๑๐๐.๐๐

ที่มา : กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน, กันยายน ๒๕๖๓

๑.๑.๒ ลักษณะภูมิอากาศ

๑) ฤดูกาล

จังหวัดพัทลุงตั้งอยู่ในเขตร้อนชื้นมีฝนตกชุกและมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือทำให้มีสภาพอากาศแบบภาคใต้อยู่ภายใต้อิทธิพลของมรสุมที่พัดปกคลุมประจำฤดูกาล ทำให้ในปีหนึ่งๆ จะมีเพียง ๒ ฤดูกาล คือ

- ๑) ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่ปลายเดือนมีนาคม - กลางเดือนกันยายน
- ๒) ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกันยายน - กลางเดือนมีนาคม

๒) ปริมาณน้ำฝนและจำนวนวันฝนตก (ข้อมูล ๑๐ ปี)

ตารางที่ ๓ แสดงปริมาณน้ำฝนและจำนวนวันฝนตก ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๘

ปี	ปริมาณน้ำฝน (มิลลิเมตร)	จำนวนวันฝนตก (วัน)
๒๕๕๙	๒,๑๕๖.๙๐	๑๔๗
๒๕๖๐	๓,๖๕๘.๕๐	๑๘๘
๒๕๖๑	๑,๙๙๓.๒๐	๑๖๘
๒๕๖๒	๑,๗๐๒.๙๐	๑๖๐
๒๕๖๓	๒,๒๕๖.๘๐	๑๘๐
๒๕๖๔	๒,๐๑๖.๔๐	๑๖๙
๒๕๖๕	๓,๔๓๔.๐๐	๒๐๖
๒๕๖๖	๒,๓๓๕.๙๐	๑๗๔
๒๕๖๗	๒,๔๗๐.๖๐	๑๕๕
๒๕๖๘	๒,๔๑๕.๕๐	๑๖๙
รวม ๑๐ ปี	๒๔,๔๔๐.๗๐	๑,๗๑๖
เฉลี่ย	๒,๔๔๔.๐๗	๑๗๒

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาพัทลุง

๓) อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์ (ข้อมูล ๑๐ ปี)

ตารางที่ ๔ แสดงอุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด - ต่ำสุด ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๘

ปี	อุณหภูมิ (°C)			ความชื้นสัมพัทธ์ (ร้อยละ)		
	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
๒๕๕๙	๓๖.๕๔	๒๔.๒๗	๒๙.๑๖	๙๖.๐๖	๕๔.๖๖	๗๙.๐๗
๒๕๖๐	๓๓.๘๗	๒๓.๘๐	๒๘.๓๕	๙๘.๑๐	๕๘.๖๗	๘๒.๐๓
๒๕๖๑	๓๕.๗๐	๒๓.๖๐	๒๘.๓๙	๙๙.๐๐	๕๑.๐๐	๘๐.๘๐
๒๕๖๒	๓๕.๒๒	๒๒.๕๐	๒๙.๒๐	๑๐๐.๐๐	๕๖.๓๕	๘๑.๗๔
๒๕๖๓	๓๓.๘๑	๒๓.๘๐	๒๘.๑๖	๙๙.๑๐	๕๗.๔๘	๘๑.๗๗
๒๕๖๔	๓๓.๙๑	๒๓.๑๙	๒๗.๔๕	๙๙.๙๐	๕๘.๒๓	๘๓.๕๗
๒๕๖๕	๓๓.๖๕	๒๓.๕๑	๒๗.๒๗	๙๙.๗๐	๖๒.๔๓	๘๕.๖๘
๒๕๖๖	๓๔.๖๘	๒๓.๕๖	๒๘.๗๑	๙๙.๒๓	๕๕.๖๑	๘๑.๓๐
๒๕๖๗	๓๕.๔๕	๑๖.๙๖	๒๘.๒๑	๙๘.๖๑	๔๓.๙๗	๖๔.๔๓
๒๕๖๘	๓๒.๔๐	๒๔.๗๐	๒๗.๗๒	๙๕.๙๐	๖๕.๔๐	๘๓.๒๘
เฉลี่ย ๑๐ ปี	๓๔.๕๒	๒๒.๙๙	๒๘.๒๖	๙๘.๕๖	๕๖.๓๘	๘๐.๓๗

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาพัทลุง

๑.๑.๓ แหล่งน้ำธรรมชาติ

จังหวัดพัทลุงมีพื้นที่รับน้ำ (Watershed Area) ทั้งสิ้น ๕,๘๘๒.๒๒๗ ตารางกิโลเมตร ตั้งอยู่ในลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ลำน้ำส่วนใหญ่เป็นลำน้ำสายสั้นๆ มีความกว้างประมาณ ๑๐ - ๓๐ เมตร ยาวประมาณ ๓๐ - ๔๕ กิโลเมตร มีต้นน้ำจากเทือกเขาบรรทัดซึ่งแบ่งเขตระหว่างจังหวัดตรังกับจังหวัดพัทลุง ส่วนมากจะมีทิศทางการไหลของน้ำจากทิศตะวันตกไปยังทิศตะวันออก ซึ่งจะไหลไปรวมกันที่ทะเลสาบสงขลา ปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยรายปี เท่ากับ ๒,๘๖๓.๐๓ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งสามารถนำไปใช้สำหรับการเกษตรจำนวน ๖๓๒.๘๘ ล้านลูกบาศก์เมตร การอุปโภค-บริโภคจำนวน ๑๘.๙๐ ล้านลูกบาศก์เมตร และอุตสาหกรรม ๒.๒๘ ล้านลูกบาศก์เมตร รวม ๖๕๔.๐๖ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ดังนั้นจะมีปริมาณน้ำที่ไม่สามารถเก็บกักไว้ใช้ และไหลลงทะเลสาบสงขลาคิดเป็นปริมาณ ๒,๒๐๘.๙๗ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ดังนั้น จะมีปริมาณน้ำที่ไม่ได้เก็บกักไว้ใช้ และไหลลงทะเลสาบสงขลา คิดเป็นปริมาณ ๒,๒๐๘.๙๗ ล้านลูกบาศก์เมตรโดยจำแนกได้ ๓ ลุ่มน้ำหลักและ ๔ ลุ่มน้ำย่อย ดังนี้

ลุ่มน้ำหลักในพื้นที่จังหวัดพัทลุง มีดังนี้

๑. ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน มีเขตพื้นที่ครอบคลุมในท้องที่อำเภอป่าพะยอม ในพื้นที่บางส่วนของตำบลเกาะเต่า และตำบลลานข่อย

๒. ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา มีเขตพื้นที่ครอบคลุมในท้องที่อำเภอ

๒.๑ อำเภอกงหรา อำเภอเขาชัยสน อำเภอควนขนุน อำเภอบางแก้ว อำเภอปากพะยูน อำเภอเมืองพัทลุง อำเภอศรีนครินทร์ และอำเภอศรีบรรพต

๒.๒ อำเภอตะโหมด ในพื้นที่ตำบลแม่ขี และในพื้นที่บางส่วนของตำบลตะโหมด

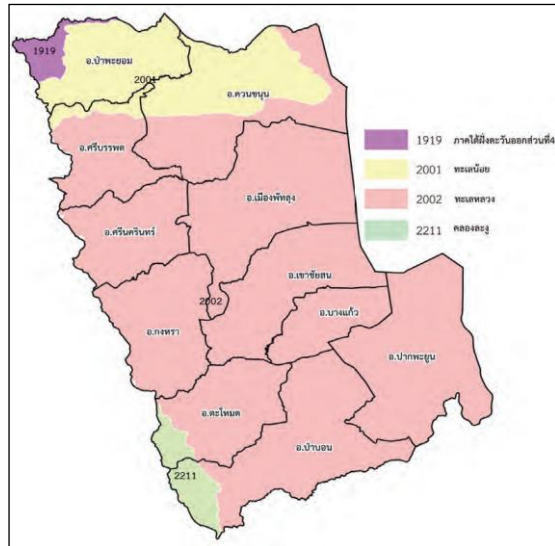
๒.๓ อำเภอป่าบอน ในพื้นที่ตำบลโคกทราย ตำบลทุ่งนารี ตำบลป่าบอน และตำบลวังใหม่ และในพื้นที่บางส่วนของตำบลหนองธง

๒.๔ อำเภอป่าพะยอม ในพื้นที่ตำบลบ้านพร้าว และตำบลป่าพะยอมและในพื้นที่บางส่วนของตำบลเกาะเต่า และตำบลลานข่อย

๓. ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันตก มีเขตพื้นที่ครอบคลุมในท้องที่

๓.๑ อำเภอตะโหมด ในพื้นที่บางส่วนของตำบลตะโหมด

๓.๒ อำเภอป่าบอน ในพื้นที่บางส่วนของตำบลหนองธง

แผนที่แสดงขอบเขตลุ่มน้ำย่อยจังหวัดพัทลุง สำนักงานชลประทานที่ ๑๖

ลุ่มน้ำย่อยในพื้นที่จังหวัดพัทลุง มี ๔ ลุ่มน้ำย่อย ดังนี้

๑. ลุ่มน้ำย่อยภาคใต้ฝั่งตะวันออกส่วนที่ ๔ มีพื้นที่รับน้ำประมาณ ๘๑.๐๑๗ ตารางกิโลเมตร

๒. ลุ่มน้ำสาขาทะเลน้อย (๒๐๐๑) มีพื้นที่รับน้ำประมาณ ๕๕๕.๒๑๖ ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วย

- ลุ่มน้ำย่อยคลองป่าพะยอม มีคลองป่าพะยอมเป็นลำน้ำสายหลักความยาวประมาณ ๓๓ กิโลเมตร ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาบรรทัด ไหลผ่านเขต อำเภอป่าพะยอม อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง ปลายน้ำแยกออกเป็น ๒ สาย สายที่ ๑ ไหลลงสู่พยุควนเคร็ง จังหวัดพัทลุง และจังหวัดนครศรีธรรมราช สายที่ ๒ ไหลรวมกับคลองท่าแนะ ที่บ้านประดู่เรียง ตำบลพนางตุง อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง มีแหล่งน้ำที่สำคัญได้แก่ อ่างเก็บน้ำป่าพะยอม ตั้งอยู่ตำบลเกาะเต่า อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง ฝายบ้านพร้าว ตั้งอยู่ตำบลเกาะเต่า อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง

๓. ลุ่มน้ำสาขาทะเลหลวง (๒๐๐๒) มีพื้นที่รับน้ำประมาณ ๔,๓๙๖.๘๔๙ ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วย

- ลุ่มน้ำย่อยคลองท่าแนะ มีคลองท่าแนะเป็นลำน้ำสายหลักความยาวประมาณ ๓๘ กิโลเมตร ต้นกำเนิดจากเทือกเขาบรรทัดไหลผ่านเขต อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ลงสู่ทะเลน้อยที่บ้านประเหนือ ตำบลพนางตุง อำเภอควนขนุน มีแหล่งน้ำที่สำคัญได้แก่ ฝายท่าแนะ ตั้งอยู่ ท้องที่ตำบลเขาเย่า อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง

- ลุ่มน้ำย่อยคลองนาท่อม มีคลองนาท่อมเป็นลำน้ำสายหลักความยาวประมาณ ๔๒ กิโลเมตร ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาบรรทัดไหลผ่าน อำเภอเมืองจังหวัดพัทลุง ลงสู่ทะเลหลวงที่บ้านลำป่า ตำบลลำป่า อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง มีแหล่งน้ำที่สำคัญได้แก่ ฝายคลองนาท่อม ตั้งอยู่ที่ท้องที่ตำบลนาท่อม อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง ฝายพญาไธสง ตั้งอยู่ที่ท้องที่ตำบลชะรัด อำเภอกงหรา จังหวัดพัทลุง ฝายคลองหลักสามตั้งอยู่ที่พื้นที่ตำบลคลองเฉลิม อำเภอกงหราจังหวัดพัทลุง

- ลุ่มน้ำย่อยคลองท่าเชียด มีคลองท่าเชียดเป็นลำน้ำสายหลักความยาวประมาณ ๔๒ กิโลเมตร ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาบรรทัดไหล ผ่านเขต อำเภอตะโหมด และ อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง ลงสู่ทะเลสาบที่บ้านปากพล ตำบลจองถนน อำเภอเขาชัยสน มีแหล่งน้ำที่

สำคัญได้แก่ อ่างเก็บน้ำคลองหัวช้าง (กำลังก่อสร้าง) ตั้งอยู่ที่ตำบลตะโหมด อำเภอดงมะดะ จังหวัดพัทลุง ฝ่ายควนภูฎีตั้งอยู่ที่ตำบลควนขนุน อำเภอเขยขัยสน จังหวัดพัทลุง มีโครงการขนาดใหญ่ คือโครงการส่งและบำรุงรักษาท่าเขียด ตั้งอยู่ที่ตำบลโคกสั๊ก อำเภอบางแก้วจังหวัดพัทลุง

- กลุ่มน้ำย่อยคลองป่าบอน มีคลองป่าบอนเป็นลำน้ำสายหลักความยาวประมาณ ๔๐ กิโลเมตร ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาบรรทัดไหลผ่านเขตอำเภอป่าบอน และอำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุงลงสู่ทะเลสาบที่บ้านพระเกิด ตำบลฝาละมี อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง มีแหล่งน้ำที่สำคัญได้แก่ อ่างเก็บน้ำป่าบอน ตั้งอยู่ที่ตำบลทุ่งนารี อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง ฝ่ายป่าบอน ตั้งอยู่ที่ตำบลป่าบอน อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง กลุ่มน้ำย่อยคลองพรุพ้อ มีคลองพรุพ้อเป็นลำน้ำสายหลักความยาวประมาณ ๓๖ กิโลเมตรไหลออกจากพื้นที่ลงทะเลสาบสงขลาและอ่าวไทย

๔. คลองละงู (๒๒๑๑) มีพื้นที่รับน้ำประมาณ ๘๔๙.๑๔๕ ตารางกิโลเมตร

ตารางที่ ๕ แสดงปริมาณน้ำท่าในกลุ่มน้ำย่อย ๔ กลุ่มน้ำของจังหวัดพัทลุง

ที่	กลุ่มน้ำย่อย	พื้นที่รับน้ำ (ตร.กม)	ปริมาณน้ำท่าเฉลี่ย (ล้าน ลบ.ม./ปี)	ความต้องการใช้น้ำ (ล้านลบ.ม./ปี)				ปริมาณน้ำเหลือ (ล้านลบ.ม./ปี)
				การเกษตร	อุปโภคบริโภค	อุตสาหกรรม	รวม	
๑	ภาคใต้ฝั่งตะวันออกส่วนที่ ๔	๘๑.๐๑๗	๒๖.๑๓	๗.๐๕	๐.๑๓	๐.๑๘	๗.๓๖	๑๘.๗๗
๒	ทะเลน้อย	๕๕๕.๒๑๖	๖๙๐.๒๐	๑๕๕.๗๘	๓.๔๖	-	๑๕๙.๒๔	๕๓๐.๙๖
๓	ทะเลหลวง	๔,๓๙๖.๘๔๙	๒,๑๔๖.๗๐	๔๗๐.๐๕	๑๕.๓๑	๒.๑๐	๔๘๗.๔๖	๑,๖๕๙.๒๔
๔	คลองละงู	๘๔๙.๑๔๕	-	-	-	-	-	-
รวม		๕,๘๘๒.๒๒๗	๒,๘๖๓.๐๓	๖๓๒.๘๘	๑๘.๙๐	๒.๒๘	๖๕๔.๐๖	๒,๒๐๘.๙๗

ที่มา : สำนักงานชลประทานที่ ๑๖

๑.๑.๔ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ

๑) พื้นที่ป่า

จังหวัดพัทลุง มีพื้นที่ป่าไม้ที่เป็นป่าสงวนแห่งชาติ ๓๑ ป่า เนื้อที่ตามกฎหมาย ๗๕๖,๑๖๘.๗๕ ไร่ ส่งมอบให้สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) จำนวน ๑๙ ป่า เนื้อที่ ๑๕๓,๖๗๔.๙๙ ไร่ ป่าอนุรักษ์ จำนวน ๗ แห่ง เนื้อที่ ๘๙๑,๙๔๖.๒๓ ไร่ คงเหลือป่าสงวนแห่งชาติที่ไม่ทับซ้อนกับป่าอนุรักษ์ เนื้อที่ ๔๙,๔๗๗.๒๖ ไร่ คงเหลือป่าที่สมบูรณ์ ๓๙๒,๑๐๒.๕๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๒๕ ของพื้นที่ทั้งหมด (ข้อมูล ณ ปี พ.ศ. ๒๕๖๗) ซึ่งจำแนกประเภทได้ ดังนี้

ตารางที่ ๖ แสดงการจำแนกพื้นที่ป่าจังหวัดพัทลุง

พื้นที่ป่า	จำนวน	พื้นที่ (ไร่)
พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ไม่ทับซ้อนกับพื้นที่ป่าอนุรักษ์	๒๗ ป่า	๔๙,๔๗๗.๒๖
พื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาปู่-เขาย่า	๑ แห่ง	๑๖๖,๗๖๐.๐๐
พื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาบรรทัด	๑ แห่ง	๒๕๘,๗๕๐.๐๐
พื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย	๑ แห่ง	๑๐๔,๓๗๕.๐๐
พื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลหลวง	๑ แห่ง	๒๐๗,๗๓๑.๒๓
พื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลสาบสงขลา	๑ แห่ง	๑๔๖,๓๕๕.๐๐
พื้นที่วนอุทยานเมืองเก่าชัยบุรี	๑ แห่ง	๑,๘๗๕.๐๐
พื้นที่สวนพฤกษศาสตร์นางตุง	๑ แห่ง	๖,๑๐๐.๐๐
พื้นที่ป่ามอบให้ ส.ป.ก	๑๙ ป่า	๑๕๓,๖๗๔.๙๙
ป่าชุมชนตามพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒	๖๐ หมู่บ้าน	๘,๒๒๐.๘๒
พื้นที่คงสภาพป่าสมบูรณ์ทั้งจังหวัด ณ ปี ๒๕๖๗		๓๙๒,๑๐๒.๕๗

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพัทลุง

สภาพพื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดพัทลุง

พบพื้นที่ป่าไม้ ๓๙๒,๑๐๒.๕๗ ไร่ หรือร้อยละ ๑๖.๒๕ ของพื้นที่จังหวัด โดยพบพื้นที่ป่าไม้ในทุกอำเภอของจังหวัด ยกเว้นอำเภอบางแก้ว พื้นที่ป่าไม้ พบอยู่ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาจันทร์ ป่าสงวนแห่งชาติเขาพนางพันธ์ ป่าควนแก้ว และป่าควนอ้ายหลุด ป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาหวัง ป่าเขาคับ ป่าเขาเขียว และป่าเขาโย้ง ป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาหัวช้าง ป่าเขาดิน ป่าเขาหลักไก่อ และป่าเขาพระ ป่าสงวนแห่งชาติป่าสวนเสาธง ป่าควนนายสุก และป่าควนนายหวัด ป่าสงวนแห่งชาติป่าเทือกเขาบรรทัด แปลงที่หนึ่ง ตอนที่สอง ป่าสงวนแห่งชาติป่าเทือกเขาบรรทัด แปลงที่หนึ่ง ตอนที่สาม ป่าสงวนแห่งชาติป่าเทือกเขาบรรทัด แปลงที่สอง ตอนที่สอง ป่าสงวนแห่งชาติป่าเทือกเขาบรรทัด แปลงที่สอง ตอนที่สาม ป่าสงวนแห่งชาติป่าในวัง ป่าสงวนแห่งชาติป่าภูเขาบรรทัดแปลงที่หนึ่ง ตอนที่หนึ่ง ป่าสงวนแห่งชาติป่าภูเขาบรรทัดแปลงที่สอง ตอนที่หนึ่ง ป่าสงวนแห่งชาติป่าห้วยส้มและป่าลำนาวา เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลสาบสงขลา เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลหลวง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาบรรทัด อุทยานแห่งชาติเขาปู่-เขาย่า และวนอุทยานเมืองเก่าชัยบุรี

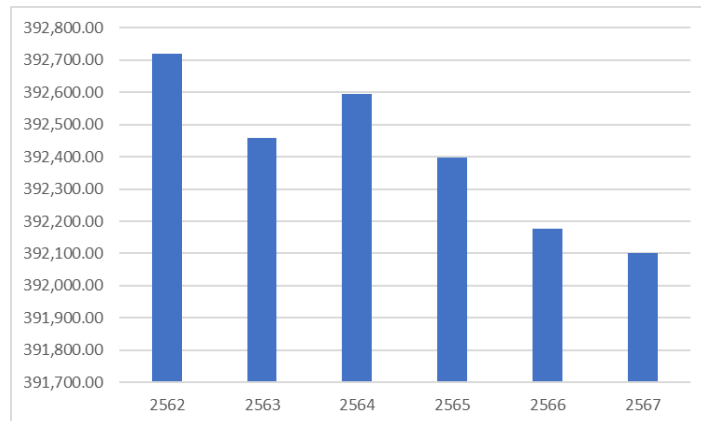
ตารางที่ ๗ แสดงการเปรียบเทียบพื้นที่ป่าไม้จังหวัดพัทลุงในรอบ ๕ ปี

ปี พ.ศ.	พื้นที่ (ตารางกิโลเมตร)	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละของจังหวัด
๒๕๖๒	๖๒๘.๓๕	๓๙๒,๗๑๙.๘๑	๑๖.๒๗
๒๕๖๓	๖๒๗.๙๓	๓๙๒,๔๕๙.๔๗	๑๖.๒๖
๒๕๖๔	๖๒๘.๑๕	๓๙๒,๕๙๔.๕๖	๑๖.๒๗
๒๕๖๕	๖๒๗.๘๔	๓๙๒,๓๙๘.๗๓	๑๖.๒๖
๒๕๖๖	๖๒๗.๔๘	๓๙๒,๑๗๖.๓๓	๑๖.๒๕
๒๕๖๗	๖๒๗.๓๖	๓๙๒,๑๐๒.๕๗	๑๖.๒๕

หมายเหตุ : ข้อมูลพื้นที่ป่าไม้จาก <http://forestinfo.forest.go.th/> และสำนักจัดการที่ดินป่าไม้ กรมป่าไม้

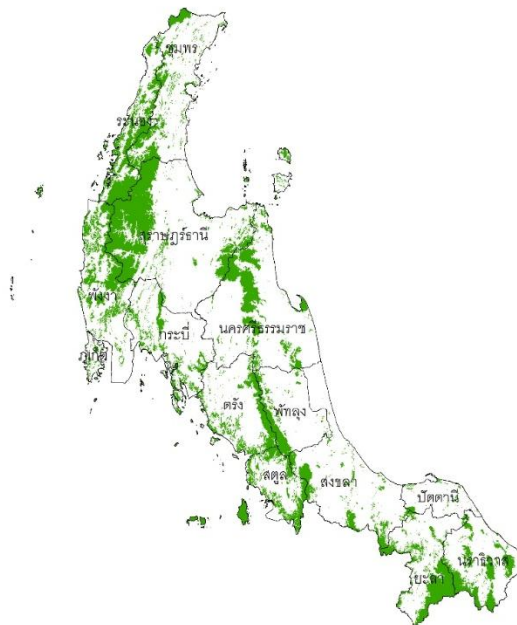
ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพัทลุง

แผนภูมิข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดพัทลุง ย้อนหลัง ๕ ปี

การเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดพัทลุง

สภาพพื้นที่ป่าไม้โดยรวมของจังหวัดพัทลุง มีจำนวนลดลง ๗๓.๗๖ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๐๑ ในรอบปีที่ผ่านมา

ข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้ จังหวัดพัทลุง ปี พ.ศ.๒๕๖๗

ที่มา : สำนักจัดการที่ดินป่าไม้ กรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒) ทรัพยากรสัตว์ป่า

จังหวัดพัทลุงพบสัตว์ป่าที่หายากหรือใกล้สูญพันธุ์ ได้แก่ สมเสร็จ เก้งหม้อ เลียงผาหรือกูป่า ค่างดำ นกเงือก เสือปลาหรือเสือไฟ หมี โดยพบเพียงจำนวนเล็กน้อยบริเวณเทือกเขาบรรทัด และโลมาอิรวดี พบบริเวณทะเลสาบสงขลา (สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๖)

๓) ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

จะแบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ

(๓.๑) ป่าชายเลน แหล่งที่พบ บริเวณพื้นที่ทะเลน้อยและรอบทะเลสาบสงขลา มีเนื้อที่ ๙๗.๒๑ ตารางกิโลเมตร หรือ ๖๐,๗๕๖.๒๕ ไร่

(๓.๒) ภูเขาทะเล มีการกระจายตัวเป็นพื้นที่กว้าง อยู่ห่างจากพื้นที่ชายฝั่งประมาณ ๘๐ - ๑๐๐ เมตร และเป็นบริเวณที่ปลาชุกชุมมีการปักหอย และเลี้ยงปลาในกระชัง แหล่งที่พบบริเวณเกาะยวน ตำบลเกาะนางคำ อำเภอปากพะยูน

๔) ความหลากหลายทางชีวภาพ

จังหวัดพัทลุง มีความหลากหลายทางชีวภาพมากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความหลากหลายทางชีวภาพในระบบนิเวศวิทยาป่าบกและความหลากหลายทางชีวภาพในระบบนิเวศวิทยาป่าพรุและทะเลสาบ ที่มีส่วนสนับสนุนหรือก่อเกิดภูมิปัญญาชาวบ้าน และผลิตภัณฑ์ชุมชนของคนพัทลุง ได้แก่

(๔.๑) อุทยานแห่งชาติเขาปู่ เขาย่า ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ตรัง และพัทลุง ในพื้นที่ ตำบลชุมพลลำสินธุ์ และตำบลบ้านนา อำเภอศรีนครินทร์ ตำบลตะแพนและตำบลเขาปู่ อำเภอศรีบรรพต ตำบลเกาะเต่าและตำบลลานข่อย อำเภอป่าพะยอม ตำบลกงหรา ตำบลชะรัดและตำบลคลองทรายขาว อำเภอกงหรา ห่างจากจังหวัดพัทลุง ๓๗ กิโลเมตร โดยได้ประกาศให้เป็นพื้นที่ “อุทยานแห่งชาติเขาปู่-เขาย่า” เมื่อปี ๒๕๒๕ นับเป็นอุทยานแห่งชาติ ลำดับที่ ๔๒ ของประเทศไทย

ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศ เป็นเทือกเขาสูงพื้นที่โดยส่วนใหญ่จะอยู่ในบริเวณป่าเทือกเขาบรรทัดมีภูเขาสูงสลับซับซ้อนมากมายมี “เขาหินแท่น” เป็นยอดเขาสูงสุด มีความสูงประมาณ ๘๗๗ เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลางเป็นจุดแบ่งเขต ระหว่างจังหวัดพัทลุง และตรัง สภาพธรณีประกอบไปด้วยเทือกเขาหินปูน จัดอยู่ในกลุ่มหินปูนทุ่งสงยุคออร์โดวิเซียนถึงยุคไตรแอสซีสจูราสสิก อายุประมาณ ๑๕๐ - ๔๕๐ ล้านปีมาแล้ว

พื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาปู่-เขาย่า เป็นต้นน้ำของแม่น้ำตรังและแม่น้ำปากพนัง โดยในฝั่งจังหวัดพัทลุงเป็นแหล่งกำเนิดคลองลาไม คลองไม้เสียบ และคลองน้ำใส ซึ่งจะไหลรวมเป็นคลองชะอวดและแม่น้ำปากพนัง ส่วนในฝั่งจังหวัดตรังเป็นต้นกำเนิดของคลองลำภูรา คลองละมอซึ่งเป็นต้นน้ำของแม่น้ำตรัง

สภาพพืชพรรณและสัตว์ป่าส่วนใหญ่เป็น ป่าดิบชื้น ประมาณ ๖๐% ของพื้นที่มีพรรณไม้หลายชนิดขึ้นอยู่อย่างหนาแน่น ได้แก่ ไม้ยาง ตะเคียน หลุมพอ กระบาก จำปาป่า พิกุล ไข่เหี้ยว นาคบุตร และพญาไม้ เป็นต้น

สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมประมาณ ๖๐ ชนิด ได้แก่ เสียงผา เสือปลา พญากระรอกเหลือง พญากระรอกดำ เก้ง กวาง กระซัง หมูป่า ค่างแว่นถิ่นใต้ ชะนี อีเห็นลายพาด หมีคนหนูผีจิ้ง ค้างคาวแม่ไก่ป่าฝน ค้างคาวปีกถุงเคราดำ ค้างคาวมงกุฎเล็ก เป็นต้น นกประมาณ ๒๘๖ ชนิด เช่น นกแซวสวรรค์ นกยางเขนดง นกกินปลีสีเสียบ นกจับแมลงสีส้ม นกขุนแผนอกส้ม นกกระบังรอก นกเงือกหัวหงอก นกเขาเขียว เหยี่ยวรุ้ง นกโพระดก นกกระเต็นแดง และนกกระजิบกระหม่อมแดง เป็นต้น

สัตว์เลื้อยคลานประมาณ ๖๗ ชนิด เช่น งูดินมลายู เหาข้าง งูจงอาง กิ้งก่าบินหัวสีฟ้า ตุ๊กแกป่าไต่ ูบู่ ตุ๊ดตู่ ตะกวด และตะพาบน้ำ เป็นต้น

สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก เช่น กบหงอนมลายู กบเขาล้างตอง กบ
อ่อง จงโคร่ง อิงกรายมลายู กบชะง่อนหินเมืองใต้ กบตะนาวศรี กบว้าก อิงกรายลายจุดอิงกราย
หัวแหลม คางคกแคระ และเขียดบัว เป็นต้น

แมลงประมาณ ๗๐ ชนิด เช่น ผีเสื้อหลวง จักจั่น งวงมวนแดง ตัวง
กว้างห้าขา ผีเสื้อพอมด ผีเสื้อช่างร่อน ผีเสื้อหางติ่งอิศวร ผีเสื้อพระเสาร์ใหญ่ ผีเสื้อดาราไพโรปักษ์ใต้
และผีเสื้อเจ้าป่า เป็นต้น

สถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานเขาปู่-เขาย่า ได้แก่ น้ำตกเหว
ทอง ถ้ำรินเทพนิมิต (ถ้ำตาปู่) และถ้ำมัจฉาปลาวน

(๔.๒) เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย เป็นอุทยานนกน้ำที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ
ไทยได้มีการสำรวจเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๗ และได้รับการประกาศจัดตั้งเป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย
เมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘ นับเป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าแห่งแรกของประเทศไทย อาณาเขต
ครอบคลุมพื้นที่ ๓ จังหวัด คือ บางส่วนของตำบลพนางตุง และตำบลทะเลน้อย อำเภอกวนขนุน จังหวัด
พัทลุง ตำบลบ้านขาว ตำบลเคียว อำเภอร่อนนุ้ย จังหวัดสงขลา ตำบลขนหาด ตำบลนางหลง ตำบล
เสม็ด ตำบลชะอวด อำเภอลำชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราชมีเนื้อที่ประมาณ ๔๕๗ ตารางกิโลเมตรหรือ
๒๘๕,๖๒๕ ไร่ (พื้นดิน ๔๒๙ ตร.กม. ประมาณ ๒๖๘,๑๒๕ ไร่ และพื้นน้ำ ๒๘ ตร.กม. ประมาณ
๑๗,๕๐๐ ไร่) เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย ขึ้นชื่อว่าเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสมบูรณ์และสำคัญที่สุดแห่ง
หนึ่งของไทย โดยเฉพาะพื้นที่บริเวณพรุควนขันได้รับการจดทะเบียนเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำโลก หรือแรม
ซาร์ไซต์ แห่งแรกของประเทศไทย และเป็นลำดับที่ ๑๑๐ ของโลกเมื่อปี ๒๕๔๑ โดยทะเลน้อยเป็นแหล่ง
อาศัยของนกน้ำหลากหลายพันธุ์ประมาณ ๑๘๗ ชนิด และพืชไม้นานาพันธุ์มากมาย

(๔.๓) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาบรรทัด ตั้งอยู่ที่บ้านนาง ตำบลบ้านนา
อำเภอสรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง ติดกับถนนเพชรเกษม (ทางหลวงหมายเลข ๔) จากจังหวัดพัทลุง-
จังหวัดตรัง ห่างจากตัวเมืองพัทลุง ประมาณ ๒๗ กิโลเมตรและห่างจากตัวเมืองตรัง ประมาณ ๓๑
กิโลเมตร ลักษณะภูมิประเทศ โดยทั่วไปเป็นเทือกเขายาวประกอบด้วยภูเขาสูงสลับซับซ้อนเรียงกันเป็น
แนวยอดเขาที่สำคัญ คือ เขาหลักสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ ๗๐๐ เมตร เป็นแหล่งกำเนิด
ของต้นน้ำลำธารในพื้นที่ ๔ จังหวัด คือ พัทลุง ตรัง สตูล และสงขลา ชนิดป่าและพรรณไม้พื้นที่ของเขต
รักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาบรรทัดส่วนใหญ่เป็นป่าดงดิบชื้น ประมาณ ๘๐% ของพื้นที่ทั้งหมด พื้นที่ภูเขา
มีลักษณะเป็นดินมากกว่าหิน พรรณไม้ที่มีค่าและสำคัญของพื้นที่ เช่น ไม้ตระกูลยาง หลุมพอ ตะเคียน
ต่าง ๆ ไช้เขียว และขนาง เป็นต้น นอกจากป่าดิบชื้นแล้วยังประกอบด้วยป่าดิบเขาซึ่งมีอยู่ประมาณ
๒๐% ของพื้นที่ พื้นที่ป่าของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาบรรทัด เป็นป่าดงดิบชื้นจึงมีสัตว์ป่าชุมชุมทั้งสัตว์
ครึ่งบกครึ่งน้ำ สัตว์ปีก สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม และสัตว์เลื้อยคลาน

สถานที่ท่องเที่ยว คือ น้ำตกลานหม่อมจ้อยอยู่ในพื้นที่ของหน่วยพิทักษ์
ป่าบ้านตะโหมด อำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง น้ำตกไพรวัลย์อยู่ในพื้นที่ของหน่วยพิทักษ์ป่าบ้านพุด
อำเภอกงหรา จังหวัดพัทลุง น้ำตกโดนแพรทองอยู่ในพื้นที่ของหน่วยพิทักษ์ป่าบ้านโดน อำเภอศรี
นครินทร์ จังหวัดพัทลุง

(๔.๔) โลมาอิรวดี พบในพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลหลวง สถานการณ์
ความอยู่รอดของโลมาอิรวดีในประเทศไทยมีแนวโน้มจำนวนลดลง เนื่องจากลักษณะทางชีววิทยาหรือ
พฤติกรรมของโลมาอิรวดี มีความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์สูง เช่น ความต้องการพื้นที่อาศัยที่มี
ลักษณะเฉพาะ หรือการตกถูกเพียงคราวละ ๑ ตัว

(๔.๕) หมู่เกาะสี่ - เกาะห้า (เกาะรังนก) จังหวัดพัทลุงมีรังนกนางแอ่นดีและมีคุณภาพ บริเวณเกาะสี่ - เกาะห้า ตำบลเกาะหมาก อำเภอปากพะยูน มีการสัมปทานเพื่อนำรังนกไปจำหน่าย สภาพธรรมชาติของเกาะสี่ - เกาะห้า สวยงามมากแห่งหนึ่งของจังหวัด แนวโน้มอาจเป็นจุดขายด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่สำคัญของจังหวัดและเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ “ตามรอยประพาสสมเด็จพระพุทธเจ้าหลวง”

๑.๒ ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัด

๑.๒.๑ การแบ่งเขตการปกครอง

จังหวัดพัทลุงแบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๑๑ อำเภอ ๖๕ ตำบล ๖๗๐ หมู่บ้าน ๙๕ ชุมชน และมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๗๔ แห่ง ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ แห่ง เทศบาล ๔๙ แห่ง (เทศบาลเมือง ๑ แห่ง เทศบาลตำบล ๔๘ แห่ง) และองค์การบริหารส่วนตำบล ๒๔ แห่ง

ตารางที่ ๘ แสดงการแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดพัทลุง

อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ร้อยละ	จำนวน				
			ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาล	ชุมชน	อบต.
เมืองพัทลุง	๔๒๗.๔๑๒	๑๒.๔๘	๑๔	๑๔๔	๑๑	๔๕	๓
เขาชัยสน	๒๖๐.๑๑๕	๗.๖๐	๕	๕๘	๓	๕	๓
ควนขนุน	๔๕๓.๙๖๐	๑๓.๒๖	๑๒	๑๒๙	๑๑	๙	๓
ปากพะยูน	๔๓๓.๒๗๔	๑๒.๖๕	๗	๖๕	๖	๔	๒
กงหรา	๒๕๕.๘๕๖	๗.๔๗	๕	๔๕	๔	-	๑
ตะโหมด	๒๖๔.๒๖๐	๗.๗๒	๓	๓๓	๕	๑๘	-
ศรีบรรพต	๒๑๘.๕๐๔	๖.๓๘	๓	๓๐	-	-	๓
ป่าบอน	๓๘๐.๐๔๘	๑๑.๑๐	๕	๕๐	๑	๖	๕
ป่าพะยอม	๓๘๖.๔๐๔	๑๑.๒๘	๔	๓๙	๒	-	๒
บางแก้ว	๑๑๙.๐๐๐	๓.๔๗	๓	๓๔	๒	๘	๒
ศรีนครินทร์	๒๒๕.๖๓๑	๖.๕๙	๔	๔๓	๔	-	-
รวม	๓,๔๒๔.๔๗๓	๑๐๐.๐๐	๖๕	๖๗๐	๔๙	๙๕	๒๔

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดพัทลุง

๑.๒.๒ ข้อมูลประชากร

ประชากรในปี ๒๕๖๘ ของจังหวัดพัทลุง จำนวน ๕๑๘,๐๖๖ คน แบ่งออกเป็น ประชากรชาย ๒๕๑,๖๕๒ คน เพศหญิง ๒๖๖,๔๑๔ คน จำนวนครัวเรือน ๒๑๑,๒๐๖ ครัวเรือน ประชากรเฉลี่ย ๒ คนต่อครัวเรือน มีความหนาแน่นของประชากร ๑๕๑ คนต่อตารางกิโลเมตร อำเภอที่มีประชากรมากที่สุด คือ อำเภอเมืองพัทลุง จำนวน ๑๑๙,๓๖๙ คน ๕๓,๕๘๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๐๔ ของประชากรทั้งหมด และอำเภอที่มีประชากรน้อยที่สุด คือ อำเภอศรีบรรพต ๑๘,๐๒๙ คน ๗,๑๙๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓.๔๘ ของประชากรทั้งหมด

ตารางที่ ๙ แสดงจำนวนประชากรของจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๘

อำเภอ	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)	ครัวเรือน
เมืองพัทลุง	๕๖,๓๑๐	๖๓,๐๕๙	๑๑๙,๓๖๙	๕๓,๕๘๕
เขาชัยสน	๒๑,๖๓๖	๒๒,๗๘๐	๔๔,๔๑๖	๑๗,๘๒๔
ควนขนุน	๓๙,๒๙๗	๔๒,๙๒๒	๘๒,๒๑๙	๓๓,๗๕๔
ปากพะยูน	๒๔,๖๑๖	๒๕,๖๔๓	๕๐,๒๕๙	๑๘,๗๒๙
กงหรา	๑๘,๓๓๖	๑๘,๖๑๓	๓๖,๙๔๙	๑๒,๖๒๑
ตะโหมด	๑๕,๖๖๘	๑๖,๑๖๖	๓๑,๘๓๔	๑๒,๘๕๐
ศรีบรรพต	๙,๐๑๒	๙,๐๑๗	๑๘,๐๒๙	๗,๑๙๗
ป่าบอน	๒๓,๒๘๑	๒๓,๘๗๕	๔๗,๑๕๖	๑๘,๗๒๘
บางแก้ว	๑๒,๖๙๔	๑๓,๑๐๕	๒๕,๗๙๙	๑๐,๓๗๐
ป่าพะยอม	๑๗,๓๐๐	๑๘,๐๔๒	๓๕,๓๔๒	๑๔,๖๓๔
ศรีนครินทร์	๑๓,๕๐๒	๑๓,๑๙๒	๒๖,๖๙๔	๑๐,๙๑๔
รวม	๒๕๑,๖๕๒	๒๖๖,๔๑๔	๕๑๘,๐๖๖	๒๑๑,๒๐๖

ที่มา : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ณ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๘ (www.dopa.go.th)

๑.๓ ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม

๑.๓.๑ ด้านแรงงาน

กำลังแรงงานของจังหวัดพัทลุงในปี ๒๕๖๘ มีผู้อยู่ในวัยกำลังแรงงาน ๒๘๕,๙๑๘ คน และผู้อยู่ในวัยกำลังแรงงาน ๑๐๔,๖๖๙ คน กำลังแรงงานเป็นผู้มีงานทำ ๒๘๓,๑๒๖ คน และผู้ที่มีงานทำทำงานภาคเกษตร ๑๒๖,๔๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๖๕ ทำงานนอกภาคเกษตร ๑๕๖,๗๐๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๓๕

ตารางที่ ๑๐ แสดงข้อมูลแรงงานจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๘

สถานภาพ	จำนวน (คน)		
	ชาย	หญิง	รวม
ผู้มีอายุ ๑๕ ปี ขึ้นไป	๑๘๗,๔๐๘	๒๐๓,๑๗๙	๓๙๐,๕๘๗
๑. ผู้อยู่ในวัยกำลังแรงงาน	๑๕๑,๔๙๐	๑๓๔,๔๒๘	๒๘๕,๙๑๘
๑.๑ กำลังแรงงานปัจจุบัน			
๑) ผู้มีงานทำ	๑๕๐,๕๖๔	๑๓๒,๕๖๑	๒๘๓,๑๒๖
๒) ผู้ว่างงาน	๔๕๖	N/A	๔๕๖
๑.๒ กำลังแรงงานที่รอฤดูกาล	๔๗๐	๑,๘๖๗	๒,๓๓๗
๒. ผู้อยู่ในวัยกำลังแรงงาน	๓๕,๙๑๘	๖๘,๗๕๑	๑๐๔,๖๖๙
๒.๑ ทำงานบ้าน	๓๓๓	๒๓,๕๐๖	๒๓,๘๓๙
๒.๒ เรียนหนังสือ	๑๔,๒๕๘	๑๕,๒๓๗	๒๙,๔๙๖
๒.๓ เด็ก/คนชรา/คนพิการ/ไม่สามารถทำงานได้	๑๔,๐๐๕	๒๓,๓๑๐	๓๗,๓๑๕
๒.๔ ดูแลเด็ก/ผู้สูงอายุ/ผู้ป่วย/ผู้พิการ	N/A	๒,๒๒๑	๒,๒๒๑
๒.๔ อื่นๆ	๗,๓๒๒	๔,๔๗๗	๑๑,๗๙๙
อัตราการจ้างงานต่อกำลังแรงงาน	๙๙.๓๙	๙๘.๖๑	๙๙.๐๒

ที่มา : สำนักงานแรงงานจังหวัดพัทลุง (รายงานสถานการณ์และดัชนีชี้วัดภาวะด้านแรงงานจังหวัดพัทลุง ไตรมาส ๔ ปี ๒๕๖๘)

๑.๓.๒ การศึกษา

จังหวัดพัทลุงมีสถานศึกษาทั้งหมด ๕๑๖ แห่ง (บางแห่งอยู่ระหว่างยกเลิกกิจการ) มีจำนวนนักเรียน/นักศึกษา/ผู้เรียน จำนวน ๙๐,๗๓๑ คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา (ไม่นับรวมข้อมูลครูสังกัด อปท.) จำนวน ๔,๕๘๙ คน ประชากรวัยเรียน (๓-๑๘ ปี) จำนวน ๙๒,๕๗๗ คน

๑.๓.๓ การศาสนา

จังหวัดพัทลุงมีศาสนาสถาน จำนวน ๔๐๒ แห่ง วัดในพุทธศาสนา ๒๔๙ วัด สำนักสงฆ์ ๔๘ แห่ง มัสยิด ๑๐๑ แห่ง โบสถ์คริสต์ ๔ แห่ง โดยมีผู้นับถือศาสนาพุทธคิดเป็นร้อยละ ๘๗.๘๒ รองลงมานับถือศาสนาอิสลามคิดเป็นร้อยละ ๑๒.๐๔ ศาสนาคริสต์และอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๔

ตารางที่ ๑๑ แสดงจำนวนผู้นับถือศาสนา

ศาสนา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พุทธ	๔๖๐,๙๑๑	๘๗.๘๒
อิสลาม	๖๓,๒๐๖	๑๒.๐๔
คริสต์	๖๙๕	๐.๑๓
อื่นๆ	๕๓	๐.๐๑
รวม	๕๒๔,๘๖๕	๑๐๐.๐๐

ที่มา : สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพัทลุง, สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดพัทลุง

๑.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

๑.๔.๑ การคมนาคมขนส่ง

จังหวัดพัทลุง เป็นจังหวัดในภาคใต้ตอนล่างของประเทศไทย ทิศเหนือติดกับจังหวัด นครศรีธรรมราช ติดตะวันตกติดกับจังหวัดตรัง และทิศใต้ติดกับจังหวัดสงขลามุ่งหน้าไปสู่อ่าวไทย ภาคใต้ โดยใช้ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔ (ถนนเพชรเกษม) มีการคมนาคมขนส่ง ๓ เส้นทางดังนี้

(๑) การคมนาคมขนส่งทางบก

การคมนาคมขนส่งทางบก แบ่งได้ ๒ ชนิด คือ การขนส่งทางบก และการขนส่งทางระบาย เป็นการคมนาคมที่สามารถเดินทางติดต่อกันได้ทั้งภายในจังหวัดและต่างจังหวัด โดยใช้การเดินทางรถยนต์และรถไฟ

- การเดินทางโดยรถยนต์ มุ่งหน้ามายังจังหวัดพัทลุง ใช้เส้นทางทางหลวงแผ่นดินหมายเลขที่ ๔๑ (ถนนเอเชีย) ผ่านอำเภอป่าพะยอม อำเภอควนขนุน เชื่อมต่อกับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔ (ถนนเพชรเกษม) ผ่านอำเภอเมืองพัทลุง อำเภอเขาชัยสน อำเภอบางแก้ว อำเภอตะโหมด อำเภอป่าบอน มุ่งหน้าไปยังจังหวัดสงขลา (ฝั่งอ่าวไทย) สู่อ่าวไทย ฝั่งตะวันตก (ปัตตานี ยะลา นราธิวาส) ไปยังเขตแดนไทย-มาเลเซียหรือมุ่งหน้าไปยังจังหวัดตรัง กระบี่ พังงา ภูเก็ต (ฝั่งอันดามัน) โดยผ่านอำเภอเมืองพัทลุงอำเภอศรีนครินทร์ โดยมีสถานีขนส่ง ๑ แห่ง คือสถานีขนส่งผู้โดยสารเฉลิมพระเกียรติอยู่ใกล้กับศูนย์ประชุมองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง ตำบลเขาเจ็ยก อำเภอเมืองจังหวัดพัทลุง

- การเดินทางโดยรถไฟ มีรถไฟสายใต้ผ่านอำเภอควนขนุน อำเภอเมือง อำเภอเขาชัยสน อำเภอบางแก้ว อำเภอปากพะยูน อำเภอป่าบอน มุ่งสู่จังหวัดสงขลา โดยมีสถานีรับ-ส่งผู้โดยสารและสินค้า ๙ สถานี คือ สถานีแหลมดอนต สถานีปากคลอง สถานีบ้านต้นโดน สถานีเขาชัยสน สถานีบางแก้ว สถานีควนเคี่ยม สถานีหารเทา และสถานีโคกทราย

(๒) การขนส่งทางน้ำ ได้รับความนิยมน้อยลงและปัจจุบันได้หายไปเนื่องจาก รัฐบาลสร้างสะพานเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ (เส้นทาง พท.๓๐๗๐) หรือที่ เรียกว่าสะพานเอกชัย หรือสะพานไประโนด (ชื่อเดิมคือ “ถนนสายบ้านไสกลิ่ง-บ้านหัวป่า”) โดยเริ่มจาก ตำบลพนางตุง อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง มุ่งไปสู่อำเภอรโนด จังหวัดสงขลา รวมระยะทาง ๑๔ กิโลเมตร จึงเป็นที่ได้รับความนิยมของประชาชนอย่างมาก ลดระยะทางการเดินทางให้น้อยลง สะดวก รวดเร็ว กว่าอดีตเป็นอย่างมาก จึงทำให้ท่าเทียบเรือเทศบาลปากพะยูน อำเภอปากพะยูน ซึ่งเป็น ท่าเทียบเรือที่สำคัญไม่ค่อยได้รับความนิยม จึงเป็นเหตุให้การขนส่งทางน้ำในปัจจุบันมีบทบาทน้อยลง

(๓) การขนส่ง ทางอากาศจังหวัดพัทลุง ไม่มีท่าอากาศยานภายในจังหวัด ในการขนส่งทางอากาศจะต้องเดินทางไปยังท่าอากาศยานตรัง จังหวัดตรัง ซึ่งมีระยะทางประมาณ ๖๐ กิโลเมตร ท่าอากาศยานนานาชาติหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ระยะทางประมาณ ๙๕ กิโลเมตร หรือท่า อากาศยานนครศรีธรรมราช ระยะทางประมาณ ๑๑๐ กิโลเมตร อย่างไรก็ตาม จากผลการศึกษา โครงการศึกษาความเป็นไปได้ในการก่อสร้างท่าอากาศยานพัทลุง จังหวัดพัทลุง ได้พิจารณาสถานที่ที่ เหมาะสมที่สุดของตำแหน่งที่ตั้งท่าอากาศยานคือบริเวณตำบลควนมะพร้าว อำเภอเมืองพัทลุง

การคมนาคมภายในอำเภอเมือง มีรถโดยสารประจำทาง ๔ ล้อเล็ก (ตุ๊กตุ๊ก) รถจักรยานยนต์ สาธารณะ วิ่งให้บริการรอบเมือง พร้อมกับรถโดยสารประจำทาง (สองแถว) ให้บริการ ระหว่างอำเภอต่างๆมายังอำเภอเมือง สำหรับการเดินทางไปยังจังหวัดใกล้เคียง สามารถเลือกใช้บริการ ได้ทั้งรถตู้ และรถโดยสารประจำทาง

ตารางที่ ๑๒ แสดงระยะทางจากอำเภอถึงศาลากลางจังหวัดพัทลุง

อำเภอ	ระยะทาง (กิโลเมตร)	อำเภอ	ระยะทาง (กิโลเมตร)
เมืองพัทลุง	๐.๒	ปากพะยูน	๖๖
กงหรา	๔๐	ศรีบรรพต	๓๓
เขาชัยสน	๒๘	ป่าบอน	๕๐
ตะโหมด	๓๙	บางแก้ว	๓๘
ควนขนุน	๑๗	ป่าพะยอม	๓๘
ที่มา : สำนักงานขนส่งจังหวัดพัทลุง		ศรีนครินทร์	๑๗

๑.๔.๒ ไฟฟ้า

จังหวัดพัทลุงมีจำนวนครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้ ๑๙๖,๙๐๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๙๙๘ และครัวเรือนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ ๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๐๒ โดยครัวเรือนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ อยู่ในพื้นที่อำเภอศรีนครินทร์ ๔ ครัวเรือน

ตารางที่ ๑๓ แสดงจำนวนครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้แยกเป็นรายอำเภอของจังหวัดพัทลุง

อำเภอ	ครัวเรือนทั้งหมด	ครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้	ร้อยละของครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้	ครัวเรือนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้	ร้อยละของครัวเรือนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้
เมืองพัทลุง	๔๙,๖๙๒	๔๙,๖๙๒	๑๐๐.๐๐๐	-	๐.๐๐๐
กงหรา	๑๑,๕๘๘	๑๑,๕๕๕	๑๐๐.๐๐๐	-	๐.๐๐๐
เขาชัยสน	๑๖,๖๔๘	๑๖,๖๔๘	๑๐๐.๐๐๐	-	๐.๐๐๐
ตะโหมด	๑๑,๗๖๓	๑๑,๗๖๓	๑๐๐.๐๐๐	-	๐.๐๐๐
ควนขนุน	๓๑,๙๓๗	๓๑,๙๓๗	๑๐๐.๐๐๐	-	๐.๐๐๐
ปากพะยูน	๑๗,๖๑๕	๑๗,๖๑๕	๑๐๐.๐๐๐	-	๐.๐๐๐
ศรีบรรพต	๖,๘๖๒	๖,๘๖๒	๑๐๐.๐๐๐	-	๐.๐๐๐
ป่าบอน	๑๗,๔๒๙	๑๗,๔๒๙	๑๐๐.๐๐๐	-	๐.๐๐๐
บางแก้ว	๙,๕๘๓	๙,๕๘๓	๑๐๐.๐๐๐	-	๐.๐๐๐
ป่าพะยอม	๑๓,๖๑๕	๑๓,๖๑๕	๑๐๐.๐๐๐	-	๐.๐๐๐
ศรีนครินทร์	๑๐,๑๗๙	๑๐,๑๗๕	๙๙.๙๖๑	๔	๐.๐๓๙
รวม	๑๙๖,๙๑๑	๑๙๖,๙๐๗	๙๙.๙๙๘	๔	๐.๐๐๒

ที่มา : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดพัทลุง

๑.๔.๓ ข้อมูลด้านการกักกันของจังหวัด

- ไม่มี

๑.๔.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

- การประปา

จังหวัดพัทลุงมีการใช้น้ำประปาครอบคลุมทั้ง ๑๑ อำเภอ ๗๔ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยแยกเป็นการแบ่งใช้บริการของประปาส่วนภูมิภาค และประปาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

พื้นที่การให้บริการน้ำประปาของการประปาส่วนภูมิภาค จังหวัดพัทลุง มีการให้บริการน้ำประปาของการประปาส่วนภูมิภาค จำนวน ๓ แห่ง

(๑) การประปาส่วนภูมิภาคสาขาพัทลุง มีกำลังการผลิต ๒๕,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน

(๒) หน่วยบริการพนาตุง-ทะเลน้อย รับน้ำจากหน่วยผลิตน้ำนาท่อม

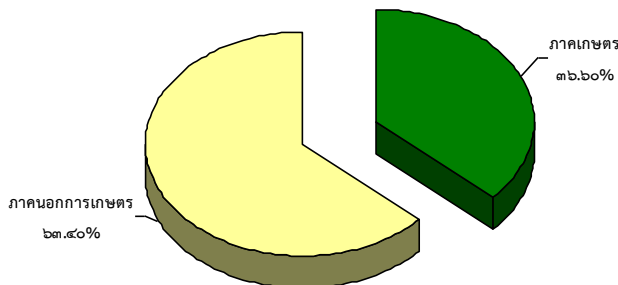
(๓) การประปาส่วนภูมิภาคสาขาเขาชัยสน มีกำลังการผลิต ๒,๓๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวันโดยมีครัวเรือนที่ใช้น้ำประปาของการประปาส่วนภูมิภาค ทั้ง ๓ แห่ง จำนวน ๒๒,๙๐๑ ครัวเรือน

๑.๕ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัด

๑.๖.๑ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ปี ๒๕๖๗ (GPP)

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๗ มีมูลค่า ๔๖,๗๗๐ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๖ มูลค่า ๓,๙๙๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙.๓๓ เศรษฐกิจของจังหวัดพัทลุง โครงสร้างส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับสาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง เป็นหลัก รองลงมาสาขาการขนส่ง การขายปลีก และซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์ และการผลิตอุตสาหกรรมตามลำดับ โดยมีสัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ณ ราคาประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ รายสาขาคิดเป็นร้อยละ ๓๖.๖๐ ,๑๑.๔๐ และ ๘.๖๖ ตามลำดับ รายได้หลักของจังหวัดพัทลุงมาจากภาคเกษตรคิดเป็นมูลค่า ๑๗,๑๑๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๖๐ และรายได้ภาคนอกการเกษตรมูลค่า ๒๙,๖๕๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๔๐ โดยมีรายได้เฉลี่ยต่อหัวเท่ากับ ๙๕,๒๓๒ บาท เป็นลำดับที่ ๑๒ ของภาคใต้ (ลำดับที่ ๑๓ จังหวัดปัตตานี และลำดับที่ ๑๔ จังหวัดนราธิวาส) และลำดับที่ ๕๙ ของประเทศ (ลำดับที่ ๑ จังหวัดระยอง ลำดับที่ ๒ กรุงเทพฯ และลำดับที่ ๗๗ จังหวัดนราธิวาส) โดยการขยายตัวทางเศรษฐกิจของจังหวัดพัทลุงเฉลี่ย ๕ ปี (๒๕๖๓ - ๒๕๖๗) ร้อยละ ๔.๙๒ ภาคการเกษตรขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๘.๖๔ ภาคนอกการเกษตรขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๓๗ ซึ่งอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจขึ้นอยู่กับภาคการเกษตร โดยผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ยางพารา ข้าว ปาล์มน้ำมัน สุกร ไก่เนื้อ ไก่ไข่ ตามรายละเอียดแสดงในตารางที่ ๑๔ - ๑๕

มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๗

ตารางที่ ๑๔ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดพัทลุง ณ ราคาประจำปี จำแนกตามสาขาการผลิต
ปี พ.ศ.๒๕๖๒ - ๒๕๖๗p จังหวัดพัทลุง

สาขาการผลิต	มูลค่า (ล้านบาท)					
	๒๕๖๒	๒๕๖๓r	๒๕๖๔r	๒๕๖๕r	๒๕๖๖r	๒๕๖๗p
ภาคเกษตร	๑๑,๗๐๗	๑๑,๘๗๘	๑๓,๒๘๐	๑๓,๙๗๑	๑๓,๐๐๒	๑๗,๑๑๘
เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	๑๑,๗๐๗	๑๑,๘๗๘	๑๓,๒๘๐	๑๓,๙๗๑	๑๓,๐๐๒	๑๗,๑๑๘
ภาคนอกการเกษตร	๒๕,๑๔๗	๒๖,๐๕๓	๒๗,๐๑๖	๒๘,๕๗๐	๒๙,๗๗๕	๒๙,๖๕๒
อุตสาหกรรม	๔,๒๐๒	๔,๔๓๓	๕,๐๒๖	๕,๒๓๗	๕,๔๑๑	๕,๔๒๒
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	๒๑๖	๒๓๖	๒๙๘	๓๒๖	๔๒๒	๔๒๗
การผลิตอุตสาหกรรม	๓,๓๑๔	๓,๔๙๘	๓,๙๙๕	๔,๑๙๑	๔,๐๘๖	๔,๐๕๑
การไฟฟ้า ก๊าซ และระบบปรับอากาศ	๔๙๓	๕๒๓	๕๖๔	๕๓๙	๗๑๔	๗๐๔
การประปาและการจัดการของเสีย	๑๗๙	๑๗๕	๑๖๙	๑๗๙	๑๘๙	๒๔๐
การบริการ	๒๐,๙๔๕	๒๑,๖๑๙	๒๑,๙๙๐	๒๓,๓๓๓	๒๔,๓๖๔	๒๔,๒๓๐
การก่อสร้าง	๑,๖๕๑	๒,๐๐๓	๒,๐๖๐	๑,๙๒๘	๒,๒๗๕	๒,๐๐๘
การขายส่ง การขายปลีก และซ่อมยานยนต์ และจักรยานยนต์	๔,๘๗๒	๕,๐๐๒	๕,๑๑๙	๕,๒๑๐	๔,๘๘๑	๕,๓๓๐
การขนส่ง และสถานที่เก็บสินค้า	๙๑๓	๘๕๑	๙๖๘	๑,๐๔๕	๑,๐๕๔	๑,๑๑๓
ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	๑๕๒	๑๑๘	๑๑๑	๑๒๐	๑๒๙	๑๒๘
ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	๖๔๖	๖๕๗	๗๒๒	๖๕๑	๖๔๒	๕๙๗
การเงินและการประกันภัย	๓,๓๔๗	๓,๓๗๘	๓,๐๗๐	๓,๗๓๔	๓,๗๙๑	๓,๖๕๕
กิจกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์	๑,๖๑๕	๑,๗๑๓	๑,๗๔๖	๒,๑๙๘	๒,๘๕๖	๑,๙๐๓
กิจกรรมวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และกิจกรรม ทางวิชาการ	๒๕	๒๖	๒๑	๓๓	๔๐	๓๒
กิจกรรมการบริหารและบริการสนับสนุนอื่นๆ	๑๑๔	๕๒	๔๕	๔๘	๖๔	๙๘
การบริหารราชการ การป้องกันประเทศฯ	๒,๐๗๐	๒,๑๔๔	๒,๑๙๙	๒,๑๔๘	๒,๓๐๔	๒,๖๖๕
การศึกษา	๓,๕๖๖	๓,๖๗๕	๓,๘๔๔	๓,๙๖๑	๓,๙๔๓	๓,๙๖๓
กิจกรรมด้านสุขภาพ และงานสังคมสงเคราะห์	๑,๖๒๓	๑,๖๕๑	๑,๖๘๘	๑,๘๕๗	๑,๙๕๘	๒,๓๐๘
ศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ	๘๗	๑๐๕	๑๑๔	๑๓๔	๑๔๔	๑๕๒
กิจกรรมการบริการด้านอื่นๆ	๒๖๔	๒๔๕	๒๘๒	๒๖๔	๒๘๓	๒๗๗
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด Gross Provincial Product (GPP)	๓๖,๘๕๕	๓๗,๙๓๑	๔๐,๒๙๖	๔๒,๕๔๑	๔๒,๗๗๗	๔๖,๗๗๐
มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเฉลี่ยต่อหัว (บาท) GPP Per Capita (Baht)	๗๔,๙๒๙	๗๗,๑๑๙	๘๑,๙๔๑	๘๖,๕๓๑	๘๗,๐๕๑	๙๕,๒๓๒
ประชากร (๑,๐๐๐ คน)	๔๙๒	๔๙๒	๔๙๒	๔๙๒	๔๙๑	๔๙๑

หมายเหตุ : r (Revised) หมายถึง การปรับปรุงข้อมูลย้อนหลัง

p (Preliminary) หมายถึง ค่ารายปีที่ได้รับการประมวลผลข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ข้อมูล ณ มีนาคม ๒๕๖๙)

ตารางที่ ๑๕ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดพัทลุงแบบปริมาณลูกโซ่ จำแนกตามสาขาการผลิต
ปี พ.ศ.๒๕๖๒ – ๒๕๖๗p จังหวัดพัทลุง

สาขาการผลิต	มูลค่า (ล้านบาท)					
	๒๕๖๒	๒๕๖๓r	๒๕๖๔r	๒๕๖๕r	๒๕๖๖r	๒๕๖๗p
ภาคเกษตร	๖,๖๒๘	๖,๓๙๗	๖,๕๑๐	๖,๓๑๑	๖,๖๘๓	๗,๓๘๐
เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	๖,๖๒๘	๖,๓๙๗	๖,๕๑๐	๖,๓๑๑	๖,๖๘๓	๗,๓๘๐
ภาคนอกการเกษตร	๑๓,๕๑๕	๑๓,๘๕๒	๑๔,๒๘๙	๑๔,๖๐๑	๑๔,๙๕๙	๑๔,๘๖๔
อุตสาหกรรม	๑,๒๔๖	๑,๒๖๒	๑,๓๗๑	๑,๔๓๓	๑,๔๙๕	๑,๕๑๐
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	๑๒๕	๑๓๓	๑๖๑	๑๗๐	๒๑๒	๒๐๖
การผลิตอุตสาหกรรม	๗๙๒	๗๙๙	๘๗๗	๙๑๖	๙๓๙	๙๔๔
การไฟฟ้า ก๊าซ และระบบปรับอากาศ	๕๑๑	๕๑๕	๕๒๒	๕๔๕	๕๘๐	๕๗๕
การประปาและการจัดการของเสีย	๑๐๑	๑๐๕	๙๖	๑๐๑	๑๐๖	๑๓๓
การบริการ	๑๒,๖๓๑	๑๒,๙๗๘	๑๓,๒๔๒	๑๓,๔๖๐	๑๓,๗๓๒	๑๓,๕๙๖
การก่อสร้าง	๑,๑๕๕	๑,๔๑๘	๑,๔๔๒	๑,๓๑๕	๑,๕๓๘	๑,๓๕๔
การขายส่ง การขายปลีก และซ่อมยานยนต์ และจักรยายนต์	๒,๓๖๑	๒,๔๒๐	๒,๕๔๕	๒,๕๐๐	๒,๒๕๐	๒,๔๕๕
การขายส่ง และสถานที่เก็บสินค้า	๕๗๘	๕๓๐	๖๑๐	๖๔๓	๖๓๗	๖๗๓
ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	๑๐๑	๘๒	๗๖	๗๗	๗๘	๗๕
ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	๘๕๓	๘๗๔	๙๗๑	๘๘๒	๘๘๐	๘๒๘
การเงินและการประกันภัย	๒,๑๘๑	๒,๒๑๘	๒,๐๘๑	๒,๒๓๒	๒,๑๗๐	๒,๑๒๘
กิจกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์	๑,๗๐๒	๑,๗๘๘	๑,๘๑๙	๒,๒๘๒	๒,๙๕๘	๑,๙๗๐
กิจกรรมวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และกิจกรรมทางวิชาการ	๒๔	๒๔	๑๙	๒๙	๓๔	๒๘
กิจกรรมการบริหารและบริการสนับสนุนอื่นๆ	๗๑	๓๒	๒๗	๒๘	๓๖	๕๔
การบริหารราชการ การป้องกันประเทศฯ	๑,๑๐๒	๑,๑๒๑	๑,๑๒๓	๑,๐๖๓	๑,๑๒๐	๑,๒๗๒
การศึกษา	๑,๖๙๙	๑,๗๒๔	๑,๗๗๐	๑,๗๗๒	๑,๗๓๒	๑,๗๑๒
กิจกรรมด้านสุขภาพ และงานสังคมสงเคราะห์	๙๕๓	๙๕๔	๙๕๔	๑,๐๑๒	๑,๐๔๖	๑,๒๑๑
ศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ	๖๙	๘๒	๘๙	๑๐๐	๑๐๔	๑๐๙
กิจกรรมการบริการด้านอื่นๆ	๑๘๓	๑๗๑	๑๙๕	๑๗๒	๑๘๐	๑๗๔
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด Gross Provincial Product (CVMs)	๒๐,๕๘๘	๒๐,๗๑๐	๒๑,๒๗๔	๒๑,๓๗๑	๒๒,๑๓๖	๒๒,๗๔๐

หมายเหตุ : r (Revised) หมายถึง การปรับปรุงข้อมูลย้อนหลัง

p (Preliminary) หมายถึง ค่ารายปีที่ได้รับการประมวลผลข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ข้อมูล ณ มีนาคม ๒๕๖๙)

๑.๖ ข้อมูลด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

จังหวัดพัทลุงมีทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวมากมาย ประกอบด้วย สถานที่ท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ สถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ และศิลปวัฒนธรรมเป็นแหล่งกำเนิดหนังตะลุง มโนราห์ และยังคงรักษาเอกลักษณ์ศิลปการแสดงสืบทอดมาถึงปัจจุบัน

๑.๖.๑ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

๑) อุทยานนกน้ำทะเลน้อย เป็นอุทยานนกน้ำที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย ตั้งอยู่ที่ตำบลทะเลน้อย อำเภอกวนขนุน มีเนื้อที่ประมาณ ๔๕๐ ตารางกิโลเมตร (พื้นดิน ๔๒๒ ตารางกิโลเมตร และพื้นน้ำ ๒๘ ตารางกิโลเมตร) เป็นที่อาศัยของนกน้ำหลากหลายพันธุ์ ประมาณ ๑๘๗ ชนิด และมีพืชไม้นานาพันธุ์มากมาย ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๔๐๔๘ จากอำเภอมือทองพัทลุง อำเภอกวนขนุน ระยะทาง ๓๒ กิโลเมตร

๒) อุทยานแห่งชาติเขาปู่ - เขาย่า มีเนื้อที่ประมาณ ๔๓๓,๗๕๐ ไร่ หรือ ๖๙๔ ตารางกิโลเมตร มีสภาพเป็นป่าดงดิบชื้นพรรณไม้ที่สำคัญ เช่น หลุมพอ เคี่ยมตะเคียนทอง และมีสัตว์ป่าที่สำคัญ เช่น สมเสร็จ แรด ลิง ค่าง และนกต่างๆ เป็นต้น ใช้เส้นทางหมายเลข ๔๑ ไปอำเภอกวนขนุน แยกซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข ๔๑๖๔ สู่อำเภอสรีบรรพต เข้าไปประมาณ ๑๗ กิโลเมตร และแยกซ้ายเข้าอีก ๔ กิโลเมตร ถึงที่ทำการอุทยาน

๓) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเทือกเขาบรรทัด มีเนื้อที่ประมาณ ๑๖๗ ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดตรัง สงขลา สตูล ภูมิประเทศเป็นเทือกเขา เป็นแหล่งต้นน้ำลำธารและพรรณไม้มีค่ามากมาย ที่ทำการตั้งอยู่ ตำบลบ้านนา อำเภอสรีนครินทร์ ห่างจากตัวเมืองพัทลุงไปตามทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๔ ระยะทาง ๒๗ กิโลเมตร

๔) หาดแสนสุขลำปำ เป็นหาดทรายที่มีทิวสนร่มรื่น เป็นทะเลสาบน้ำจืดที่ใหญ่ที่สุดในเอเชีย (ทะเลสาบสงขลา) กลางวงเวียนมีรูปปั้นปูนฝูงปลาลำปำซึ่งเป็นปลาท้องถิ่นที่อาศัยในบริเวณหาดแสนสุขลำปำ มีศาลากลางน้ำ ชื่อว่า “ศาลาลำปำที่รัก” สำหรับชมทิวทัศน์ทะเลสาบสงขลา และจากบริเวณชายหาดมีสะพานเชื่อมไปยังเกาะลอยซึ่งเป็นเกาะที่เกิดจากการทับถมของดินตะกอนปากน้ำลำปำเดินทางจากเมืองพัทลุงไปตามถนนทางหลวงหมายเลข ๔๐๔๗ ระยะทาง ๑๐ กิโลเมตร

๕) แหลมจองถนน ตั้งอยู่ ตำบลจองถนน อำเภอเขาชัยสน จากเมืองพัทลุงไปตามเส้นทางสายเพชรเกษม เลี้ยวซ้ายผ่านอำเภอเขาชัยสนไปอีกประมาณ ๑๒ กิโลเมตร เป็นหมู่บ้านชาวประมง อยู่บนเนินดินและลาดชันลงไปยังทะเลสาบสงขลา สามารถมองเห็นทิวทัศน์เกาะแก่งต่างๆ ได้เป็นอย่างดี

๖) เกาะสี่เกาะห้า ตั้งอยู่ในทะเลสาบสงขลา ตำบลเกาะหมาก อำเภอปากพะยูน เกาะแห่งนี้เป็นที่อยู่อาศัยของนกนางแอ่นทะเลเป็นจำนวนมาก จึงถูกเรียกว่าเกาะรังนก และมีสัมปทานเพื่อนำรังนกเหล่านี้ไปจำหน่าย สภาพธรรมชาติของเกาะมีความงดงามมากแห่งหนึ่งของจังหวัดพัทลุง การเดินทางสามารถเดินทางได้จากท่าเรือตำบลลำปำระยะทาง ๒๕ กิโลเมตร หรือท่าเรือ อำเภอปากพะยูน ระยะทาง ๑๐ กิโลเมตร และที่สำคัญเกาะแห่งนี้พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชการที่ ๕) เคยเสด็จประพาส และทรงจารึกพระปรมาภิไธยย่อไว้ ณ บริเวณหน้าผาลำเวดา และในบริเวณนี้ได้ก่อสร้างอนุสาวรีย์พระองค์ท่านประดิษฐานไว้ด้วย

๗) บ่อน้ำร้อน บ่อน้ำเย็น (ธารน้ำเย็น) ตั้งอยู่ ตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน เชื่อกันว่าเป็นน้ำศักดิ์สิทธิ์ที่ใช้รักษาโรคบางอย่าง อยู่ห่างจากตัวจังหวัดพัทลุงไปทางทิศใต้ตามทางหลวงหมายเลข ๔ ประมาณ ๒๕ กิโลเมตร แยกซ้าย (บ้านท่านางพรหม) เข้าทางหลวงหมายเลข ๔๐๘๑

ไปอำเภอเขาชัยสนระยะทาง ๗ กิโลเมตร บริเวณถนนสุขาภิบาลซอย ๒ ติดที่ว่าการอำเภอเขาชัยสน จะมีถนนลาดยางแยกขวามือเข้าไปอีกประมาณ ๑ กิโลเมตร ถึงหน้าผาเชิงเขาชัยสน อันเป็นที่ตั้งของบ่อน้ำเย็นแต่เป็นสวนพักผ่อนเลยไปอีก ๓๐๐ เมตร เป็นบ่อน้ำร้อน ลักษณะเป็นแอ่งน้ำร้อน

๘) น้ำตกไพรวัลย์ ตั้งอยู่ในหน่วยพิทักษ์ป่าบ้านพุต เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขาบรทัดตำบลคลองเฉลิม อำเภอกงหรา ใช้เส้นทางจากบ้านคลองหมวยไปตามถนนลำสินธุ์บ้านกงหรา (ทางหลวงหมายเลข ๔๑๒๒) ระยะทาง ๒๓ กิโลเมตร เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ มีความงดงามตามธรรมชาติ เยียบสงบและร่มเย็นอุดมไปด้วยพรรณไม้นานาชนิด

๙) น้ำตกหม่อมจ้อย ตั้งอยู่ในบริเวณหน่วยพิทักษ์ป่าตะโหมด อยู่ห่างจากที่ทำการอำเภอตะโหมด ระยะทาง ๑๒ กิโลเมตร การเดินทางใช้เส้นทางหมายเลข ๔๑๒๑ และต่อด้วยเส้นทางหมายเลข ๔๑๓๗ (อยู่ทางตอนใต้ของเมืองพัทลุง) แยกทางหลวงหมายเลข ๔ เข้าไปจนถึงวัดตะโหมด ระยะทางจากอำเภอตะโหมดถึงน้ำตกประมาณ ๕ กิโลเมตร เป็นน้ำตกที่อยู่ท่ามกลางป่าที่ร่มรื่น ลักษณะของน้ำตกจะแบ่งเป็นชั้นๆ แต่ละชั้นมีชื่อต่างกัน มีแอ่งน้ำสามารถเล่นน้ำได้ มีลานกว้างเหมาะแก่การพักผ่อนหย่อนใจ

๑๐) ภูเขาอกทะลุ จากวัดคูหาสวรรค์ มุ่งหน้าไปบนทางหลวงหมายเลข ๔๐๔๗ จะพบภูเขาอกทะลุ ตั้งตระหง่านอยู่ทางทิศตะวันออกของสถานีรถไฟพัทลุง ภูเขาอกทะลุเป็นสัญลักษณ์ของจังหวัดพัทลุง มีความสูง ๒๕๐ เมตร มีบันไดขึ้นยอดเขาเพื่อชมวิวด้านทิศตะวันออกของเมืองพัทลุงได้ ลักษณะพิเศษของภูเขา คือ มีโพรงทะลุมองเห็นอีกด้านหนึ่ง อยู่บริเวณเกือบตอนปลายของยอดเขา ซึ่งเป็นที่มาของชื่อภูเขา

๑๑) ถ้ำสมโน ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านนา อำเภอศรีนครินทร์ อยู่ห่างจากตัวเมืองพัทลุงไปตามถนนสายพัทลุง - ตรัง (ทางหลวงแผ่นดินสายเพชรเกษม หมายเลข ๔ ระยะทาง ๒๑ กิโลเมตร) เป็นถ้ำที่มีหินงอก หินย้อย และมีห้องโถงกว้างใหญ่โต และร่มเย็นสวยงามวิจิตรตระการตาตามธรรมชาติ ถ้ำมีสองชั้น คือ ชั้นแรกเสมอกับพื้นราบและชั้นใต้ดิน ภายในถ้ำมีพระพุทธรูปปางต่างๆ หลายองค์ นอกจากนั้นถ้ำสมโนยังเป็นสถานที่วิปัสณาที่มีชื่อเสียงโด่งดังในกลุ่มของผู้ที่แสวงธรรม

๑๒) ล่องแก่ง จังหวัดพัทลุงมีกิจกรรมล่องแก่งสำหรับผู้ผจญภัยและชอบความตื่นเต้น ซึ่งปัจจุบันเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมแพร่หลาย เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลลานข่อย อำเภอป่าพะยอม ห่างจากตัวเมืองพัทลุงไปตามถนนสายพัทลุง - นครศรีธรรมราช (ทางหลวงแผ่นดินสายเอเชีย หมายเลข ๔๑) ระยะทาง ๔๐ กิโลเมตร

๑.๖.๒ แหล่งท่องเที่ยวโบราณสถานและโบราณวัตถุ

๑) วัดวัง ตั้งอยู่ ตำบลลำปำ อำเภอเมืองพัทลุง ห่างจากเมืองพัทลุงไปตามทางหลวงหมายเลข ๔๐๔๗ ระยะทาง ๖ กิโลเมตร เป็นปูชนียสถานที่สำคัญแห่งหนึ่งของจังหวัดพัทลุง สร้างโดยพระยาพัทลุง (ทองขาว) ในสมัยรัชกาลที่ ๓ และอดีตเป็นสถานที่ทำพิธีถือน้ำพิพัฒน์สัตยาในสมัยรัตนโกสินทร์ ภายในพระอุโบสถมีภาพเขียนฝาผนัง เขียนด้วยสีฝุ่น เกี่ยวกับพุทธประวัติและเทพพระประธานเป็นพระพุทธรูปปูนปั้น สมัยเดียวกันในระเบียงคตโดยมีพระพุทธรูปปูนปั้น จำนวน ๑๐๘ องค์

๒) วัดคูหาสวรรค์ ตั้งอยู่เชิงเขาคูหาสวรรค์ ใกล้กับตลาดสดเทศบาลเมืองพัทลุง สร้างสมัยอยุธยา และต่อมาได้ยกฐานะขึ้นเป็นอารามหลวงแห่งแรกของจังหวัดพัทลุง ภายในวัดนี้มีถ้ำพระพุทธรูปปางไสยาสน์องค์ใหญ่ และพระพุทธรูปนั่งประดิษฐานอยู่ตามผนังถ้ำ และบริเวณหน้าถ้ำมีจารึกพระปรมาภิไธยย่อของพระมหากษัตริย์และเชื้อพระวงศ์หลายพระองค์

๓) พระพุทธรูปนิรโรคันตรายชัยวัฒน์จตุรทิศ หรือที่เรียกกันว่าพระสี่มุมเมือง เป็นพระพุทธรูปประจำภาคใต้และปูชนียวัตถุคู่เมืองของจังหวัดพัทลุง ประดิษฐานอยู่ภายในศาลา จตุรมุขบริเวณด้านหน้าระหว่าง ศาลากลางจังหวัดพัทลุงกับศาลจังหวัดพัทลุง เป็นพระพุทธรูปหล่อ สัมฤทธิ์ ปางสมาธิที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (รัชกาลที่๙) โปรดเกล้าพระราชทานไว้ที่จังหวัดพัทลุง เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๑

๔) อนุสาวรีย์พระยาทุกขราษฎร์ (ช่วย) ประดิษฐานอยู่ที่สามแยกท่ามิหรำ ตำบลท่ามิหรำอำเภอเมืองพัทลุง ตามประวัติกล่าวว่าพระยาทุกขราษฎร์ (ช่วย) เดิม เป็นพระสงฆ์ชื่อพระมหาช่วย จำพรรษาอยู่ที่วัดป่าลิไลยก์ในสมัยรัชกาลที่ ๑ ซึ่งในขณะ นั้นเกิดสงคราม ๙ ทศ พระมหาช่วยได้ ช่วยเหลือพระยาพัทลุง นำชาวบ้านเข้าต่อต้าน กองทัพพม่าจนแตกพ่าย ต่อมาจึงลาสิกขาบทและได้รับ โปรดเกล้าให้เป็น พระยาทุกขราษฎร์ (ช่วย) ทำราชการเมืองพัทลุง มีตำแหน่ง พระยาเทียบเท่าเจ้าเมือง

๕) วัดเขียนบางแก้ว ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ ตำบลจองถนน อำเภอเขาชัยสน ตามเส้นทางหลวง หมายเลข ๔๐๘๑ ห่างจากที่ว่าการอำเภอเขาชัยสน ๗ กิโลเมตร วัดเขียนตั้งอยู่ที่ริม ทะเลสาบสงขลา เป็นวัดที่เก่าแก่มีพระธาตุบางแก้ว ซึ่งสร้างแบบเดียวกับพระมหาธาตุเจดีย์นครแต่มีขนาดเล็กกว่า เป็นปูชนียสถานที่เก่าแก่ที่สุดแห่งหนึ่งของจังหวัดพัทลุงเชื่อกันว่าสร้างมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาตอนต้น สันนิษฐานว่าพื้นที่บริเวณวัดนี้เป็นที่ตั้งของเมืองพัทลุงมาก่อนเพราะได้พบซากปรักหักพังของ ศิลาลงและพระพุทธรูปมากมาย

๖) ศูนย์วัฒนธรรมบ้านตะโหมด ตั้งอยู่ในบริเวณโรงเรียนประจำอำเภอบางจากวัด ตะโหมดไปศูนย์วัฒนธรรม ระยะทาง ๑ กิโลเมตร เป็นศูนย์รวบรวมวัฒนธรรมท้องถิ่น วิถีชีวิตพื้นบ้าน ของชุมชนบ้าน ตะโหมด นับเป็นสิ่งที่มีความคุณค่าและคนรุ่นหลังจะได้สืบทอดความเป็นมาของชุมชน ตะโหมด

๗) หมู่บ้านหัตถกรรมรูปหนังตะลุง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑ ตำบลท่ามะเดื่อ ตามเส้นทางจากสามแยกทางหลวงหมายเลข ๔ ไปทางรถไฟ ระยะทาง ๙ กิโลเมตร เป็นหมู่บ้านหัตถกรรมรูปหนังตะลุงและหนังใหญ่ส่งจำหน่ายทั้งในและต่างประเทศ

๘) วังเจ้าเมืองพัทลุง หรือวังเก่า - วังใหม่ ตั้งอยู่ที่ ตำบลลำปำ อำเภอเมืองพัทลุง เดิมเป็นที่ว่าการและเป็นที่อยู่อาศัยของเจ้าเมืองพัทลุง ปัจจุบันคงเหลืออยู่ส่วนหนึ่ง คือ วังเก่า สร้างในสมัยพระยาพัทลุง (น้อย จันทรโรจนวงษ์) เป็นผู้ว่าราชการจังหวัด ต่อมาวังได้ตกทอดมาจนถึงประไพ มุตามะระ บุตรีของหลวงศิวฉัตร ส่วนวังใหม่สร้าง เมื่อ พ.ศ.๒๔๖๒ โดยพระยาอภัย บริรักษ์ จักราวชิตพิพิธภักดี (เนตร จันทรโรจนวงษ์) บุตรชายของพระยาพัทลุง ซึ่งเป็นเจ้าเมืองพัทลุง ปัจจุบันทายาทตระกูลจันทรโรจนวงษ์ ได้มอบวังนี้ให้เป็นสมบัติของชาติและกรมศิลปากรได้ประกาศขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานแห่งชาติ เมื่อ พ.ศ.๒๕๒๖

๑.๖.๓ แหล่งท่องเที่ยวของชุมชน

๑) ตลาดใต้โหนด ตลาดพื้นบ้านของจังหวัดพัทลุงที่สามารถเที่ยวได้ทุกวัย ได้ทั้ง การท่องเที่ยวเชิงศิลป์ ท่องโลกแห่งตัวหนังสือ จิบกาแฟรสเข้มข้น ชิมอาหารพื้นเมืองหลากหลาย พร้อมทั้งเลือกซื้อสินค้าแฮนด์เมดของคนท้องถิ่น “ตลาดใต้โหนด” หรือที่คนใต้เรียกกันว่า “ตลาดใต้โหนด” ตั้งอยู่ที่ บ้านจันนา ตำบลดอนทราย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง เป็นตลาดนัดพื้นบ้านสี่เหลี่ยมที่สร้างรายได้ให้กับชุมชนแห่งนี้ มากกว่า ๓ ปี นอกจากเป็นการสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรและชาวบ้าน แต่ยังสร้างความสุขและมิตรภาพให้กลับคืนสู่ท้องถิ่นอย่างยั่งยืน เปิดบริการทุกวันอาทิตย์ เวลา ๐๘.๐๐ - ๑๖.๐๐ น.

๒) ป่าไผ่สร้างสุข พื้นที่พัก กิน เรียน เล่น แห่งใหม่ของจังหวัดพัทลุง พร้อมกับตลาดกรีน ร่วมสมัยของชุมชนผู้ผลิตรุ่นใหม่หัวใจสีเขียวและกิจกรรมเรียนรู้สู่สร้างสรรค์เที่ยว ได้ทุกเพศ ทุกวัยและทั้งครอบครัว ป่าไผ่สร้างสุขตั้งอยู่ภายในสวนไผ่ขวัญใจ อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ห่างจากโรงพยาบาลควนขนุนประมาณ ๕๐๐ เมตร เป็นอีกหนึ่งพื้นที่คุณภาพของจังหวัดพัทลุงที่จะมาสร้างความสุขให้กันทั้งชุมชนและผู้มาเยือน เดินทางมาเที่ยวง่าย สามารถมานั่งเล่นปิกนิกได้ตลอดทั้งวัน เปิดบริการทุกวันเสาร์และวันอาทิตย์ เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๘.๐๐ น.

๓) แหล่งท่องเที่ยวชุมชนภายในจังหวัด

ตารางที่ ๑๖ แสดงแหล่งท่องเที่ยวชุมชนภายในจังหวัด

ลำดับ	อำเภอ	แหล่งท่องเที่ยว
๑	ศรีนครินทร์	ท่องเที่ยวชุมชนบ้านลำใน
		บ้านขามสายน้ำมีชีวิต
		ศูนย์เรียนรู้เครือข่ายสินธุ์แพรทอง
		วิถีชุมชนคนเกษตร
		ท่องเที่ยวโฮมสเตย์ตำบลบ้านนา
๒	เมืองพัทลุง	ชัยบุรีเมืองเก่าพัทลุงโฮมสเตย์
		ท่องเที่ยวชุมชนโซนลำปำ
๓	ควนขนุน	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ปลายตรอกร่วมใจ (โรงฟ่าง)
		ศูนย์สาธิตวิสาหกิจชุมชนทำช้างพื้นฟูเศรษฐกิจ
		วิสาหกิจชุมชนบ้านต้นกระจูด
		วิสาหกิจชุมชนหัตถกรรมกระจูดวรรณิ
		ตลาดใต้โหนด
		ตลาดชุมชนสวนไผ่ขวัญใจ
๔	เขาชัยสน	ท่องเที่ยวบ่อน้ำร้อนเขาชัยสน
		ชุมชนตนรอบเขา
		ชุมชนเวียงวังเขียนบางแก้ว
๕	กงหรา	ท่องเที่ยวบ้านโหล๊ะจังกระ
		ริมผาโฮมสเตย์
		ชุมชนบ้านทอนตรน
๖	ปากพะยูน	ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านเกาะเสือ (เกาะเสือสกุสสแต่ย์)
		ท่องเที่ยวโดยชุมชนตำบลเกาะหมาก
		กรวด หิน (รักษ์) ดิน เล
		วิสาหกิจชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มรักษ์ถิ่นเกิด
๗	บางแก้ว	ท่องเที่ยวโดยชุมชนบางแก้ว
๘	ป่าพะยอม	ชุมชนล่องแก่งลานข่อย
		ทอผ้าไหมลานข่อย
๙	ตะโหมด	ท่องเที่ยวโดยชุมชนอำเภอตะโหมด (บ้านป่าพงค์)
๑๐	ศรีบรรพต	ท่องเที่ยววิถีชุมชนคนเขาป่า
		ชุมชนท่องเที่ยวไหมเหนือ เขาปู่
		วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านป่าตอ

ลำดับ	อำเภอ	แหล่งท่องเที่ยว
		ท่องเที่ยวชุมชนบ้านท่าช้าง
๑๑	ป่าบอน	การท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านโหล๊ะหาร (สวนน้ำ)
		ท่องเที่ยวโดยชุมชนเหมืองตะกั่ว

๑.๖.๔ ข้อมูลสถิติการท่องเที่ยว

รายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดพัทลุงส่วนใหญ่มาจากการท่องเที่ยวโดยชุมชน อาทิ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร และการท่องเที่ยวธรรมชาติ รายได้จากการท่องเที่ยวในรอบ ๖ ปีที่ผ่านมา (๒๕๖๓-๒๕๖๘) อัตราขยายตัวร้อยละ ๕๔.๒๙ ส่วนจำนวนนักท่องเที่ยวมีอัตราการขยายตัวร้อยละ ๓๗.๔๔ สถานการณ์การท่องเที่ยวของจังหวัดพัทลุงในปี ๒๕๖๘ เป็นไปในทิศทางที่ดีมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยมีรายได้จากการท่องเที่ยวรวม ๔,๒๔๙.๘๑ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๗ คิดเป็นร้อยละ ๕.๐๖ สำหรับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติเข้ามาท่องเที่ยวรวม ๑,๘๙๐,๐๔๗ คน เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๗ คิดเป็นร้อยละ ๒.๔๒

ตารางที่ ๑๗ แสดงข้อมูลสถิติการท่องเที่ยวของจังหวัดพัทลุง

ข้อมูล	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘ (p)	Growth (ร้อยละ)
รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวไทย (ล้านบาท)	๑,๓๕๔.๘๒	๔๗๑.๙๗	๑,๒๘๕.๕๔	๒,๕๙๘.๗๔	๓,๘๖๗	๔,๐๘๓.๕๕	๕๒.๗๕
รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ (ล้านบาท)	๔.๘๘	๐.๐๐	๖.๕๔	๕๙.๕๘	๑๗๗.๗๐	๑๖๖.๒๖	DIV/๐!
รวม (ล้านบาท)	๑,๓๕๙.๗๐	๔๗๑.๙๗	๑,๒๙๒.๐๘	๒,๖๕๘.๓๒	๔,๐๔๕	๔,๒๔๙.๘๑	๕๔.๒๙
นักท่องเที่ยวชาวไทย (คน)	๗๓๕,๗๐๕	๓๒๑,๓๖๕	๖๔๙,๐๒๒	๑,๑๙๓,๘๓๒	๑,๗๕๙,๖๒๙	๑,๘๐๕,๑๔๑	๓๕.๙๑
นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ (คน)	๑,๕๓๘	๐.๐๐	๓,๑๖๕	๒๔,๒๙๙	๘๕,๗๖๖	๘๔,๙๐๖	DIV/๐!
รวม (คน)	๗๓๗,๒๔๓	๓๒๑,๓๖๕	๖๕๒,๑๘๗	๑,๒๑๘,๑๓๑	๑,๘๔๕,๓๙๕	๑,๘๙๐,๐๔๗	๓๗.๔๔
อัตราการเข้าพัก (ร้อยละ)	๓๓.๓๑	๑๑.๗๑	๔๐.๕๒	๖๒.๐๔	๖๔.๕๓	๖๕.๖๙	๔๘.๐๒

หมายเหตุ : P หมายถึงข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา : กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (<https://mots.go.th>) ข้อมูล ณ เมษายน ๒๕๖๙

๑.๖.๕ วัฒนธรรม

๑) ประเพณีวัฒนธรรม

ประชาชนในพื้นที่จังหวัดพัทลุง มีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ตามกรอบจารีตประเพณี และปฏิบัติตามแนวทางที่ศาสนากำหนด ประเพณีวัฒนธรรมของท้องถิ่นถูกถ่ายทอดโดยกิจกรรมทางศาสนาที่ประชาชนนับถือ โดยเป็นการถ่ายทอดจากภูมิปัญญาของบรรพบุรุษสู่คนรุ่นหลัง จึงทำให้ประเพณีและวัฒนธรรมของพี่น้องชาวพัทลุง มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นที่เกี่ยวเนื่องกับพิธีกรรมทางศาสนา ความเชื่อวัฒนธรรมดังนี้

(๑) พิธีกรรมด้านศาสนา เช่น ชักพระ (ลากพระ) สงกรานต์ (ทำบุญ,รดน้ำดำหัวผู้ใหญ่) เข้าพรรษา ออกพรรษา และลอยกระทง

(๒) ความเชื่อเรื่อง ภูพ สวรรค์ นรก เทวดา ครุฑอม ไสยศาสตร์ และฤกษ์ยาม

(๓) พิธีกรรมทำบุญขึ้นปีใหม่ พิธีจัดงานศพ งานบวช โนราโรงครู ไหว้เจ้าที่ ทำขวัญข้าว และสะเดาะเคราะห์

(๔) ประเพณีในท้องถิ่น ส่วนมากเกี่ยวข้องกับกิจกรรมด้านศาสนา เช่น การแต่งกายการแต่งงาน งานศพ สงกรานต์ (วันว่าง) และทำบุญเดือนสิบ (ชิงเปรต)

(๕) การละเล่นพื้นบ้าน

- การละเล่นของเด็ก เช่น เสือกินวัว วันตุสม การเล่นเสี่ยงทาย ไล่จับ ซ่อนหา เล่นตี และขี่ม้าส่งเมือง เป็นต้น

- การละเล่นของผู้ใหญ่ กีฬาพื้นบ้าน เช่น กีฬาชนไก่ ขนวัว แข่งโพน ชัดดัม แข่งว้าว เป็นต้น ดนตรีพื้นบ้าน เช่น โพน กาทลอ และกลองยาว เป็นต้น เพลงพื้นบ้าน เช่น เพลงกล่อมเด็ก (กล่อมให้เด็กนอน) เพลงปลอบเด็ก (ปลอบเด็กเมื่อเด็กไม่สบายหรือหิวนม) และเพลงบอก การแสดงพื้นบ้าน เช่น หนังตะลุง โนรา และลิเกป่า เป็นต้น

๒) ประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม

(๑) ประเพณีแข่งโพน - ลากพระ (วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑)

(๒) ประเพณีทำบุญเดือนสิบ (ชิงเปรต)

(๓) งานวันอนุรักษ์มรดกไทย (แข่งหนังตะลุง - มโนราห์)

(๔) สงกรานต์ (ทำบุญ รดน้ำดำหัวผู้ใหญ่)

๓) ด้านศิลปะ

โบราณวัตถุ

(๑) ขวานหินขัด เครื่องปั้นดินเผา หม้อสามขา เครื่องมือหิน พระพุทธรูป

โบราณพบทั่วไป

(๒) พระพิมพ์ดิน พระโพธิสัตว์ พบอำเภอมืองพัทลุง

โบราณสถาน

(๑) แหล่งโบราณสถานของจังหวัดพัทลุงที่ขึ้นทะเบียนแล้วมีจำนวน ๒๗ แห่ง อยู่ในเขตพื้นที่อำเภอมืองพัทลุง ๑๖ แห่ง อำเภอกวนขนุน ๗ แห่ง อำเภอป่าพะยอม ๑ แห่ง อำเภอเขาชัยสน ๒ แห่ง และอำเภอปากพะยูน ๑ แห่ง

(๒) แหล่งโบราณสถานของจังหวัดพัทลุงที่ยังไม่ประกาศขึ้นทะเบียนจำนวน ๕๓ แห่ง อยู่ในเขตพื้นที่อำเภอมืองพัทลุง ๑๙ แห่ง อำเภอสรีบรรพต ๔ แห่ง อำเภอสรีนครินทร์ ๒ แห่ง อำเภอกวนขนุน ๘ แห่ง อำเภอเขาชัยสน ๑ แห่ง อำเภอบางแก้ว ๓ แห่ง อำเภอกงหรา ๗ แห่ง อำเภอตะโหมด ๑ แห่ง อำเภอป่าบอน ๑ แห่ง และอำเภอปากพะยูน ๗ แห่ง

๔) แหล่งซากดึกดำบรรพ์

แหล่งซากดึกดำบรรพ์ ๒๕๐ ล้านปี วัดภูเขาทองตำบลมะกอกเหนือ อำเภอ

ควนขนุน ซากดึกดำบรรพ์ Thaisauruschonglakmanii อิกรีโอซอร์ (Ichthyosaur) Thaisaurus หรือ สัตว์เลื้อยคลานทะเล เป็นสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ มีรูปร่างคล้ายปลา พบครั้งแรกในประเทศไทย ที่เขาทองวัด ภูเขาทองตำบลมะกอกเหนือ อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง โดย ดร.จงพันธ์ จงลักษณ์ณี อดีตนักธรณีวิทยา ได้พบกะโหลก กระดูกสันหลัง กระดูกซี่โครง และรยางค์ ในชั้นหินปูน หมวดหินชัยบุรี ยุคไทรแอสสิก (Triassic period) มีอายุประมาณ ๒๕๐ - ๒๓๐ ล้านปีมาแล้ว ก่อนมีมนุษย์ในภาคใต้ พร้อมๆ กับการก่อตัว ของผืนดินและสัตว์ เกิดเทือกเขานครศรีธรรมราชกับเทือกเขาสนกาลาศรี ซึ่งเป็นแกนของภาคใต้

สำหรับการตั้งชื่อ *Thaisauruschonglakmanii* (ไทซอรัส จงลักขมนีอี) โดยชื่อสกุลตั้งตามสถานที่พบคือประเทศไทย และชื่อชนิดตั้งตามนามสกุลของผู้ค้นพบเป็นครั้งแรก นอกจากนี้ยังพบแอมโมไนต์สัตว์จำพวก (mollusk) มีลักษณะภายนอกเหมือนกับหอยกาบเดี่ยว (gastropod) เช่น หอยขม หอยโข่ง ภายในเปลือกของแอมโมไนต์แบ่งออกเป็นห้องๆ ไม่กลวงตลอดเหมือนหอยกาบเดี่ยว

๒. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒.๑ ครีวเรือนเกษตรกรรมและแรงงานภาคเกษตร

จังหวัดพัทลุงมีประชากรทั้งหมด ๕๑๘,๐๖๖ คน ๒๑๑,๒๐๖ ครีวเรือน และมีแรงงานภาคเกษตร ๒๒๘,๖๔๓ คน ๘๕,๓๒๖ ครีวเรือน หรือมีแรงงานภาคเกษตรคิดเป็นร้อยละ ๔๔.๑๓ ของประชากรทั้งหมด แรงงานเพื่อการเกษตรเฉลี่ย ๓ คนต่อครีวเรือน

ตารางที่ ๑๘ แสดงจำนวนครีวเรือนเกษตรกรรมและจำนวนแรงงานภาคเกษตรของจังหวัดพัทลุง

อำเภอ	ครีวเรือนทั้งหมด ^๑ / (ครีวเรือน)	ครีวเรือน เกษตรกรรม ^๒ / (ครีวเรือน)	ประชากร ทั้งหมด ^๑ / (คน)	แรงงานเพื่อ การเกษตร ^๒ / (คน)
เมืองพัทลุง	๕๓,๕๘๕	๑๒,๕๒๑	๑๑๙,๓๖๙	๒๒,๐๗๓
เขาชัยสน	๑๗,๘๒๔	๗,๙๐๓	๔๔,๔๑๖	๒๗,๓๕๙
ควนขนุน	๓๓,๗๕๔	๑๖,๑๑๕	๘๒,๒๑๙	๔๒,๔๑๑
ปากพะยูน	๑๘,๗๒๙	๖,๘๖๕	๕๐,๒๕๙	๒๖,๐๕๓
กงหรา	๑๒,๖๒๑	๗,๔๙๘	๓๖,๙๔๙	๑๙,๓๗๗
ตะโหมด	๑๒,๘๕๐	๔,๒๓๓	๓๑,๘๓๔	๘,๒๑๐
ศรีบรรพต	๗,๑๙๗	๔,๐๒๖	๑๘,๐๒๙	๙,๗๑๑
ป่าบอน	๑๘,๗๒๘	๑๐,๐๐๔	๔๗,๑๕๖	๓๓,๘๘๗
บางแก้ว	๑๐,๓๗๐	๔,๕๓๕	๒๕,๗๙๙	๙,๕๑๓
ป่าพะยอม	๑๔,๖๓๔	๖,๘๑๒	๓๕,๓๔๒	๑๕,๙๒๘
ศรีนครินทร์	๑๐,๙๑๔	๔,๘๑๔	๒๖,๖๙๔	๑๔,๑๒๑
รวม	๒๑๑,๒๐๖	๘๕,๓๒๖	๕๑๘,๐๖๖	๒๒๘,๖๔๓

ที่มา : ^๑ ข้อมูลที่ทำการปกครองจังหวัดพัทลุง (ข้อมูล ณ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๘)

^๒ ข้อมูลสำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง (ข้อมูล ณ กันยายน ๒๕๖๘)

๒.๒ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

จังหวัดพัทลุงมีพื้นที่เกษตรกรรม ๑,๕๕๔,๙๒๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๖๕ ของพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัด แบ่งออกเป็นพื้นที่ยางพารา ๙๗๒,๐๖๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๕๑ ข้าว ๑๑๐,๒๑๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗.๐๙ ไม้ยืนต้น (ไม่รวมปาล์มน้ำมัน) ๑๐,๒๕๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๖๖ ปาล์มน้ำมัน ๑๒๖,๓๖๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘.๑๓ ไม้ผล ๓๔,๕๙๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒.๒๒ พืชไร่ ๔,๙๙๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๒ พืชผัก ๕,๖๑๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๖ สมุนไพร ๑,๘๙๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๒ ประมง ๘,๓๙๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๕๗ และปศุสัตว์ ๑๔,๓๓๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๙๑ และพื้นที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ ๒๖๕,๙๙๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๑๑ เกษตรกรมีพื้นที่ถือครองเพื่อทำการเกษตรเฉลี่ย ๑๘.๒๒ ไร่/ครีวเรือน (จำนวนครีวเรือนเกษตร ๘๕,๓๒๖ ครีวเรือน)

ตารางที่ ๑๙ แสดงการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอจังหวัดพัทลุง

อำเภอ	พื้นที่ ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทำการเกษตร																		รวมพื้นที่ทำการเกษตร	
		ที่นา		ยางพารา		ไม้ผล		ไม้ยืนต้น		พืชผัก		พืชไร่		สมุนไพร		เกษตรอื่นๆ (ประมง ปศุสัตว์)		เนื้อที่ถือครอง ไม่ใช้ประโยชน์			
		จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ ทั้งหมด
เมืองพัทลุง	๒๖๗,๑๓๘	๔๕,๔๐๔	๒.๙๒	๕๖,๖๒๗	๓.๖๔	๑,๙๒๗	๐.๑๒	๑๙,๖๒๙	๑.๒๖	๗๗๒	๐.๐๕	๑๔๖	๐.๐๑	๙๔๔	๐.๐๖	๕,๗๗๕	๐.๓๗	๓๑,๙๑๙	๒.๐๕	๑๖๓,๑๔๔	๑๐.๔๙
เขาชัยสน	๑๖๒,๕๗๒	๕,๕๖๐	๐.๓๖	๑๐๒,๒๔๙	๖.๕๘	๑,๖๒๗	๐.๑๐	๑๘,๘๑๓	๑.๒๑	๑๙๑	๐.๐๑	๒๖	๐.๐๐	๕๕	๐.๐๐	๗๑๒	๐.๐๕	๔,๔๒๗	๐.๒๘	๑๓๓,๖๕๙	๘.๖๐
ควนขนุน	๒๘๓,๗๒๕	๓๕,๗๓๓	๒.๓๐	๑๐๒,๕๕๕	๖.๖๐	๒,๗๕๒	๐.๑๘	๒๓,๔๐๓	๑.๕๑	๑,๙๗๒	๐.๑๓	๖๑	๐.๐๐	๒๒๑	๐.๐๑	๒,๖๔๑	๐.๑๗	๕๒,๘๓๔	๓.๔๐	๒๒๒,๑๗๑	๑๔.๒๙
ปากพะยูน	๒๗๐,๗๙๖	๘,๓๙๑	๐.๕๔	๘๑,๘๕๖	๕.๒๖	๕๖๕	๐.๐๔	๒๕,๒๖๙	๑.๖๓	๔๘	๐.๐๐	๖๕	๐.๐๐	๒๐	๐.๐๐	๒,๐๖๖	๐.๑๓	๘๕,๘๓๑	๕.๕๒	๒๐๔,๑๑๑	๑๓.๑๓
กงหรา	๑๕๙,๙๑๐	๒,๖๖๕	๐.๑๗	๗๑,๕๕๒	๔.๖๐	๕,๒๔๒	๐.๓๔	๓,๗๕๒	๐.๒๔	๓๗๑	๐.๐๒	๓๕๙	๐.๐๒	๑๙๒	๐.๐๑	๑,๐๗๓	๐.๐๗	๑๖,๔๗๙	๑.๐๖	๑๐๑,๗๑๕	๖.๕๔
ตะโหมด	๑๖๕,๑๖๓	๙๘๙	๐.๐๖	๗๓,๖๗๖	๔.๗๔	๓,๕๔๐	๐.๒๓	๒,๖๖๘	๐.๑๗	๑๙๖	๐.๐๑	๘๓๔	๐.๐๕	๑๑๒	๐.๐๑	๑,๑๗๐	๐.๐๘	๑,๑๑๓	๐.๐๗	๘๔,๒๙๘	๕.๔๒
ศรีบรรพต	๑๓๖,๕๖๕	๘๔๗	๐.๐๕	๘๙,๐๕๗	๕.๗๓	๓,๕๓๒	๐.๒๓	๔,๔๙๖	๐.๒๙	๑๗๙	๐.๐๑	๘๕	๐.๐๑	๙๙	๐.๐๑	๗๐๒	๐.๐๕	๖,๗๒๐	๐.๔๓	๑๐๕,๗๑๖	๖.๘๐
ป่าบอน	๒๓๗,๕๓๐	๕,๑๗๐	๐.๓๓	๑๖๖,๖๗๔	๑๐.๗๒	๓,๖๗๓	๐.๒๔	๑๗,๓๕๗	๑.๑๒	๖๓๓	๐.๐๔	๓,๐๗๙	๐.๒๐	๒๖	๐.๐๐	๔,๑๓๔	๐.๒๗	-	-	๒๐๐,๗๕๕	๑๒.๙๑
บางแก้ว	๗๔,๓๗๕	๑,๒๙๘	๐.๐๘	๔๕,๘๑๙	๒.๙๕	๑,๓๗๙	๐.๐๙	๑๐,๒๖๗	๐.๖๖	๓๐๓	๐.๐๒	๑๒๘	๐.๐๑	๕๙	๐.๐๐	๒,๐๕๔	๐.๑๓	๒,๑๓๒	๐.๑๔	๖๓,๔๓๙	๔.๐๘
ป่าพะยอม	๒๔๑,๕๐๓	๓,๕๓๔	๐.๒๓	๑๐๘,๘๙๔	๗.๐๐	๔,๙๓๗	๐.๓๒	๗,๔๑๐	๐.๔๘	๓๒๕	๐.๐๒	๖๒	๐.๐๐	๙๕	๐.๐๑	๑,๔๐๐	๐.๐๙	๒๕,๗๘๐	๑.๖๖	๑๕๒,๔๓๖	๙.๘๐
ศรีนครินทร์	๑๔๑,๐๑๙	๖๒๐	๐.๐๔	๗๓,๐๗๙	๕.๗๐	๕,๔๑๙	๐.๓๕	๓,๕๕๙	๐.๒๓	๖๒๒	๐.๐๔	๑๕๑	๐.๐๑	๗๑	๐.๐๐	๑,๒๐๖	๐.๐๘	๓๘,๗๖๓	๒.๔๙	๑๒๓,๔๙๐	๗.๙๔
รวม	๒,๑๔๐,๒๙๖	๑๑๐,๒๑๑	๗.๐๙	๙๗๒,๐๖๘	๖๒.๕๑	๓๔,๕๙๑	๒.๒๒	๑๓๖,๖๒๒	๘.๗๙	๕,๖๑๐	๐.๓๖	๔,๙๙๖	๐.๓๒	๑,๘๙๔	๐.๑๒	๒๒,๙๓๓	๑.๔๘	๒๖๕,๙๙๘	๑๗.๑๑	๑,๕๕๔,๙๒๔	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ : พืชไร่และพืชผักนับซ้ำในพื้นที่ปลูกพืชอื่น

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง (ข้อมูล ณ กันยายน ๒๕๖๘)

๒.๓ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

๒.๓.๑ แหล่งน้ำชลประทาน

พื้นที่ทางทิศตะวันตกของจังหวัดพัทลุงติดต่อกับเทือกเขาบรรทัด ซึ่งเป็นแหล่งน้ำกำเนิดของต้นน้ำลำธารสายสั้น ๆ ไหลลงสู่ทะเลสาบสงขลาหลายสายทำให้สามารถใช้แหล่งน้ำธรรมชาติเหล่านี้มาพัฒนาใช้ประโยชน์ได้มากขึ้น จังหวัดพัทลุงมีการก่อสร้างแหล่งน้ำชลประทานเพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ประโยชน์ จำนวน ๑๔๒ โครงการ ปริมาณน้ำกักเก็บ ๗๑.๗๒๓ ล้าน.ลบ.ม. พื้นที่ชลประทาน ๔๘๕,๐๖๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๑๙% ของพื้นที่เกษตรทั้งหมด (พื้นที่เกษตร ๑,๕๕๔,๙๒๔ ไร่) และพื้นที่รับประโยชน์ ๓๖๙,๑๐๘ ไร่ ดังนี้

- ๑) โครงการชลประทานขนาดใหญ่ ๑ แห่ง พื้นที่ชลประทาน ๑๐๑,๔๓๘ ไร่
- ๒) โครงการขนาดกลาง ๑๖ แห่ง ปริมาณน้ำกักเก็บ ๗๐.๕๐๐ ล้าน.ลบ.ม. พื้นที่ชลประทาน ๒๗๒,๓๔๘ ไร่ พื้นที่รับประโยชน์ ๕๖,๔๐๐ ไร่
- ๓) โครงการขนาดเล็ก โครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้า โครงการแก้มลิง ๑๒๕ แห่ง ปริมาณน้ำกักเก็บ ๑.๒๒๓ ล้าน.ลบ.ม. พื้นที่ชลประทาน ๑๑๑,๒๘๑ ไร่ พื้นที่รับประโยชน์ ๓๐๐,๓๓๘ ไร่

ตารางที่ ๒๐ แสดงข้อมูลโครงการชลประทานในพื้นที่จังหวัดพัทลุง ตั้งแต่อดีตจนถึงปี ๒๕๖๘

ที่	โครงการชลประทาน	จำนวนโครงการ (แห่ง)	ปริมาณน้ำกักเก็บ (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)	พื้นที่รับประโยชน์ (ไร่)
๑	โครงการชลประทานขนาดใหญ่	๑	-	๑๐๑,๔๓๘	-
๒	โครงการชลประทานขนาดกลาง	๑๖	๗๐.๕๐๐	๒๗๒,๓๔๘	๕๖,๔๐๐
๓	โครงการชลประทานขนาดเล็ก/โครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้า/โครงการแก้มลิง	๑๒๕	๑.๒๒๓	๑๑๑,๒๘๑	๓๐๐,๓๓๘
	รวม	๑๔๒	๗๑.๗๒๓	๔๘๕,๐๖๗	๓๕๖,๗๓๘

ที่มา : ข้อมูลสารสนเทศโครงการชลประทาน กรมชลประทาน (<https://www.rid.go.th>) ณ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๙

ตารางที่ ๒๑ แสดงรายชื่อโครงการชลประทานในพื้นที่จังหวัดพัทลุง ตั้งแต่อดีตจนถึงปี ๒๕๖๘

ที่	ชื่อโครงการ	ตำบล	อำเภอ	ขนาดโครงการ	ปริมาณน้ำเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่โครงการ (ไร่)	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)	พื้นที่รับประโยชน์ (ไร่)	ครัวเรือนรับประโยชน์	ระยะเวลาก่อสร้าง
๑	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าเขียด	โคกลัก	บางแก้ว	ขนาดใหญ่	-	๑๒๓,๑๘๘	๑๐๑,๔๓๘	-	-	๒๕๐๙-๒๕๑๕
	- ฝ่ายท่าเขียด	โคกลัก	บางแก้ว			๑๒๓,๑๘๘	๑๐๑,๔๓๘	-	-	๒๕๐๙-๒๕๑๕
๒	ฝายนาท่อม	นาท่อม	เมืองพัทลุง	ขนาดกลาง	-	๗๖,๙๓๘	๖๒,๖๘๘	-	-	๒๕๐๙-๒๕๑๕
๓	ปตร.ท่าแนะ	เขาย่า	ศรีบรรพต	ขนาดกลาง	-	๓๗,๓๖๔	๓๒,๐๒๘	-	-	๒๕๓๐-๒๕๓๙
๔	ฝายบ้านพร้าว	บ้านพร้าว	ป่าพะยอม	ขนาดกลาง	-	๕๐,๖๖๒	๔๐,๘๓๙	-	-	๒๕๑๒-๒๕๒๒
๕	*อ่างเก็บน้ำป่าพะยอม	เกาะเต่า	ป่าพะยอม	ขนาดกลาง	๒๐.๕๐๐	๓๘,๐๐๐	-	๓๕,๗๐๐	๑,๒๐๐	๒๕๓๑-๒๕๓๕
๖	ฝายป่าบอน	ทุ่งนารี	ป่าบอน	ขนาดกลาง		๘,๗๘๒	๖,๗๙๙			๒๕๑๒-๒๕๑๔
๗	*อ่างเก็บน้ำป่าบอน	ทุ่งนารี	ป่าบอน	ขนาดกลาง	๒๐.๐๐๐	๘,๖๐๐	-	๑๗,๐๐๐	๙๕๐	๒๕๓๗-๒๕๔๓
๘	ปตร.ป่าบอน	ทุ่งนารี	ป่าบอน	ขนาดกลาง	-	๓๕,๒๑๑	๒๙,๗๗๔	-	-	๒๕๔๓-๒๕๕๑
๙	ฝายควนภูมิ	ควนขนุน	เขาชัยสน	ขนาดกลาง	-	๕๒,๔๔๗	๔๖,๑๙๓	-	-	๒๕๑๒-๒๕๑๕
๑๐	ฝายพญาเฮ้ง	ชะรัด	กงหรา	ขนาดกลาง	-	๒๕,๑๐๓	๒๒,๗๓๒	-	-	๒๕๐๘-๒๕๑๑
๑๑	ฝายหลักสาม	คลองเฉลิม	กงหรา	ขนาดกลาง	-	๓๓,๙๐๗	๓๑,๒๙๕	-	-	๒๕๒๖-๒๕๒๘
๑๒	พัฒนาลุ่มน้ำย่อยคลองพรุห้อย	โคกทราย, หารเทา	ป่าบอน, ปากพะยูน	ขนาดกลาง	-	-	-	-	-	๒๕๕๓-๒๕๕๕
๑๓	ประตูระบายน้ำห้วงนาพร้อมอาคารประกอบโครงการประตูระบายน้ำคลองนาท่อม	อ่างทอง	ศรีนครินทร์	ขนาดกลาง	-	๒,๒๒๕		๒,๒๐๐	๓๕๐	๒๕๖๑-๒๖๖๒
๑๔	ปรับปรุงถนนลาดยางคันคลองลำเบ็ด ระยะทาง ๒๙.๑๐๐ กม.	ลำป่า	เมืองพัทลุง, ศรีนครินทร์	ขนาดกลาง	-	๒๙	-	-	๑,๕๐๐	๒๕๖๒-๒๕๖๒
๑๕	คันกันน้ำคลองนาท่อมพร้อมอาคารประกอบ	อ่างทอง	ศรีนครินทร์	ขนาดกลาง	-	-	-	-	๑๐๐	๒๕๖๒-๒๕๖๒
๑๖	ประตูระบายน้ำห้วงงานและอาคารประกอบคลองลำเบ็ด	ท่าแค	เมืองพัทลุง	ขนาดกลาง	-	๑,๕๐๓	-	๑,๕๐๐	๑๐๐	๒๕๖๓-๒๕๖๓
๑๗	*อ่างเก็บน้ำคลองห้วยช้าง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	ตะโหมด	ตะโหมด	ขนาดกลาง	๓๐.๐๐	๑๒๑,๕๒๗	-	-	๘๑๓	๒๕๖๓-๒๕๖๔
รวม ๑๗ แห่ง					๗๐.๕๐๐	๖๑๕,๔๘๖	๓๗๓,๗๘๖	๕๖,๔๐๐	๕,๐๑๓	

หมายเหตุ : *โครงการพระราชดำริ

ที่มา : ข้อมูลสารสนเทศโครงการชลประทาน กรมชลประทาน (<https://www.rid.go.th>) ณ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๙

๒.๓.๒ แหล่งน้ำอื่นๆ

- ธนาครน้ำใต้ดิน

สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง ได้รับงบประมาณจังหวัดประจำปี ๒๕๖๔ เพื่อดำเนินการก่อสร้างธนาครน้ำใต้ดิน ๑,๐๐๐ จุด ดำเนินการในพื้นที่ ๖ อำเภอ ได้แก่ อำเภอป่าพะยอม ๑๐๕ จุด อำเภอศรีบรรพต ๑๕๐ จุด อำเภอศรีนครินทร์ ๒๕๕ จุด อำเภอกงหรา ๒๔๐ จุด อำเภอตะโหมด ๗๐ จุด และอำเภอป่าบอน ๑๘๐ จุด

ตารางที่ ๒๒ แสดงข้อมูลธนาคารน้ำใต้ดินจังหวัดพัทลุง

ที่	อำเภอ	ตำบล	จำนวนจุด
๑	ป่าพะยอม	เกาะเต่า	๑๐๕
๒	ศรีบรรพต	เขาปู่	๗๐
		เขาย่า	๘๐
๓	ศรีนครินทร์	บ้านนา	๘๕
		ชุมพล	๘๕
		ลำสินธุ์	๘๕
๔	กงหรา	กงหรา	๘๐
		คลองเฉลิม	๘๐
		คลองทรายขาว	๘๐
๕	ตะโหมด	ตะโหมด	๗๐
๖	ป่าบอน	ทุ่งนารี	๘๐
		หนองธง	๑๐๐
๖ อำเภอ		๑๒ ตำบล	๑,๐๐๐

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง

- แหล่งน้ำจืด

จังหวัดพัทลุง มีแหล่งน้ำจืดในพื้นที่ ๑๑ อำเภอ ๖๔ ตำบล ๔๘๖ แห่ง พื้นที่ ๓๖,๙๕๖.๕๐ ไร่ แบ่งออกเป็นแหล่งน้ำสาธารณะ ๓๘๔ แห่ง ทำนบปลา กสช. ๗๘ แห่ง อ่างเก็บน้ำ ๒๔ แห่ง ตามรายละเอียดแสดงในตารางที่ ๒๓

ตารางที่ ๒๓ แสดงจำนวนและพื้นที่แหล่งน้ำจืดในจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๘

ที่	อำเภอ	ตำบล	ประเภทแหล่งน้ำ (แห่ง)				พื้นที่ (ไร่)
			แหล่งน้ำ สาธารณะ	ทำนบปลา กสช.	อ่างเก็บน้ำ	รวม	
๑	เขาชัยสน	๕	๒๗	๑๑		๓๘	๖๒๑
๒	เมืองพัทลุง	๑๓	๗๑	๑๑	๒	๘๔	๔,๐๒๗
๓	กงหรา	๕	๑๙	๒		๒๑	๓๗๘
๔	ศรีนครินทร์	๔	๔๓	๓		๔๖	๗๕๘
๕	ควนขนุน	๑๒	๘๙	๑๙	๑	๑๐๙	๑๙,๐๓๓.๕๐
๖	ตะโหมด	๓	๒๕	๓		๒๘	๒๔๑
๗	บางแก้ว	๓	๒๕	๕	๕	๓๕	๔๙๑
๘	ปากพะยูน	๗	๑๘	๑๐	๙	๓๗	๑,๒๕๕
๙	ป่าบอน	๕	๒๗	๙	๔	๔๐	๑,๔๖๘
๑๐	ป่าพะยอม	๔	๑๙	๒	๒	๒๓	๘,๓๘๑
๑๑	ศรีบรรพต	๓	๒๑	๓	๑	๒๕	๓๐๓
รวม ๑๑ อำเภอ		๖๔	๓๘๔	๗๘	๒๔	๔๘๖	๓๖,๙๕๖.๕๐

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง

- **สระน้ำขนาดเล็กในไร่นา**

จังหวัดพัทลุง มีการขุดสระน้ำขนาดเล็กในไร่นา ขนาด ๑,๒๖๐ ลบ.ม. ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่นอกเขตชลประทานเพื่อใช้ในการทำการเกษตร ตั้งแต่ปี ๒๕๔๙-๒๕๖๘ ในพื้นที่ ๑๑ อำเภอ จำนวน ๔๖๖ ราย๔๘๘ บ่อ

ตารางที่ ๒๔ แสดงข้อมูลการขุดสระน้ำขนาดเล็กในไร่นานอกเขตชลประทาน ปี ๒๕๔๙-๒๕๖๘
จังหวัดพัทลุง

ปี พ.ศ.	จำนวน (ราย)	จำนวน (บ่อ)	รวมขนาด (ลบ.ม.)	พื้นที่ขุด จำนวน (บ่อ)											รวม
				กงหรา	เขาชัยสน	ควนขนุน	ตะโหมด	บางแก้ว	ปากพะยูน	ป่าบอน	ป่าพะยอม	เมืองพัทลุง	ศรีนครินทร์	ศรีบรรพต	
๒๕๔๙	๔๘	๖๐	๗๕,๖๐๐	๒	๔	๑๖	๑	๒	๗	๓	๖	๑๕	๑	๓	๖๐
๒๕๕๐	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๒๕๕๑	๑๕	๒๐	๒๕,๒๐๐	-	๒	-	-	-	-	-	-	๑๘	-	-	๒๐
๒๕๕๒	๑๘	๒๐	๒๕,๒๐๐	-	๒	๓	-	-	๕	๖	-	๔	-	-	๒๐
๒๕๕๓	๓๗	๔๐	๕๐,๔๐๐	๓	๒	๖	-	๑	๘	๓	๓	๖	๑	๗	๔๐
๒๕๕๔	๑๐	๑๐	๑๒,๖๐๐	-	-	๑	-	-	-	๓	๑	๕	-	-	๑๐
๒๕๕๕	๑๕	๑๕	๑๘,๙๐๐	-	๒	๔	-	-	๑	๓	-	๓	๑	๑	๑๕
๒๕๕๖	๒๕	๒๕	๓๑,๕๐๐	-	๓	๘	๑	-	-	๕	๓	๔	๑	-	๒๕
๒๕๕๗	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๒๕๕๘	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๒๕๕๙	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๒๕๖๐	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๒๕๖๑	๒๔	๒๔	๓๐,๒๔๐	-	-	๑๒	๒	-	๑	๑	๔	๓	๑	-	๒๔
๒๕๖๒	๔๘	๔๘	๖๐,๔๘๐	๑	๒	๕	๓	-	๑๓	๑๓	๕	-	๒	๔	๔๘
๒๕๖๓	๘๗	๘๗	๑๐๙,๖๒๐	๗	๓	๑๘	๔	๑	๑๓	๒๗	๕	๓	๑	๕	๘๗
๒๕๖๔	๔๕	๔๕	๕๖,๗๐๐	-	๔	๕	๒	๑	๗	๑๔	๗	๓	๑	๑	๔๕
๒๕๖๕	๔๐	๔๐	๕๐,๔๐๐	-	๒	๒	๕	-	๑๗	๔	๓	๔	-	๓	๔๐
๒๕๖๖	๑๑	๑๑	๑๓,๘๖๐	๑	-	-	๑	๑	๒	๓	๑	๑	-	๑	๑๑
๒๕๖๗	๒๔	๒๔	๓๐,๒๔๐	๖	-	๖	๑	-	๒	-	๒	๒	๒	๓	๒๔
๒๕๖๘	๑๙	๑๙	๒๓,๙๔๐	๒							๑			๑๖	๑๙
รวม	๔๖๖	๔๘๘	๖๑๔,๘๘๐	๒๒	๒๖	๘๖	๒๐	๖	๗๖	๘๕	๔๑	๗๑	๑๑	๔๔	๔๘๘

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง (ข้อมูล ณ กันยายน ๒๕๖๘)

ตารางที่ ๒๕ แสดงข้อมูลโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ จังหวัดพัทลุง

ลำดับ	อำเภอ	จำนวน (ตำบล)	จำนวน (ราย)	พื้นที่ (ไร่)
๑	กงหรา	๓	๑๗	๔๗
๒	เขาชัยสน	๕	๒๒	๖๐
๓	ควนขนุน	๔	๑๐	๒๙
๔	ตะโหมด	๒	๖	๑๗
๕	บางแก้ว	๓	๑๒	๓๔
๖	ปากพะยูน	๔	๑๘	๕๖.๕
๗	ป่าบอน	๕	๓๔	๑๑๔
๘	ป่าพะยอม	๑	๒	๖
๙	เมืองพัทลุง	๗	๒๘	๘๒
๑๐	ศรีนครินทร์	๒	๔	๑๔
รวม ๑๐ อำเภอ		๓๖	๑๕๓	๔๕๙.๕๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง (ข้อมูล ณ ปี ๒๕๖๔)

๒.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒.๔.๑ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๖๗

ตารางที่ ๒๖ แสดงด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัดพัทลุง ปีการผลิต ๒๕๖๗

ชนิดพืช	ครัวเรือน ที่ปลูก (ครัวเรือน)	เนื้อที่ เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่ เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย/ เนื้อที่เก็บเกี่ยว (กิโลกรัม/ไร่)	ผลผลิตที่เก็บ เกี่ยวได้ (ตัน)	ราคา เกษตรกรขาย ได้เฉลี่ย (บาท/กิโลกรัม)	มูลค่า ผลผลิต (ล้านบาท)
ยางพารา	๗๔,๘๑๕	๙๗๒,๐๖๘	๙๒๓,๘๔๔	๒๐๒	๑๘๗,๐๕๗	๕๒.๐๙	๙,๗๔๒.๙๗
ข้าวนาปี	๑๔,๘๐๐	๑๑๐,๒๑๑	๑๐๘,๙๘๖	๔๖๓	๕๐,๔๕๗	๑๐.๘๗	๕๔๘.๗๑
ข้าวนาปรัง	๔,๑๐๓	๒๐,๒๔๕	๒๐,๑๑๗	๕๕๑	๑๑,๐๗๘	๙.๔๒	๑๐๔.๓๙
ปาล์มน้ำมัน	๑๗,๒๕๔	๑๒๖,๓๖๔	๑๐๖,๗๔๒	๒,๕๗๑	๒๗๔,๔๑๙	๖.๑๑	๑,๖๗๗.๗๘
ทุเรียน	๓,๕๔๑	๘,๑๔๘	๕,๖๘๑	๓๘๐	๒,๑๖๑	๙๘.๘๘	๒๑๓.๖๘
เงาะ	๒,๐๑๔	๒,๓๐๑	๒,๒๕๐	๔๓๐	๙๖๘	๒๓.๓๘	๒๒.๖๔
มังคุด	๕,๓๘๒	๙,๐๖๑	๘,๑๙๗	๓๑๓	๒,๕๖๘	๓๖.๑๓	๙๒.๗๘
ลองกอง	๓,๓๒๔	๔,๙๓๙	๔,๙๓๑	๓๓๒	๑,๖๓๕	๑๕.๙๙	๒๖.๑๕
สละ	๑,๑๘๙	๓,๙๘๒	๓,๔๓๗	๑,๖๓๐	๕,๖๐๒.๘๕	๔๒.๘๐	๒๓๙.๘๒
สับปะรด	๕๙๙	๓,๕๒๐	๓,๔๕๗	๓,๙๕๘	๑๓,๖๘๒.๐๐	๑๐.๑๙	๑๓๙.๓๙

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง (ข้อมูล ณ กันยายน ๒๕๖๘)

ตารางที่ ๒๗ แสดงพื้นที่ปลูก พื้นที่กรีด ผลผลิตรวม ผลผลิตเฉลี่ย ราคาและมูลค่ายางพารา
ในจังหวัดพัทลุง ช่วง ๕ ปี (๒๕๖๓-๒๕๖๗)

ปี	ครัวเรือน ที่ปลูก (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่กรีด (ไร่)	ผลผลิต รวม (ตัน)	ผลผลิต เฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคา (บาท/กก.)	มูลค่า (ล้านบาท)
๒๕๖๓	๖๔,๙๘๑	๙๙๓,๔๕๕	๘๙๕,๒๙๖	๒๐๔,๐๗๔	๒๒๘	๔๐.๗๔	๘,๓๑๓.๕๙
๒๕๖๔	๗๒,๙๐๗	๙๘๕,๗๑๐	๘๘๘,๖๐๐	๒๐๓,๒๘๗	๒๒๙	๔๓.๕๗	๘,๘๕๖.๒๘
๒๕๖๕	๗๒,๙๐๗	๙๗๖,๐๗๘	๘๘๘,๑๔๗	๑๙๘,๖๖๓	๒๒๔	๔๔.๑๓	๘,๗๖๗.๙๑
๒๕๖๖	๗๔,๖๖๔	๙๘๐,๕๒๒	๙๒๖,๐๑๐	๑๘๘,๔๓๘	๒๐๓	๔๖.๐๓	๘,๖๗๓.๘๐
๒๕๖๗	๗๔,๘๑๕	๙๗๒,๐๖๘	๙๒๓,๘๔๔	๑๘๗,๐๕๗	๒๐๒	๕๒.๐๙	๙,๗๔๒.๙๗
% Δ	๓.๗๐	-๐.๕๔	๐.๘๑	-๒.๑๔	-๒.๙๐	๖.๔๓	๔.๒๐

หมายเหตุ : ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่) เป็นผลผลิตเฉลี่ยต่อพื้นที่กรีด

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง (ข้อมูลเอกภาพ)

สถานการณ์ยางพาราในช่วงปี ๒๕๖๓-๒๕๖๗ พบว่า พื้นที่ปลูกยางพารามีแนวโน้มลดลงในอัตราร้อยละ ๐.๕๔ เนื่องจากมีการปรับเปลี่ยนพื้นที่ยางเป็นพืชอื่นที่ให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า เช่น ปาล์มน้ำมัน ทุเรียน

ตารางที่ ๒๘ แสดงพื้นที่ปลูก พื้นที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต ผลผลิตรวม ผลผลิตเฉลี่ย ราคาข้าวนาปี
ในจังหวัดพัทลุง ช่วง ๕ ปี (๒๕๖๒/๖๓ - ๒๕๖๖/๖๗)

ปี	ครัวเรือน ที่ปลูก (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่ เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคา (บาท/ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
๒๕๖๒/๖๓	๑๘,๖๘๙	๑๔๘,๐๑๓	๑๔๘,๐๐๐	๖๖,๖๔๗	๔๕๐	๘,๖๒๐	๕,๗๔๔.๓๐
๒๕๖๓/๖๔	๑๘,๕๓๗	๑๔๗,๒๓๒	๑๔๕,๘๙๒	๖๕,๓๔๗	๔๔๘	๘,๔๔๐	๕,๕๕๑.๒๘
๒๕๖๔/๖๕	๑๗,๒๗๘	๑๓๗,๒๕๔	๑๓๕,๘๒๖	๖๐,๒๓๗	๔๔๓	๘,๓๓๐	๕,๐๑๑.๕๓
๒๕๖๕/๖๖	๑๕,๔๔๕	๑๑๒,๔๑๘	๑๑๒,๐๗๒	๕๑,๐๘๑	๔๕๖	๘,๕๐๐	๔,๓๔๔.๒๒
๒๕๖๖/๖๗	๑๔,๘๐๐	๑๑๐,๒๑๑	๑๐๘,๙๘๖	๕๐,๔๕๗	๔๖๓	๑๐,๘๗๐	๕,๔๘๘.๗๑
% Δ	-๕.๕๙	-๖.๘๔	-๗.๑๔	-๖.๕๕	๐.๗๓	๖.๖๓	-๐.๐๒

หมายเหตุ : ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่) เป็นผลผลิตเฉลี่ยต่อพื้นที่เก็บเกี่ยว

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง (ข้อมูลเอกภาพ)

สถานการณ์ข้าวนาปีในช่วงปีการผลิต ๒๕๖๒/๖๓ - ๒๕๖๖/๖๗ พบว่า พื้นที่ปลูกข้าวนาปีมีแนวโน้มลดลงในอัตราร้อยละ ๖.๘๔ เนื่องจากต้นทุนการผลิตสูง ราคาผลผลิตตกต่ำการผลิตไม่คุ้มทุน ส่งผลให้มีการปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกข้าวนาปีเป็นพืชอื่นที่ให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า เช่น ปาล์มน้ำมัน ทุเรียน

ตารางที่ ๒๙ แสดงพื้นที่ปลูก พื้นที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต ผลผลิตรวม ผลผลิตเฉลี่ย ราคาข้าวนาปรัง
ในจังหวัดพัทลุง ช่วง ๕ ปี (๒๕๖๓-๒๕๖๗)

ปี	ครัวเรือน ที่ปลูก (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่ เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต รวม (ตัน)	ผลผลิต เฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคา (บาท/ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
๒๕๖๓	๔,๕๑๒	๒๕,๕๒๖	๒๕,๕๒๖	๑๓,๑๐๑	๕๑๓	๗,๕๖๐	๙๙.๐๙
๒๕๖๔	๕,๐๗๘	๒๘,๐๔๙	๒๘,๐๔๙	๑๓,๙๒๔	๕๙๖	๙,๑๗๐	๑๒๗.๗๒
๒๕๖๕	๔,๘๙๐	๒๗,๔๔๗	๒๗,๔๔๓	๑๔,๓๑๔	๕๒๒	๗,๗๐๐	๑๑๐.๒๔
๒๕๖๖	๔,๓๓๗	๒๑,๗๐๐	๒๑,๗๐๐	๑๒,๐๑๗	๕๕๔	๘,๔๒๐	๑๐๑.๑๗
๒๕๖๗	๔,๕๑๒	๒๐,๒๔๕	๒๐,๑๑๗	๑๑,๐๗๘	๕๕๑	๙,๔๒๐	๑๐๔.๓๙
% Δ	๐.๓๙	-๔.๙๗	-๕.๑๒	-๓.๖๙	๑.๘๘	๖.๖๒	๒.๕๔

หมายเหตุ : ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่) เป็นผลผลิตเฉลี่ยต่อพื้นที่เก็บเกี่ยว

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง (ข้อมูลเอกภาพ)

สถานการณ์ข้าวนาปรังในช่วงปีการผลิต ๒๕๖๓-๒๕๖๗ พบว่า พื้นที่ปลูกข้าวนาปรังมีแนวโน้มลดลงในอัตราร้อยละ ๔.๙๗ เนื่องจากต้นทุนการผลิตสูงราคาผลผลิตตกต่ำการผลิตไม่คุ้มทุน ส่งผลให้มีการปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกข้าวนาปรังเป็นพืชอื่นที่ให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า เช่น ปาล์มน้ำมัน ทุเรียน

ตารางที่ ๓๐ แสดงพื้นที่ปลูก ให้ผล ผลผลิตรวม ผลผลิตเฉลี่ย และราคาปาล์มน้ำมัน ช่วง ๕ ปี
(๒๕๖๓ - ๒๕๖๗)

ปี	ครัวเรือน ที่ปลูก (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่ให้ผล (ไร่)	ผลผลิต รวม (ตัน)	ผลผลิต เฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคา (บาท/ กก.)	มูลค่า (ล้านบาท)
๒๕๖๓	๑๓,๕๖๔	๑๐๐,๖๔๔	๘๒,๕๘๕	๒๐๖,๙๓๕	๒,๕๖๘	๔.๒๔	๘๗๘.๓๐
๒๕๖๔	๑๓,๖๓๗	๑๐๒,๓๔๐	๘๙,๒๙๗	๒๕๓,๒๔๐	๒,๘๓๖	๖.๔๙	๑,๖๔๓.๖๑
๒๕๖๕	๑๓,๘๓๔	๑๐๖,๘๒๕	๙๔,๗๑๙	๒๕๑,๑๓๖	๒,๖๕๑	๗.๑๓	๑,๗๙๑.๑๙
๒๕๖๖	๑๕,๕๔๔	๑๑๕,๗๘๓	๑๐๐,๐๘๐	๒๖๗,๗๗๔	๒,๖๗๖	๕.๗๙	๑,๕๕๐.๘๒
๒๕๖๗	๑๗,๒๕๔	๑๒๖,๓๖๔	๑๐๖,๗๔๒	๒๗๔,๔๑๙	๒,๕๗๑	๖.๑๑	๑,๖๗๗.๗๘
% Δ	๖.๓๔	๕.๙๐	๖.๖๓	๗.๖๖	๐.๒๓	๑๒.๔๒	๒๒.๗๒

หมายเหตุ : ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่) เป็นผลผลิตเฉลี่ยต่อพื้นที่ให้ผล

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง (ข้อมูลเอกภาพ)

สถานการณ์ปาล์มน้ำมันในช่วงปีการผลิต ๒๕๖๓-๒๕๖๗ พบว่า พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นในอัตราร้อยละ ๕.๙๐ เนื่องจากสถานการณ์ราคาผลผลิตที่สูงขึ้น ส่งผลให้มีการปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกยางพารา ข้าว มาปลูกปาล์มน้ำมันแทน

ตารางที่ ๓๑ แสดงพื้นที่ปลูก พื้นที่ให้ผล ผลผลิตรวม ผลผลิตเฉลี่ย ราคาทุเรียน ช่วง ๕ ปี (๒๕๖๓-๒๕๖๗)

ปี	ครัวเรือน ที่ปลูก (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่ ให้ผล (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิต เฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคา (บาท/กก.)	มูลค่า (ล้านบาท)
๒๕๖๓	๑๓,๕๖๔	๑๐๐,๖๔๔	๘๒,๕๘๕	๒๐๖,๙๓๕	๒,๕๖๘	๔.๒๔	๘๗๘.๓๐
๒๕๖๔	๑๓,๖๓๗	๑๐๒,๓๔๐	๘๙,๒๘๗	๒๕๓,๒๔๐	๒,๘๓๖	๖.๔๙	๑,๖๔๓.๖๑
๒๕๖๕	๑๓,๘๓๔	๑๐๖,๘๒๕	๙๔,๗๑๙	๒๕๑,๑๓๖	๒,๖๕๑	๗.๑๓	๑,๗๙๑.๑๙
๒๕๖๖	๑๕,๕๔๔	๑๑๕,๗๘๓	๑๐๐,๐๘๐	๒๖๗,๗๗๔	๒,๖๗๖	๕.๗๙	๑,๕๕๐.๘๒
๒๕๖๗	๑๗,๒๕๔	๑๒๖,๓๖๔	๑๐๖,๗๔๒	๒๗๔,๔๑๙	๒,๕๗๑	๖.๑๑	๑,๖๗๗.๗๘
% Δ	๖.๓๔	๕.๙๐	๖.๖๓	๗.๖๖	๐.๒๓	๑๒.๔๒	๒๒.๗๒

หมายเหตุ : ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่) เป็นผลผลิตเฉลี่ยต่อพื้นที่ให้ผล

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง

สถานการณ์ทุเรียนในช่วงปีการผลิต ๒๕๖๓-๒๕๖๗ พบว่า พื้นที่ปลูกทุเรียนมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นในอัตราร้อยละ ๕.๙๐ เนื่องจากสถานการณ์ราคาผลผลิตที่สูงขึ้นตามความต้องการของตลาดต่างประเทศ ส่งผลให้มีการปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกไม้ผลอื่นๆ (เงาะ มังคุด ลองกอง) มาปลูกทุเรียนแทน

ตารางที่ ๓๒ แสดงพื้นที่ปลูก พื้นที่ให้ผล ผลผลิตรวม ผลผลิตเฉลี่ย ราคาผลเงาะ ช่วง ๕ ปี (๒๕๖๓-๒๕๖๗)

ปี	ครัวเรือน ที่ปลูก (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่ให้ผล (ไร่)	ผลผลิต รวม (ตัน)	ผลผลิต เฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคา (บาท/กก.)	มูลค่า (ล้านบาท)
๒๕๖๓	๒,๗๗๐	๓,๓๐๙	๓,๒๙๔	๑,๙๗๓	๕๙๙	๒๔.๕๓	๔๘.๔๐
๒๕๖๔	๒,๑๙๒	๒,๔๔๓	๒,๒๓๒	๑,๐๐๘	๔๕๒	๑๘.๗๐	๑๘.๘๕
๒๕๖๕	๒,๐๖๓	๒,๓๗๑	๑,๐๘๙	๓๙	๑๘	๒๗.๓๑	๑.๐๗
๒๕๖๖	๑,๙๙๒	๒,๓๑๔	๒,๐๘๘	๑,๒๓๓	๕๙๑	๒๑.๗๕	๒๖.๘๒
๒๕๖๗	๒,๐๑๔	๒,๓๐๑	๒,๒๕๐	๙๖๘	๔๓๐	๒๓.๓๘	๒๒.๖๔
% Δ	-๗.๒๗	-๘.๐๒	๔.๐๑	๗๒๓.๗๕	๗๕๘.๘๘	๒.๓๕	๕๕๘.๘๙

หมายเหตุ : ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่) เป็นผลผลิตเฉลี่ยต่อพื้นที่ให้ผล

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง

สถานการณ์เงาะในช่วงปีการผลิต ๒๕๖๓-๒๕๖๗ พบว่า พื้นที่ปลูกเงาะมีแนวโน้มลดลงในอัตราร้อยละ ๘.๐๒ เนื่องจากสถานการณ์ราคาผลผลิตที่ตกต่ำไม่คุ้มทุน ส่งผลให้มีการปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกไปปลูกพืชอื่นทดแทน เช่น ทุเรียน ปาล์มน้ำมัน

ตารางที่ ๓๓ แสดงพื้นที่ปลูก พื้นที่ให้ผล ผลผลิตรวม ผลผลิตเฉลี่ย ราคามังคุด ช่วง ๕ ปี
(๒๕๖๓-๒๕๖๗)

ปี	ครัวเรือน ที่ปลูก (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่ให้ผล (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคา (บาท/ กก.)	มูลค่า (ล้านบาท)
๒๕๖๓	๖,๑๓๙	๑๒,๕๘๖	๑๑,๓๕๔	๓,๓๗๖	๒๙๗	๓๒.๓๙	๑๐๙.๓๕
๒๕๖๔	๕,๙๙๘	๙,๒๐๗	๗,๙๔๕	๔,๓๔๖	๕๔๗	๒๖.๑๕	๑๑๓.๖๕
๒๕๖๕	๕,๕๐๖	๙,๑๒๙	๑,๕๒๖	๗.๙๓	๑	๓๘.๖๕	๐.๓๑
๒๕๖๖	๕,๕๑๒	๙,๐๕๙	๗,๘๙๘	๕,๑๘๙	๖๕๗	๓๒.๖๖	๑๖๙.๔๘
๒๕๖๗	๕,๓๘๒	๙,๐๖๑	๘,๑๔๗	๒,๕๖๘	๓๑๓	๓๖.๑๓	๙๒.๗๘
% Δ	-๓.๑๙	-๗.๑๑	๗๗.๖๓	๑๖,๓๐๓.๓๗	๑๖,๓๘๓	๕.๙๒	๑๓,๖๐๗.๔๘

หมายเหตุ : ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่) เป็นผลผลิตเฉลี่ยต่อพื้นที่ให้ผล

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง

สถานการณ์มังคุดในช่วงปีการผลิต ๒๕๖๓-๒๕๖๗ พบว่า พื้นที่ปลูกมังคุดมีแนวโน้มลดลงในอัตราร้อยละ ๗.๑๑ เนื่องจากสถานการณ์ราคาผลผลิตที่ตกต่ำไม่คุ้มทุน ส่งผลให้มีการปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกไปปลูกพืชอื่นทดแทน เช่น พุเรียน ปาล์มน้ำมัน

ตารางที่ ๓๔ แสดงพื้นที่ปลูก พื้นที่ให้ผล ผลผลิตรวม ผลผลิตเฉลี่ย ราคาลองกอง ช่วง ๕ ปี
ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๖

ปี	ครัวเรือน ที่ปลูก (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่ให้ผล (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิต เฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคา (บาท/กก.)	มูลค่า (ล้านบาท)
๒๕๖๓	๕,๘๘๘	๘,๔๐๖	๘,๔๐๐	๑,๙๐๗	๒๒๗	๑๙.๘๕	๓๗.๘๖
๒๕๖๔	๔,๕๑๗	๕,๕๗๖	๕,๕๗๒	๑,๕๖๔	๒๘๑	๑๗.๐๑	๒๖.๖๐
๒๕๖๕	๓,๔๒๕	๕,๓๗๖	๕,๓๗๒*	-	-	-	-
๒๕๖๖	๓,๘๒๓	๕,๑๑๙	๕,๑๑๔	๒,๒๐๓	๔๓๑	๑๕.๙๘	๓๕.๒๑
๒๕๖๗	๓,๓๒๔	๔,๙๓๙	๔,๙๓๑	๑,๖๓๕	๓๓๒	๑๕.๙๙	๒๖.๑๕
% Δ	-๑๒.๒๒	-๑๑.๓๙	-๔๕.๗๕	-๔๗.๙๒	-๓๓.๐๖	-๓๘.๐๘	-๕๑.๘๒

หมายเหตุ : ๑. ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่) เป็นผลผลิตเฉลี่ยต่อพื้นที่ให้ผล

๒. * คือ เนื้อที่เคยให้ผลผลิตแล้ว แต่ไม่มีผลผลิตในปี ๒๕๖๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง

สถานการณ์ลองกองในช่วงปีการผลิต ๒๕๖๓-๒๕๖๗ พบว่า พื้นที่ปลูกลองกองมีแนวโน้มลดลงในอัตราร้อยละ ๑๑.๓๙ เนื่องจากสถานการณ์ราคาผลผลิตที่ตกต่ำไม่คุ้มทุน ส่งผลให้มีการปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกไปปลูกพืชอื่นทดแทน เช่น พุเรียน ปาล์มน้ำมัน

ตารางที่ ๓๕ แสดงพื้นที่ปลูก พื้นที่ให้ผล ผลผลิตรวม ผลผลิตเฉลี่ย ราคาผลสละ ช่วง ๕ ปี
(๒๕๖๓-๒๕๖๗)

ปี	ครัวเรือน ที่ปลูก (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่ ให้ผล (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคา (บาท/กก.)	มูลค่า (ล้านบาท)
๒๕๖๓	๗๓๓	๓,๑๔๐	๒,๘๐๘	๔,๘๗๗	๑,๗๓๗	๕๘	๒๘๕.๐๗
๒๕๖๔	๘๖๐	๒,๙๙๔	๒,๒๙๘	๓,๕๗๑	๑,๕๕๔	๔๕	๑๖๐.๖๒
๒๕๖๕	๙๖๙	๓,๕๑๔	๒,๗๓๕	๔,๒๖๒	๑,๕๕๙	๕๑	๒๑๕.๕๗
๒๕๖๖	๑,๑๑๒	๓,๘๐๘	๓,๑๕๓	๕,๐๘๘	๑,๖๑๔	๔๓	๒๑๘.๖๖
๒๕๖๗	๑,๑๘๙	๓,๙๘๒	๓,๔๓๗	๕,๖๐๒	๑,๖๓๐	๔๓	๒๓๙.๘๒
% Δ	๑๒.๙๒	๖.๔๑	๖.๒๙	๕.๕๑	-๑.๔๒	-๖.๑๙	๐.๔๒

หมายเหตุ : ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่) เป็นผลผลิตเฉลี่ยต่อพื้นที่ให้ผล

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง

สถานการณ์สละในช่วงปีการผลิต ๒๕๖๓-๒๕๖๗ พบว่า พื้นที่ปลูกสละมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นในอัตราร้อยละ ๖.๔๑ เนื่องจากสถานการณ์ราคาผลผลิตที่สูง และเป็นที่ต้องการของตลาดต่างจังหวัด ส่งผลให้มีการขยายพื้นที่ปลูกโดยปลูกแทนสวนยางพารา และไม้ผลอื่นๆ ที่ให้ผลตอบแทนน้อย

ตารางที่ ๓๖ แสดงพื้นที่ปลูก พื้นที่ให้ผล ผลผลิตรวม ผลผลิตเฉลี่ย ราคาผลสับปะรด ช่วง ๕ ปี
(๒๕๖๓-๒๕๖๗)

ปี	ครัวเรือน ที่ปลูก (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่ให้ผล (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคา (บาท/กก.)	มูลค่า (ล้านบาท)
๒๕๖๓	๖๕๘	๓,๒๓๖	๓,๒๓๖	๑๐,๗๔๐	๓,๓๑๙	๑๒	๑๒๖.๘๗
๒๕๖๔	๖๒๘	๔,๒๘๘	๓,๖๘๗	๑๒,๖๘๘	๓,๔๔๒	๑๑	๑๓๖.๗๐
๒๕๖๕	๕๑๙	๓,๙๕๖	๒,๙๘๐	๑๓,๑๘๕	๔,๔๒๔	๑๑	๑๔๑.๖๗
๒๕๖๖	๕๖๒	๓,๙๕๖	๒,๙๘๐	๑๓,๑๘๔	๔,๔๒๔	๑๐	๑๓๓.๖๖
๒๕๖๗	๕๙๙	๓,๕๒๐	๓,๔๕๗	๑๓,๖๘๒	๓,๙๕๘	๑๐	๑๓๙.๓๙
% Δ	-๑.๗๖	๓.๔๔	๒.๖๙	๖.๔๖	๕.๔๓	-๔.๓๖	๒.๕๐

หมายเหตุ : ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่) เป็นผลผลิตเฉลี่ยต่อพื้นที่ให้ผล

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง

สถานการณ์สับปะรดในช่วงปีการผลิต ๒๕๖๓-๒๕๖๗ พบว่า พื้นที่ปลูกสับปะรดมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นในอัตราร้อยละ ๓.๔๔ เนื่องจากมีการโค่นยางเพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน และปลูกทุเรียน ส่งผลให้เกษตรกรมีพื้นที่สับปะรดเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ เกษตรกรของจังหวัดพัทลุงส่วนใหญ่จะปลูกสับปะรดเป็นพืชแซมในสวนปาล์มน้ำมัน หรือไม้ผล ช่วงแรกปลูกถึง ๓ ปี

๒.๔.๒ ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัด ปี ๒๕๖๘

ตารางที่ ๓๗ แสดงข้อมูลด้านการปศุสัตว์ของจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๘

ชนิดสัตว์	จำนวน เกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์ (ตัว)
สุกร	๓,๙๙๖	๔๕๘,๘๗๒
ไก่เนื้อ	๗๘๑	๖,๕๑๗,๖๒๔
ไก่ไข่	๒,๔๗๓	๙๕๓,๐๐๒
โคเนื้อ	๒๘,๘๑๗	๑๕๗,๔๘๕
โคนม	๑๐๔	๓,๐๔๓

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพัทลุง (ข้อมูล ณ ธันวาคม ๒๕๖๘)

ตารางที่ ๓๘ แสดงจำนวนสุกรและเกษตรกรผู้เลี้ยง ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘

ปี	จำนวน เกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์ (ตัว)
๒๕๖๔	๕,๖๓๘	๕๐๐,๘๑๒
๒๕๖๕	๓,๙๖๐	๔๔๗,๖๗๔
๒๕๖๖	๓,๘๐๔	๔๓๒,๗๕๘
๒๕๖๗	๓,๙๕๙	๔๑๗,๘๔๘
๒๕๖๘	๓,๙๙๖	๔๕๘,๘๗๒
% Δ	-๗.๑๗	-๑.๘๙

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพัทลุง (ข้อมูล ณ ธันวาคม ๒๕๖๘)

สถานการณ์การเลี้ยงสุกรในพื้นที่จังหวัดพัทลุง ๒๕๖๔-๒๕๖๘ พบว่า จำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรลดลงในอัตราร้อยละ ๗.๑๗ และจำนวนสุกรเลี้ยงลดลงในอัตราร้อยละ ๑.๘๙ เนื่องจากต้นทุนการผลิตที่ปรับตัวสูงขึ้น โดยเฉพาะต้นทุนค่าอาหารสัตว์ ค่าพลังงาน และระบบความปลอดภัยทางชีวภาพ ราคาสุกรมีชีวิตตกต่ำมากทำให้เกษตรกรที่กลับมาเลี้ยงประสบการขาดทุนต่อเนื่อง อาจส่งผลต่อการตัดสินใจในการเลี้ยงในอนาคตโดยเฉพาะเกษตรกรรายย่อยซึ่งมีทุนน้อย

ตารางที่ ๓๙ แสดงจำนวนไก่เนื้อและเกษตรกรผู้เลี้ยง ปี ๒๕๖๔ – ๒๕๖๘

ปี	จำนวน เกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์ (ตัว)
๒๕๖๔	๘๖๘	๖,๓๓๗,๕๓๓
๒๕๖๕	๘๓๔	๖,๗๗๔,๖๔๙
๒๕๖๖	๗๑๘	๖,๖๖๔,๕๔๐
๒๕๖๗	๗๕๙	๕,๙๗๓,๔๔๖
๒๕๖๘	๗๘๑	๖,๕๑๗,๖๒๔
% Δ	-๒.๓๐	๑.๐๐

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพัทลุง (ข้อมูล ณ ธันวาคม ๒๕๖๘)

สถานการณ์การเลี้ยงไก่เนื้อในพื้นที่จังหวัดพัทลุง ๒๕๖๔-๒๕๖๘ พบว่า จำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อลดลงในอัตราร้อยละ ๒.๓๐ ในขณะที่จำนวนไก่เนื้อมีการเลี้ยงเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ ๑.๐๐ จากต้นทุนการผลิตที่ปรับตัวสูงขึ้น โดยเฉพาะต้นทุนค่าอาหารสัตว์ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเลี้ยงของเกษตรกรรายย่อยซึ่งมีทุนน้อย

ตารางที่ ๔๐ แสดงจำนวนไก่ไข่และเกษตรกรผู้เลี้ยง ปี ๒๕๖๔ – ๒๕๖๘

ปี	จำนวน เกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์ (ตัว)
๒๕๖๔	๒,๖๓๒	๑,๑๔๑,๘๘๙
๒๕๖๕	๒,๕๕๒	๑,๓๕๕,๐๙๓
๒๕๖๖	๒,๓๓๘	๘๖๘,๗๕๐
๒๕๖๗	๒,๒๘๗	๖๗๙,๑๓๙
๒๕๖๘	๒,๔๗๓	๙๕๓,๐๐๒
% Δ	-๑.๓๗	๐.๓๑

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพัทลุง (ข้อมูล ณ ธันวาคม ๒๕๖๘)

สถานการณ์การเลี้ยงไก่ไข่ในพื้นที่จังหวัดพัทลุง ๒๕๖๔-๒๕๖๘ พบว่า จำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ลดลงในอัตราร้อยละ ๑.๓๗ ในขณะที่จำนวนการเลี้ยงไก่ไข่เพิ่มขึ้นเล็กน้อยในอัตราร้อยละ ๐.๓๑ เนื่องจากต้นทุนการผลิตที่ปรับตัวสูงขึ้น โดยเฉพาะต้นทุนค่าอาหารสัตว์ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเลี้ยงของเกษตรกรรายย่อยซึ่งมีทุนน้อย สำหรับฟาร์มใหญ่ของจังหวัดพัทลุงทั้ง ๓ ฟาร์ม ได้แก่ หนองธงฟาร์ม อ.ป่าบอน แม่ศรีฟาร์ม ๑ อ.บางแก้ว และแม่ศรีฟาร์ม ๒ อ.ป่าบอน มีการควบคุมการปลดไก่ไข่ยืนกรง และอายุไม่เกิน ๗๘ สัปดาห์ ประกอบกับต้นทุนอาหารไข่ไก่ มีราคาแพงขึ้น ทำให้ผู้ประกอบการปลดไก่ไข่ยืนกรงเร็วขึ้น

ตารางที่ ๔๑ แสดงจำนวนโคเนื้อและเกษตรกรผู้เลี้ยง ปี ๒๕๖๔ – ๒๕๖๘

ปี	จำนวน เกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์ (ตัว)
๒๕๖๔	๓๑,๔๑๔	๑๖๒,๔๔๓
๒๕๖๕	๓๐,๗๐๑	๑๖๑,๘๗๐
๒๕๖๖	๒๙,๑๒๒	๑๕๔,๗๗๗
๒๕๖๗	๒๖,๙๑๐	๑๔๓,๖๗๙
๒๕๖๘	๒๘,๘๑๗	๑๕๗,๔๘๕
% Δ	-๑.๙๘	-๐.๕๗

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพัทลุง (ข้อมูล ณ ธันวาคม ๒๕๖๘)

สถานการณ์การเลี้ยงโคเนื้อในพื้นที่จังหวัดพัทลุง ๒๕๖๔-๒๕๖๘ พบว่า จำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อลดลงในอัตราร้อยละ ๑.๙๘ เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับจำนวนโคเนื้อที่มีการเลี้ยงลดลงในอัตราร้อยละ ๐.๕๗ เนื่องจากเกษตรกรประสบปัญหาราคาโคเนื้อตกต่ำไม่สามารถที่จะจำหน่ายโคเนื้อในพื้นที่ได้ตามสภาวะปกติ ซึ่งเป็นไปตามสถานการณ์เศรษฐกิจ ส่งผลให้ปริมาณโคเนื้อลูกผสมในพื้นที่ที่มีปริมาณเพิ่มขึ้น ยกเว้นในส่วนของเกษตรกรที่รวมกลุ่มกันแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าและหาช่องทางการจำหน่ายเป็นผลิตภัณฑ์แทนโคเนื้อมีชีวิตตามการส่งเสริมของภาครัฐซึ่งยังมีปริมาณไม่เพียงพอต่อการผลิตโคเนื้อในจังหวัดพัทลุง

ตารางที่ ๔๒ แสดงจำนวนโคนมและเกษตรกรผู้เลี้ยง ปี ๒๕๖๔ – ๒๕๖๘

ปี	จำนวน เกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์ (ตัว)
๒๕๖๔	๑๕๗	๔,๕๖๔
๒๕๖๕	๑๔๙	๔,๕๒๒
๒๕๖๖	๑๔๓	๓,๘๘๔
๒๕๖๗	๙๙	๒,๙๓๗
๒๕๖๘	๑๐๔	๓,๐๔๓
% Δ	-๘.๗๑	-๘.๙๕

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพัทลุง (ข้อมูล ณ ธันวาคม ๒๕๖๘)

สถานการณ์การเลี้ยงโคนมในพื้นที่จังหวัดพัทลุง ๒๕๖๔-๒๕๖๘ พบว่า จำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมลดลงในอัตราร้อยละ ๘.๗๑ เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับจำนวนการเลี้ยงที่ลดลงในอัตราร้อยละ ๘.๙๕ เนื่องจากเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมขาดทุนและเลิกเลี้ยงผลมาจากต้นทุนด้านราคาอาหารสัตว์ที่สูงขึ้น ซึ่งอาหารสัตว์เป็นสิ่งสำคัญในการเลี้ยงโคนม หากโคนมได้รับอาหารในปริมาณที่น้อยอัตราการให้นมของแม่โคก็จะลดลง

๒.๔.๓ ด้านการประมงของจังหวัด ปี ๒๕๖๘

ตารางที่ ๔๓ แสดงข้อมูลด้านการประมงของจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๘

ชนิดสัตว์	จำนวน เกษตรกร (ราย)	พื้นที่เลี้ยง (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)
ปลานิล	๑,๕๕๗	๗๓๐.๙๔	๑,๑๖๗.๖๗	๗๐	๘๑.๗๔
ปลาดุก	๑,๒๒๖	๖๕๕.๒๔	๑,๘๑๖.๙๐	๕๐	๙๐.๘๕
กุ้งขาวแวนนาไม	๑๕๕	๑,๔๘๕.๒๗	๖๘๒.๐๑	๑๓๕	๙๒.๐๗
ปลากะพงขาว	๗๕	๙๓.๐๐	๗.๘	๑๕๐	๑.๑๗
กบ	๑๑๖	๔.๘๘	๑๗๖.๖๕	๖๕	๑๑.๔๘

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง (ข้อมูล ณ ๑ มกราคม ๒๕๖๙)

ตารางที่ ๔๔ แสดงข้อมูลการเลี้ยงปลากะพงขาว ปี ๒๕๖๔-๒๕๖๘

ปี	จำนวนเกษตรกร (ราย)	พื้นที่เลี้ยง (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)
๒๕๖๔	๑๓๗	๙๙.๐๐	๒๗.๐๐
๒๕๖๕	๑๓๗	๙๕.๐๑	๑๘.๐๕
๒๕๖๖	๑๘๒	๑๐๕.๗๘	๓๐.๘๔
๒๕๖๗	๑๙๒	๑๒๐.๖๘	๑๐.๘๐
๒๕๖๘	๗๕	๙๓.๐๐	๗.๘๐
%Δ	-๕.๖๕	-๐.๓๙	-๑๓.๗๖

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง (ข้อมูล ณ ๑ มกราคม ๒๕๖๙)

สถานการณ์การเลี้ยงปลากะพงขาวในพื้นที่จังหวัดพัทลุง ๒๕๖๔-๒๕๖๘ พบว่า ปริมาณการผลิตปลากะพงขาวลดลงในอัตราร้อยละ ๑๓.๗๖ เนื่องจากการนำเข้าปลากะพงจากประเทศมาเลเซีย ในราคาที่ต่ำส่งผลให้ปลากะพงในพื้นที่ประสบปัญหาส่งออกสู่ตลาดไม่ได้ ขณะที่ต้นทุนการเลี้ยงที่สูงขึ้น ส่งผลให้มีการผลิตลดลง

ตารางที่ ๔๕ แสดงข้อมูลการเลี้ยงกุ้งขาวแวนนาไม ปี ๒๕๖๔-๒๕๖๘

ปี	จำนวนเกษตรกร (ราย)	พื้นที่เลี้ยง (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)
๒๕๖๔	๑๐๕	๑,๔๕๐.๐๐	๗๙๔.๗๓
๒๕๖๕	๑๖๕	๑,๔๕๑.๘๔	๑,๐๒๓.๙๘
๒๕๖๖	๑๖๖	๑,๔๔๒.๘๔	๙๑๘.๓๒
๒๕๖๗	๑๓๗	๑,๓๐๒.๕๙	๗๕๒.๒๐
๒๕๖๘	๑๕๕	๑,๔๘๕.๒๗	๖๘๒.๐๑
%Δ	๑๓.๓๕	๐.๙๕	-๒.๒๒

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง (ข้อมูล ณ ๑ มกราคม ๒๕๖๙)

สถานการณ์การเลี้ยงกุ้งขาวแวนนาไมในพื้นที่จังหวัดพัทลุง ๒๕๖๔-๒๕๖๘ พบว่า ปริมาณการผลิตกุ้งขาวแวนนาไมลดลงในอัตราร้อยละ ๒.๒๒ เนื่องจากต้นทุนการผลิตด้านอาหารที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องเกษตรกรไม่คุ้มทุน และเกิดโรคระบาดในกุ้งส่งผลให้เกษตรกรบางส่วนเลิกเลี้ยงกุ้ง หรือ ชะลอการเลี้ยง

ตารางที่ ๔๖ แสดงข้อมูลการเลี้ยงปลาดุก ปี ๒๕๖๔-๒๕๖๘

ปี	จำนวนเกษตรกร (ราย)	พื้นที่เลี้ยง (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)
๒๕๖๔	๔,๕๖๔	๒,๑๕๘.๐๐	๒,๖๐๖.๐๐
๒๕๖๕	๔,๖๓๑	๒,๓๓๒.๗๓	๒,๕๔๒.๕๐
๒๕๖๖	๓,๓๔๙	๑,๖๘๕.๕๙	๒,๑๓๙.๐๐
๒๕๖๗	๙๘๔	๖๕๓.๐๔	๑,๖๗๒.๕๓
๒๕๖๘	๑,๒๒๖	๖๕๕.๒๔	๑,๘๑๖.๙๐
%Δ	-๑๘.๐๖	-๒๐.๑๔	-๗.๘๗

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง (ข้อมูล ณ ๑ มกราคม ๒๕๖๙)

สถานการณ์การเลี้ยงปลาดุกในพื้นที่จังหวัดพัทลุง ๒๕๖๔-๒๕๖๘ พบว่า ปริมาณการผลิตปลาดุกลดลงในอัตราร้อยละ ๗.๘๗ เนื่องจากต้นทุนการผลิตด้านอาหารที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องเกษตรกรไม่คุ้มทุนในการเลี้ยงส่งผลให้เกษตรกรบางรายพักบ่อ และเกษตรกรจะมีการติดตามสถานการณ์ความต้องการของตลาดที่จะส่งผลต่อราคาที่สูงขึ้นเพื่อประกอบในการตัดสินใจในการเลี้ยงต่อไป

ตารางที่ ๔๗ แสดงข้อมูลการเลี้ยงปลานิล ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๗

ปี	จำนวนเกษตรกร (ราย)	พื้นที่เลี้ยง (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)
๒๕๖๔	๔,๖๕๒	๒,๘๓๗.๐๐	๑,๗๑๕.๐๐
๒๕๖๕	๔,๕๖๔	๒,๖๒๓.๔๔	๑,๕๘๑.๐๐
๒๕๖๖	๓,๙๗๔	๒,๖๒๓.๔๔	๑,๓๐๔.๖๐
๒๕๖๗	๓,๐๕๖	๑,๘๒๔.๙๒	๑,๑๑๙.๘๗
๒๕๖๘	๑,๕๕๗	๗๓๐.๙๔	๑,๑๖๗.๖๗
%Δ	-๒๑.๗๔	-๒๔.๔๘	-๘.๘๐

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง (ข้อมูล ณ ๑ มกราคม ๒๕๖๙)

สถานการณ์การเลี้ยงปลานิลในพื้นที่จังหวัดพัทลุง ๒๕๖๔-๒๕๖๘ พบว่า ปริมาณการผลิตปลานิลลดลงในอัตราร้อยละ ๘.๘๐ เนื่องจากต้นทุนการผลิตด้านอาหารที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องเกษตรกรไม่คุ้มทุนในการเลี้ยงส่งผลให้เกษตรกรบางรายพักบ่อ และบางรายก็เลิกเลี้ยงปลานิล

ตารางที่ ๔๘ แสดงข้อมูลการเลี้ยงกบ ปี ๒๕๖๔-๒๕๖๘

ปี	จำนวนเกษตรกร (ราย)	พื้นที่เลี้ยง (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)
๒๕๖๔	๙๐	๒๔.๕๐	๓๔.๘๐
๒๕๖๕	๙๑	๒๕.๘๖	๔๐.๒๖
๒๕๖๖	๙๙	๒๖.๐๖	๕๖.๗๐
๒๕๖๗	๑๐๓	๕.๐๐	๓๔.๘๐
๒๕๖๘	๑๑๖	๔.๘๘	๑๗๖.๖๕
%Δ	๖.๖๔	-๑๙.๒๒	๑๐๖.๓๘

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง (ข้อมูล ณ ๑ มกราคม ๒๕๖๙)

สถานการณ์การเลี้ยงกบในพื้นที่จังหวัดพัทลุง ๒๕๖๔-๒๕๖๘ พบว่า ปริมาณการผลิตกบเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ ๑๐๖.๓๘ เนื่องจากความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศที่เพิ่มขึ้น โดยมีตลาดที่สำคัญ ได้แก่ ตลาดมาเลเซีย

๒.๔.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ตารางที่ ๔๙ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ชนิดสินค้า	หน่วยนับ	จำนวน
<u>ด้านพืช</u>		
ข้าวสังข์หยด (ผู้ผลิต)	กลุ่ม	๘
ข้าวสังข์หยด (ผู้ประกอบการ)	ราย	๓
<u>ด้านประมง</u>		
ปลาตุกร้าทะเลน้อยพัทลุง	ราย	-
แป้งสาครตันพัทลุง	ราย	-
กระจุตพัทลุง	ราย	-

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพัทลุง (ข้อมูล ณ ตุลาคม ๒๕๖๘)

๒.๔.๕ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

ตารางที่ ๕๐ แสดงข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

มาตรฐาน/ชนิดสินค้า	หน่วยนับ	จำนวนปริมาณผลผลิต
<u>GAP</u>		
พืช	ราย/ไร่	๑,๖๓๒/๓,๙๒๕.๖๖๗
ข้าว	ราย/ไร่	๑๖๒/๑,๑๘๖.๗๕
ปศุสัตว์	ฟาร์ม	๖๘๕
- สุกร	ฟาร์ม	๒๔๐
- ไก่เนื้อ	ฟาร์ม	๓๓๙
- ไก่พันธุ์	ฟาร์ม	๒
- โคเนื้อ	ฟาร์ม	๘๑
- ไก่ไข่	ฟาร์ม	๑๑
- ชนโรง	ฟาร์ม	๑๒
ประมง	ฟาร์ม	๑๒๒
- ปลาดุกบิ๊กอุย	ฟาร์ม	๖๓
- ปลานิล, ทับทิม	ฟาร์ม	๑๐
- ปลาดูบเขื่อนขาว	ฟาร์ม	๗
- ปลากดเหลือง	ฟาร์ม	๒
- ปลาชะโอน	ฟาร์ม	๓๐
- กบนา	ฟาร์ม	๓
- ปลาหมอ	ฟาร์ม	๑
- อนุบาลปลาน้ำจืด	ฟาร์ม	๖
<u>เกษตรอินทรีย์</u>		
- ข้าว	ราย/ไร่	๑๘๖/๑,๑๑๕
- พืช	ราย/ไร่	๑๔/๕๗.๗๓
- อาหารสัตว์ (แปลงใน ควอ.)	ราย/ไร่	๑/๐.๒๘๒๕
- ประมง	ราย/ไร่	๑/๐.๕

ที่มา : หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดพัทลุง (ข้อมูล ณ เมษายน ๒๕๖๙)

๒.๔.๖ สินค้า OTOP ของจังหวัด

จังหวัดพัทลุงมีข้อมูลการลงทะเบียน OTOP (ข้อมูล ณ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๘) จากระบบฐานข้อมูล <https://otop.cdd.go.th>) ดังนี้

(๑) ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP จำนวน ๑,๐๘๗ ราย แบ่งออกเป็น

- ประเภทผู้ประกอบการรายเดียว จำนวน ๕๓๑ ราย
- ประเภทกลุ่มผู้ผลิตชุมชน จำนวน ๕๓๐ ราย

- ประเภหผู้ผลิตวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) จำนวน ๒๘ ราย
- (๒) ผลิตภัณฑ์ OTOP จำนวน ๙,๓๑๐ ผลิตภัณฑ์
 - ประเภทอาหาร จำนวน ๔,๐๘๑ ผลิตภัณฑ์
 - ประเภทเครื่องดื่ม จำนวน ๔๒๑ ผลิตภัณฑ์
 - ประเภทผ้า เครื่องแต่งกาย จำนวน ๑,๔๓๗ ผลิตภัณฑ์
 - ประเภทของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก จำนวน ๒,๐๗๘ ผลิตภัณฑ์
 - ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร จำนวน ๑,๒๙๓ ผลิตภัณฑ์
- (๓) ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการคัดสรรสุดยอด หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย จำนวน ๒๑๙ ผลิตภัณฑ์
 - ๕ ดาว จำนวน ๙๐ ผลิตภัณฑ์
 - ๔ ดาว จำนวน ๖๔ ผลิตภัณฑ์
 - ๓ ดาว จำนวน ๔๘ ผลิตภัณฑ์
 - ๒ ดาว จำนวน ๑๑ ผลิตภัณฑ์
 - ๑ ดาว จำนวน ๖ ผลิตภัณฑ์

ตารางที่ ๕๑ กลุ่มเกษตรกรที่ผลิตสินค้า OTOP ที่มียอดจำหน่ายสูงสุด ๑๐ อันดับแรกของจังหวัดพัทลุง

กลุ่มเกษตรกรที่ผลิต	สินค้า	แหล่งรับซื้อวัตถุดิบ	การสนับสนุนของ กระทรวงเกษตรและ
๑. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ปลูกสับปะรด (ต.ทุ่งนารี อ.ป่าบอน)	สับปะรดผลสด	จากสมาชิกกลุ่ม วิสาหกิจชุมชนปลูก สับปะรด และ เกษตรกรในพื้นที่ จังหวัดพัทลุง	๑) ส่งเสริมการผลิต สับปะรดเพื่อให้ได้ คุณภาพมาตรฐาน ๒) ส่งเสริมสนับสนุนการ สร้างความเข้มแข็งให้กับ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน
๒. บริษัทซีซีไรซ์ โปรดักส์ จำกัด (ต.คูหาสวรรค์ อ.เมืองพัทลุง)	ขนมอบกรอบจากข้าวสังข์หยด	จากเกษตรกร/กลุ่ม เกษตรกรในพื้นที่ จังหวัดพัทลุง	ส่งเสริมการผลิตข้าว สังข์หยดเพื่อให้ได้ คุณภาพมาตรฐาน
๓. หจก.คชศิลป์ เบเวอร์เรจ (ต.นาโหนด อ.เมือง พัทลุง)	กาแฟดำผสมข้าวสังข์หยดคั่ว บดละเอียด ประกอบ - เดอลองกาแฟทุเรียน - เดอลอง ไรซ์มอลต์ ๓ in ๑ - เดอลอง กาแฟไรซ์เบอร์รี่ ๖ in ๑ - เดอลอง คอฟฟี่มิกซ์ ๓ in ๑ - เดอลอง กาแฟสังข์หยด ๔ in ๑	จากเกษตรกร/กลุ่ม เกษตรกรในพื้นที่ จังหวัดพัทลุง	ส่งเสริมการผลิตข้าว สังข์หยดเพื่อให้ได้ คุณภาพมาตรฐาน

กลุ่มเกษตรกรที่ผลิต	สินค้า	แหล่งรับซื้อวัตถุดิบ	การสนับสนุนของ กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์
๔. บริษัท ศ.พรพรรณ ไทยฟู๊ดส์ (ต.ป่าพะยอม อ.ป่าพะยอม)	ผลไม้อบแห้ง	จากเกษตรกรในพื้นที่ จังหวัดพัทลุง และจาก ต่างจังหวัด	ส่งเสริมการผลิตไม้ผล เพื่อให้ได้คุณภาพ มาตรฐาน
๕. บริษัท บันสยาม จำกัด (ต.ชัยบุรี อ.เมืองพัทลุง)	ขนมปังขลิบและขนมอื่น ๆ	จากเกษตรกร/กลุ่ม เกษตรกรในพื้นที่ จังหวัดพัทลุง	ส่งเสริมการผลิตข้าว เพื่อให้ได้คุณภาพ มาตรฐาน
๖. ร้านขนมปังขลิบ แพรทอง (ต.เขาเจ็ยก อ.เมืองพัทลุง)	ขนมปังขลิบ	จากเกษตรกร/กลุ่ม เกษตรกรในพื้นที่ จังหวัดพัทลุง	ส่งเสริมการผลิตข้าว เพื่อให้ได้คุณภาพ มาตรฐาน
๗. บริษัทเห็ดทอด นาโหนด (ต.นาโหนด อ.เมืองพัทลุง)	เห็ดและผักชุบแป้งทอด - เห็ดทอดนาโหนด ๖๕ กรัม - เห็ดทอดนาโหนด ๖๐ กรัม - เห็ดทอดนาโหนด ๒๘ กรัม - เห็ดสมาร์ท ๙ กรัม	จากเกษตรกร/กลุ่ม เกษตรกรในพื้นที่ จังหวัดพัทลุง	ส่งเสริมการผลิตพืชผัก ปลอดภัยเพื่อให้ได้ คุณภาพมาตรฐาน
๘. เครื่องแกงก้านยาว (ตลาดสดคูหาสวรรค์)	- เครื่องแกงส้ม - เครื่องแกงกะทิ - เครื่องแกงเผ็ด	จากเกษตรกร/กลุ่ม เกษตรกรในพื้นที่ จังหวัดพัทลุง	ส่งเสริมการผลิตพืชผัก ปลอดภัยเพื่อให้ได้ คุณภาพมาตรฐาน
๙. บริษัท ไอละมุน จำกัด (ต.ปรางหมู่ อ.เมืองพัทลุง)	- อาหารและขนมเสริม พัฒนาการเด็กจากข้าวสังข์หยด ออแกนิก	จากเกษตรกร/กลุ่ม เกษตรกรในพื้นที่ จังหวัดพัทลุง	ส่งเสริมการผลิตข้าว เพื่อให้ได้คุณภาพ มาตรฐาน
๑๐. บริษัท ซี แอนด์ ที ฟู๊ดส์ จำกัด (ต.ท่าแค อ.เมืองพัทลุง)	ผลิตภัณฑ์ - หมูหยองทรงเครื่อง - ไก่หยองทรงเครื่อง - หมูหยองรสคั่วกลิ้ง - หมูแผ่นรสดั้งเดิม - หมูแผ่นรสลาบ - หมูแผ่นรสคั่วกลิ้ง - ไก่แผ่นอบกรอบ	จากเกษตรกร/กลุ่ม เกษตรกรในพื้นที่ จังหวัดพัทลุง	ส่งเสริมการผลิตด้าน ปศุสัตว์เพื่อให้ได้คุณภาพ มาตรฐาน

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพัทลุง (ข้อมูลตุลาคม ๒๕๖๗ - มกราคม ๒๕๖๘)

๒.๔.๗ การเพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด

ตารางที่ ๕๒ แสดงข้อมูลการเพาะปลูกและร้อยละผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัดพัทลุง

หน่วย : ร้อยละ

ชนิดสินค้า	ปี ๒๕๖๘												ปี ๒๕๖๙											
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
พืชไร่																								
๑.ข้าวนาปี																								
ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)									๕.๗๐	๑๑.๙๑	๑.๕๕	๐.๑๑	๘.๗๘	๓๔.๘๑	๑๗.๓๒	๔.๕๘	๑๑.๖๗	๓.๕๓						
๒.ข้าวนาปรัง																								
ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)					๐.๐๒	๒๐.๑๘	๔๒.๗๓	๓๖.๑๐	๐.๙๖	๐.๐๑														
ไม้ยืนต้น																								
๓.ยางพารา																								
ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)	๑๐.๖๘	๗.๕๒	๓.๕๙	๒.๘๒	๕.๖๙	๘.๔๗	๙.๓๕	๙.๗๑	๙.๘๐	๑๐.๕๔	๑๐.๗๖	๑๑.๐๗												
๔.ปาล์มน้ำมัน																								
ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)	๗.๑๓	๗.๖๑	๘.๓๐	๘.๕๓	๘.๙๘	๙.๓๘	๘.๙๓	๙.๑๘	๘.๗๐	๘.๐๖	๗.๖๐	๗.๖๐												

ชนิดสินค้า	ปี ๒๕๖๘												ปี ๒๕๖๙											
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ไม้ผล																								
๕.ทุเรียน																								
ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)	๐.๒๐					๐.๖๘	๓๙.๑๗	๔๔.๓๘	๙.๒๖	๐.๘๔	๒.๑๐	๓.๓๘												
๖.เงาะ																								
ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)						๐.๓๑	๓๑.๖๓	๓๒.๗๙	๑๘.๔๖		๔.๓๐	๑๒.๕๑												
๗.มังคุด																								
ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)	๐.๙๕	๐.๕๗				๕.๑๕	๒๙.๘๐	๕๐.๙๔	๑๐.๐๐	๐.๒๘	๑.๐๒	๑.๓๑												
๘.ลองกอง																								
ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)								๓.๖๗	๖๗.๑๑	๒๙.๒๒														
๙.สละ																								
ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)	๕.๒๖	๖.๗๙	๗.๙๐	๗.๙๓	๙.๓๑	๑๑.๗๐	๑๐.๗๙	๑๑.๕๘	๙.๓๒	๘.๐๒	๖.๐๐	๕.๔๑												
๑๐.สับปะรด																								

ชนิดสินค้า	ปี ๒๕๖๘												ปี ๒๕๖๙											
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)	๖.๒๓	๗.๔๐	๘.๒๑	๗.๕๗	๑๑.๑๕	๑๒.๔๑	๑๒.๙๗	๙.๙๓	๖.๗๖	๖.๑๔	๕.๖๓	๕.๖๐												

ที่มา : การจัดทำปฏิทินผลผลิตสินค้าเกษตรรายเดือนระดับจังหวัดเพื่อการบริหารจัดการด้านความมั่นคงอาหารและโภชนาการ ปี ๒๕๖๘

๒.๕ สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๒.๕.๑ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

ตารางที่ ๕๓ แสดงประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก ปี ๒๕๖๘

ประเภทสหกรณ์	จำนวนสหกรณ์ (แห่ง)	จำนวนสมาชิก (ราย)
สหกรณ์ภาคการเกษตร	๕๔	๘๔,๓๗๖
สหกรณ์นอกภาคการเกษตร	๑๗	๒๖,๕๘๐
รวม	๗๑	๑๑๐,๙๕๖

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพัทลุง (ข้อมูล ณ มกราคม ๒๕๖๙)

ตารางที่ ๕๔ แสดงจำนวนสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๘

ลำดับ ที่	ประเภท	จำนวน สหกรณ์	ร้อยละของ สหกรณ์	จำนวนสมาชิก	ร้อยละของ สมาชิก
๑	สหกรณ์การเกษตร	๕๔	๗๖.๐๕	๘๔,๓๗๖	๗๖.๐๕
๒	สหกรณ์ออมทรัพย์	๖	๘.๔๕	๑๔,๓๔๑	๑๒.๙๓
๓	สหกรณ์เครดิตยูเนียน	๗	๙.๘๖	๙,๓๒๖	๘.๔๑
๔	สหกรณ์ร้านค้า	๑	๑.๔๑	๒,๖๘๗	๒.๔๓
๕	สหกรณ์บริการ	๓	๔.๒๓	๒๑๖	๐.๑๙
รวม		๗๑	๑๐๐	๑๑๐,๙๕๖	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพัทลุง (ข้อมูล ณ มกราคม ๒๕๖๙)

๒.๕.๒ ประเภทกลุ่มเกษตรกรจังหวัดพัทลุง

ตารางที่ ๕๕ แสดงจำนวนสมาชิกกลุ่มเกษตรกรจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๘

ประเภทกลุ่มเกษตรกร	จำนวน กลุ่ม	จำนวนสมาชิก (ราย)
กลุ่มเกษตรกรทำนา	๑๘	๔,๕๙๔
กลุ่มเกษตรกรทำไร่	-	-
กลุ่มเกษตรกรทำสวน	๗	๑,๐๙๑
กลุ่มเกษตรกรประมง	๑	๕๒
กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์	๕	๕๐๓
กลุ่มเกษตรกรอื่นๆ	-	-
รวม	๓๑	๖,๒๔๐

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพัทลุง (ข้อมูล ณ มกราคม ๒๕๖๙)

ตารางที่ ๕๖ แสดงจำนวน และสมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๘

อำเภอ	สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	แห่ง	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก
เมืองพัทลุง	๑๘	๖๙,๘๓๗	๕	๙๕๑
เขาชัยสน	๘	๖,๒๗๐	๕	๑,๒๕๘
ควนขนุน	๙	๙,๐๕๐	๘	๘๖๔
ปากพะยูน	๔	๗,๐๐๙	๒	๑๔๙
กงหรา	๖	๔,๘๙๙	-	-
ตะโหมด	๖	๔,๒๕๗	๑	๑,๕๐๐
ศรีบรรพต	๔	๒,๐๕๓	๒	๑๓๐
ป่าบอน	๗	๒,๑๗๘	๑	๒๑๒
บางแก้ว	๑	๓๐๐	๒	๑๑๒
ป่าพะยอม	๔	๔,๗๙๕	๒	๑๐๗
ศรีนครินทร์	๔	๓๐๘	๓	๙๕๗
รวม	๗๑	๑๑๐,๙๕๖	๓๑	๖,๒๔๐

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพัทลุง (ข้อมูล ณ มกราคม ๒๕๖๙)

๒.๕.๓ สถาบันเกษตรกร

ตารางที่ ๕๗ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๘

อำเภอ	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ^๑		กลุ่มยุวเกษตรกร ^๒		กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/เครือข่าย		กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน		ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน		Young Smart Farmer
	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	ราย
เมืองพัทลุง	๑๗	๑๕๓	๗	๑๖๓	๗๑/๑	๙๕๓/๑๔	๘	๘๓	๕	๑๔๔	๔	๑๐๖	๓๓
เขาชัยสน	๘	๙๐	๕	๕๔	๖๑/๓	๑,๖๗๑/๒๒	๕	๗๗	๔	๙๑	๓	๘๒	๓๕
ควนขนุน	๑๒	๒๑๗	๘	๑๘๖	๑๔๒/๒	๒,๖๗๑/๑๗๖	๑๑	๒๑๙	๕	๑๕๐	๓	๙๐	๒๗
ปากพะยูน	๗	๘๐	๔	๙๕	๓๕	๙๓๓	๕	๒๐๐	๒	๖๗	๒	๕๕	๒๒
กงหรา	๖	๖๔	๔	๖๖	๔๔	๖๘๖	๔	๗๐	๓	๙๓	๔	๑๓๙	๓๕
ตะโหมด	๔	๔๔	๒	๓๕	๔๗/๑	๙๖/๑๐	๕	๑๓๖	๓	๙๐	๓	๗๐	๒๐
ศรีบรรพต	๑๕	๑๗๓	๓	๑๐	๒๖	๔๒๓	๓	๔๐	๓	๙๐	๔	๑๐๐	๖
ป่าบอน	๒๙	๘,๑๐๔	๖	๙๐	๕๐	๑,๒๖๓	๖	๑๙๔	๔	๑๑๐	๕	๑๓๐	๒๒
บางแก้ว	๗	๖๓	๖	๑๐๙	๕๑/๑	๗๘๔/๗	๘	๘๐	๓	๙๐	๓	๗๑	๑๘
ป่าพะยอม	๘	๓๔	๔	๑๔๘	๕๔/๑	๙๒๙/๑๑	๔	๑๑๑	๕	๑๕๔	๓	๗๐	๑๘
ศรีนครินทร์	๑๔	๓๔๓	๕	๙๓	๔๕/๑	๙๐๑/๒๙	๓	๘๐	๓	๙๐	๓	๑๐๓	๑๔
รวม	๑๒๗	๙,๓๖๕	๕๔	๑,๐๔๙	๖๒๖/๑๐	๑๒,๑๗๒/๒๗๑	๖๒	๑,๒๙๐	๔๐	๑,๑๖๙	๓๗	๑,๐๑๖	๒๕๐

หมายเหตุ : Young Smart Farmer ข้อมูล ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๖๒-๒๕๖๖

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง (ข้อมูล ณ กันยายน ๒๕๖๘)

๒.๖ ข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตร (อกษ.)

ตารางที่ ๕๘ แสดงสรุปจำนวนอาสาสมัครเกษตร (อกษ.) ตามสาขา

อำเภอ	ครู บัญชี	หมอ ดิน อาสา	ประมง อาสา	เศรษฐกิจ อาสา	ครูยาง	อาสาสมัคร ปฏิบัติ เพื่อ เกษตรกรรม	อาสา ปลูก สัตว์	อาสา ฝน หลวง	อาสา สมัคร สหกรณ์	อาสา สมัคร ชล ประ ทาน	ชาวนา อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สารวัตร เกษตร อาสา	Q อาสา	รวม สาขา (นับซ้ำ)	รวม บุคคล (ไม่นับ ซ้ำ)
เมืองพัทลุง	๕	๑๐๒	๑๒	๒	๑๑	๓	๖๖	๕	๘	๒๑	๐	๒๒๗	๓๙	๗	๕๐๘	๔๓๑
กงหรา	๓	๔๑	๔	๑	๒๘	๓	๓๔	๔	๑๘	๓	๐	๔๕	๑	๖	๑๙๑	๑๕๘
เขาชัยสน	๒	๕๒	๑๔	๑	๓๔	๑๒	๔๑	๔	๑๖	๑๑	๐	๑๐๑	๔	๓	๒๙๕	๒๑๒
ตะโหมด	๒	๓๐	๕	๑	๑๖	๓	๔๒	๕	๖	๐	๐	๓๓	๑	๒	๑๔๖	๑๒๔
ควนขนุน	๒	๘๙	๙	๒	๑๓	๑๗	๑๔๔	๕	๓๙	๒	๑	๑๕๕	๔๗	๖	๕๓๑	๔๓๓
ป่าพะยอม	๒	๕๘	๑๙	๑	๒๕	๖	๔๐	๔	๓	๒	๐	๗๑	๓๖	๖	๒๗๓	๒๑๕
ศรีบรรพต	๓	๒๙	๖	๑	๖	๕	๕๕	๓	๓	๓	๐	๓๘	๒	๒	๑๙๖	๑๓๑
ป่าบอน	๓	๔๕	๑๑	๑	๒๑	๑๖	๕๘	๒	๕	๙	๐	๖๕	๓๐	๓	๒๖๙	๒๓๒
บางแก้ว	๓	๒๙	๑๑	๑	๘	๕	๓๓	๖	๖	๒๔	๐	๓๔	๐	๑	๑๖๑	๑๒๔
ป่าพะยอม	๓	๓๕	๑๓	๑	๙	๑๒	๒๘	๓	๒	๒๐	๐	๔๔	๓	๓	๑๗๖	๑๓๕
ศรีนครินทร์	๒	๔๒	๓	๑	๒๑	๕	๒๘	๔	๑	๐	๐	๔๗	๐	๒	๑๕๖	๑๓๐
รวม	๓๐	๕๕๒	๑๐๗	๑๓	๑๙๒	๘๗	๕๖๙	๔๕	๑๐๗	๙๕	๑	๘๖๐	๑๖๓	๔๑	๒,๘๖๒	๒,๓๒๕

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลอาสาสมัครเกษตร (<https://asa-center.doae.go.th>) ณ วันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๙

๒.๗ จำนวนปราชญ์ชาวบ้านของจังหวัดชาวบ้านของจังหวัดภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตารางที่ ๕๙ แสดงจำนวนปราชญ์ชาวบ้านของจังหวัด

อำเภอ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	ที่ตั้งศูนย์
ควนขนุน	นายสุขุม ทองขุนดำ	หัวหน้าศูนย์ปราชญ์ชาวบ้านบ้านโงกน้ำ	ม.๘ ต.นาขยาด อ.ควนขนุน จ.พัทลุง โทร ๐๘ ๙๒๙๗ ๐๘๕๙
ป่าบอน	นายนัน ชูเอียด	หัวหน้าศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง บ้าน ในกอย	ม.๙ ต.หนองธง อ.ป่าบอน จ.พัทลุง โทรศัพท์ ๐๘ ๗๘๓๗ ๗๐๔๒
ป่าพะยอม	นายจับ เย็นทั่ว	หัวหน้าศูนย์การเรียนรู้ร้อยวันพันไร่ป่า	ม.๓ ต.เกาะเต่า อ.ป่าพะยอม จ.พัทลุง โทรศัพท์ ๐๘ ๙๒๙๙ ๓๓๕๑
ศรีนครินทร์	นายอุทัย บุญดำ	ประธานศูนย์เครือข่ายสินธุ์แพรทอง	ม.๙ ต.ลำสินธุ์ อ.ศรีนครินทร์ จ.พัทลุง โทรศัพท์ ๐๘ ๑๗๘๘ ๑๐๘๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง

๒.๘ ข้อมูลด้านการเกษตรอื่นๆ เกี่ยวข้อง

๒.๘.๑ ข้อมูลแปลงใหญ่

ตารางที่ ๖๐ แสดงจำนวนและสมาชิกแปลงใหญ่แยกรายอำเภอจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๘

อำเภอ	ด้านพืช		ด้านปศุสัตว์		ด้านประมง		รวม	
	แปลง	สมาชิก (ราย)	แปลง	สมาชิก (ราย)	แปลง	สมาชิก (ราย)	แปลง	สมาชิก (ราย)
เมืองพัทลุง	๑๗	๘๖๕	๓	๑๖๓			๒๐	๑,๐๒๘
เขาชัยสน	๑๒	๖๓๒	๑	๓๓			๑๓	๖๖๕
ควนขนุน	๒๓	๙๕๘	๒	๘๙	๑	๓๘	๒๖	๑,๐๘๕
ปากพะยูน	๑๑	๕๒๒	๑	๓๙	๑	๕๙	๑๓	๖๒๐
กงหรา	๑๓	๕๖๔	๑	๔๑			๑๔	๖๐๕
ตะโหมด	๑๓	๕๓๐	๑	๔๒			๑๔	๕๗๒
ศรีบรรพต	๘	๒๙๒	๑	๗๖			๙	๓๖๘
ป่าบอน	๑๗	๖๖๔					๑๗	๖๖๔
บางแก้ว	๙	๓๒๘			๒	๖๑	๑๑	๓๘๙
ป่าพะยอม	๘	๓๒๘					๘	๓๒๘
ศรีนครินทร์	๖	๒๓๑					๖	๒๓๑
รวม	๑๓๗	๕,๙๑๔	๑๐	๔๘๓	๔	๑๕๘	๑๕๑	๖,๕๕๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง (ข้อมูล ณ พฤศจิกายน ๒๕๖๘)

ตารางที่ ๖๑ แสดงจำนวนและสมาชิกแปลงใหญ่ด้านพืช และแมลงเศรษฐกิจแยกรายอำเภอ
จังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๘

อำเภอ	ข้าว		ยางพารา		ปาล์มน้ำมัน		ไม้ผล		พืชผัก สมุนไพร		แมลงเศรษฐกิจ		รวมพืช	
	แปลง	สมาชิก (ราย)	แปลง	สมาชิก (ราย)	แปลง	สมาชิก (ราย)	แปลง	สมาชิก (ราย)	แปลง	สมาชิก (ราย)	แปลง	สมาชิก (ราย)	แปลง	สมาชิก (ราย)
เมืองพัทลุง	๕	๓๐๓	๑	๓๗	๒	๑๓๗	๑	๔๙	๖	๒๖๔	๒	๗๕	๑๗	๘๖๕
เขาชัยสน	๒	๑๖๙	๗	๒๘๙	๓	๑๗๔							๑๒	๖๓๒
ควนขนุน	๙	๔๔๖	๔	๑๓๓	๓	๑๐๕	๕	๒๑๑	๑	๓๒	๑	๓๑	๒๓	๙๕๘
ปากพะยูน	๑	๑๕๐	๒	๖๖	๔	๑๖๗					๔	๑๓๙	๑๑	๕๒๒
กงหรา			๔	๑๔๓	๑	๕๔	๖	๒๘๙			๒	๗๘	๑๓	๕๖๔
ตะโหมด			๕	๑๖๗			๖	๒๘๗			๒	๗๖	๑๓	๕๓๐
ศรีบรรพต			๒	๗๑			๕	๑๘๘			๑	๓๓	๘	๒๙๒
ป่าบอน	๒	๑๒๕	๕	๑๖๐	๒	๖๗	๓	๑๕๐			๕	๑๖๒	๑๗	๖๖๔
บางแก้ว	๑	๔๖	๑	๓๕	๒	๖๙	๔	๑๓๘			๑	๔๐	๙	๓๒๘
ป่าพะยอม	๒	๑๐๓	๑	๓๒			๔	๑๖๓	๑	๓๐			๘	๓๒๘
ศรีนครินทร์			๒	๗๕			๓	๑๒๕	๑	๓๑			๖	๒๓๑
รวม	๒๒	๑,๓๔๒	๓๔	๑,๒๐๘	๑๗	๗๗๓	๓๗	๑,๖๐๐	๙	๓๕๗	๑๘	๖๓๔	๑๓๗	๕,๙๑๔

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง (ข้อมูล ณ พฤศจิกายน ๒๕๖๘)

ตารางที่ ๖๒ แสดงจำนวนและสมาชิกแปลงใหญ่ด้านพืช (ไม้ผล) รายชนิดสินค้า
แยกรายอำเภอจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๘

อำเภอ	มังคุด		ทุเรียน		ลองกอง		สละ		กล้วยหอมทอง		รวม	
	แปลง	สมาชิก (ราย)	แปลง	สมาชิก (ราย)	แปลง	สมาชิก (ราย)	แปลง	สมาชิก (ราย)	แปลง	สมาชิก (ราย)	แปลง	สมาชิก (ราย)
เมืองพัทลุง	๑	๔๙									๑	๔๙
เขาชัยสน												
ควนขนุน	๔	๑๗๔	๑	๓๗							๕	๒๑๑
ปากพะยูน												
กงหรา	๔	๒๑๐	๑	๔๗	๑	๓๒					๖	๒๘๙
ตะโหมด	๑	๔๕	๓	๑๔๑	๑	๓๒	๑	๓๗			๖	๒๕๕
ศรีบรรพต	๓	๑๑๐	๒	๗๗							๕	๑๘๗
ป่าบอน							๓	๑๕๐			๓	๑๕๐
บางแก้ว	๑	๓๖	๑	๓๑			๑	๓๘	๑	๓๓	๔	๑๓๘
ป่าพะยอม	๑	๔๕	๒	๗๕			๑	๔๓			๔	๑๖๓
ศรีนครินทร์	๓	๑๒๕									๓	๑๒๕
รวม	๑๘	๗๙๔	๑๐	๔๐๘	๒	๖๔	๖	๒๖๘	๑	๓๓	๓๗	๑,๕๖๗

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง (ข้อมูล ณ กันยายน ๒๕๖๘)

ตารางที่ ๖๓ แสดงจำนวนและสมาชิกแปลงใหญ่ด้านปศุสัตว์ รายชนิดสินค้าแยกรายอำเภอ
จังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๘

อำเภอ	โคเนื้อ		โคนม		แพะ/แกะ		สุกร		ไก่		แปลงหญ้า		รวม	
	แปลง	สมาชิก (ราย)	แปลง	สมาชิก (ราย)	แปลง	สมาชิก (ราย)	แปลง	สมาชิก (ราย)	แปลง	สมาชิก (ราย)	แปลง	สมาชิก (ราย)	แปลง	สมาชิก (ราย)
เมืองพัทลุง	๑	๓๒	๑	๙๘			๑	๓๓					๓	๑๖๓
เขาชัยสน	๑	๓๓											๑	๓๓
ควนขนุน	๑	๓๖					๑	๕๓					๒	๘๙
ปากพะยูน									๑	๓๙			๑	๓๙
กงหรา											๑	๔๑	๑	๔๑
ตะโหมด					๑	๔๒							๑	๔๒
ศรีบรรพต					๑	๗๖							๑	๗๖
ป่าบอน														
บางแก้ว														
ป่าพะยอม														
ศรีนครินทร์														
รวม	๓	๑๐๑	๑	๙๘	๒	๑๑๘	๒	๘๖	๑	๓๙	๑	๔๑	๑๐	๔๘๓

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง (ข้อมูล ณ กันยายน ๒๕๖๘)

ตารางที่ ๖๔ แสดงจำนวนและสมาชิกแปลงใหญ่ด้านประมง รายชนิดสินค้า
แยกรายอำเภอจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๘

อำเภอ	กุ้งขาว		ปลาดุก		ปลาชะโอน		รวม	
	แปลง	สมาชิก (ราย)	แปลง	สมาชิก (ราย)	แปลง	สมาชิก (ราย)	แปลง	สมาชิก (ราย)
เมืองพัทลุง								
เขาชัยสน								
ควนขนุน					๑	๓๘	๑	๓๘
ปากพะยูน	๑	๕๙					๑	๕๙
กงหรา								
ตะโหมด								
ศรีบรรพต								
ป่าบอน								
บางแก้ว			๒	๖๑			๒	๖๑
ป่าพะยอม								
ศรีนครินทร์								
รวม	๑	๕๙	๒	๖๑	๑	๓๘	๔	๑๕๘

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง (ข้อมูล ณ กันยายน ๒๕๖๘)

๒.๘.๒ ข้อมูลศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.หลัก/ เครือข่าย) ของจังหวัด

ตารางที่ ๖๕ แสดงจำนวนและสมาชิกศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
(ศพก.หลัก/เครือข่าย) จังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๘

อำเภอ	ศพก.หลัก (ศูนย์)	ที่ตั้งศูนย์	ประธานศูนย์	ศพก.เครือข่าย (ศูนย์)
เมืองพัทลุง	พิชฉัก	ม.๘ ต.เขาเจียก	นายวิเวก กาพวงค์	๒๐
เขาชัยสน	ยางพารา	ม.๑๑ ต.โคกม่วง	นายมนูญ สุขรัตน์	๑๖
ควนขนุน	ข้าวสังข์หยด	ม.๑๓ ต.ปันแต	นายนัด อ่อนแก้ว	๒๒
ปากพะยูน	ข้าว	ม.๓ ต.ดอนทราย	นายสุทิน ยิ้มศรี	๑๓
กงหรา	มังคุด	ม.๕ ต.คลองเฉลิม	นายบุญพา รัตนานุกูล	๑๘
ตะโหมด	ยางพารา	ม.๒ ต.คลองใหญ่	นางณัฏฐ์ชญา ศรีไทย	๑๖
ศรีบรรพต	ไร่นาสวนผสม	ม.๓ ต.ตะพาน	นายเฉลิม เรืองเพ็ง	๑๓
ป่าบอน	สละ	ม.๙ ต.หนองธง	นายนัน ชูเอียด	๑๕
บางแก้ว	ข้าวและแปรรูป	ม.๖ ต.ท่ามะเดื่อ	นายจักรกฤษณ์ ส้ามัคคี	๑๖
ป่าพะยอม	เกษตรผสมผสาน	ม.๑๖ ต.เกาะเต่า	นางเกษร ทองคำ	๑๔
ศรีนครินทร์	มังคุด	ม.๖ ต.อ่างทอง	นายวิโรจน์ สว่างรัตน์	๑๐
รวม				๑๗๓

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง (ข้อมูล ณ กันยายน ๒๕๖๘)

ตารางที่ ๖๖ แสดงข้อมูลศูนย์ข้าวชุมชน จังหวัดพัทลุง

ลำดับ ที่	ศูนย์ข้าวชุมชน	จำนวน พื้นที่ (ไร่)	สมาชิก (ราย)	ชื่อประธาน		พันธุ์ข้าว	บ้าน เลขที่	หมู่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	เบอร์โทร
๑	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านควนดินแดง	๑๗๓.๕	๓๙	นายสังวรณ์	เทพชู	สังข์หยดพัทลุง/เล็บนกปัตตานี	๒๖	๗	ดอนทราย	ควนขนุน	พัทลุง	๐๘๖- ๒๘๘๘๓๔๓
๒	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านเขาวัง	๑๖๓	๓๕	นายเสรี	เรืองทอง	สังข์หยดพัทลุง/เล็บนก ปัตตานี	๙๗	๔	ดอนทราย	ควนขนุน	พัทลุง	๐๙๘- ๑๑๕๒๔๖๘
๓	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านท่าช้าง	๒๕๗	๒๘	นายอำมร	สุขวิน	กข๔๓/สังข์หยดพัทลุง	๓๘๓	๕	พนาตุง	ควนขนุน	พัทลุง	๐๘๙- ๔๖๔๑๑๘๗
๔	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านปาบ	๒๓๘.๕	๓๓	นางวรรณลักษณ์	ช่อสม	สังข์หยดพัทลุง/กข๗๙	๒๑๘	๑	ป่าพะยอม	ป่า พะยอม	พัทลุง	๐๘๔- ๒๖๙๖๘๕๙
ขึ้นทะเบียนปีงบประมาณ ๒๕๖๒												
๕	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านปากสระ	๒๑๒	๑๘	นางยนา	พลอยดำ	สังข์หยดพัทลุง	๑๐๓	๔	ปันแต	ควนขนุน	พัทลุง	๐๘๐- ๘๖๒๓๕๖๗
ขึ้นทะเบียนปีงบประมาณ ๒๕๖๔												
๖	ศูนย์ข้าวชุมชนชัยบุรี๒๕๖๕	๑๙๕.๗๕	๑๗	นายธิตวิวัฒน์	สงไห้	กข๔๑/กข๗๙	๑๔๙	๙	ชัยบุรี	เมือง พัทลุง	พัทลุง	๐๖๕- ๗๑๐๗๘๖๙
๗	ศูนย์ข้าวชุมชนชนตะโหมด	๑๔๐.๗๕	๒๖	นายศักดิ์	เพชรสุข	สังข์หยดพัทลุง	๙๓/๑	๑๒	ตะโหมด	ตะโหมด	พัทลุง	๐๙๗- ๒๓๖๕๙๓๙
๘	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านท่ามะนาว	๘๘๖	๖๖	นางจินดา	ฉันทกุล	กข๗๙/เล็บนกปัตตานี	๑๐๖	๗	มะกอก เหนือ	ควนขนุน	พัทลุง	๐๘๕- ๒๒๓๕๕๖๐
ขึ้นทะเบียนปีงบประมาณ ๒๕๖๖												
๙	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านโคกวัดตำบลควนขนุน	๔๐๗	๒๖	นายอภิชาติ	คงร่วง	เล็บนกปัตตานี/ เฉียงพัทลุง	๒๖๘	๓	ควนขนุน	ควนขนุน	พัทลุง	๐๘๘ ๓๐๙ ๘๓๗๗
๑๐	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลพนมวัง	๖๑	๑๒	นายสมโชติ	อินแก้ว	เล็บนกปัตตานี	๒๐๖	๑	พนมวัง	ควนขนุน	พัทลุง	๐๘๖ ๓๖๓ ๙๒๐๙

ลำดับ ที่	ศูนย์ข่าวชุมชน	จำนวน พื้นที่ (ไร่)	สมาชิก (ราย)	ชื่อประธาน		พันธุ์ข้าว	บ้าน เลขที่	หมู่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	เบอร์โทร
๑๑	ศูนย์ข่าวชุมชนบ้านดอนทราย	๑๐๖	๑๖	นายนันทนา	แสงประสิทธิ์	เฉี้ยงพัทลุง/เล็บนกปัตตานี /สังข์หยดพัทลุง	๕๘	๓	ดอนทราย	ปาก พะยูน	พัทลุง	๐๘๑ ๐๙๒ ๔๘๒๘
๑๒	ศูนย์ข่าวชุมชนตำบลคอนประคู้	๑๐๑.๕	๑๐	นายพนม	อินทร์ศรี	สังข์หยดพัทลุง	๑๑๗/๑	๕	คอนประคู้	ปาก พะยูน	พัทลุง	๐๘๙ ๘๓๔ ๑๘๓๖
๑๓	ศูนย์ข่าวชุมชนตำบลนาปะขอ	๒๗๑	๒๖	นายจรัส	ช่วยพิชัย	สังข์หยดพัทลุง	๓๐/๒	๕	นาปะขอ	บางแก้ว	พัทลุง	๐๘๑ ๙๕๗ ๔๕๘๖
๑๔	ศูนย์ข่าวชุมชนตำบลสมหวัง	๒๓๐	๒๓	นายอนัน	ชูปาน	เล็บนกปัตตานี/เฉี้ยงพัทลุง	๓๑	๑	สมหวัง	กงหรา	พัทลุง	๐๘๑ ๐๙๗ ๘๘๐๖
๑๕	ศูนย์ข่าวชุมชนบ้านควนขนุน	๑๓๑	๓๓	นายประจวบ	เกตุนิม	เล็บนกปัตตานี	๒๙๐	๖	ควนขนุน	เขาชัยสน	พัทลุง	๐๘๗ ๒๙๑ ๔๓๔๑
๑๖	ศูนย์ข่าวชุมชนตำบลโคกทราย	๑๐๐.๕	๑๔	นางสาวดวงแข	ศรีเพชร	สังข์หยดพัทลุง/กข๔๑	๒๓๑/๑	๖	โคกทราย	ป่าบอน	พัทลุง	๐๘๓ ๓๙๗ ๕๒๐๓
๑๗	ศูนย์ข่าวชุมชนตำบลแหลมโดนด	๒๓๖	๑๕	นางกุลลาบ	ศรีอินทร์เกื้อ	สังข์หยดพัทลุง/กข๗๙	๑๖๓	๗	แหลมโดนด	ควนขนุน	พัทลุง	๐๖๕ ๖๓๐ ๘๔๑๔
๑๘	ศูนย์ข่าวชุมชนเทศบาลตำบลหนองพ้อ	๑๐๙	๑๘	นายกุศล	สุวรรณชนะ	ปทุมธานี๑	๘๗	๔	ควนขนุน	ควนขนุน	พัทลุง	๐๘๒ ๘๒๑ ๕๕๓๙
๑๙	ศูนย์ข่าวชุมชนตำบลโคกชะงาย	๑๑๙๓.๗๕	๑๓๒	นายณรงค์	เส่งวัน	เล็บนกปัตตานี/สังข์หยด/ กข ๕๕	๒๕	๔	โคกชะงาย	เมือง พัทลุง	พัทลุง	๐๖๕ ๖๑๕ ๑๕๙๒
๒๐	ศูนย์ข่าวชุมชนสหกรณ์การเกษตรพนม วังก	๒๙๒	๒๔	นายล่อง	แก้วเรือง	สังข์หยดพัทลุง	๒๔๙	๖	แพรงหา	ควนขนุน	พัทลุง	๐๘๘ ๓๙๓ ๗๒๙๒
๒๑	ศูนย์ข่าวชุมชนตำบลโดนดด้วน	๑๒๕	๑๓	นางทัศนีย์	ทองขาวเผือก	สังข์หยดพัทลุง	๒๑๗	๒	โดนดด้วน	ควนขนุน	พัทลุง	๐๖๕- ๖๐๗๓๑๗๘
๒๒	ศูนย์ข่าวชุมชนโรงเรียนขาวนาชะรัด	๒๐๖.๗๕	๒๙	นายก่อหลัด	บุญมี	สังข์หยดพัทลุง/เล็บนก ปัตตานี	๒๑๘	๑	ชะรัด	กงหรา	พัทลุง	๐๘๘ ๗๗๓ ๓๘๖๔
๒๓	ศูนย์ข่าวชุมชนแปลงใหญ่ตำบลโคกทราย	๘๔.๕	๑๙	นายอด	ทองจันทร์ แก้ว	กข ๘๑/เล็บนกปัตตานี /สังข์หยดพัทลุง	๒๓๕	๑๒	โคกทราย	ป่าบอน	พัทลุง	๐๘๖ ๗๔๗ ๘๕๔๑

ลำดับ ที่	ศูนย์ข้าวชุมชน	จำนวน พื้นที่ (ไร่)	สมาชิก (ราย)	ชื่อประธาน		พันธุ์ข้าว	บ้าน เลขที่	หมู่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	เบอร์โทร
๒๔	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านโตระ	๑๒๖.๕	๑๒	นางลดารัตน์	ข้าแก้ว	สังข์หยดพัทลุง	๑๑๗	๘	ตำนาน	เมือง พัทลุง	พัทลุง	๐๘๙ ๔๖๖ ๙๕๑๘
๒๕	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลควนมะพร้าว	๑๓๒	๑๒	นายสมศักดิ์	ทองใส	สังข์หยดพัทลุง	๑๔๔/๑	๑๕	ควน มะพร้าว	เมือง พัทลุง	พัทลุง	๐๙๕ ๑๒๕ ๒๘๒๘
๒๖	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านร่มเมือง	๗๐	๑๐	นางชะอ้อน	นิลพันธ์	สังข์หยดพัทลุง	๘๐/๑	๗	ร่มเมือง	เมือง พัทลุง	พัทลุง	๐๘๙ ๙๗๕ ๔๐๐๕
๒๗	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลกงหรา	๖๐	๑๘	นางชนิดา	ชายเกตุ	กข ๗๙	๑๒๔	๒	กงหรา	กงหรา	พัทลุง	๐๘๔ ๐๗๓ ๘๙๖๑
๒๘	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลปรางหมู่	๑๕๐	๑๐	นายโอชา	หนูชุม	จัสมิน /กข ๘๑	๒๘	๒	ปรางหมู่	เมือง พัทลุง	พัทลุง	๐๘๖ ๒๘๕ ๖๓๘๐
๒๙	ศูนย์ข้าวชุมชนทุ่งปุดนา	๕๘.๒๕	๑๐	นางสายธาร	รักพริก	กข ๗๙	๓๒	๒	โคกม่วง	เขาชัยสน	พัทลุง	๐๘๖ ๒๙๕ ๘๘๔๑
๓๐	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านท่าสำเภาใต้	๕๑๓	๑๘	นายนัน	มุสิก	กข ๖๑	๑๒๓	๗	ชัยบุรี	เมือง พัทลุง	พัทลุง	๐๘๙ ๘๗๙ ๙๗๒๗
๓๑	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลพญาขัน	๒๒๐	๒๓	นายสมชาย	มันคง	กข ๘๑	๙๕	๑๐	พญาขัน	เมือง พัทลุง	พัทลุง	๐๖๓ ๑๙๔ ๘๕๖๓
๓๒	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านพร้าว	๕๕๙	๔๗	นางสาวมาริษา	คำขรัตน์	กข ๗๙	๕๘	๕	บ้านพร้าว	ป่า พะยอม	พัทลุง	๐๙๒ ๔๐๘ ๑๕๓๒
๓๓	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลลำปำ	๑๔๔	๑๕	นายบุญโชค	โกติยะ	กข ๘๑	๑๔๙	๒	ลำปำ	เมือง พัทลุง	พัทลุง	๐๘๙ ๘๓๗ ๓๓๒๙
๓๔	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านหัวหมอน	๑๕๗	๒๐	นายปิยะ	พรหมเศรษฐ์	เล็บนกปัตตานี	๑๙๖	๓	นาโหนด	เมือง พัทลุง	พัทลุง	๐๘๗ ๒๙๗ ๒๖๕๙
๓๕	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลท่ามิหรำ	๕๘	๑๑	นายบุญมา	เขียวหลี่	เล็บนกปัตตานี/กข ๘๑/ กข ๗๙	๔๑	๕	ท่ามิหรำ	เมือง พัทลุง	พัทลุง	๐๖๑ ๘๙๔ ๐๙๖๙
๓๖	ศูนย์ข้าวชุมชนตะพาน	๒๖๖.๒๕	๖๖	นายวิศาล	เอียดสกุล	สังข์หยดพัทลุง/ เล็บนกปัตตานี	๕๙	๖	ตะพาน	ศรี บรรพต	พัทลุง	๐๘๖ ๕๑๖ ๕๐๗๖
๓๗	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลท่าแค	๑๘๕	๒๐	นายพีรวัส	พุดจอก	สังข์หยดพัทลุง/กข ๔๓	๗/๑	๕	ท่าแค	เมือง พัทลุง	พัทลุง	๐๘๗ ๒๙๕ ๔๘๖๐
๓๘	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลนาขยาด	๑๓๘	๑๕	นายแจ้ง	ทองซูใจ	สังข์หยดพัทลุง	๒๑๖	๒	นาขยาด	ควนขนุน	พัทลุง	๐๘๔ ๘๘๑ ๐๖๐๒

ลำดับ ที่	ศูนย์ข่าวชุมชน	จำนวน พื้นที่ (ไร่)	สมาชิก (ราย)	ชื่อประธาน		พันธุ์ข้าว	บ้าน เลขที่	หมู่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	เบอร์โทร
๓๙	ศูนย์ข่าวชุมชนตำบลคลองเฉลิม	๑๙๒	๒๖	นายศรเพชร	เหมรินี	กข ๗๙	๕๕	๑๔	คลองเฉลิม	ก่งหรา	พัทลุง	๐๘๑ ๐๙๖ ๙๙๐๒
๔๐	ศูนย์ข่าวชุมชนตำบลคลองใหญ่	๖๕	๑๔	นางอารดา	เกอเกลี้ยง	สังข์หยดพัทลุง/ เล็บนกปัตตานี	๘๓/๒	๑	คลองใหญ่	ตะโหมด	พัทลุง	๐๖๓ ๐๘๑ ๐๒๕๓
๔๑	ศูนย์ข่าวชุมชนกลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว บ้านค่ายไทย	๔๓๓	๒๘	นายอำนาจ	ชูแสง	สังข์หยดพัทลุง/กข ๗๙	๑๑๖	๑๖	ควน มะพร้าว	เมือง พัทลุง	พัทลุง	๐๘๒ ๖๕๗๒๒๕๔
ขึ้นทะเบียนปีงบประมาณ ๒๕๖๗												
๔๒	ศูนย์ข่าวชุมชนคนหมู่ ๔ ตำบลปันแต	๒๐๐.๗๕	๑๖	นายปรีชา	ส่อศักดิ์ศรี	สังข์หยดพัทลุง/กข ๗๙	๙๒	๔	ปันแต	ควนขนุน	พัทลุง	๐๘๐- ๑๓๖๗๗๐๖

๒.๘.๓ ร้านอาหารที่เข้าร่วมโครงการร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัยเลือกใช้สินค้า Q
(Q Restaurant)

ตารางที่ ๖๗ แสดงชื่อและที่อยู่ร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัยเลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant) ปี ๒๕๖๘

ที่	ชื่อร้าน	เลขที่	ถนน	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	โทรศัพท์
๑	เดอะควนดินสอ	๒๘๘		๑๐	ชุมพล	ศรีนครินทร์	๐๙๕-๒๔๙-๙๔๖๖
๒	สวนยางคาเฟ่ @หวนโพธิ์	๓๙๗		๓	หวนโพธิ์	เขาชัยสน	๐๙๑-๘๔๗-๒๓๖๖
๓	ตำนานไฮเวย์	๑๐๑	มโนราห์	๑๑	ตำนาน	เมืองพัทลุง	๐๘๐-๐๓๕-๐๒๕๔
๔	แบบไทย	๑๘๙		๘	ท่ามิหรำ	เมืองพัทลุง	๐๗๔-๖๑๐๙๘๖, ๐๘๙-๘๗๖-๒๒๓๓
๕	Roof ๖/๖	๖/๕-๖	ประชาบารุง		คูหาสวรรค์	เมืองพัทลุง	๐๘๑-๓๖๘-๗๓๓๓
๖	ซี.ซี. สเต็ก คริวคุณล้านสาขา พนมวังค์	๑๒๒	เพชรเกษม	๖	พนมวังค์	ควนขนุน	๐๗๔-๖๘๒๒๒๒
๗	ซี.ซี. สเต็ก คริวคุณล้านสาขา ในเมือง	๘๒/๑๒	ประชาบารุง		คูหาสวรรค์	เมืองพัทลุง	๐๗๔-๖๑๗๗๕๕
๘	ร้านไอคูล (I Cool)	๔๔๐	อภัยบริรักษ์			เมืองพัทลุง	๐๘๑-๘๙๖๓๑๔๔
๙	มีสลิค สาขา ๑	๔๑/๑๒	ไชยบุรี		คูหาสวรรค์	เมืองพัทลุง	๐๘๙-๗๓๙-๔๙๓๑
๑๐	เคียงทะเล	๕๙	หน้าค่ายลูกเสือ	๔	ลำปำ	เมืองพัทลุง	๐๘๘-๗๕๒-๙๕๓๒
๑๑	ดอลลารี่ สเต็ก	๓๖๗/๙		๑	แม่ขี	ตะโหมด	๐๙๐-๔๑๙-๕๕๕๗
๑๒	หลานตาซู สเต็ก เอ๊าท์ สาขา ควนขนุน	๒๒๑		๙	โดนดด้วน	ควนขนุน	๐๗๔-๖๘๑๖๕๘
๑๓	เจ้าจันทร์ Food & Coffee	๒๓๕	มโนราห์	๘	ควนมะพร้าว	เมืองพัทลุง	๐๙๕-๐๓๖-๙๒๐๑
๑๔	ครัวเงินซ	๒๙๙	แสนดี	๑	ท่ามะเดื่อ	บางแก้ว	๐๗๔-๖๙๗๒๑๑
๑๕	บ้านดริม	๖๖๙	ตรอกสุทธิเพชร	๑	แม่ขี	ตะโหมด	๐๘๘-๙๕๖-๕๒๙๒
๑๖	สวนเลอซู	๓๔๙		๑๐	โคกลัก	บางแก้ว	๐๙๒-๖๕๓-๒๖๙๒
๑๗	วิวयो ศรีปากประ รีสอร์ท	๒๒		๔	พนางตุง	ควนขนุน	๐๙๕-๓๓๐-๐๘๙๑
๑๘	สวีทไอส์แลนด์ (Sweet Island)	๑๖๐		๑๑	เขาเจียก	เมืองพัทลุง	๐๘๑-๙๙๔-๓๓๘๒
๑๙	สามก๊กทะเลน้อย	๒๘๑		๑๒	พนางตุง	ควนขนุน	๐๘๙-๖๕๓-๕๕๕๒
๒๐	สัมผัสบายพาส (ปิดปรับปรุง)	๒๖๒	มโนราห์		ท่ามิหรำ	เมืองพัทลุง	๐๘๗-๒๙๗-๘๙๗๔
๒๑	ร้านบ้านฝน Coffee & Steak	๓๓๐		๑	บ้านพร้าว	ป่าพะยอม	๐๘๘-๗๙๐-๐๘๒๘
๒๒	มีสลิคสาขา ๒ หน้าสนามสิงห์ อารีนา	๑๙๙	ถนนวิรัชคีดีราษฎร์ พัฒนา		คูหาสวรรค์	เมืองพัทลุง	๐๘๙-๗๓๙-๔๙๓๑
๒๓	นิยมคาเฟ่	๕๔/๑		๑	ตะโหมด	ตะโหมด	๐๙๙-๑๐๔-๙๖๖๙
๒๔	Infinity	๒๖๖		๕	ปรางหมู่	เมืองพัทลุง	๐๙๔-๘๒๘-๗๔๔๕
๒๕	ฉีเขียว	๑๕๕		๔	ท่ามิหรำ	เมืองพัทลุง	๐๘๐-๕๑๖-๖๒๔๖
๒๖	ซูโม่ย่างถ่าน	๑๐๙	พิเศษกิจ		คูหาสวรรค์	เมืองพัทลุง	๐๘๙-๙๐๕-๒๔๙๐
๒๗	ซูโม่ชาบู	๑๕๑/๗	ไชยบุรี		คูหาสวรรค์	เมืองพัทลุง	๐๘๙-๙๐๕-๒๔๙๐
๒๘	Madre (ตำราแม่)	๒๕๗		๑	พญาขัน	เมืองพัทลุง	๐๙๕-๕๒๐-๕๗๕๗
๒๙	อาชา คาเฟ่	๕๐/๔	ช่วยทุกข์ราษฎร์		คูหาสวรรค์	เมืองพัทลุง	๐๙๕-๔๓๙-๗๘๘๖
๓๐	ร้านเลอสุข คาเฟ่ แอนด์ เรสโตรองต์	๒๖๐		๒	โคกชะงาย	เมืองพัทลุง	๐๘๒-๘๑๔-๕๕๗๕
๓๑	ร้าน Tasawang at พัทลุง	๗๑/๑		๑	นาท่อม	เมืองพัทลุง	๐๙๕-๒๖๐-๔๓๖๑
๓๒	ร้าน เคนชิน ชาบู	๗๐/๖	ไชยบุรี		คูหาสวรรค์	เมืองพัทลุง	๐๘๙-๑๓๐-๐๑๘๔
๓๓	ฟาร์มวินเทจท่าเกษตรอินทรีย์	๒๖๓		๑๓	ควนมะพร้าว	เมืองพัทลุง	๐๙๕-๓๒๕-๙๙๐๐

ที่	ชื่อร้าน	เลขที่	ถนน	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	โทรศัพท์
๓๔	ครัวพริกน้ำปลา	๖๓		๑๐	โคกสัก	บางแก้ว	๐๘๙-๔๖๖-๖๖๗๕
๓๕	ร้าน โหฟ เบรกฟาสต์ แอนด์ คาเฟ่	๓๕๓/๒		๗	โตนดด้วน	ควนขนุน	๐๖๓-๓๔๓-๔๗๓๙

๒.๘.๔ อุตสาหกรรม

ตารางที่ ๖๘ แสดงสถานประกอบการด้านอุตสาหกรรมในจังหวัดพัทลุงมีการลงทุนมากกว่า ๑๐๐ ล้านบาท

สถานประกอบการ	ประกอบกิจการ	จำนวนเงินทุน (ล้านบาท)	คนงาน (คน)
๑. บริษัท พัทลุงกรีน โฮลดิ้ง จำกัด (ยังไม่แจ้งประกอบกิจการ)	ผลิตพลังงานไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงชีว มวล	๙๔๐.๐๐	๔๔
๒. บริษัท ยูนิวานิชน้ำมันปาล์ม จำกัด (มหาชน)	การสกัดน้ำมันจากผลปาล์ม	๗๐๒.๗๕	๙๘
๓. บริษัท พัทลุง กรีน เพาเวอร์ จำกัด	ผลิต และจำหน่ายกระแสไฟฟ้า	๗๐๐.๐๐	๔๘
๔. บริษัท เบทาโกรเกษตรอุตสาหกรรม จำกัด	แปรรูปไก่ และผลิตเนื้อไก่แช่แข็ง	๕๑๐.๗๖	๓๐๕
๕. บริษัท เฮฟเวีย ลาเท็กซ์ จำกัด	ผลิตถุงมือและลูกโป่งจากยางพารา	๔๓๒.๔๔	๑๗๕
๖. บริษัท เซาท์แลนด์ลาเท็กซ์ (พัทลุง) จำกัด	ผลิตน้ำยางข้น และทำยางสกิม เครฟ	๓๘๒.๐๐	๑๐๒
๗. สหกรณ์โคนมพัทลุง จำกัด	แปรรูปนมสด และทำผลิตภัณฑ์นมสด ชนิดต่าง ๆ	๒๘๓.๓๐	๓๕
๘. บริษัท เบทาโกรเกษตรอุตสาหกรรม จำกัด	การฆ่าสัตว์ (สุกร) และแปรรูปเนื้อสัตว์	๑๗๓.๕๓	๒๔๓
๙. บริษัท พัทลุง แอโกร เทคโนโลยี (ประเทศไทย) จำกัด	ผลิตยางอัดก้อน ผลิตยางแผ่น รมควัน	๑๖๐.๐๐	๓๕
๑๐. ห้างหุ้นส่วนจำกัด กฤษณ์ศิลาพร	ไม้ บด หรือย่อยหิน	๑๒๐.๕๐	๖๐
๑๑. บริษัท สยามอินโด รีบเบอร์ จำกัด (หยุดกิจการ)	ผลิตยางแท่ง เอส.ที.อาร์	๑๑๔.๐๐	๓๘๐
๑๒. บริษัท พรพารา พาราวัตุ จำกัด	โรงงานผลิตไม้ประสานชิ้นส่วน เฟอร์นิเจอร์	๑๐๕.๐๐	๙๐

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพัทลุง (ข้อมูล ณ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๙)

ตารางที่ ๖๙ แสดงสถิติจำนวนโรงงานแยกตามหมวดอุตสาหกรรม

รายการ	จำนวน (โรง)	เงินทุน (ล้านบาท)	คนงาน			แรงงาน
			ชาย	หญิง	รวม	
๑. อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์จากพืช	๒๑	๓๗๑.๘๗	๘๑	๒๘	๑๐๙	๕,๘๒๖
๒. อุตสาหกรรมอาหาร	๓๒	๒,๒๓๘.๕๕	๕๗๔	๕๑๕	๑๐๘๙	๓๓,๒๗๗
๓. อุตสาหกรรมแปรรูปไม้และ ผลิตภัณฑ์จากไม้	๒๙	๓๙๓.๒	๖๕๓	๓๘๕	๑๐๓๘	๑๔,๖๓๘
๔. อุตสาหกรรมเครื่องเรือนหรือตกแต่ง ในอาคารจากไม้	๔	๑๓๘.๒๗	๑๙๑	๕๕	๒๔๖	๑,๑๖๖
๕. อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์และ ผลิตภัณฑ์เคมี	๔	๔๓.๘๒	๒๒	๖	๒๘	๑,๑๙๒
๖. อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์จาก ปิโตรเลียม	๖	๑๗๕.๔๕	๘๖	๒๑	๑๐๗	๑๕,๕๙๑
๗. อุตสาหกรรมยางและผลิตภัณฑ์ ยาง	๕๗	๑,๕๘๑.๔๔	๖๙๓	๕๔๒	๑๒๓๕	๒๑,๑๙๓
๘. อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ พลาสติก	๒	๑๕.๓	๒๖	๖	๓๒	๓๙๐
๙. อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์โลหะ	๒๙	๔๑๑.๐๘	๒๓๑	๖๔	๒๙๕	๕,๒๓๒
๑๐. อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์โลหะ	๖	๗๓.๕๒	๔๒	๗	๔๙	๑,๐๙๖
๑๑. อุตสาหกรรมยานพาหนะและ อุปกรณ์รวมทั้งการซ่อมแซม พาหนะและอุปกรณ์	๙	๘๓.๘๗	๑๕๑	๓๐	๑๘๑	๗๓๒
๑๒. อุตสาหกรรมผลิตเครื่องจักร และเครื่องกล	๑	๓	๕	๕	๑๐	๑๓๔
๑๓. อุตสาหกรรมการผลิตอื่นๆ (ทั่วไป)	๑๖๘	๒,๔๗๘.๗๙	๗๐๔	๓๓	๗๓๗	๑๓๔,๗๓๕
รวม	๓๖๘	๘,๐๐๘.๑๖	๓,๔๕๙	๑,๖๙๗	๕,๑๕๖	๒๓๕,๒๐๒

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพัทลุง (ข้อมูล ณ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๙)

๒.๘.๕ ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.๔-๐๑) ปี ๒๕๐๐-ปัจจุบัน จังหวัดพัทลุง
 ตารางที่ ๗๐ แสดงข้อมูล ส.ป.ก.๔-๐๑ ปี ๒๕๐๐-ปัจจุบัน จังหวัดพัทลุง

ที่	อำเภอ	ตำบล	หมู่	มอบ สปก ๔-๐๑			โฉนดเพื่อการเกษตร		
				ราย	แปลง	ไร่	ราย	แปลง	ไร่
๑	เมืองพัทลุง	๑	๑	๒๘๘	๔๕๕	๑,๓๗๐	๓	๔	๓
๒	เขาชัยสน	๔	๒๔	๓,๕๗๒	๖,๐๑๗	๒๗,๗๖๘	๒๗๕	๔๒๗	๑,๔๕๕
๓	ควนขนุน	๕	๒๙	๔,๑๗๙	๖,๔๔๖	๒๘,๑๑๓	๓๗๒	๕๙๓	๒,๔๓๕
๔	ปากพะยูน	๔	๑๑	๑,๓๐๒	๑,๗๔๔	๑๒,๑๖๑	๕๕	๖๕	๓๓๓
๕	กงหรา	๓	๑๓	๗๕๖	๑,๐๑๖	๔,๖๔๔	๑๗	๒๑	๙๖
๖	ตะโหมด	๓	๑๐	๖๘๒	๘๖๔	๔,๙๙๘	๔๑	๕๐	๒๗๗
๗	ศรีบรรพต	๓	๒๐	๒,๑๐๐	๓,๒๘๗	๑๓,๖๔๓	๕๕๐	๘๖๔	๓,๓๔๒
๘	ป่าบอน	๕	๓๒	๖,๐๑๗	๙,๗๙๓	๖๒,๐๙๑	๑๘๑	๒๓๔	๑,๔๕๑
๙	บางแก้ว	๓	๑๑	๙๔๕	๑,๒๐๔	๕,๕๑๔	๑,๐๒๑	๑,๓๗๘	๖,๓๘๕
๑๐	ป่าพะยอม	๓	๑๕	๓,๒๑๒	๔,๘๘๐	๒๗,๕๑๘	๔๑๖	๖๔๐	๓,๐๕๘
๑๑	ศรีนครินทร์	๔	๑๒	๘๖๗	๑,๓๑๕	๕,๙๗๓	๗๔	๑๐๖	๔๓๘
รวม		๓๘	๑๗๘	๒๔,๐๑๐	๓๗,๐๒๑	๑๙๓,๗๙๓	๓,๐๐๕	๔,๒๓๘	๑๙,๒๒๔

ที่มา : สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพัทลุง (ข้อมูล ณ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๙)

๒.๘.๖ การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) จังหวัดพัทลุง
 ตารางที่ ๗๑ แสดงข้อมูลการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) ในพื้นที่จังหวัดพัทลุง

ที่	ประเภทที่ดิน/ชื่อ	อำเภอ	จำนวนพื้นที่ (ไร่-งาน-ตรว.)	จำนวน (แปลง)	จำนวน (ราย)
๑	ป่าสงวนแห่งชาติ ๑๔ ป่า				
	๑.ป่าเขาหัวช้าง ป่าเขาตื้นไก่อ ป่าเขาหลักไก่อ และป่าเขาพระ ม.๒,๖,๙ ต.ตะโหมด	ตะโหมด	๑,๑๖๖-๐-๑	๒๐๑	๑๕๒
	๒.ป่าควนเสาธง ป่าควนนายสุก และป่าควนนาย หวัด ม.๖,๗ ต.แม่ขรี ม.๓,๘ ต.หนองธง ม.๘ ต.ป่าบอน	ตะโหมด ป่าบอน	๗๓๐-๐-๘๐	๑๗๒	๑๕๗
	๓.ป่าเขาหวัง ป่าเขาคับ ป่าเขาเขียว และป่าเขา ยาไฉ้ง ม.๖,๗ ต.กงหรา	กงหรา	๑๐๒-๓-๓๘	๓๙	๓๔
	๔.ป่าควนโคกยา ป่าควนโต๊ะตน และป่าควนนุ้ย ม.๑๒ ต.เขาชัยสน	เขาชัยสน	๑๓๕-๐-๗๒	๓๔	๓๓
	๕.ป่าเหมืองแก้ว และป่าบางเตง ม.๓,๔,๖ ต.ปากพะยูน ม.๓,๖,๑๑ ต.ดอนประดู่	ปากพะยูน	๑,๘๕๗-๐-๖๔	๓๓๔	๒๙๓
	๖.ป่าเกาะเต่าคลองเรียน ม.๑๓ ต.เกาะเต่า	ป่าพะยอม	๒๕-๐-๓๗	๘	๘
	๗.ป่าควน ป่ายาง และป่าควนดินสอ ม.๕ ต.อ่างทอง ม.๑๐ ต.ชุมพล	ศรีนครินทร์	๒๔-๓-๗๑	๖	๖
	๘.ป่าควนหินกอง ป่าควนโพธิ์เล ป่าควนขมิ้น และป่าควนน้ำทิพย์ ม.๒,๗,๑๐ ต.คลองเฉลิม	กงหรา	๑๗๖-๓-๗๙	๕๐	๕๐
	๙.ป่าควนตอ ป่าควนฤทธิ์ ป่าควนเลียบ และป่าควนหินขาว ม.๗ ต.เขาปู่ และ ต.เขาย่า ม.๖,๘ ต.เกาะเต่า	ศรีบรรพต ป่าพะยอม	๑,๑๙๒-๑-๗๖	๒๓๑	๑๘๔
	๑๐.ป่าควนหวาน ป่าควนนอโม และป่าห้วยหาร ม.๗,๘,๑๐ ต.ตะโหมด	ตะโหมด	๒๙๙-๓-๓๙	๘๙	๗๙
	๑๑.ป่าเทือกเขาบรรทัด แปลงที่ ๑ ตอนที่ ๓ ม.๔,๙,๑๑ ต.ตะโหมด ม.๙ ต.คลองใหญ่ ม.๕,๑๑,๑๓ ต.คลองเฉลิม	ตะโหมด กงหรา	๑,๙๓๖-๒-๑๙	๔๖๔	๓๕๙

ที่	ประเภทที่ดิน/ชื่อ	อำเภอ	จำนวนพื้นที่ (ไร่-งาน-ตรว.)	จำนวน (แปลง)	จำนวน (ราย)
	และ ต.คลองทรายขาว				
	๑๒.ป่าเทือกเขาบรรทัด แปลงที่ ๒ ตอนที่ ๒ ม.๗ ต.ตะพาน ม.๓ ต.ชุมพล ม.๖,๘ ต.บ้านนา และ ต.ลำสินธุ์	ศรีบรรพต ศรีนครินทร์	๑,๙๖๔-๑-๕	๔๘๗	๓๗๒
	๑๓.ป่าเทือกเขาบรรทัด แปลงที่ ๒ ตอนที่ ๓ ม.๓,๙ ต.เกาะเต่า ม.๘ ต.ลานข่อย ม.๑ ต.เขาปู่	ป่าพะยอม ศรีบรรพต	๑,๗๕๐-๒-๕	๓๓๙	๒๓๙
	๑๔.ป่าภูเขาบรรทัด แปลงที่ ๒ ตอนที่ ๑ ม.๑,๘ ต.บ้านนา	ศรีนครินทร์	๒๔๖-๑-๕๓	๑๐๗	๗๕
	๑๕.ป่าห้วยส้มและป่าลำนาหวา ม.๘ ต.ตะพาน ม.๖ ต.นาขยาด	ศรีบรรพต ควนขนุน	๒,๓๒๔-๐-๕๐	๔๙๐	๔๒๑
	รวม คทช.ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ทั้งสิ้น (๑๕ ป่า)		๑๓,๙๓๒-๑-๘๙	๓,๐๕๑	๒,๔๖๒
๒	พื้นที่นิคมสร้างตนเอง ๑๖. นิคมสร้างตนเองควนขนุน ต.ลานข่อย	ป่าพะยอม	๓๑-๓-๓๗	๑๖	๑๖
๓	พื้นที่สาธารณประโยชน์ ๑๗. แปลงควนท่าสำเภา ต.ชัยบุรี	เมืองพัทลุง	๒,๖๗๖-๒-๓๘.๔๑	๕๘๙	๕๒๐
	รวมพื้นที่ ๑๗ แห่ง		๑๖,๖๔๐-๓-๖๔.๔๑	๓,๖๕๖	๒,๘๙๘

หมายเหตุ : ป่าที่ได้มีการเข้าไปส่งเสริมอาชีพ ลำดับที่ ๑,๒,๔,๕

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพัทลุง (ณ เมษายน ๒๕๖๙)

ส่วนที่ ๓

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และภายนอกจังหวัด ที่จะมีผลกระทบต่อการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ จะนำมาเป็นพื้นฐานในการกำหนดทิศทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ตามเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ เช่น

๑. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน

โดย McKinsey ๗-S Framework ซึ่งจะวิเคราะห์ว่ามี จุดแข็ง จุดอ่อน อย่างไรในปัจจุบันทั้ง ๗ ประการ ประกอบด้วย

- ๑.๑ กลยุทธ์ (Strategy)
- ๑.๒ โครงสร้างขององค์กร (Structure)
- ๑.๓ ระบบการปฏิบัติงาน (System)
- ๑.๔ บุคลากร (Staff)
- ๑.๕ ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)
- ๑.๖ รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)
- ๑.๗ ค่านิยมร่วม (Shared Values)

ตารางที่ ๗๒ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey ๗-S Framework

๗-S McKinsey	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
กลยุทธ์ (Strategy)	๑. จังหวัดพัทลุงมีพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางภูมิศาสตร์และทางชีวภาพ ๒. จังหวัดพัทลุงมีการส่งเสริมสินค้าเกษตรปลอดภัย (GAP/Organic) สินค้า GI และสินค้าอัตลักษณ์อย่างต่อเนื่อง ๓. มีแนวโน้มในการพัฒนาเกษตรมูลค่าสูง และเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	๑. เน้นการผลิตมากกว่าการตลาด และการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า ๒. การบริหารจัดการตลาดยังไม่มีประสิทธิภาพในช่วงผลผลิตล้นตลาด
โครงสร้างองค์กร (Structure)	๑. คราวเรือนส่วนใหญ่ร้อยละ ๔๐ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ๒. จังหวัดพัทลุงตั้งอยู่กึ่งกลางของภาคใต้เชื่อมโยงระบบโลจิสติกส์ที่เหมาะสมต่อการพัฒนาเป็นศูนย์กลางการค้า	๑. พื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่อยู่นอกเขตชลประทาน การบริหารจัดการน้ำจึงไม่ครอบคลุมพื้นที่ทำการเกษตร ๒. พื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่เป็นแปลงขนาดเล็ก ยากต่อการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

๗-S Mckinsey	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
		๓. สภาพดินเสื่อมโทรมจากการผลิต และปลูกพืชในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (Zoning) ๔. การรวมกลุ่มเกษตรกร ยังไม่เข้มแข็ง ๕. ขาดโครงสร้างกลางน้ำ เช่น จุฑารวบรวมผลผลิตสินค้าเกษตร การแปรรูปผลผลิตเชิงพาณิชย์ ๖. ไม่มีจุดจำหน่ายผลผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย (niche Market) ในพื้นที่
ระบบการปฏิบัติงาน (System)	๑. มีระบบส่งเสริมการเกษตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เช่น เกษตรแปลงใหญ่, ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) , การรับรองมาตรฐาน (GAP,อินทรีย์)	๑. การผลิตสินค้าเกษตรขาดความต่อเนื่องในการเข้าสู่ตลาด (Modern Trade) ๒. ระบบตลาด และการแปรรูป เพื่อเพิ่มมูลค่ายังมีน้อย สินค้าส่วนใหญ่ยังขายเป็นวัตถุดิบ ๓. ระบบบริหารจัดการน้ำยังไม่ทั่วถึงและไม่มีประสิทธิภาพในบางพื้นที่ ๔. การลงทุนด้านพลังงาน ทางเลือกเพื่อลดต้นทุนการผลิตยังมีน้อย ๕. เกษตรกรให้ความสำคัญในการจัดทำมาตรฐานน้อย เนื่องจากไม่มีความแตกต่างเรื่องราคา ๖. อุตสาหกรรมต่อเนื่องภาคการเกษตรยังมีน้อย
บุคลากร (Staff)	๑. จังหวัดพัทลุงมีเกษตรกรต้นแบบได้รับการยกย่อง เชิดชูเกียรติ เพื่อขยายองค์ความรู้ด้านการเกษตร ๒. จังหวัดพัทลุงมีกลุ่ม Young Smart Farmer ที่มีศักยภาพพร้อมเรียนรู้เพื่อต่อยอดธุรกิจ	๑. แรงงานภาคการเกษตรลดลง (สังคมสูงวัย) ๒. สัดส่วนของคนรุ่นใหม่เข้าสู่ภาคการเกษตรยังมีน้อย (Young Smart Farmer) เนื่องจากขาดแรงจูงใจด้านผลตอบแทน

๗-S Mckinsey	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
		๓. เกษตรกรรายใหม่ขาดทักษะด้านการเกษตร ๔. เกษตรกรทำการเกษตรแบบดั้งเดิม ขาดการบริหารจัดการพื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)	๑. เกษตรกรมีความรู้ ภูมิปัญญา และทักษะความเชี่ยวชาญ ด้านการเกษตรสามารถทำการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๒. มีสถาบันการศึกษาและส่วนราชการที่สามารถสนับสนุนองค์ความรู้และการพัฒนานวัตกรรมทางด้านการเกษตรภายในพื้นที่จังหวัด	๑. ขาดทักษะด้านเทคโนโลยี และนวัตกรรม (Smart Farming) ๒. ขาดทักษะด้านการแปรรูปขั้นสูง การสร้างแบรนด์เฉพาะถิ่น และการตลาดดิจิทัล เพื่อเพิ่มมูลค่า ๓. ขาดทักษะบริหารธุรกิจเกษตร
รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)	๑. ภาครัฐมีบทบาทในการสนับสนุนขับเคลื่อนนโยบายในพื้นที่ ๒. ผู้นำเกษตรกรหรือเครือข่ายภาคการเกษตร มีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางในการพัฒนาตั้งแต่ระดับพื้นที่ไปสู่การกำหนดนโยบาย	๑. การมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนภาคการเกษตรของเอกชนยังมีน้อย ๒. ขาดการรวมกลุ่มเพื่อการบริหารจัดการการผลิตที่แท้จริง ๓. สถาบันเกษตรกรขาดความต่อเนื่องในการบริหารจัดการเชิงธุรกิจ และการเชื่อมโยงเครือข่าย
ค่านิยม (Shared Values)	๑. มีประเพณีวัฒนธรรมที่สนับสนุนในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม	๑. การผลิตภาคการเกษตรยึดติดแบบดั้งเดิม ๒. มุ่งเน้นปริมาณการผลิตมากกว่าคุณภาพ ๓. ยังมีการใช้สารเคมี เพื่อเพิ่มปริมาณของผลผลิต

๒. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis

๒.๑ ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political Factors) เช่น นโยบายของรัฐ ระบบการปกครอง เสถียรภาพ ด้านการเมือง ความร่วมมือระหว่างประเทศ

๒.๒ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors) เช่น การปรับอัตราภาษี อัตราดอกเบี้ย อัตราการจ้างงาน ภาวะทางเศรษฐกิจ

- ๒.๓ ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social cultural Factors) เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ค่านิยมการบริโภคอุปโภค
- ๒.๔ ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors) เช่น เครื่องจักรกลทางการเกษตร เทคโนโลยีสารสนเทศ
- ๒.๕ ปัจจัยด้านกฎหมาย (Law/Legal Factors) เช่น กฎหมายแรงงาน กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค ระเบียบข้อบังคับด้านธุรกิจ
- ๒.๖ ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (Environment Factors) เช่น สภาพภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ธรรมชาติ

ตารางที่ ๗๓ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis

PESTEL	โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
ด้านการเมือง (Political)	๑. นโยบายรัฐบาลสนับสนุนเกษตรสมัยใหม่ เกษตรปลอดภัย BCG ฯลฯ ๒. นโยบายส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชนและภาคส่วนต่างๆ ในรูปแบบเครือข่ายประชารัฐ	๑. นโยบายบางส่วนขาดความต่อเนื่อง ๒. ความไม่ต่อเนื่องของงบประมาณจากภาครัฐ
ด้านเศรษฐกิจ (Economic)	๑. ผู้บริโภคมีความต้องการสินค้าเกษตรปลอดภัยเพิ่มขึ้น ๒. ตลาดสินค้า GI และสินค้าเฉพาะกลุ่ม (Niche Market) ขยายตัว ๓. การออกโฉนดเพื่อการเกษตรช่วยให้เกษตรกรเข้าถึงแหล่งทุนได้มากขึ้น ๔. จังหวัดพัทลุงมีพื้นที่มรดกทางการเกษตรโลก สามารถเพิ่มโอกาสทางการผลิตสินค้าเกษตรที่เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจชุมชน ๕. แผนการขยายเส้นทางรถไฟรางคู่และเส้นทางคมนาคม เพื่อยกระดับโลจิสติกส์ในการขนส่งสินค้า ๖. การยกระดับเป็นผู้ให้บริการทางการเกษตร (Service Provider)	๑. ความผันผวนของราคาสินค้าเกษตรโลก และการถูกตัดราคาโดยพ่อค้าคนกลาง ๒. ต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ๓. ภัยคุกคามจากสถานการณ์ภาวะสงคราม ๔. ความสามารถในการแข่งขันขององค์กรเกษตรกรและภาคเอกชนรายใหญ่
ด้านสังคม (Social)	๑. กระแสความนิยมในการดูแลสุขภาพ เป็นโอกาสในการพัฒนาธุรกิจบริการด้านสุขภาพ	๑. ประเทศไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ทำให้ขาดแคลนแรงงานภาคเกษตร

PESTEL	โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
	๒. การเชื่อมโยงการท่องเที่ยวชุมชน และการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อเพิ่มรายได้ ๓. ความต้องการอาหาร พลังงาน ทางเลือก และผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรเพิ่มขึ้น	๒. ภาวะหนี้สินครัวเรือนที่สูงขึ้น กระตุ้นการพัฒนา
ด้านเทคโนโลยี (Technological)	๑. ตลาดออนไลน์ (E-commerce) สามารถเพิ่มโอกาสทางการตลาดเพิ่มขึ้น ๒. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร ส่งเสริมอุตสาหกรรม การค้า การบริการ การท่องเที่ยว และเทคโนโลยีสมัยใหม่สามารถเข้าถึงได้ง่าย	๑. เกษตรกรเข้าถึงเทคโนโลยีจำกัด ๒. เครื่องจักรกลและอุปกรณ์ทางการเกษตรมีราคาสูง ๓. ขาดเทคโนโลยีการเก็บรักษาคุณภาพผลผลิตสินค้าเกษตร
ด้านกฎหมาย (Legal)	๑. มาตรฐาน GAP/Organic สร้างโอกาสทางการตลาด ๒. กฎหมายสนับสนุนสหกรณ์และวิสาหกิจชุมชน	๑. ข้อจำกัดเรื่องเอกสารสิทธิ์ที่ดิน ๒. มาตรฐานการส่งออกเข้มงวดเพิ่มขึ้น ๓. กฎระเบียบเป็นอุปสรรคต่อกระบวนการพัฒนาระบบการผลิตทางการเกษตร ๔. กฎระเบียบด้านการนำเข้าสินค้าเกษตรบางชนิดที่อาจกระทบต่อราคาผลผลิตในประเทศ
ด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental)	๑. กระแสตลาดโลกสนับสนุนสินค้าสีเขียว อินทรีย์ ปลอดภัย และการนำเศษวัสดุเหลือใช้ผลิตเป็นปุ๋ยอินทรีย์เพื่อลดต้นทุน ๒. การส่งเสริมแนวคิดเกษตรกรรมยั่งยืน และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๓. พื้นที่พหุลักษณ์มีความหลากหลายทางชีวภาพและทรัพยากรน้ำที่สมบูรณ์	๑. การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) (น้ำท่วม/แล้ง/ฝนทิ้งช่วง) ๒. การเกิดโรคและแมลงอุบัติใหม่

๓. การทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

ตารางที่ ๗๔ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก	<u>S จุดแข็ง (ภายใน)</u>	<u>W จุดอ่อน (ภายใน)</u>
	S1 จังหวัดพัทลุงมีพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางภูมิศาสตร์และทางชีวภาพ S2 จังหวัดพัทลุงมีการส่งเสริมสินค้าเกษตรปลอดภัย (GAP/Organic) สินค้า GI และสินค้าอัตลักษณ์อย่างต่อเนื่อง S3 มีแนวโน้มในการพัฒนาเกษตรมูลค่าสูง และเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงเกษตร S4 ครบถ้วนส่วนใหญ่ร้อยละ 40 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม S5 จังหวัดพัทลุงตั้งอยู่กึ่งกลางของภาคใต้เชื่อมโยงระบบโลจิสติกส์ที่เหมาะสมต่อการพัฒนาเป็นศูนย์กลางการค้า S6 มีระบบส่งเสริมการเกษตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เช่น เกษตรแปลงใหญ่, ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.), การรับรองมาตรฐาน (GAP,อินทรีย์) S7 จังหวัดพัทลุงมีเกษตรกรต้นแบบได้รับการยกย่อง เชิดชูเกียรติ เพื่อขยายผลองค์ความรู้ด้านการเกษตร S8 จังหวัดพัทลุงมีกลุ่ม Young Smart Farmer ที่มีศักยภาพพร้อมเรียนรู้เพื่อต่อยอดธุรกิจ S9 เกษตรกรมีความรู้ ภูมิปัญญา และทักษะความเชี่ยวชาญ ด้านการเกษตรสามารถทำการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ S10 มีสถาบันการศึกษาและส่วนราชการที่สามารถสนับสนุนองค์ความรู้และการพัฒนานวัตกรรมทางด้านการเกษตรภายในพื้นที่จังหวัด S11 ภาครัฐมีบทบาทในการสนับสนุนขับเคลื่อนนโยบายในพื้นที่	W1 เน้นการผลิตมากกว่าการตลาด และการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า W2 การบริหารจัดการตลาดยังไม่มีประสิทธิภาพในช่วงผลผลิตล้นตลาด W3 พื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่อยู่นอกเขตชลประทาน การบริหารจัดการน้ำจึงไม่ครอบคลุมพื้นที่ทำการเกษตร W4 พื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่เป็นแปลงขนาดเล็ก ยากต่อการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต W5 สภาพดินเสื่อมโทรมจากการผลิต และปลูกพืชในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (Zoning) W6 การรวมกลุ่มเกษตรกร ยังไม่เข้มแข็ง W7 ขาดโครงสร้างกลางน้ำ เช่น จุดรวบรวมผลผลิตสินค้าเกษตร การแปรรูปผลผลิตเชิงพาณิชย์ W8 ไม่มีจุดจำหน่ายผลผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย (niche Market) ในพื้นที่ W9 การผลิตสินค้าเกษตรขาดความต่อเนื่องในการเข้าสู่ตลาด (Modern Trade) W10 ระบบตลาด และการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่ายังมีน้อย สินค้าส่วนใหญ่ยังขายเป็นวัตถุดิบ W11 ระบบบริหารจัดการน้ำยังไม่ทั่วถึงและไม่มีประสิทธิภาพในบางพื้นที่ W12 การลงทุนด้านพลังงานทางเลือกเพื่อลดต้นทุนการผลิตยังมีน้อย W13 เกษตรกรให้ความสำคัญในการจัดทำมาตรฐานน้อย เนื่องจากไม่มีความแตกต่างเรื่องราคา

	S12 ผู้นำเกษตรกรหรือเครือข่ายภาคการเกษตร มีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางในการพัฒนาดังแต่ระดับพื้นที่ไปสู่การกำหนดนโยบาย S13 มีประเพณีวัฒนธรรมที่สนับสนุนในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม	W14 อุตสาหกรรมต่อเนื่องภาคการเกษตรยังมีน้อย W15 แรงงานภาคการเกษตรลดลง (สังคมสูงวัย) W16 สัดส่วนของคนรุ่นใหม่เข้าสู่ภาคการเกษตรยังมีน้อย (Young Smart Farmer) เนื่องจากขาดแรงจูงใจด้านผลตอบแทน W17 เกษตรกรรายใหม่ขาดทักษะด้านการเกษตร W18 เกษตรกรทำการเกษตรแบบดั้งเดิม ขาดการบริหารจัดการพื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด W19 ขาดทักษะด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Smart Farming) W20 ขาดทักษะด้านการแปรรูปขั้นสูง การสร้างแบรนด์เฉพาะถิ่น และการตลาดดิจิทัล เพื่อเพิ่มมูลค่า W21 ขาดทักษะบริหารธุรกิจเกษตร W22 การมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนภาคการเกษตรของเอกชนยังมีน้อย W23 ขาดการรวมกลุ่มเพื่อการบริหารจัดการการผลิตที่แท้จริง W24 สถาบันเกษตรกรขาดความต่อเนื่องในการบริหารจัดการเชิงธุรกิจ และการเชื่อมโยงเครือข่าย W25 การผลิตภาคการเกษตรยึดติดแบบดั้งเดิม W26 มุ่งเน้นปริมาณการผลิตมากกว่าคุณภาพ W27 ยังมีการใช้สารเคมี เพื่อเพิ่มปริมาณของผลผลิต
โอกาส (ภายนอก) O1 นโยบายรัฐสนับสนุนเกษตรสมัยใหม่ เกษตรปลอดภัย BCG ฯลฯ O2 นโยบายส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชนและภาคส่วนต่างๆ ในรูปแบบเครือข่ายประชารัฐ O3 ผู้บริโภคมีความต้องการสินค้าเกษตรปลอดภัยเพิ่มขึ้น	SO <u>กลยุทธ์</u> SO1 (S2,S3,S6+3,O4,O14,O16) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย สินค้าอินทรีย์ สินค้า GI และสินค้าอัตลักษณ์มูลค่าสูง เพื่อรองรับความต้องการของตลาดสุขภาพและตลาดเฉพาะกลุ่ม	WO <u>กลยุทธ์</u> WO1 (W1,W2,W10,W20,W21 + O4,O12,O13) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรด้านการตลาด การแปรรูป และการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร WO2 (W7,W10,W14 + O2,O7,O15)

O4 ตลาดสินค้า GI และสินค้าเฉพาะกลุ่ม (Niche Market) ขยายตัว O5 การออกโฉนดเพื่อการเกษตร ช่วยให้เกษตรกรเข้าถึงแหล่งทุนได้มากขึ้น O6 จังหวัดพัทลุงมีพื้นที่มรดกทางการเกษตรโลก สามารถเพิ่มโอกาสทางการผลิตสินค้าเกษตรที่เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจชุมชน O7 แผนการขยายเส้นทางรถไฟรางคู่ และเส้นทางคมนาคม เพื่อยกระดับโลจิสติกส์ในการขนส่งสินค้า O8 การยกระดับเป็นผู้ให้บริการทางการเกษตร (Service Provider) O9 กระแสความนิยมในการดูแลรักษาสุขภาพ เป็นโอกาสในการพัฒนาธุรกิจบริการด้านสุขภาพ O10 การเชื่อมโยงการท่องเที่ยวชุมชน และการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อเพิ่มรายได้ O11 ความต้องการอาหาร พลังงานทางเลือก และผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรเพิ่มขึ้น O12 ตลาดออนไลน์ (E-commerce) สามารถเพิ่มโอกาสทางการตลาดเพิ่มขึ้น O13 ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และนวัตกรรมมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร ส่งเสริมอุตสาหกรรม การค้า การบริการ การท่องเที่ยว และเทคโนโลยีสมัยใหม่สามารถเข้าถึงได้ง่าย O14 มาตรฐาน GAP/Organic สร้างโอกาสทางการตลาด O15 กฎหมายสนับสนุนสหกรณ์ และวิสาหกิจชุมชน O16 กระแสตลาดโลกสนับสนุนสินค้าสีเขียว อินทรีย์ ปลอดภัย และการนำเศษวัสดุเหลือใช้ผลิตเป็นปุ๋ยอินทรีย์เพื่อลดต้นทุน	SO2 (S1,S3,S13+O6,O10,O18) พัฒนาพื้นที่มรดกเกษตรโลกและความหลากหลายทางชีวภาพสู่แหล่งเรียนรู้ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร และเศรษฐกิจชุมชน SO3 (S7,S8,S9,S10+O1,O2,O13) ยกระดับเกษตรกรต้นแบบ Young Smart Farmer และเครือข่ายเกษตรกรสู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตรยุคใหม่ SO4 (S6,S8,S10,S11 + O1,O13) พัฒนาระบบเกษตรอัจฉริยะ (Smart Farming) และเกษตรแม่นยำสูง (Precision Agriculture) ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรม SO5 (S5,S10,S11+O7,O11,O12) พัฒนาเมืองเกษตรมูลค่าสูงเชื่อมโยงการค้า การบริการ และโลจิสติกส์ภาคใต้ตอนกลาง SO6 (S1,S6,S10+O11,O16,O17) ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรและพลังงานทดแทนตามแนวทาง BCG Economy	พัฒนาศูนย์รวบรวม แปรรูป และกระจายสินค้าเกษตรระดับจังหวัดและระดับชุมชน WO3 (W6,W23,W24 + O2,O15) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรสู่การบริหารจัดการเชิงธุรกิจ WO4 (W17,W18,W19,W25 + O1,O13) พัฒนาทักษะ Smart Farming และ Digital Agriculture ให้แก่เกษตรกรและเกษตรกรรุ่นใหม่ WO5 (W15,W16,W17 + O1,O8,O13) พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ Young Smart Farmer และ Startup ด้านการเกษตร WO6 (W13,W26,W27 + O3,O14,O16) พัฒนาระบบการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด WO7 (W3,W11,W12 + O1,O13,O17) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านน้ำ พลังงาน และระบบบริหารจัดการฟาร์มอัจฉริยะ
---	--	---

O17 การส่งเสริมแนวคิด เกษตรกรรมยั่งยืน และปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง O18 พื้นที่พหุภูมิที่มีความหลากหลาย ทางชีวภาพและทรัพยากรน้ำที่ สมบูรณ์		
T ภัยคุกคาม (ภายนอก)	ST	WT
T1 นโยบายบางส่วนขาดความ ต่อเนื่อง T2 ความไม่ต่อเนื่องของ งบประมาณจากภาครัฐ T3 ความผันผวนของราคาสินค้า เกษตรโลก และการถูกตัดราคาโดย พ่อค้าคนกลาง T4 ต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง T5 ภัยคุกคามจากสถานการณ์ภาวะ สงคราม T6 ความสามารถในการแข่งขันของ องค์กรเกษตรกรและภาคเอกชน รายใหญ่ T7 ประเทศไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ทำให้ขาดแคลนแรงงานภาคเกษตร T8 ภาวะหนี้สินครัวเรือนที่สูงขึ้น ฉุดรั้งการพัฒนา T9 เกษตรกรเข้าถึงเทคโนโลยีจำกัด T10 เครื่องจักรกลและอุปกรณ์ ทางการเกษตรมีราคาสูง T11 ขาดเทคโนโลยีการเก็บรักษา คุณภาพผลผลิตสินค้าเกษตร T12 ข้อจำกัดเรื่องเอกสารสิทธิ์ที่ดิน T13 มาตรฐานการส่งออกเข้มงวด เพิ่มต้นทุน T14 กฎระเบียบเป็นอุปสรรคต่อ กระบวนการพัฒนาระบบการผลิต ทางการเกษตร T15 กฎระเบียบด้านการนำเข้า สินค้าเกษตรบางชนิดที่อาจกระทบ ต่อราคาผลผลิตในประเทศ T16 การเปลี่ยนแปลงของสภาพ ภูมิอากาศ (Climate Change) (น้ำ ท่วม/แล้ง/ฝนทิ้งช่วง) T17 การเกิดโรคและแมลงอุบัติใหม่	กลยุทธ์ ST1 (S1,S6,S10 + T16,T17) พัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำและ ระบบเตือนภัยทางการเกษตร เพื่อ รองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ ST2 (S8,S9,S12 + T3,T4,T5) พัฒนาเกษตรกรและสถาบัน เกษตรกรให้สามารถบริหารจัดการ ต้นทุนและรับมือความผันผวนของ ตลาดสินค้าเกษตร ST3 (S5,S11,S12 + T3,T15) พัฒนาระบบตลาดและเครือข่าย การค้าสินค้าเกษตร เพื่อลดการ พึ่งพาพ่อค้าคนกลาง ST4 (S10,S8 + T7,T10) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมทางการเกษตร เพื่อเพิ่ม ผลิตภาพและลดผลกระทบจากการ ขาดแคลนแรงงาน ST5 (S2,S6,S10 + T13,T14) ยกระดับมาตรฐานการผลิตและ ระบบตรวจสอบย้อนกลับ เพื่อ รองรับมาตรการทางการค้าและ มาตรฐานการส่งออก ST6 (S10,S11,S12 + T5,T16) พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหารและ รองรับผลกระทบจากภาวะ สงครามโลก	กลยุทธ์ WT1 (W1,W10,W26 + T3,T4,T15) ปรับโครงสร้างการผลิตสู่เกษตร มูลค่าสูงเพื่อลดความเสี่ยงจากราคา สินค้าเกษตรผันผวน WT2 (W3,W5,W11 + T16,T17) พัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำและ การผลิตตามศักยภาพพื้นที่ (Zoning) เพื่อรับมือ Climate Change WT3 (W15,W18,W19 + T7,T9,T10) ยกระดับการบริหารจัดการฟาร์ม ด้วยเทคโนโลยีและเครื่องจักรกล การเกษตร เพื่อลดผลกระทบจาก การขาดแคลนแรงงาน WT4 (W6,W23,W24 + T3,T6) สร้างความเข้มแข็งของสถาบัน เกษตรกรและเครือข่ายธุรกิจเกษตร เพื่อเพิ่มอำนาจการต่อรองทาง การตลาด WT5 (W3,W11,W21 + T5,T16,T17) พัฒนาระบบบริหารความเสี่ยงภาค การเกษตร และส่งเสริมการ ประกันภัยพืชผลและสัตว์เศรษฐกิจ WT6 (W5,W12,W27 + T4,T16) ส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิตและ การใช้ทรัพยากรอย่างมี ประสิทธิภาพตามแนวทาง BCG Economy

ส่วนที่ ๔

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพัทลุง

๑. วิสัยทัศน์ (Vision)

“เกษตรกรรมมั่นคง เกษตรกรรมก้าวหน้า สินค้าเกษตรปลอดภัย”

นิยาม

- ๑) **เกษตรกรรมมั่นคง** หมายความว่า เกษตรกรมีศักยภาพในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม สถาบันเกษตรกรสามารถยกระดับสู่การเป็น 'ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร' ที่มีทักษะความรู้ ด้านนวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล และมีภูมิคุ้มกันต่อความผันผวนของระบบเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สามารถสร้างรายได้และพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน
- ๒) **เกษตรกรรมก้าวหน้า** หมายความว่า ระบบการผลิตทางการเกษตรที่ขับเคลื่อนด้วย เทคโนโลยี นวัตกรรม และฐานข้อมูล (Data-Driven) สู่การเป็น 'เกษตรอัจฉริยะ' (Smart Farming) ที่มีการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพตลอดห่วงโซ่อุปทาน สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่ (Zoning) และยกระดับโครงสร้างการผลิตไปสู่ทิศทางความต้องการของตลาด
- ๓) **สินค้าเกษตรปลอดภัย** หมายความว่า ผลผลิตและผลิตภัณฑ์แปรรูปทางการเกษตรที่มี คุณภาพ ได้รับการรับรองมาตรฐานความปลอดภัยที่ได้รับการยอมรับ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน มีการสร้างมูลค่าเพิ่มเป็น 'สินค้าเกษตรมูลค่าสูง' และสินค้าอัตลักษณ์เฉพาะถิ่น ควบคู่ไปกับการกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมตามโมเดลเศรษฐกิจ BCG

๒. พันธกิจ

- ๒.๑ พัฒนาและยกระดับศักยภาพเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร สู่การเป็นผู้ประกอบการ ธุรกิจเกษตรดิจิทัลที่มีภูมิคุ้มกันและพึ่งพาตนเองได้
- ๒.๒ ส่งเสริมและประยุกต์ใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และฐานข้อมูล ตลอดห่วงโซ่อุปทาน
- ๒.๓ ยกระดับมาตรฐานความปลอดภัย สินค้าเกษตรมูลค่าสูง ทำการเกษตรเชื่อมโยงตลาด ควบคู่กับการแปรรูปด้วยนวัตกรรม
- ๒.๔ บริหารจัดการระบบนิเวศ ทรัพยากรดิน น้ำ และสิ่งแวดล้อมทางการเกษตร ตามแนวทาง เศรษฐกิจสีเขียว (BCG) เพื่อการเติบโตอย่างยั่งยืน

๓. เป้าหมายการพัฒนา

- ๓.๑ เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรมีความเข้มแข็ง มีรายได้ที่มั่นคง และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
- ๓.๒ ประสิทธิภาพการผลิตและมูลค่าของสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น
- ๓.๓ ภาคการเกษตรของจังหวัดพัทลุงสามารถปรับตัวเท่าทันการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการผลิตเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๔. ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนา

- ๔.๑ อัตราการขยายตัวผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) สาขาเกษตรกรรม เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕
- ๔.๒ อัตราการพึ่งพาตนเอง (SSR) ในสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด ไม่น้อยกว่า ๑๐๐

๕. ประเด็นพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

๕.๑ ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร ให้เข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ เกษตรกรมีศักยภาพ สถาบันเกษตรกรเข้มแข็ง ยกระดับเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร พึ่งพาตนเองได้

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๑. ผลการดำเนินงานของสถาบันเกษตรกรดีขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕
๒. ร้อยละของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร มีผลการประเมินความเข้มแข็ง ชั้น ๑ และชั้น ๒ เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕๗

๓. วิสาหกิจชุมชน ตามเกณฑ์การจัดระดับความเข้มแข็งอยู่ในระดับดี ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐

๔. ปริมาณธุรกิจสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓

แนวทางพัฒนา

๕.๑.๑ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรและบุคลากรการเกษตรสู่การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรอย่างมืออาชีพ ส่งเสริมการพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะ และสมรรถนะด้านการบริหารจัดการฟาร์ม การวางแผนธุรกิจ การบริหารความเสี่ยง การตลาดดิจิทัล การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเกษตร เพื่อใช้ในการบริหารจัดการการผลิต และสามารถดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรในเชิงธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๑.๒ พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่และผู้นำการเปลี่ยนแปลงภาคการเกษตร ส่งเสริมการสร้างและพัฒนา Young Smart Farmer เกษตรกรต้นแบบ และผู้นำชุมชนด้านการเกษตร ให้มีบทบาทในการถ่ายทอดองค์ความรู้ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี และการสร้างนวัตกรรมในพื้นที่

๕.๑.๓ เสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกรและองค์กรเครือข่าย พัฒนาสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และองค์กรเกษตรกรให้มีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ มีธรรมาภิบาล สามารถดำเนินธุรกิจ การรวบรวมผลผลิต การแปรรูป และการตลาด ตลอดจนห่วงโซ่คุณค่าร่วมกันได้อย่างเข้มแข็ง

๕.๑.๔ พัฒนาระบบการเข้าถึงแหล่งทุน องค์ความรู้ และบริการภาครัฐ ส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งทุน เทคโนโลยี ข้อมูลข่าวสาร และบริการสนับสนุนจากภาครัฐและภาคีเครือข่าย เพื่อเพิ่มโอกาสในการพัฒนาอาชีพและขยายกิจกรรมทางเศรษฐกิจของเกษตรกร

๕.๑.๕ สร้างความมั่นคงทางอาชีพและคุณภาพชีวิตของเกษตรกร ส่งเสริมการดำเนินชีวิตและประกอบอาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมการสร้างรายได้เสริม การกระจายความเสี่ยงทางอาชีพ การจัดทำบัญชีครัวเรือน การบริหารจัดการหนี้สิน และการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงให้ครัวเรือนเกษตรกร

๕.๑.๖ ส่งเสริมการสร้างความร่วมมือในการผลิตแบบกลุ่มการผลิต (Cluster) ส่งเสริมและสนับสนุนความร่วมมือระหว่างเกษตรกรรายใหญ่กับเกษตรกรรายย่อยให้เกิดการพัฒนาการผลิตและเชื่อมโยงภาคการเกษตรสู่อุตสาหกรรมในรูปแบบกลุ่มการผลิตที่ได้รับผลประโยชน์ร่วมกันอย่างเป็นธรรม เพื่อสร้างโอกาสทางการผลิต และการตลาด โดยร่วมวางแผนการปลูกพืชหรือการเลี้ยงสัตว์ บริหารจัดการรวบรวมและกระจายสินค้า เพื่อลดการพึ่งพาพ่อค้าคนกลางและเพิ่มอำนาจต่อรอง ตลอดจนสร้างความร่วมมือระหว่างกลุ่มผู้ผลิตวัตถุดิบและกลุ่มแปรรูปภายในจังหวัด เพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรร่วมกันและสร้างอุตสาหกรรมเกษตรต่อเนื่องในพื้นที่

โครงการสำคัญ

- ๑) โครงการส่งเสริมและพัฒนาสถาบันเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการเกษตรสมัยใหม่
- ๒) โครงการส่งเสริมยุวเกษตรกรผลิตอาหารกลางวันในโรงเรียนอย่างยั่งยืน
- ๓) โครงการบูรณาการขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
- ๔) โครงการเพิ่มศักยภาพอาสาสมัครเกษตรกร
- ๕) โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเกษตรกร (Young Smart Farmer)
- ๖) โครงการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรผู้นำศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
- ๗) โครงการส่งเสริมและพัฒนาสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน
- ๘) โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรให้แก่วิสาหกิจชุมชนและองค์กรเกษตรกร
- ๙) โครงการพัฒนาองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นเพื่อเพิ่มรายได้จากสินค้าประมง
- ๑๐) โครงการส่งเสริมและพัฒนาทักษะอาชีพชุมชน เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก
- ๑๑) โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของยุวเกษตรกรในโรงเรียน

๕.๒ ประเด็นพัฒนาที่ ๒ ยกระดับการผลิตสู่เกษตรอัจฉริยะ ปลอดภัย และสร้างความมั่นคงด้านอาหาร

วัตถุประสงค์ ยกระดับผลผลิตภาพ ประสิทธิภาพ คุณภาพ มาตรฐาน การสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร สามารถตอบสนองต่อความต้องการของตลาด และสร้างความมั่นคงด้านอาหารอย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๑. อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) สาขาเกษตรกรรม เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕
๒. เกษตรกรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕
๓. อัตราการพึ่งพาตนเอง (SSR) ในสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด ไม่น้อยกว่า ๑๐๐

แนวทางพัฒนา

๕.๒.๑ พัฒนาระบบการผลิตให้สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และความต้องการของตลาด ส่งเสริมการวางแผนการผลิตตามศักยภาพพื้นที่ (Zoning) และข้อมูลความต้องการของตลาด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรร่วมกัน ลดความเสี่ยงจากภาวะผลผลิตล้นตลาด และสร้างรายได้ที่เหมาะสมแก่เกษตรกร รวมทั้งสนับสนุนให้มีการพัฒนาเครือข่ายผู้ผลิตพันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ และอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชพันธุ์สัตว์ ที่สามารถผลิตได้เองในพื้นที่อย่างเพียงพอและทั่วถึง ตลอดจนสนับสนุนการใช้พันธุ์ในท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์ เพื่อรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ

๕.๒.๒ ส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรม และเกษตรอัจฉริยะ เพิ่มประสิทธิภาพและการลดต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร สนับสนุนการนำเทคโนโลยีดิจิทัล ระบบอัตโนมัติ IoT ระบบตรวจวัดและควบคุมการผลิต โรงเรือนอัจฉริยะ ฟาร์มปศุสัตว์อัจฉริยะ และระบบเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสมัยใหม่ มาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุน และลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ และการเกิดโรคระบาด

๕.๒.๓ ยกระดับมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย และความปลอดภัยอาหาร

ส่งเสริมการผลิตตามมาตรฐาน GAP มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ มาตรฐานด้านปศุสัตว์ มาตรฐานด้านประมง มาตรฐาน GMP และมาตรฐานสากล รวมถึงระบบตรวจสอบย้อนกลับ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้บริโภคเพิ่มโอกาสทางการตลาด และการเข้าถึงแหล่งอาหารปลอดภัย

๕.๒.๔ การใช้ระบบพลังงานแสงอาทิตย์หรือพลังงานทางเลือก และบริหารจัดการวัสดุ

เหลือใช้ทางการเกษตร การใช้พลังงานทดแทนและพลังงานชีวภาพในกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อลดต้นทุนระยะยาว มีการบริหารจัดการทรัพยากรหมุนเวียนจากกระบวนการผลิตให้เกิดประโยชน์สูงสุด และบริหารจัดการของเสีย/ขยะจากฟาร์มหรือแปลงเกษตรอย่างเป็นระบบ เพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ตลอดจนการนำกลับมาใช้ใหม่หรือแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อื่นเพื่อเพิ่มมูลค่า

๕.๒.๕ บริหารจัดการพื้นที่การเกษตรเพื่อส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน และสร้างความ

มั่นคงทางอาหาร ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน ๕ รูปแบบ ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และศักยภาพของเกษตรกร ทั้งด้านพืช ปศุสัตว์ และประมง เพื่อสร้างรายได้หมุนเวียนตลอดปี มีการผลิตอาหารปลอดภัยในระดับครัวเรือนและชุมชน เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหารและลดความเปราะบางของภาคการเกษตร และส่งเสริม/ปลูกฝังให้เยาวชนได้เรียนรู้การทำเกษตรในโรงเรียนเพื่อขยายผลสู่ครัวเรือนและชุมชน

๕.๒.๖ ส่งเสริมการทำเกษตรสีเขียว (BCG & Low Carbon Farming) ส่งเสริมการ

จัดการดิน/น้ำ การปลูกพืชหมุนเวียนในการคลุมดินเพื่อรักษาความอุดมสมบูรณ์และลดการใช้สารเคมี ส่งเสริมการใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน รวมทั้งส่งเสริมการทำปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยพืชสด สารชีวภัณฑ์ ทดแทนการใช้สารเคมี และส่งเสริมกิจกรรมการผลิต "ข้าวคาร์บอนต่ำ" หรือ "ปศุสัตว์/ประมงคาร์บอนต่ำ" เพื่อสร้างจุดขายเป็นสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและเพิ่มมูลค่าสินค้า ตลอดจนพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยวและการแปรรูปเบื้องต้นเพื่อลดการสูญเสียอาหารในทุกขั้นตอนตามแนวทาง BCG

โครงการสำคัญ

- ๑) โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรตามศักยภาพของพื้นที่
- ๒) โครงการส่งเสริมกิจกรรมประมงโรงเรียนประจำอำเภอ (ขยายผลตามพระราชดำริฯ)
- ๓) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืน
- ๔) โครงการพัฒนาการเลี้ยงปลาชะโอนเชิงพาณิชย์ด้วยนวัตกรรมใหม่และใช้พลังงานสะอาด จังหวัดพัทลุง
- ๕) โครงการพัฒนาการเลี้ยงปลาชะโอนเชิงพาณิชย์ด้วยนวัตกรรมใหม่และใช้พลังงานสะอาด บริเวณภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย
- ๖) โครงการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรด้านเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสมัยใหม่
- ๗) โครงการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์น้ำเศรษฐกิจและการผลิตลูกพันธุ์สัตว์น้ำคุณภาพในระดับชุมชน
- ๘) โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตทุเรียนคุณภาพ
- ๙) โครงการส่งเสริมและพัฒนาระบบติดตาม พยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช
- ๑๐) โครงการพัฒนาฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมาตรฐาน
- ๑๑) โครงการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์แปรรูปสัตว์น้ำ

- ๑๒) โครงการโครงการนวัตกรรมพลังงานทดแทนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพภาคการเกษตร
- ๑๓) โครงการพัฒนาโรงเรือนแปรรูปสินค้าประมงชุมชน
- ๑๔) โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน
- ๑๕) โครงการส่งเสริมการปลูกพืชทางเลือกเพื่อเพิ่มรายได้ให้เกษตรกร
- ๑๖) โครงการส่งเสริมความมั่นคงทางอาหารระดับชุมชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
- ๑๗) โครงการส่งเสริมการผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทนการใช้สารเคมี
- ๑๘) โครงการส่งเสริมการตรวจวิเคราะห์ดินและการบริหารจัดการปุ๋ยอย่างเหมาะสม
- ๑๙) โครงการปศุสัตว์สีเขียวเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๕.๓ ประเด็นพัฒนาที่ ๓ สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรด้วยการแปรรูปและการตลาด

วัตถุประสงค์ สินค้าเกษตรมีมูลค่าเพิ่มและเกษตรกรมีรายได้ที่เพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

- ๑. มูลค่าผลิตภัณฑ์แปรรูปภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕
- ๒. มูลค่าสินค้าเกษตรมูลค่าสูงเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐

แนวทางพัฒนา

๕.๓.๑ ยกระดับสินค้าเกษตรโดยการแปรรูปด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ส่งเสริมการพัฒนาสินค้าเด่นและสินค้าอัตลักษณ์ของจังหวัด เช่น สลัด ข้าวสังข์หยดพัทลุง กระเจียว กาแฟ โกโก้ โคน้ำมันน้ำทะเลสาบ พะเยา และสัตว์น้ำเศรษฐกิจ ฯลฯ ให้เป็นสินค้าเกษตรมูลค่าสูงที่ตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ด้วยการสร้าง Branding & Story Telling และผลักดันการรับรองเป็น "สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)" เพื่อสร้างอัตลักษณ์ความเป็นสินค้าพรีเมียมเฉพาะถิ่น พร้อมสนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ การแปรรูป การออกแบบบรรจุภัณฑ์ การใช้เทคโนโลยีในการยืดอายุสินค้า และการสร้างนวัตกรรมจากวัตถุดิบทางการเกษตร เพื่อเพิ่มมูลค่าให้ผลผลิต สร้างความแตกต่างของสินค้า และแก้ไขปัญหาผลผลิตล้นตลาด

๕.๓.๒ เพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาการแปรรูปและการเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตร การพัฒนาโรงเรือนและระบบห้องเย็นที่ได้มาตรฐาน เพื่อรักษาคุณภาพและชะลอการขายให้สอดคล้องกับภาวะตลาด มีการส่งเสริมการเชื่อมโยงตลาด การจัดทำข้อมูลตลาดล่วงหน้า การผลิตตามความต้องการของผู้บริโภค และการสร้างเครือข่ายทางการค้าระหว่างผู้ผลิต ผู้ประกอบการ และผู้บริโภค รวมทั้งสนับสนุนการใช้แพลตฟอร์มดิจิทัล การค้าออนไลน์ และเทคโนโลยีสารสนเทศในการขยายช่องทางการตลาดและเพิ่มโอกาสทางธุรกิจ ตลอดจนการพัฒนากระบวนการผลิตทุกขั้นตอนให้ได้รับการรับรองมาตรฐาน เพื่อขยายฐานการตลาดสู่ห้างสรรพสินค้าและตลาดระดับพรีเมียม

๕.๓.๓ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ เชื่อมโยงสินค้าเกษตรภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรม พื้นที่มรดกทางเกษตรโลกสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตรและแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและกระจายรายได้สู่ชุมชน

๕.๓.๔ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ทางการเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการรวบรวมและกระจายผลผลิต ด้วยการพัฒนาศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้า ที่มีระบบบริหารจัดการที่ทันสมัย ครอบคลุมด้วยเทคโนโลยีห้องเย็น (Cold Chain) และระบบคัดเกรดมาตรฐาน การบริหารจัดการหลังการเก็บเกี่ยว (โรงคัดบรรจุ ห้องเย็น) และการพัฒนาระบบขนส่งที่ได้มาตรฐานลดความสูญเสียในระหว่างขนส่งอย่างมีประสิทธิภาพ

โครงการสำคัญ

- ๑) โครงการเสริมสร้างความมั่นคงในการเลี้ยงควายปลักมรดกการเกษตรโลกรองรับการเปลี่ยนแปลง
- ๒) โครงการพัฒนาและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์เกษตรพัทลุงสู่มาตรฐานสากล
- ๓) โครงการส่งเสริมพัฒนาวิถีโคชนคนใต้สู่การท่องเที่ยว
- ๔) โครงการส่งเสริมการตลาดสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication : GI) และสินค้าที่เกี่ยวข้องเนื่องจังหวัดพัทลุง
- ๕) โครงการยกระดับสินค้าอัตลักษณ์จังหวัดพัทลุงสู่ตลาดดิจิทัลด้วยพลัง AI ก้าวสู่สากล
- ๖) โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น
- ๗) โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร
- ๘) โครงการส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิต การแปรรูป สินค้าเกษตรปลอดภัย
- ๙) โครงการส่งเสริมแมลงเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในจังหวัดพัทลุง
- ๑๐) โครงการยกระดับสินค้าปศุสัตว์อัตลักษณ์เพื่อเพิ่มมูลค่า (สุกรชีวภาพ,ไก่คออ่อน,โคพัทลุงเลคบีฟ,ควายปลักทะเลน้อยและโคนมพัทลุง)
- ๑๑) โครงการส่งเสริมการผลิตอาหารแบบมุ่งเป้าเพื่อเพิ่มมูลค่าสัตว์น้ำสัตว์น้ำ
- ๑๒) โครงการยกระดับการผลิตสัตว์น้ำมูลค่าสูงของจังหวัดพัทลุง
- ๑๓) โครงการพัฒนาศักยภาพกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์ประมง
- ๑๔) โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ประมงอัตลักษณ์จังหวัดพัทลุง
- ๑๕) โครงการพัฒนาการผลิตเนื้อโคอัตลักษณ์มูลค่าสูง "ลากูลบีฟ" "Lagoon Beef"
- ๑๖) โครงการยกระดับการผลิตพุดที่มีคุณภาพและปลอดภัยเพื่อการส่งออก
- ๑๗) โครงการพัฒนาศักยภาพและยกระดับตลาดเกษตรกรจังหวัดพัทลุง
- ๑๘) โครงการเชื่อมโยงเครือข่ายผู้ประกอบการสินค้าประมงจังหวัดพัทลุง
- ๑๙) โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประมง
- ๒๐) โครงการพัฒนาเส้นทางเศรษฐกิจประมงจังหวัดพัทลุง
- ๒๑) โครงการพัฒนาช่องทางตลาดสินค้าประมงชุมชน
- ๒๒) โครงการส่งเสริมการตลาดออนไลน์สินค้าประมง
- ๒๓) โครงการพัฒนาตลาดกลางสินค้าประมงจังหวัด

๕.๔ ประเด็นพัฒนาที่ ๔ บริหารจัดการระบบนิเวศทางการเกษตรอย่างเป็นระบบและยั่งยืน
วัตถุประสงค์ บริหารจัดการทรัพยากรดิน น้ำ ให้มีความเหมาะสมต่อการทำการเกษตร
 เพื่อให้เกิดความหลากหลายทางชีวภาพมีความสมดุลของระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๑. พื้นที่ได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำสะสม ไม่น้อยกว่า ๖๔๐, ๐๐๐ ไร่
๒. จำนวนการปล่อยสัตว์น้ำลงสู่แหล่งน้ำ ไม่น้อยกว่า ๑๓๐ ครั้งต่อปี (๑๐๐,๐๐๐ ตัว/ครั้ง)
๓. ปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้เพิ่มขึ้นในพื้นที่ทะเลสาบสงขลาตอนบนและทะเลน้อย ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๓ ต่อปี

แนวทางพัฒนา

๕.๔.๑ พัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร พัฒนาแหล่งน้ำ ระบบชลประทาน ระบบส่งน้ำและกระจายน้ำ และการบริหารจัดการน้ำระดับพื้นที่ ให้เพียงพอต่อการผลิตตลอดปีและรองรับสถานการณ์ภัยแล้ง/อุทกภัย และการจัดการน้ำในเขตลุ่มน้ำแบบบูรณาการ เพื่อรักษาความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ

๕.๔.๒ การบริหารจัดการทรัพยากรดินเพื่อความยั่งยืน ส่งเสริมการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรดินเสื่อมโทรม ให้สามารถกลับมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ด้วยการใช้สารอินทรีย์ชีวภาพ ทดแทนสารเคมี ลดการพึ่งพาปุ๋ยเคมี ส่งเสริมการผลิตและการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ในครัวเรือนและชุมชน และปรับปรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุและวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ตลอดจนส่งเสริมการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ด้วยการปลูกพืชคลุมดินเพื่อเพิ่มความชื้นและลดการชะล้างพังทลายของดิน

๕.๔.๓ การจัดการสมดุลระบบนิเวศและบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำอย่างยั่งยืน ส่งเสริมการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำ และการเพิ่มปริมาณสัตว์น้ำในระบบนิเวศรอบทะเลสาบสงขลา การอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชและสัตว์ในพื้นที่มรดกโลกทางการเกษตรให้เกิดความสมดุลและเกื้อกูลกัน รวมถึงการใช้ประโยชน์ทรัพยากรร่วมกันโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนอย่างเหมาะสมและยั่งยืน

๕.๔.๔ ส่งเสริมการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมตามแนวทาง BCG สนับสนุนการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า การจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร การลดการเผาในพื้นที่เกษตรและการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก การกำจัดขยะและการผลิตสินค้าเกษตรที่ปนเปื้อนจากสารเคมี การพัฒนาระบบบำบัดน้ำเสียจากชุมชน ครัวเรือน ภาคการเกษตร ก่อนปล่อยลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ เพื่อพัฒนาภาคการเกษตรสู่ความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๕.๔.๕ เสริมสร้างการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติทางการเกษตร พัฒนาระบบเฝ้าระวังและเตือนภัยทางการเกษตร ระบบบริหารจัดการความเสี่ยง และการวางแผนรองรับผลกระทบจากภัยแล้ง อุทกภัย โรคระบาด และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

โครงการสำคัญ

- ๑) โครงการปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ ในแหล่งน้ำหลักในวันสำคัญของจังหวัดพัทลุง (ตามตารางกิจกรรมวันสำคัญสำหรับจังหวัด) และเสริมสร้างเศรษฐกิจด้านอาหาร soft power
- ๒) โครงการฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำเศรษฐกิจในพื้นที่ชุ่มน้ำทะเลน้อยและทะเลสาบสงขลา จังหวัดพัทลุง
- ๓) โครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตสัตว์น้ำเศรษฐกิจธรรมชาติในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
- ๔) โครงการอนุรักษ์สัตว์น้ำพื้นถิ่นจังหวัดพัทลุง
- ๕) โครงการเครือข่ายอนุรักษ์ทรัพยากรประมงและผู้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ พื้นที่จังหวัดพัทลุง
- ๖) โครงการเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำในแหล่งน้ำประจำชุมชน
- ๗) โครงการควบคุมการทำประมงผิดกฎหมายเพื่อลดการทำลายพันธุ์สัตว์น้ำอย่างร้ายแรง

๖. แผนที่แสดงความสอดคล้องของแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพัทลุง (พ.ศ. ๒๕๗๑ – ๒๕๗๕) กับแผน ๓ ระดับ

แผนระดับ ๑	ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐ ด้านความสามารถในการแข่งขัน (หลัก) เป้าหมาย : ประเทศไทยมีขีดความสามารถทางการแข่งขัน/สร้างรายได้และความมั่นคง ประเด็นพัฒนาหลัก : การเกษตรสร้างมูลค่า ประเด็นพัฒนาย่อย : เกษตรอัตลักษณ์ เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษต้อัจฉริยะ	ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (รอง) เป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ประเด็น พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ประเด็นย่อย พัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบ พัฒนาความมั่นคงด้านการเกษตรและอาหารของประเทศ และชุมชน
แผนระดับ ๒	แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การเกษตร เป้าหมายประเด็น : ยกระดับผลิตภัณ์มวลรวมภายในประเทศสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : แผนย่อยเกษตร อัตลักษณ์พื้นถิ่น แผนย่อยเกษตรปลอดภัย แผนย่อยเกษตรชีวภาพ แผนย่อยเกษตรแปรรูป แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร	(ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๔ “เศรษฐกิจขยายตัวสูงขึ้น อย่างทั่วถึง และยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับคุณภาพการเติบโตที่ลดความเปราะบางและไม่เพิ่มความเหลื่อมล้ำ” เป้าหมายการพัฒนาหลัก : เศรษฐกิจขยายตัวสูงขึ้น จากการยกระดับผลิภาพการผลิตและบริการ ผ่านการลงทุนในเทคโนโลยีและนวัตกรรม

แผนระดับ ๓	แผนพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ “มุ่งขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจสุขภาพ (Wellness Economy) เพื่อสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคได้อย่างทั่วถึงและยั่งยืน” ประเด็นการพัฒนา : พัฒนาภาคเกษตรกรรมของภาคให้ตลอดห่วงโซ่อุปทานสู่เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและยั่งยืน - พัฒนาและยกระดับศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม - พัฒนาและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรขอภาคเพื่อรองรับอุตสาหกรรมเกษตรในอนาคต (ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ไม้ผล สัตว์น้ำและปศุสัตว์) - สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรและเชื่อมโยงตลาดอย่างครบวงจร	แผนพัฒนาจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ “เมืองแห่งการเรียนรู้ เกษตร ท่องเที่ยวมูลค่าสูง ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี บนฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน” ประเด็นการพัฒนา : การพัฒนาเศรษฐกิจการเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร ประเด็นการพัฒนา : พัฒนาการท่องเที่ยวและกักขังยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชน สร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ	(ร่าง) แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ “เกษตรกรรมมีคุณภาพชีวิตที่ดี เกษตรไทยสู่เกษตรสมัยใหม่ที่มีมั่นคง ปลอดภัย และแข่งขันได้ ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม” ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกรสถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : ยกระดับการผลิตสู่เกษตรอัจฉริยะ ปลอดภัย และยั่งยืน ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยแปรรูปและการตลาด ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง
------------	--	---	---

สาระสำคัญแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพัทลุง “เกษตรกรรมมั่นคง เกษตรกรรมก้าวหน้า สินค้าเกษตรปลอดภัย”	- อัตราการขยายตัวผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) สาขาเกษตรกรรม เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ - อัตราการพึ่งพาตนเอง (SSR) ในสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด ไม่น้อยกว่า ๑๐๐
--	--	--

ประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	๑. เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกรสถาบันเกษตรกร ให้เข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน	๒. ยกระดับการผลิตสู่เกษตรอัจฉริยะ ปลอดภัย และสร้างความมั่นคงด้านอาหาร	๓. สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรด้วยการแปรรูปและการตลาด	๔. บริหารจัดการระบบนิเวศทางการเกษตรอย่างเป็นระบบและยั่งยืน
--	--	---	---	--

โครงการสำคัญ	๑. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสถาบันเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการเกษตรสมัยใหม่ ๒. โครงการส่งเสริมยุวเกษตรกรผลิตอาหารกลางวันในโรงเรียนอย่างยั่งยืน ๓. โครงการบูรณาการขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ๔. โครงการเพิ่มศักยภาพอาสาสมัครเกษตร ๕. โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเกษตรกร (Young Smart Farmer) ๖. โครงการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรผู้นำศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ๗. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน ๘. โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรให้แก่วิสาหกิจชุมชนและองค์กรเกษตรกร	๑. โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรตามศักยภาพของพื้นที่ ๒. โครงการส่งเสริมกิจกรรมประมงโรงเรียนประจำอำเภอ (ขยายผลตามพระราชดำริฯ) ๓. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืน ๔. โครงการพัฒนาการเลี้ยงปลาชะโอนเชิงพาณิชย์ด้วยนวัตกรรมใหม่และใช้พลังงานสะอาด จังหวัดพัทลุง ๕. โครงการพัฒนาการเลี้ยงปลาชะโอนเชิงพาณิชย์ด้วยนวัตกรรมใหม่และใช้พลังงานสะอาด บริเวณภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ๖. โครงการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรด้านเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสมัยใหม่ ๗. โครงการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์น้ำเศรษฐกิจและการผลิตลูกพันธุ์สัตว์น้ำคุณภาพในระดับชุมชน ๘. โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตทุเรียนคุณภาพ ๙. โครงการส่งเสริมและพัฒนาระบบติดตามพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช	๑. โครงการเสริมสร้างความมั่นคงในการเลี้ยงควายปลั๊กมรดก การเกษตรโลกรองรับการเปลี่ยนแปลง ๒. โครงการพัฒนาและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์เกษตรพัทลุงสู่มาตรฐานสากล ๓. โครงการส่งเสริมพัฒนาวิถีโคชนคนใต้สู่การท่องเที่ยว ๔. โครงการส่งเสริมการตลาดสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication : GI) และสินค้าที่เกี่ยวข้องจังหวัดพัทลุง ๕. โครงการยกระดับสินค้าอัตลักษณ์จังหวัดพัทลุงสู่ตลาดดิจิทัลด้วยพลัง AI ก้าวสู่สากล ๖. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ๗. โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร ๘. โครงการส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิต การแปรรูปสินค้าเกษตรปลอดภัย ๙. โครงการส่งเสริมแมลงเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในจังหวัดพัทลุง	๑. โครงการปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ ในแหล่งน้ำหลักในวันสำคัญของจังหวัดพัทลุง (ตามตารางกิจกรรมวันสำคัญสำหรับจังหวัด) และเสริมสร้างเศรษฐกิจด้านอาหาร soft power ๒. โครงการฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำเศรษฐกิจในพื้นที่ชุ่มน้ำทะเลน้อยและทะเลสาบสงขลา จังหวัดพัทลุง ๓. โครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตสัตว์น้ำเศรษฐกิจธรรมชาติในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ๔. โครงการอนุรักษ์สัตว์น้ำพื้นถิ่นจังหวัดพัทลุง ๕. โครงการเครือข่ายอนุรักษ์ทรัพยากรประมงและผู้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ พื้นที่จังหวัดพัทลุง ๖. โครงการเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำในแหล่งน้ำประจำชุมชน ๗. โครงการควบคุมการทำการประมงผิดกฎหมายเพื่อลดการทำลายพันธุ์สัตว์น้ำอย่างร้ายแรง
--------------	--	---	---	---

	๙. โครงการพัฒนาองค์กรชุมชน ประมงท้องถิ่นเพื่อเพิ่มรายได้จากสินค้าประมง ๑๐. โครงการส่งเสริมและพัฒนาทักษะอาชีพชุมชน เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก ๑๑. โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของยุทธศาสตร์กรในโรงเรียน	๑๐. โครงการพัฒนาฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมาตรฐาน ๑๑. โครงการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์แปรรูปสัตว์น้ำ ๑๒. โครงการโครงการนวัตกรรมพลังงานทดแทนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพภาคการเกษตร ๑๓. โครงการพัฒนาโรงเรียนแปรรูปสินค้าประมงชุมชน ๑๔. โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน ๑๕. โครงการส่งเสริมการปลูกพืชทางเลือกเพื่อเพิ่มรายได้ให้เกษตรกร ๑๖. โครงการส่งเสริมความมั่นคงทางอาหารระดับชุมชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ๑๗. โครงการส่งเสริมการผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทนการใช้สารเคมี ๑๘. โครงการส่งเสริมการตรวจวิเคราะห์ดินและการบริหารจัดการปุ๋ยอย่างเหมาะสม โครงการปศุสัตว์สีเขียวเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	๑๐. โครงการยกระดับสินค้าปศุสัตว์อัตลักษณ์เพื่อเพิ่มมูลค่า (สุกรชีวภาพ,ไก่คออ่อน,โคพัทลุง เลคบีฟ,ควายปลักทะเลน้อย และโคนมพัทลุง) ๑๑. โครงการส่งเสริมการผลิตอาหารแบบมุ่งเป้าเพื่อเพิ่มมูลค่าสัตว์น้ำสัตว์น้ำ ๑๒. โครงการยกระดับการผลิตสัตว์น้ำมูลค่าสูงของจังหวัดพัทลุง ๑๓. โครงการพัฒนาศักยภาพกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์ประมง ๑๔. โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ประมงอัตลักษณ์จังหวัดพัทลุง ๑๕. โครงการพัฒนาการผลิตเนื้อโคอัตลักษณ์มูลค่าสูง "ลากูนบีฟ" "Lagoon Beef" ๑๖. โครงการยกระดับการผลิตพลูที่มีคุณภาพและปลอดภัยเพื่อการส่งออก ๑๗. โครงการพัฒนาศักยภาพและยกระดับตลาดเกษตรกรจังหวัดพัทลุง ๑๘. โครงการเชื่อมโยงเครือข่ายผู้ประกอบการสินค้าประมงจังหวัดพัทลุง	
--	--	---	--	--

			๑๙. โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยว เชียงประมง ๒๐. โครงการพัฒนาเส้นทาง เศรษฐกิจประมงจังหวัดพัทลุง ๒๑. โครงการพัฒนาช่องทางตลาด สินค้าประมงชุมชน ๒๒. โครงการส่งเสริมการตลาด ออนไลน์สินค้าประมง ๒๓. โครงการพัฒนาตลาดกลาง สินค้าประมงจังหวัด	
--	--	--	--	--

๗. ค่าเป้าหมายและตัวชี้วัดด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๗๑ – ๒๕๗๕)

เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด : “เกษตรกรรมมั่นคง เกษตรกรรมก้าวหน้า สินค้าเกษตรปลอดภัย”

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					รวม ๕ ปี
		พ.ศ. ๒๕๗๑	พ.ศ. ๒๕๗๒	พ.ศ. ๒๕๗๓	พ.ศ. ๒๕๗๔	พ.ศ. ๒๕๗๕	
ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร ให้เข้มแข็ง พึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน	๑. ผลการดำเนินงานของสถาบัน เกษตรกรดีขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ ข้อมูล : ผลการดำเนินงานมีกำไร ปี ๖๖=๕๐๒ ล้านบาท ปี ๖๗=๕๓๗ ล้านบาท ปี ๖๘=๕๘๑ ล้านบาท ค่าเฉลี่ย ๓ ปี ๕๔๐ ล้านบาท ผลการดำเนินงานขาดทุน ปี ๖๖= (๓๙)ล้านบาท ปี ๖๗= (๒๘)ล้านบาท ปี ๖๘= (๒๑)ล้านบาท ค่าเฉลี่ย ๓ ปี (๒๙.๐๐) ล้านบาท ที่มา : สنج.สหกรณ์จ.พัทลุง	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	เฉลี่ยร้อยละ ๕
	๒. ร้อยละของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร มี ผลการประเมินความเข้มแข็ง ชั้น ๑ และ ชั้น ๒ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๖๒ ข้อมูล : ปี ๖๖ = ร้อยละ ๘๗.๓๙	ร้อยละ ๖๐.๐๐	ร้อยละ ๖๐.๕๐	ร้อยละ ๖๑.๐๐	ร้อยละ ๖๑.๕๐	ร้อยละ ๖๒.๐๐	เฉลี่ยร้อยละ ๖๒.๐๐

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					รวม ๕ ปี
		พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	
	ปี ๖๗ = ร้อยละ ๓๗.๕๐ ปี ๖๘ = ร้อยละ ๕๔.๙๐ ค่าเฉลี่ย = ๕๙.๗๙ ที่มา : สنج.สหกรณ์จ.พัทลุง						
	๓. วิสาหกิจชุมชน ตามเกณฑ์การจัด ระดับความเข้มแข็งอยู่ในระดับดี ไม่น้อย กว่าร้อยละ ๓๐ ข้อมูล : ปี ๒๕๖๖ = ๓๘.๒๕ ปี ๒๕๖๗ = ๓๙.๑๐ ปี ๒๕๖๘ = ๔๐.๖๑ ค่าเฉลี่ย ๓ ปี เท่ากับร้อยละ ๓๙.๓๒ ที่มา : สنج.เกษตรจ.พัทลุง	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๓๐
	๔. ปริมาณธุรกิจสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓ ข้อมูล : ปี ๖๖ = ๑๔,๐๗๗ ลบ. ปี ๖๗ = ๑๕,๔๕๖ ลบ. ปี ๖๘ = ๑๖,๔๕๒ ลบ.เฉลี่ย ๑๕,๓๒๘ ลบ. ที่มา : สنج.สหกรณ์จ.พัทลุง	ร้อยละ ๓	ร้อยละ ๓	ร้อยละ ๓	ร้อยละ ๓	ร้อยละ ๓	เฉลี่ย ร้อยละ ๓

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					รวม ๕ ปี
		พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	
ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยกระดับการผลิตสู่เกษตร อัจฉริยะ ปลอดภัย และสร้าง ความมั่นคงด้านอาหาร	๑. อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวล รวมจังหวัด (GPP) สาขาเกษตรกรรม เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ข้อมูล : ปี ๖๕ = ๑๓,๙๗๑ ล้านบาท ปี ๖๖ = ๑๓,๐๐๒ ล้านบาท ปี ๖๗ = ๑๓,๑๑๘ ล้านบาท ค่าเฉลี่ย = ๑๔,๖๙๗ ล้านบาท ที่มา : สนง.สภาพัฒน์ฯ	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	เฉลี่ย ร้อยละ ๕
	๒. เกษตรกรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ ข้อมูล : ด้านพืช ปี ๖๖ = ๓๖๗ ราย ปี ๖๗ = ๓๙๐ ราย ปี ๖๘ = ๘๖๔ ราย ที่มา : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร พัทลุง ด้านประมง ปี ๖๖ = ๑๓ ราย ปี ๖๗ = ๒๗ ราย	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	เฉลี่ย ร้อยละ ๕

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					รวม ๕ ปี
		พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	
	ปี ๖๘ = ๒๗ ราย ที่มา : สนง.ประมงจ.พัทลุง ด้านปศุสัตว์ ปี ๖๖ = ๖๒๙ ราย ปี ๖๗ = ๖๐๗ ราย ปี ๖๘ = ๖๕๗ ราย ที่มา : สนง.ปศุสัตว์จ.พัทลุง เฉลี่ยรวม = ๑,๔๖๐ ราย						
	๓. อัตราการพึ่งพาตนเอง (SSR) ใน สินค้าเกษตรที่สำคัญ ไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ข้อมูล : ปี ๖๗ SSR>๑๐๐ ปี ๖๘ SSR>๑๐๐ ที่มา : สนง.เกษตรและสหกรณ์จ.พัทลุง	SSR ≥๑๐๐	SSR ≥๑๐๐	SSR ≥๑๐๐	SSR ≥๑๐๐	SSR ≥๑๐๐	SSR≥๑๐๐
ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร ด้วยการแปรรูปและการตลาด	๑. มูลค่าผลิตภัณฑ์แปรรูปภาค การเกษตรเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕ ข้อมูล : ปี ๖๕ = ๘๖๓ ล้านบาท ปี ๖๖ = ๑,๕๑๕ ล้านบาท ปี ๖๗ = ๑,๖๐๑ ล้านบาท ค่าเฉลี่ย ๓ ปี = ๑,๓๒๖ ล้านบาท	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	เฉลี่ย ร้อยละ ๕

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					รวม ๕ ปี
		พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	
	ที่มา : รายงานยอดจำหน่ายสินค้า OTOP https://logi.cdd.go.th/otop แบบรายงานผลการจำหน่ายสินค้าตาม โครงการ หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ หมายเหตุ : รายได้จากการจำหน่ายสินค้า OTOP ประเภทอาหาร (ในประเทศ/ ต่างประเทศ/ OFFLINE/ ONLINE)						
	๒. มูลค่าสินค้าเกษตรมูลค่าสูงเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐ ข้อมูล : - ประมง (ปลาดุก) ปี ๖๗ = ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท ปี ๖๘ = ๒,๓๓๒,๐๐๐ บาท - พืช (กล้วยหอม) ปี ๖๗ = ๗,๘๐๙,๔๐๐ บาท ปี ๖๘ = ๑๐,๗๕๐,๐๐๐ บาท - ปศุสัตว์ (โคเนื้อ) ปี ๖๗ = ๓,๙๑๘,๕๙๐ บาท ปี ๖๘ = ๔,๔๙๙,๙๖๐ บาท - ข้าวสาลีหยาบ ปี ๖๗ = ๑,๔๐๔,๐๐๐ บาท ปี ๖๘ = ๑,๔๐๔,๐๐๐ บาท เฉลี่ย ปี ๒๕๖๗-๒๕๖๘ เท่ากับ ๔,๑๖๔.๗๔๓ บาท	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐	เฉลี่ยร้อยละ ๑๐

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					รวม ๕ ปี
		พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	
	ที่มา : สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง สนง.ปศุสัตว์จังหวัดพัทลุง สนง.ประมงจังหวัดพัทลุง ศูนย์วิจัยข้าวพัทลุง						
ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ บริหารจัดการระบบนิเวศทาง การเกษตรอย่างเป็นระบบ และยั่งยืน	๑. พื้นที่ได้รับประโยชน์จากการบริหาร จัดการทรัพยากรดินและน้ำสะสม ไม่ น้อยกว่า ๖๔ ๐๐๐๐ ไร่ ข้อมูลปี ๒๕๖๘ พื้นที่รับประโยชน์ฯ ๖๕๕,๖๗๙ ไร่ (ดิน ๘๗,๕๐๔ ไร่ ชลประทาน ๕๖๘,๑๗๕ ไร่) <u>ด้านดิน</u> ปี ๖๖ = ๑๐,๔๑๘.๗๕ ไร่ ปี ๖๗ = ๑๒,๖๓๙.๕๐ ไร่ ปี ๖๘ = ๙,๗๒๘ ไร่ รวม ๓๒,๗๘๖.๒๕ ไร่ <u>ด้านชลประทาน (สะสม)</u> ปี ๖๖ = ๕๖๔,๒๔๖ ไร่ ปี ๖๗ = ๕๕๙,๘๕๓ ไร่ ปี ๖๘ = ๕๖๘,๑๗๕ ไร่	๖๔๐,๐๐๐ ไร่	๖๔๐,๐๐๐ ไร่	๖๔๐,๐๐๐ ไร่	๖๔๐,๐๐๐ ไร่	๖๔๐,๐๐๐ ไร่	๖๔๐,๐๐๐ ไร่

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					รวม ๕ ปี
		พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	
	ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง/โครงการชลประทานพัทลุง						
	๒. จำนวนการปล่อยสัตว์น้ำลงสู่แหล่งน้ำไม่น้อยกว่า ๑๓๐ ครั้ง (จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ ตัว/ครั้ง) ข้อมูล : ปี ๖๖ = ๑๗๐ ครั้ง ปี ๖๗ = ๑๐๗ ครั้ง ปี ๖๘ = ๙๗ ครั้ง เฉลี่ย ๑๒๔ ครั้ง ที่มา : สนง.ประมงจ.พัทลุง	๑๓๐ ครั้ง	๑๓๐ ครั้ง	๑๓๐ ครั้ง	๑๓๐ ครั้ง	๑๓๐ ครั้ง	๖๕๐ ครั้ง
	๓. ปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้เพิ่มขึ้นในพื้นที่ทะเลสาบสงขลาตอนบนและทะเลน้อย ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓ ข้อมูล : ปี ๖๖ = ๑,๓๕๒ ตัน ปี ๖๗ = ๑,๓๗๘ ตัน ปี ๖๘ = ๑,๑๑๔ ตัน เฉลี่ย ๓ ปี = ๑,๒๘๑ ตัน ที่มา : สนง.ประมงจ.พัทลุง	ร้อยละ ๓	ร้อยละ ๓	ร้อยละ ๓	ร้อยละ ๓	ร้อยละ ๓	เฉลี่ย ร้อยละ ๓

๘. แบบฟอร์มสรุปโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) (แบบ กษ.๑)

ประเด็นการพัฒนา	งบประมาณ (บาท)					
	พ.ศ. ๒๕๗๑	พ.ศ. ๒๕๗๒	พ.ศ. ๒๕๗๓	พ.ศ. ๒๕๗๔	พ.ศ. ๒๕๗๕	รวม ๕ ปี
ประเด็นการพัฒนาที่ ๑						
งบประมาณปกติ	๘,๐๙๗,๗๑๐	๓,๙๐๑,๗๒๖	๘,๗๒๖,๒๒๖	๘,๘๙๕,๑๒๖	๙,๔๓๘,๔๒๖	๓๙,๐๕๙,๒๑๔
งบประมาณจังหวัด	๓,๗๙๓,๙๐๐	๓,๔๘๐,๐๐๐	๓,๕๘๐,๐๐๐	๓,๖๖๐,๗๐๐	๓,๕๘๐,๐๐๐	๑๘,๐๙๔,๖๐๐
งบประมาณกลุ่มจังหวัด	-	-	-	-	-	-
งบประมาณอื่น ๆ	-	-	-	-	-	-
รวม	๑๑,๘๙๑,๖๑๐	๗,๓๘๑,๗๒๖	๑๒,๓๐๖,๒๒๖	๑๒,๕๕๕,๘๒๖	๑๓,๐๑๘,๔๒๖	๕๗,๑๕๓,๘๑๔
ประเด็นการพัฒนาที่ ๒						
งบประมาณปกติ	๔,๙๐๗,๓๗๙	๕,๐๙๕,๓๗๓	๕,๑๔๒,๓๙๘	๕,๕๗๔,๕๔๙	๕,๖๗๙,๒๒๘	๒๖,๔๐๘,๙๒๗
งบประมาณจังหวัด	๑๒,๑๓๘,๙๐๐	๒๓,๗๗๗,๓๐๐	๑๒,๕๙๗,๓๐๐	๒๒,๑๔๗,๓๐๐	๘,๙๙๗,๓๐๐	๗๙,๖๕๘,๑๐๐
งบประมาณกลุ่มจังหวัด	๑๔,๓๗๖,๐๐๐	-	-	-	-	๑๔,๓๗๖,๐๐๐
งบประมาณอื่น ๆ	-	-	-	-	-	-
รวม	๓๑,๔๒๒,๒๗๙	๒๘,๘๗๒,๖๗๓	๑๗,๗๓๙,๖๙๘	๒๗,๗๒๑,๘๔๙	๑๔,๖๗๖,๕๒๘	๑๒๐,๔๔๓,๐๒๗
ประเด็นการพัฒนาที่ ๓						
งบประมาณปกติ	๑๑๕,๘๐๘,๕๘๐	๘๔๘,๘๐๐	๘๙๐,๕๐๐	๙๓๓,๓๐๐	๙๗๗,๕๐๐	๑๑๙,๔๕๘,๖๘๐
งบประมาณจังหวัด	๑๗,๑๔๓,๖๐๐	๑๗,๔๕๐,๐๐๐	๑๘,๕๐๐,๐๐๐	๑๙,๐๐๐,๐๐๐	๑๘,๙๐๐,๐๐๐	๙๐,๙๙๓,๖๐๐
งบประมาณกลุ่มจังหวัด	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๖,๕๐๐,๐๐๐
งบประมาณอื่น ๆ	-	-	-	-	-	-
รวม	๑๓๓,๙๕๒,๑๘๐	๑๙,๒๙๘,๘๐๐	๒๐,๘๙๐,๕๐๐	๒๐,๙๓๓,๓๐๐	๒๑,๘๗๗,๕๐๐	๒๑๖,๙๕๒,๒๘๐
ประเด็นการพัฒนาที่ ๔						
งบประมาณปกติ	๒,๔๔๔,๙๘๑,๙๓๘	๓,๙๒๐,๔๓๘	๔,๑๑๓,๘๗๒	๔,๓๑๖,๐๘๐	๔,๕๒๗,๕๐๒	๒,๔๖๑,๘๕๙,๘๓๐
งบประมาณจังหวัด	๗,๓๙๘,๐๐๐	๓๐,๙๔๘,๐๐๐	๓๑,๕๔๘,๐๐๐	๓๐,๙๔๘,๐๐๐	๓๑,๕๔๘,๐๐๐	๑๓๒,๓๙๐,๐๐๐
งบประมาณกลุ่มจังหวัด	๑๔,๘๑๐,๐๐๐	-	-	-	-	๑๔,๘๑๐,๐๐๐
งบประมาณอื่น ๆ	-	-	-	-	-	-
รวม	๒,๔๖๗,๑๘๙,๙๓๘	๓๔,๘๖๘,๔๓๘	๓๕,๖๖๑,๘๗๒	๓๕,๒๖๔,๐๘๐	๓๖,๐๗๕,๕๐๒	๒,๖๐๙,๐๕๙,๘๓๐
รวม ๔ ประเด็นการพัฒนา	๒,๖๔๔,๔๖๖,๐๐๗	๙๐,๔๒๑,๖๓๗	๘๖,๕๔๘,๒๙๖	๙๖,๔๗๕,๐๕๕	๘๕,๖๔๗,๙๕๖	๓,๐๐๓,๖๐๘,๙๕๑

๘.๑ บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญภายใต้ประเด็นการพัฒนาตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพัทลุง (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			๒,๕๗๑	๒,๕๗๒	๒,๕๗๓	๒,๕๗๔	๒,๕๗๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
	ประเด็นพัฒนาที่ ๑ : เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร ให้เข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน									
	แนวทางพัฒนาที่ ๑ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรและบุคลากรการเกษตรสู่การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรอย่างมืออาชีพ									
๑	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการผลิตและการขนส่งของสหกรณ์เพื่อเป็นต้นแบบในการบริหารจัดการ	งบปกติ	๓๗,๐๘๐	๓๙,๐๐๐	๔๑,๐๐๐	๔๓,๐๐๐	๔๕,๐๐๐	๒๐๕,๐๘๐	สกจ.	
๒	โครงการพัฒนาทักษะและแนวคิดผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร (เกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer))	งบปกติ	๙๒,๐๐๐	๙๖,๖๐๐	๑๐๑,๕๐๐	๑๐๖,๕๐๐	๑๑๒,๐๐๐	๕๐๘,๖๐๐	กษจ.	
๓	โครงการพัฒนาเกษตรกรเพื่อให้บริการทางการเกษตร	งบปกติ	๔๘,๙๐๐	๕๑,๓๐๐	๕๓,๙๐๐	๕๖,๕๐๐	๖๐,๐๐๐	๒๗๐,๖๐๐	กษจ.	
๔	โครงการพัฒนารัฐกิจชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน	งบปกติ	๑๙๒,๑๙๐	๒๐๑,๐๐๐	๒๑๐,๐๐๐	๒๒๐,๐๐๐	๒๓๐,๐๐๐	๑,๐๕๓,๑๙๐	ส.ป.ก.	
๕	โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่องในเขตปฏิรูปที่ดิน	งบปกติ	๑๐๘,๗๙๐	๑๑๔,๐๐๐	๑๑๙,๐๐๐	๑๒๔,๐๐๐	๑๒๙,๐๐๐	๕๙๔,๗๙๐	ส.ป.ก.	
๖	โครงการส่งเสริมสนับสนุนและบริหารจัดการยางพาราทั้งระบบ	งบปกติ	๔,๖๐๔,๕๒๐	๔๘๓,๔๐๐	๕,๐๗๖,๐๐๐	๕,๓๓๐,๓๐๐	๕,๕๙๖,๘๐๐	๒๑,๐๙๑,๐๒๐	กยท.	
๗	โครงการส่งเสริมและพัฒนาสถาบันเกษตรกร	งบปกติ	๓๔๖,๓๖๐	๓๖๓,๖๐๐	๓๘๑,๘๐๐	๔๐๐,๙๐๐	๔๒๑,๐๐๐	๑,๙๑๓,๖๖๐	สกจ.	ปศ./ กษจ./ ปม.
๘	โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการเกษตรกรสู่การเป็นธุรกิจแบบมืออาชีพ	งบปกติ	๕,๗๐๐	๖,๐๐๐	๗,๐๐๐	๘,๐๐๐	๙,๐๐๐	๓๕,๗๐๐	สกจ.	

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			๒,๕๗๑	๒,๕๗๒	๒,๕๗๓	๒,๕๗๔	๒,๕๗๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๙	โครงการส่งเสริมและพัฒนาสถาบันเกษตรกรให้เป็น ผู้ประกอบการเกษตรสมัยใหม่	งบจังหวัด	๙๙,๙๐๐	-	-	-	-	๙๙,๙๐๐	สกจ.	กษจ.
	รวมแนวทางพัฒนาที่ ๑		๕,๕๓๕,๔๔๐	๑,๓๕๔,๙๐๐	๕,๙๙๐,๒๐๐	๖,๒๘๙,๒๐๐	๖,๖๐๒,๘๐๐	๒๕,๗๗๒,๕๔๐		
	แนวทางพัฒนาที่ ๒ พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่และผู้นำ การเปลี่ยนแปลงภาคการเกษตร									
๑๐	โครงการพัฒนาอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน	งบปกติ	๒๗,๓๐๐	๒๘,๖๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๑,๐๐๐	๓๓,๐๐๐	๑๔๙,๙๐๐	กษจ.	
๑๑	โครงการเพิ่มศักยภาพอาสาสมัครเกษตร	งบจังหวัด	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	กษจ.	
๑๒	โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเกษตรกร (Young Smart Farmer)	งบจังหวัด	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๑,๓๐๐,๐๐๐	กษจ.	
๑๓	โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของยุวเกษตรกรใน โรงเรียน	งบจังหวัด	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	กษจ.	
๑๔	โครงการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรผู้นำศูนย์เรียนรู้การ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	งบจังหวัด	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	กษจ.	
	รวมแนวทางพัฒนาที่ ๒		๑,๒๒๗,๓๐๐	๑,๒๒๘,๖๐๐	๑,๓๓๐,๐๐๐	๑,๓๓๑,๐๐๐	๑,๓๓๓,๐๐๐	๖,๔๔๙,๙๐๐		
	แนวทางพัฒนาที่ ๓ เสริมสร้างความเข้มแข็งของ สถาบันเกษตรกรและองค์กรเครือข่าย									
๑๕	โครงการส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ให้มีความเข้มแข็งตามศักยภาพ	งบปกติ	๒๕๙,๐๐๐	๒๕๙,๐๐๐	๒๕๙,๐๐๐	๒๕๙,๐๐๐	๒๕๙,๐๐๐	๑,๒๕๕,๐๐๐	สกจ.	
๑๖	โครงการกำกับ ดูแลตรวจสอบและคุ้มครองระบบ สหกรณ์	งบปกติ	๑๐๐,๑๔๐	๑๐๐,๑๔๐	๑๐๐,๑๔๐	๑๐๐,๑๔๐	๑๐๐,๑๔๐	๕๐๐,๗๐๐	สกจ.	

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			๒,๕๗๑	๒,๕๗๒	๒,๕๗๓	๒,๕๗๔	๒,๕๗๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๑๗	โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ พื้นถิ่น	งบปกติ	๔,๔๘๐	๔,๔๘๐	๔,๔๘๐	๔,๔๘๐	๔,๔๘๐	๒๒,๔๐๐	สกจ.	
๑๘	โครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร	งบปกติ	๓๘,๐๐๐	๓๘,๐๐๐	๓๘,๐๐๐	๓๘,๐๐๐	๓๘,๐๐๐	๑๙๐,๐๐๐	สกจ.	
๑๙	โครงการส่งเสริมและพัฒนาสถาบันเกษตรกร	งบปกติ	๔๐,๕๖๐	๔๐,๕๖๐	๔๐,๕๖๐	๔๐,๕๖๐	๔๐,๕๖๐	๒๐๒,๘๐๐	สกจ.	
๒๐	โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	งบปกติ	๑,๑๕๕,๒๑๖	๑,๑๕๕,๒๑๖	๑,๑๕๕,๒๑๖	๑,๑๕๕,๒๑๖	๑,๑๕๕,๒๑๖	๕,๗๗๖,๐๘๐	กษจ./สกจ./ปม./ ปศ./ศวช./พด.	
๒๑	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการผลิตและการขนส่ง ของสหกรณ์เพื่อเป็นต้นแบบในการบริหารจัดการ	งบปกติ	๓๗,๐๘๐	๓๗,๐๘๐	๓๗,๐๘๐	๓๗,๐๘๐	๓๗,๐๘๐	๑๘๕,๔๐๐	สกจ.	
๒๒	โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดิน ทำกินของเกษตรกร		๓๓,๘๒๐	๓๓,๘๒๐	๓๓,๘๒๐	๓๓,๘๒๐	๓๓,๘๒๐	๑๖๙,๑๐๐	สกจ.	
๒๓	โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนของสถาบันเกษตรกร และสมาชิก	งบปกติ	๕,๗๓๐	๕,๗๓๐	๕,๗๓๐	๕,๗๓๐	๕,๗๓๐	๒๘,๖๕๐	สกจ.	
๒๔	โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ	งบปกติ	๕๓,๓๘๐	๕๓,๓๘๐	๕๓,๓๘๐	๕๓,๓๘๐	๕๓,๓๘๐	๒๖๖,๙๐๐	สกจ.	
๒๕	โครงการขับเคลื่อนการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงในสหกรณ์	งบปกติ	๔๐,๕๒๐	๔๐,๕๒๐	๔๐,๕๒๐	๔๐,๕๒๐	๔๐,๕๒๐	๒๐๒,๖๐๐	สกจ.	
๒๖	โครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินและพัฒนาคุณภาพชีวิต สมาชิกสหกรณ์กลุ่มเกษตรกร ด้วยระบบสหกรณ์	งบปกติ	๓,๕๐๐	๓,๕๐๐	๓,๕๐๐	๓,๕๐๐	๓,๕๐๐	๑๗,๕๐๐	สกจ.	
๒๗	โครงการส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจ ชุมชน	งบปกติ	๑๕๙,๐๐๐	๑๖๗,๐๐๐	๑๗๐,๐๐๐	๑๘๐,๐๐๐	๑๙๐,๐๐๐	๘๖๖,๐๐๐	กษจ.	
๒๘	โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตร	งบปกติ	๑๒๘,๑๕๐	๑๓๐,๐๐๐	๑๔๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๖๐,๐๐๐	๗๐๘,๑๕๐	กษจ.	

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			๒,๕๗๑	๒,๕๗๒	๒,๕๗๓	๒,๕๗๔	๒,๕๗๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๒๙	โครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรและองค์กร เกษตรกร	งบปกติ	๑๑๔,๙๐๐	๑๒๐,๐๐๐	๑๒๖,๐๐๐	๑๓๓,๐๐๐	๑๔๐,๐๐๐	๖๓๓,๙๐๐	กษจ.	
๓๐	โครงการส่งเสริมและพัฒนาสถาบันเกษตรกรให้ เข้มแข็งอย่างยั่งยืน	งบจังหวัด	-	-	-	๘๐,๗๐๐	-	๘๐,๗๐๐	สกก.	
๓๑	โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่ม สินค้าเกษตรให้แก่วิสาหกิจชุมชนและองค์กรเกษตรกร	งบจังหวัด	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	กษจ.	
๓๒	โครงการพัฒนาองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นเพื่อเพิ่ม รายได้จากสินค้าประมง	งบจังหวัด	-	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๓,๒๐๐,๐๐๐	ปม.	
๓๓	รวมแนวทางพัฒนาที่ ๓		๒,๖๗๓,๔๗๖	๓,๔๘๘,๔๒๖	๓,๕๐๗,๔๒๖	๓,๖๑๕,๑๒๖	๓,๕๖๑,๔๒๖	๑๖,๘๔๕,๘๘๐		
	แนวทางพัฒนาที่ ๔ พัฒนาระบบการเข้าถึงแหล่งทุน องค์ความรู้ และบริการภาครัฐ									
๓๔	โครงการทะเบียนเกษตรกรและบริหารจัดการ สารสนเทศการเกษตรด้านพืช	งบปกติ	๑๗๑,๙๙๔	๑๘๐,๕๐๐	๑๘๙,๐๐๐	๑๙,๙๐๐	๒๐๙,๐๐๐	๗๗๐,๓๙๔	กษจ.	
๓๕	โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดิน ทำกินของเกษตรกร	งบปกติ	๑๕๘,๗๐๐	๑๖,๖๐๐	๑๗๔,๙๐๐	๑๘๓,๗๐๐	๑๙๒,๙๐๐	๗๒๖,๘๐๐	สกก.	
๓๖	โครงการส่งเสริมประสิทธิภาพด้านการเงินการบัญชี ของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรด้วยเทคโนโลยี สารสนเทศ	งบปกติ	๒,๗๐๐	๒,๘๐๐	๒,๙๐๐	๓,๐๐๐	๓,๒๐๐	๑๔,๖๐๐	สตส.	
	รวมแนวทางพัฒนาที่ ๔		๓๓๓,๓๙๔	๑๙๙,๙๐๐	๓๖๖,๘๐๐	๒๐๖,๖๐๐	๔๐๕,๑๐๐	๑,๕๑๑,๗๙๔		

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			๒,๕๗๑	๒,๕๗๒	๒,๕๗๓	๒,๕๗๔	๒,๕๗๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
	แนวทางพัฒนาที่ ๕ สร้างความมั่นคงทางอาชีพและคุณภาพชีวิตของเกษตรกร									
๓๗	โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ฯ	งบปกติ	๙๐,๐๐๐	๙๐,๐๐๐	๙๐,๐๐๐	๙๐,๐๐๐	๙๐,๐๐๐	๔๕๐,๐๐๐	กษจ.	
๓๘	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	งบปกติ	๓๘,๐๐๐	๓๙,๙๐๐	๔๑,๘๐๐	๔๓,๗๐๐	๔๖,๑๐๐	๒๐๙,๗๐๐	กษจ.	
๓๙	โครงการบูรณาการขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกร ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	งบจังหวัด	๙๘๐,๐๐๐	๙๘๐,๐๐๐	๙๘๐,๐๐๐	๙๘๐,๐๐๐	๙๘๐,๐๐๐	๔,๙๐๐,๐๐๐	กษ.	กษจ./ ปศ./ ปม./พง.
๔๐	โครงการส่งเสริมและพัฒนาทักษะอาชีพชุมชน เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก	งบจังหวัด	๑,๐๑๔,๐๐๐	-	-	-	-	๑,๐๑๔,๐๐๐	พช.	
	รวมแนวทางพัฒนาที่ ๕		๒,๑๒๒,๐๐๐	๑,๑๐๙,๙๐๐	๑,๑๑๑,๘๐๐	๑,๑๑๓,๙๐๐	๑,๑๑๖,๑๐๐	๖,๕๗๓,๗๐๐		
ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : ยกระดับการผลิตสู่เกษตรอัจฉริยะ ปลอดภัย และสร้างความมั่นคงด้านอาหาร										
	แนวทางพัฒนาที่ ๑ พัฒนาระบบการผลิตให้สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และความต้องการของตลาด									
๔๑	โครงการส่งเสริมการจัดการสุขภาพพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	๘๘๒,๘๓๑	๙๒๖,๙๐๐	๙๗๓,๓๐๐	๑,๐๒๑,๙๐๐	๑,๐๗๓,๐๐๐	๔,๘๗๗,๙๓๑	กษจ.	
๔๒	โครงการพัฒนาที่ดินเพื่อสนับสนุนการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมตาม Agri-Map	งบปกติ	๒๓๗,๗๒๕	๒๔๙,๖๐๐	๒๖๒,๐๐๐	๒๗๕,๐๐๐	๒๘๘,๙๐๐	๑,๓๑๓,๒๒๕	พด.	
๔๓	โครงการเสริมสร้างศักยภาพการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวของศูนย์ข้าวชุมชน	งบปกติ	๕๓๖,๖๘๐	๕๖๓,๕๐๐	๕๙๑,๖๐๐	๖๒๑,๐๐๐	๖๕๒,๐๐๐	๒,๙๖๔,๗๘๐	ศวช.	
	รวมแนวทางพัฒนาที่ ๑		๑,๖๕๗,๒๓๖	๑,๗๔๐,๐๐๐	๑,๘๒๖,๙๐๐	๑,๙๑๗,๙๐๐	๒,๐๑๓,๙๐๐	๙,๑๕๕,๙๓๖		

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			๒,๕๗๑	๒,๕๗๒	๒,๕๗๓	๒,๕๗๔	๒,๕๗๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
	แนวทางพัฒนาที่ ๒ ส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรม และเกษตรอัจฉริยะ เพิ่มประสิทธิภาพและการลดต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร									
๔๔	โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่เพื่อปรับเปลี่ยนผลิตภาพการผลิต	งบปกติ	๑,๓๕๐,๕๒๐	๑,๔๑๘,๐๐๐	๑,๔๘๘,๙๐๐	๑,๕๖๓,๐๐๐	๑,๖๔๑,๐๐๐	๗,๔๖๑,๔๒๐	กษจ.	
๔๕	โครงการ ๑ อำเภอ ๑ แปลงเกษตรอัจฉริยะ	งบปกติ	๑๔๐,๐๐๐	๑๔๗,๐๐๐	๑๕,๔๐๐	๑๖๒,๐๐๐	๑๗๐,๐๐๐	๖๓๔,๔๐๐	ศวช.	
๔๖	โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรตามศักยภาพของพื้นที่	งบจังหวัด	๙๕๗,๖๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๔,๙๕๗,๖๐๐	กษจ.	
๔๗	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืน	งบจังหวัด	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	กษจ.	
๔๘	โครงการพัฒนาการเลี้ยงปลาชะโอนเชิงพาณิชย์ด้วยนวัตกรรมใหม่และใช้พลังงานสะอาด จังหวัดพัทลุง	งบจังหวัด	๕,๓๕๒,๐๐๐	-	-	-	-	๕,๓๕๒,๐๐๐	ปม.	พง.
๔๙	โครงการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรด้านเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสมัยใหม่	งบจังหวัด	-	๑๒,๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๑๒,๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๒๕,๒๐๐,๐๐๐	ปม.	
๕๐	โครงการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์น้ำเศรษฐกิจและการผลิตลูกพันธุ์สัตว์น้ำคุณภาพในระดับชุมชน	งบจังหวัด	๖๑๖,๐๐๐	๒,๘๓๐,๐๐๐	๓,๖๐๐,๐๐๐	๘๕๐,๐๐๐	-	๗,๘๙๖,๐๐๐	ปม.	
๕๑	โครงการส่งเสริมกิจกรรมประมงโรงเรียนประจำอำเภอ (ขยายผลตามพระราชดำริฯ)	งบจังหวัด	๖๑๖,๐๐๐	-	-	-	-	๖๑๖,๐๐๐	ปม.	
๕๒	โครงการพัฒนาการเลี้ยงปลาชะโอนเชิงพาณิชย์ด้วยนวัตกรรมใหม่และใช้พลังงานสะอาด บริเวณภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย	งบกลุ่มจังหวัด	๑๔,๓๗๖,๐๐๐	-	-	-	-	๑๔,๓๗๖,๐๐๐	ปม.	

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			๒,๕๗๑	๒,๕๗๒	๒,๕๗๓	๒,๕๗๔	๒,๕๗๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
	รวมแนวทางพัฒนาที่ ๒		๒๓,๙๐๘,๑๒๐	๑๘,๑๙๕,๐๐๐	๖,๙๐๔,๓๐๐	๑๖,๓๗๕,๐๐๐	๓,๖๑๑,๐๐๐	๖๘,๙๙๓,๔๒๐		
	แนวทางพัฒนาที่ ๓ ยกระดับมาตรฐานการผลิต สินค้าเกษตรปลอดภัย และความปลอดภัยอาหาร									
๕๓	โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	งบปกติ	๑,๒๗๕,๑๗๓	๑,๒๗๕,๑๗๓	๑,๒๗๕,๑๗๓	๑,๒๗๕,๑๗๓	๑,๒๗๕,๑๗๓	๖,๓๗๕,๘๖๕	ศวพ./ปม./ปศ./ ศวช.	กษ.
๕๔	โครงการผลิตและขยายพืชพันธุ์ดีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และยกระดับความมั่นคงด้านอาหาร	งบปกติ	๑๐,๐๐๐	๑๐,๕๐๐	๑๑,๐๒๕	๑๑,๕๗๖	๑๒,๑๕๕	๕๕,๒๕๖	กษจ.	
๕๕	โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตทุเรียนคุณภาพ	งบจังหวัด	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๑,๓๐๐,๐๐๐	กษจ.	
๕๖	โครงการส่งเสริมและพัฒนาระบบติดตาม พยากรณ์ และเตือนการระบาดของศัตรูพืช	งบจังหวัด	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	กษจ.	
๕๗	โครงการพัฒนาฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมาตรฐาน	งบจังหวัด	-	๒,๑๐๐,๐๐๐	๑,๘๐๐,๐๐๐	๒,๑๐๐,๐๐๐	๑,๘๐๐,๐๐๐	๗,๘๐๐,๐๐๐	ปม.	
๕๘	โครงการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์แปรรูปสัตว์น้ำ	งบจังหวัด	-	๗๐๐,๐๐๐	๗๐๐,๐๐๐	๗๐๐,๐๐๐	๗๐๐,๐๐๐	๒,๘๐๐,๐๐๐	ปม.	
	รวมแนวทางพัฒนาที่ ๓		๑,๖๘๕,๑๗๓	๔,๔๘๕,๖๗๓	๔,๒๘๖,๑๙๘	๔,๕๘๖,๗๔๙	๔,๒๘๗,๓๒๘	๑๙,๓๓๑,๑๒๑		
	แนวทางพัฒนาที่ ๔ การใช้ระบบพลังงานแสงอาทิตย์ หรือพลังงานทางเลือก และบริหารจัดการวัสดุเหลือ ใช้ทางการเกษตร									
๕๙	โครงการโครงการนวัตกรรมพลังงานทดแทนเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพภาคการเกษตร	งบจังหวัด	๑,๖๙๗,๓๐๐	๑,๖๙๗,๓๐๐	๑,๖๙๗,๓๐๐	๑,๖๙๗,๓๐๐	๑,๖๙๗,๓๐๐	๘,๔๘๖,๕๐๐	พง.	
๖๐	โครงการพัฒนาโรงเรือนแปรรูปสินค้าประมงชุมชน	งบจังหวัด	-	๒๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	ปม.	

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			๒,๕๗๑	๒,๕๗๒	๒,๕๗๓	๒,๕๗๔	๒,๕๗๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
	รวมแนวทางพัฒนาที่ ๔		๑,๖๙๗,๓๐๐	๑,๙๔๗,๓๐๐	๑,๙๔๗,๓๐๐	๑,๙๔๗,๓๐๐	๑,๙๔๗,๓๐๐	๙,๔๘๖,๕๐๐		
	แนวทางพัฒนาที่ ๕ บริหารจัดการพื้นที่การเกษตร เพื่อส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน และสร้างความมั่นคง ทางอาหาร									
๖๑	โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน	งบปกติ	๙,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๕๐๐	๑๑๐,๒๐๐	๑๑,๕๐๐	๑๕๑,๒๐๐	กษจ.	
๖๒	โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน	งบปกติ	๒๘๙,๔๐๐	๒๙๙,๔๐๐	๓๐๙,๔๐๐	๓๑๙,๔๐๐	๓๒๙,๔๐๐	๑,๕๔๗,๐๐๐	ส.ป.ก.	
๖๓	โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน	งบจังหวัด	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	กษจ.	
๖๔	โครงการส่งเสริมการปลูกพืชทางเลือกเพื่อเพิ่มรายได้ให้ เกษตรกร	งบจังหวัด	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	กษจ.	
	รวมแนวทางพัฒนาที่ ๕		๙๙๘,๔๐๐	๑,๐๐๙,๔๐๐	๑,๐๑๙,๙๐๐	๑,๑๒๙,๖๐๐	๑,๐๔๐,๙๐๐	๕,๑๙๘,๒๐๐		
	แนวทางพัฒนาที่ ๖ ส่งเสริมการทำเกษตรสีเขียว (BCG & Low Carbon Farming)									
๖๕	โครงการส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	งบปกติ	๑๘๖,๐๕๐	๑๙๕,๓๐๐	๒๐๕,๑๐๐	๒๑๕,๓๐๐	๒๒๖,๑๐๐	๑,๐๒๗,๘๕๐	กษจ.	
๖๖	โครงการส่งเสริมความมั่นคงทางอาหารระดับชุมชน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	งบจังหวัด	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	กษจ.	
๖๗	โครงการส่งเสริมการผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์ ทดแทนการใช้สารเคมี	งบจังหวัด	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	กษจ.	
๖๘	โครงการส่งเสริมการตรวจวิเคราะห์ดินและการบริหาร จัดการปุ๋ยอย่างเหมาะสม	งบจังหวัด	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	กษจ.	
๖๙	โครงการปศุสัตว์สีเขียวเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	งบจังหวัด	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐	๓,๒๕๐,๐๐๐	ปศ.	
	รวมแนวทางพัฒนาที่ ๖		๑,๔๘๖,๐๕๐	๑,๔๙๕,๓๐๐	๑,๗๕๕,๑๐๐	๑,๗๖๕,๓๐๐	๑,๗๗๖,๑๐๐	๘,๒๗๗,๘๕๐		

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			๒,๕๗๑	๒,๕๗๒	๒,๕๗๓	๒,๕๗๔	๒,๕๗๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
	ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรด้วยการแปรรูปและการตลาด									
	แนวทางพัฒนาที่ ๑ ยกระดับสินค้าเกษตรโดยการแปรรูปด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม									
๗๐	โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นเพื่อเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานเศรษฐกิจสร้างสรรค์	งบปกติ	๒๖๓,๕๐๐	๒๗๖,๖๐๐	๒๙๐,๕๐๐	๓๐๕,๐๐๐	๓๒๐,๒๐๐	๑,๔๕๕,๘๐๐	กษจ.	
๗๑	โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น	งบปกติ	๑๙๔,๔๘๐	๒๐๔,๒๐๐	๒๑๔,๔๐๐	๒๒๕,๑๐๐	๒๓๖,๓๐๐	๑,๐๗๔,๔๘๐	ศวพ.	
๗๒	โครงการพัฒนาการผลิตสินค้าไม้ผลอัตลักษณ์พัทลุง	งบจังหวัด	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	กษจ.	
๗๓	โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร	งบจังหวัด	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	กษจ.	
๗๔	โครงการส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิต การแปรรูป สินค้าเกษตรปลอดภัย	งบจังหวัด	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	กษจ.	
๗๕	โครงการส่งเสริมแมลงเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในจังหวัดพัทลุง	งบจังหวัด	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	กษจ.	
๗๖	โครงการยกระดับสินค้าปศุสัตว์อัตลักษณ์เพื่อเพิ่มมูลค่า (สุกรชีวภาพ,ไก่คออ่อน,โคพัทลุงเลคบีฟ,ควายปลักทะเลน้อยและโคนมพัทลุง)	งบจังหวัด	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	ปศ.	
๗๗	โครงการส่งเสริมการตลาดสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication : GI) และสินค้าที่เกี่ยวข้องเนื่องจังหวัดพัทลุง	งบจังหวัด	๒,๘๑๐,๐๐๐	-	-	-	-	๒,๘๑๐,๐๐๐	พณ.	

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			๒,๕๗๑	๒,๕๗๒	๒,๕๗๓	๒,๕๗๔	๒,๕๗๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๗๘	โครงการยกระดับสินค้าอัตลักษณ์จังหวัดพัทลุงสู่ตลาดดิจิทัลด้วยพลัง AI ก้าวสู่สากล	งบจังหวัด	๒,๕๙๐,๐๐๐	-	-	-	-	๒,๕๙๐,๐๐๐	พณ.	
๗๙	โครงการส่งเสริมการผลิตอาหารแบบมุ่งเป้าเพื่อเพิ่มมูลค่าสัตว์น้ำสัตว์น้ำ	งบจังหวัด	-	๖๐๐,๐๐๐	๑,๑๐๐,๐๐๐	๑,๑๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	ปม.	
๘๐	โครงการยกระดับการผลิตสัตว์น้ำมูลค่าสูงของจังหวัดพัทลุง	งบจังหวัด	-	๕,๖๐๐,๐๐๐	๕,๖๐๐,๐๐๐	๕,๖๐๐,๐๐๐	๕,๖๐๐,๐๐๐	๒๒,๕๐๐,๐๐๐	ปม.	
๘๑	โครงการพัฒนาศักยภาพกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์ประมง	งบจังหวัด	-	๑,๖๐๐,๐๐๐	๑,๖๐๐,๐๐๐	๑,๖๐๐,๐๐๐	๑,๖๐๐,๐๐๐	๖,๕๐๐,๐๐๐	ปม.	
๘๒	โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ประมงอัตลักษณ์จังหวัดพัทลุง	งบจังหวัด	-	๔๐๐,๐๐๐	-	๔๐๐,๐๐๐	-	๘๐๐,๐๐๐	ปม.	
๘๓	โครงการพัฒนาการผลิตเนื้อโคอัตลักษณ์มูลค่าสูง "ลากูโลพีฟ" "Lagoon Beef" (พัทลุง สงขลา นครศรีธรรมราช)	งบกลุ่ม จังหวัด	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๖,๕๐๐,๐๐๐	ปศ.	
	รวมแนวทางพัฒนาที่ ๑		๙,๑๕๗,๙๘๐	๑๒,๐๘๐,๘๐๐	๑๒,๘๐๔,๙๐๐	๑๒,๗๓๐,๑๐๐	๑๓,๐๕๖,๕๐๐	๕๙,๘๓๐,๒๘๐		
	แนวทางพัฒนาที่ ๒ เพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาการแปรรูปและการเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตร									
๘๔	โครงการตลาดเกษตรกร	งบปกติ	๓๓,๖๐๐	๓๕,๒๐๐	๓๗,๐๐๐	๓๘,๘๐๐	๔๐,๘๐๐	๑๘๕,๔๐๐	กษจ.	
๘๕	โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	งบปกติ	๒๗๘,๐๐๐	๒๙๑,๙๐๐	๓๐๕,๘๐๐	๓๑๙,๗๐๐	๓๓๓,๖๐๐	๑,๕๒๙,๐๐๐	ส.ป.ก.	
๘๖	โครงการยกระดับศักยภาพการพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ	งบปกติ	๓๙,๐๐๐	๔๐,๙๐๐	๔๒,๘๐๐	๔๔,๗๐๐	๔๖,๖๐๐	๒๑๔,๐๐๐	ส.ป.ก.	

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			๒,๕๗๑	๒,๕๗๒	๒,๕๗๓	๒,๕๗๔	๒,๕๗๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๘๗	โครงการยกระดับการผลิตพืชมินิคุณภาพและปลอดภัยเพื่อการส่งออก	งบจังหวัด	๔๕๐,๐๐๐	๔๕๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๒,๔๐๐,๐๐๐	กษจ.	
๘๘	โครงการพัฒนาศักยภาพและยกระดับตลาดเกษตรกรจังหวัดพัทลุง	งบจังหวัด	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	กษจ.	
๘๙	โครงการพัฒนาและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์เกษตรพัทลุงสู่มาตรฐานสากล	งบจังหวัด	๑,๒๐๘,๐๐๐	-	-	-	-	๑,๒๐๘,๐๐๐	อต.	
๙๐	โครงการเชื่อมโยงเครือข่ายผู้ประกอบการสินค้าประมงจังหวัดพัทลุง	งบจังหวัด	-	๓๐๐,๐๐๐	-	๓๐๐,๐๐๐	-	๖๐๐,๐๐๐	ปม.	
๙๑	โครงการพัฒนาช่องทางตลาดสินค้าประมงชุมชน	งบจังหวัด	-	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๑,๒๐๐,๐๐๐	ปม.	
๙๒	โครงการส่งเสริมการตลาดออนไลน์สินค้าประมง	งบจังหวัด	-	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๒,๔๐๐,๐๐๐	ปม.	
๙๓	โครงการพัฒนาตลาดกลางสินค้าประมงจังหวัด	งบจังหวัด	-	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๔๐๐,๐๐๐	ปม.	
	รวมแนวทางพัฒนาที่ ๒		๒,๒๐๘,๖๐๐	๒,๓๑๘,๐๐๐	๒,๑๘๕,๖๐๐	๒,๕๐๓,๒๐๐	๒,๔๒๑,๐๐๐	๑๑,๖๓๖,๔๐๐		
	แนวทางพัฒนาที่ ๓ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและเศรษฐกิจสร้างสรรค์									
๙๔	โครงการเสริมสร้างความมั่นคงในการเลี้ยงควายปลักเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง	งบจังหวัด	๒,๗๕๔,๖๐๐	๑,๒๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๙,๔๕๔,๖๐๐	ปศ.	
๙๕	โครงการส่งเสริมพัฒนาวิสาหกิจคนใต้สู่การท่องเที่ยว	งบจังหวัด	๔,๘๓๑,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	๑๖,๘๓๑,๐๐๐	ปศ.	
๙๖	โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประมง	งบจังหวัด	-	๗๐๐,๐๐๐	๗๐๐,๐๐๐	๗๐๐,๐๐๐	๗๐๐,๐๐๐	๒,๘๐๐,๐๐๐	ปม.	
๙๗	โครงการพัฒนาเส้นทางเศรษฐกิจประมงจังหวัดพัทลุง	งบจังหวัด	-	-	๗๐๐,๐๐๐	-	๗๐๐,๐๐๐	๑,๔๐๐,๐๐๐	ปม.	
	รวมแนวทางพัฒนาที่ ๓		๗,๕๘๕,๖๐๐	๔,๙๐๐,๐๐๐	๕,๙๐๐,๐๐๐	๕,๗๐๐,๐๐๐	๖,๔๐๐,๐๐๐	๓๐,๔๘๕,๖๐๐		

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			๒,๕๗๑	๒,๕๗๒	๒,๕๗๓	๒,๕๗๔	๒,๕๗๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
	แนวทางพัฒนาที่ ๔ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ทางการเกษตร									
๙๘	โครงการพัฒนาพื้นที่ชุมชนแพรอกาและพื้นที่ต่อเนื่องอำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๑๑๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๑๑๕,๐๐๐,๐๐๐	โยธาธิการและผังเมือง	
	รวมแนวทางพัฒนาที่ ๔		๑๑๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๑๑๕,๐๐๐,๐๐๐		
ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : บริหารจัดการระบบนิเวศทางการเกษตรอย่างเป็นระบบและยั่งยืน										
	แนวทางพัฒนาที่ ๑ พัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร									
๙๙	โครงการฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราวสำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพของแหล่งน้ำในเขตปฏิรูปที่ดิน	งบปกติ	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๗,๕๐๐	๑๖๕,๐๐๐	๑๗๒,๕๐๐	๑๘๐,๐๐๐	๘๒๕,๐๐๐	ส.ป.ก.	
๑๐๐	โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	งบปกติ	๑๙๐,๘๐๐	-	-	-	-	๑๙๐,๘๐๐	พด.	
๑๐๑	ปรับปรุงระบบส่งน้ำ ประตูระบายน้ำ No.๕ (คลองลำเบ็ด) โครงการชลประทานพัทลุง ตำบลท่าแค อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๔,๕๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๔,๕๐๐,๐๐๐	ชล.	
๑๐๒	ปรับปรุงสถานีสูบน้ำพร้อมระบบส่งน้ำตำบลมะกอกเหนือ โครงการชลประทานพัทลุง ตำบลมะกอกเหนือ อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๕๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๕๐,๐๐๐,๐๐๐	ชล.	
๑๐๓	โครงการบรรเทาอุทกภัยลุ่มน้ำคลองสะพานหยี พื้นที่รับประโยชน์ ๑,๕๐๐ ไร่ โครงการชลประทานพัทลุง ตำบลสมหวัง อำเภอกงหรา จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐	ชล.	

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			๒,๕๗๑	๒,๕๗๒	๒,๕๗๓	๒,๕๗๔	๒,๕๗๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๑๐๔	อาคารป้องกันตลิ่งคลองหลวง โครงการชลประทาน พัทลุง ตำบลโคกทราย อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	ชป.	
๑๐๕	ปรับปรุงคลองส่งน้ำสาย RMC๑ พร้อมอาคารประกอบ โครงการปรับปรุงระบบชลประทานและอาคาร ประกอบ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าเขียด ตำบลโคกสัก อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๒๔,๔๒๐,๐๐๐	-	-	-	-	๒๔,๔๒๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำ และบำรุงรักษาท่า เขียด	
๑๐๖	ปรับปรุงคลองส่งน้ำ สายใหญ่ที่ ๑ โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาท่าเขียด ระยะ๒ สำนักงานจัดรูปที่ดินและ จัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมที่ ๓๓ ตำบลโคกสัก อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	สำนักงานจัดรูป ที่ดินและ จัดระบบน้ำเพื่อ เกษตรกรรมที่ ๓๓	
๑๐๗	ปรับปรุงระบบส่งน้ำ คลอง RMC๒ (นาท่อม) กม. ๙+๔๖๓ โครงการชลประทานพัทลุง ตำบลตำนาน อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	ชป.	
๑๐๘	ปรับปรุงท่อส่งน้ำ อ่างเก็บน้ำป่าพะยอม โครงการ ชลประทานพัทลุง ตำบลเกาะเต่า อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	ชป.	
๑๐๙	ปรับปรุงคลองระบายน้ำ คลอง ๓R-LMC ควนภูฎี และ อาคารประกอบอื่นๆ โครงการชลประทานพัทลุง ตำบลห่านโพธิ์ อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐	ชป.	

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			๒,๕๗๑	๒,๕๗๒	๒,๕๗๓	๒,๕๗๔	๒,๕๗๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๑๑๐	อาคารป้องกันตลิ่งคลองป่าบอน (บ้านป่าบอนเหนือ) ระยะที่ ๒ โครงการชลประทานพัทลุง ตำบลป่าบอน อำเภอบาบอน จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	ชป.	
๑๑๑	โครงการปรับปรุงคลองส่งน้ำสาย ๑L-RMC๑ พร้อม อาคารประกอบ โครงการปรับปรุงระบบชลประทาน และอาคารประกอบ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาทำ เขียด ตำบลโคกสัก อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๘๑,๔๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๘๑,๔๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำ และบำรุงรักษาทำ เขียด	
๑๑๒	ปรับปรุงคลองส่งน้ำ ๑L-LMC๑ กม.๑+๙๘๐ (คูส่งน้ำ สาย ๐๕) โครงการฝายพญาไธสง พื้นที่ ๒๒๑ ไร่ สำนักงานจัดรูปที่ดินและจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมที่ ๓๓ ตำบลสมหวัง อำเภอกงหรา จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๙,๙๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๙,๙๐๐,๐๐๐	สำนักงานจัดรูป ที่ดินและ จัดระบบน้ำเพื่อ เกษตรกรรมที่ ๓๓	
๑๑๓	ปรับปรุงระบบส่งน้ำ คลอง RMC๒ (ฝายนาท่อม) กม. ๓+๕๑๕ โครงการชลประทานพัทลุง ตำบลท่ามิหรำ อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๔,๕๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๔,๕๐๐,๐๐๐	ชป.	
๑๑๔	ปรับปรุงฝายปากเลน โครงการชลประทานพัทลุง ตำบลแหลมไตนด อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๗๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๗๐,๐๐๐,๐๐๐	ชป.	
๑๑๕	ปรับปรุงคันกั้นน้ำคลองชุด โครงการชลประทานพัทลุง ตำบลห่านโพธิ์ อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๔๙,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๔๙,๐๐๐,๐๐๐	ชป.	
๑๑๖	ปรับปรุงคันคลองส่งน้ำสาย ๓R-MC (ปตร.คลองป่า บอน) โครงการชลประทานพัทลุง ตำบลทุ่งนารี อำเภอบาบอน จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	ชป.	

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			๒,๕๗๑	๒,๕๗๒	๒,๕๗๓	๒,๕๗๔	๒,๕๗๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๑๑๗	โครงการปรับปรุงคลองส่งน้ำสาย RMC๒ พร้อมอาคารประกอบ โครงการปรับปรุงระบบชลประทานและอาคารประกอบ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าเขียด ตำบลเขาชัยสน อำเภอลำดวน จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๖๐,๓๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๖๐,๓๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าเขียด	
๑๑๘	ปรับปรุงคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งซ้าย โครงการนาท่อม (คูส่งน้ำสาย ๐๒๔) พื้นที่ ๑๙๘ ไร่ สำนักงานจัดรูปที่ดินและจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมที่ ๓๓ ตำบลโคกชะงาย อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๕,๐๐๐,๐๐๐	สำนักงานจัดรูปที่ดินและจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมที่ ๓๓	
๑๑๙	ปรับปรุงระบบส่งน้ำ ที่ กม.๑+๐๗๐ ของคลอง RMC๑ (ฝายนาท่อม) โครงการชลประทานพัทลุง ตำบลโคกชะงาย อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	ชล.	
๑๒๐	ปรับปรุงคันคลองส่งน้ำ ๒L-RMC (บ้านพร้าว) กม. ๐+๐๐๐ ถึง ๑๑+๕๐๐ เป็นช่วงๆ โครงการชลประทานพัทลุง ตำบลบ้านพร้าว อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	ชล.	
๑๒๑	ปรับปรุงคันกั้นน้ำคลองหัวหมอนและอาคารประกอบ โครงการชลประทานพัทลุง ตำบลนาโหนด อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๕๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๕๐,๐๐๐,๐๐๐	ชล.	
๑๒๒	ปรับปรุงคันคลองส่งน้ำสาย ๓L-MC (ปตร.คลองป่าบอน) โครงการชลประทานพัทลุง ตำบลทุ่งนารี อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	ชล.	

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			๒,๕๗๑	๒,๕๗๒	๒,๕๗๓	๒,๕๗๔	๒,๕๗๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๑๒๓	ปรับปรุงคลองส่งน้ำสาย ๑R-RMC๑ พร้อมอาคารประกอบ โครงการปรับปรุงระบบชลประทานและอาคารประกอบ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าเขียด ตำบลโคกสัก อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๘๑,๔๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๘๑,๔๐๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าเขียด	
๑๒๔	ปรับปรุงคลองส่งน้ำ LMC๒ โครงการฝายพญาไธสง คูส่งน้ำสาย ๐๐๙ สำนักงานจัดรูปที่ดินและจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมที่ ๓๓ ตำบลสมหวัง อำเภอกงหรา จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	สำนักงานจัดรูปที่ดินและจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมที่ ๓๓	
๑๒๕	ปรับปรุงท่อรับน้ำเข้าคลองลำเบ็ด (ฝั่งซ้าย) กม. ๑๗+๖๑๖ โครงการชลประทานพัทลุง ตำบลท่าแค อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๔,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๔,๐๐๐,๐๐๐	ชล.	
๑๒๖	ปรับปรุงคันคลองส่งน้ำ RMC (ปตร.ท่าแนะ) กม. ๐+๔๑๐ ถึง ๑๐+๓๔๐ เป็นช่วงๆ โครงการชลประทานพัทลุง ตำบลดอยทราย อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	ชล.	
๑๒๗	ปรับปรุงคันกั้นน้ำคลองหานโพธิ์ โครงการชลประทานพัทลุง ตำบลควนขนุน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๕๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๕๐,๐๐๐,๐๐๐	ชล.	
๑๒๘	ฝายคลองเหมืองสายโย โครงการชลประทานพัทลุง ตำบลหารเทา อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	ชล.	

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			๒,๕๗๑	๒,๕๗๒	๒,๕๗๓	๒,๕๗๔	๒,๕๗๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๑๒๙	โครงการปรับปรุงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำฝายท่าเขียด โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าเขียด โครงการปรับปรุงระบบชลประทานและอาคารประกอบ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าเขียด ตำบลโคกสัก อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๑๑๓,๙๖๐,๐๐๐	-	-	-	-	๑๑๓,๙๖๐,๐๐๐	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าเขียด	
๑๓๐	ปรับปรุงคลองส่งน้ำ ๑L-LMC๑ กม.๒+๕๘๐ (คูส่งน้ำสาย ๐๔) โครงการฝายพญาโธ้ง พื้นที่ ๒๗๐ ไร่ สำนักงานจัดรูปที่ดินและจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมที่ ๓๓ ตำบลสมหวัง อำเภอกงหรา จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๘,๒๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๘,๒๐๐,๐๐๐	สำนักงานจัดรูปที่ดินและจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมที่ ๓๓	
๑๓๑	ปรับปรุงท่อรับน้ำเข้า-ออกคลองลำเบ็ด กม.๙+๐๖๓ โครงการชลประทานพัทลุง ตำบลตำนาน อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๔,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๔,๐๐๐,๐๐๐	ชล.พั.	
๑๓๒	ปรับปรุงคันคลองส่งน้ำ ๑L-RMC (ปตร.ท่าแนะ) กม. ๐+๐๐๐ ถึง ๙+๘๐๐ เป็นช่วงๆ โครงการชลประทานพัทลุง ตำบลดอยทราย อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	ชล.พั.	
๑๓๓	ปรับปรุงคันกั้นน้ำคลองใหญ่ โครงการชลประทานพัทลุง ตำบลชะรัด อำเภอกงหรา จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๓๖,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๓๖,๐๐๐,๐๐๐	ชล.พั.	
๑๓๔	อาคารอัดน้ำห้วยไทรล่าง พร้อมอาคารประกอบ โครงการชลประทานพัทลุง ตำบลหนองธง อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	ชล.พั.	
๑๓๕	อาคารป้องกันตลิ่งคลองลำเบ็ด กม.๗+๐๐๐ ตำบลควนมะพร้าว อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	ชล.พั.	

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			๒,๕๗๑	๒,๕๗๒	๒,๕๗๓	๒,๕๗๔	๒,๕๗๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๑๓๖	ปรับปรุงคันคลองส่งน้ำ ๑L-LMC (ปตร.ท่ามะเระ) กม. ๐+๐๐๐ ถึง ๕+๒๕๐ เป็นช่วงๆ โครงการชลประทานพัทลุง ตำบลชะมวง อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	ชป.	
๑๓๗	ปรับปรุงคันกั้นน้ำท้ายฝายพญาโอง และอาคารประกอบ โครงการชลประทานพัทลุง ตำบลชะรัด อำเภอกงหรา จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๕๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๕๐,๐๐๐,๐๐๐	ชป.	
๑๓๘	อาคารป้องกันตลิ่งฝายป่าบอนและอาคารประกอบ โครงการชลประทานพัทลุง ตำบลป่าบอน อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	ชป.	
๑๓๙	ปตร.คลองลำเบ็ด กม.๒๓+๒๖๐ ตำบลอ่างทอง อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๙๘,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๙๘,๐๐๐,๐๐๐	ชป.	
๑๔๐	ปรับปรุงอาคารป้องกันตลิ่งท้าย ปตร. ท่ามะเระ โครงการชลประทานพัทลุง ตำบลเขาย่า อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๕๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๕๐,๐๐๐,๐๐๐	ชป.	
๑๔๑	ปรับปรุงคันกั้นน้ำคลองปากพะเนียดและอาคารประกอบ โครงการชลประทานพัทลุง ตำบลควนขนุน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๓๗,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๓๗,๐๐๐,๐๐๐	ชป.	
๑๔๒	อาคารป้องกันตลิ่งคลองป่าบอน กม.๘+๕๐๐ โครงการชลประทานพัทลุง ตำบลหนองธง อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	ชป.	

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			๒,๕๗๑	๒,๕๗๒	๒,๕๗๓	๒,๕๗๔	๒,๕๗๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๑๔๓	ปรับปรุงคันกันน้ำ ๑R-๒L-RMC๒ (นาท่อม) กม. ๒+๗๐๐ ถึง กม.๓+๘๓๒ โครงการชลประทานพัทลุง ตำบลตำนาน อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๔๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๔๐,๐๐๐,๐๐๐	ชป.	
๑๔๔	ปรับปรุงอาคารป้องกันตลิ่งคลองป่าพะยอม โครงการชลประทานพัทลุง ตำบลป่าพะยอม อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๔๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๔๕,๐๐๐,๐๐๐	ชป.	
๑๔๕	ปรับปรุงคันกันน้ำท้ายฝายหลักสามและอาคารประกอบ โครงการชลประทานพัทลุง ตำบลคลองเฉลิม อำเภอกงหรา จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๓๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๓๕,๐๐๐,๐๐๐	ชป.	
๑๔๖	อาคารป้องกันตลิ่งคันคลอง สาย ๒L-MC (ปตร.คลองป่าบอน) โครงการชลประทานพัทลุง ตำบลทุ่งนารี อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	ชป.	
๑๔๗	ปรับปรุงท่อลอด คลองส่งน้ำ LMC (ฝายนาท่อม) กม. ๑+๒๖๘ โครงการชลประทานพัทลุง ตำบลโคกชะงาย อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๔,๕๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๔,๕๐๐,๐๐๐	ชป.	
๑๔๘	อาคารป้องกันตลิ่งคลองท้ายฝายหลักสาม โครงการชลประทานพัทลุง ตำบลนาโหนด อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๒๔,๘๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๒๔,๘๐๐,๐๐๐	ชป.	
๑๔๙	ปรับปรุงถนนลาดยางคันคลองส่งน้ำสาย ๒R-MC (ปตร.คลองป่าบอน) โครงการชลประทานพัทลุง ตำบลทุ่งนารี อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	ชป.	

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			๒,๕๗๑	๒,๕๗๒	๒,๕๗๓	๒,๕๗๔	๒,๕๗๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๑๕๐	ปรับปรุงสะพานคอนกรีตเสริมเหล็ก คลอง LMC (ฝายนาท่อม) กม.๖+๘๘๖ โครงการชลประทานพัทลุง ตำบลโคกชะงาย อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๔,๕๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๔,๕๐๐,๐๐๐	ชป.	
๑๕๑	อาคารป้องกันตลิ่งคลองหัวหมอน โครงการชลประทานพัทลุง ตำบลนาโหนด อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๒๕,๕๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๒๕,๕๐๐,๐๐๐	ชป.	
๑๕๒	ซ่อมแซมถนนลาดยางทางเข้าห้วงงาน ทรบ.พลายทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลพญาขัน อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๑๐,๕๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๑๐,๕๐๐,๐๐๐	ชป.	
๑๕๓	อาคารป้องกันตลิ่งเหนือฝายพญาไธสง โครงการชลประทานพัทลุง ตำบลคลองทรายขาว อำเภอกงหรา จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐	ชป.	
๑๕๔	ซ่อมแซมถนนลาดยางทางเข้าห้วงงาน ฝายน้ำตกฟ้าถัน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลชุมพล อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๕,๕๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๕,๕๐๐,๐๐๐	ชป.	
๑๕๕	อาคารป้องกันตลิ่งเหนือฝายหลักสาม โครงการชลประทานพัทลุง ตำบลคลองเฉลิม อำเภอกงหรา จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๒๖,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๒๖,๐๐๐,๐๐๐	ชป.	
๑๕๖	ปรับปรุงระบบระบายน้ำ คลอง ๑L-RMC๒ ควนภูมิ และอาคารประกอบอื่นๆ โครงการชลประทานพัทลุง ตำบลนาโพธิ์ อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๒๕,๖๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๒๕,๖๐๐,๐๐๐	ชป.	

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			๒,๕๗๑	๒,๕๗๒	๒,๕๗๓	๒,๕๗๔	๒,๕๗๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๑๕๗	อาคารป้องกันตลิ่งท้ายฝายควนภูฎี และอาคารประกอบ โครงการชลประทานพัทลุง ตำบลควนขนุน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๒๕,๖๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๒๕,๖๐๐,๐๐๐	ขป.	
๑๕๘	ปรับปรุงคันกั้นน้ำท้ายฝายควนภูฎีและอาคารประกอบ ตำบลควนขนุน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๓๙,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๓๙,๐๐๐,๐๐๐	ขป.	
๑๕๙	ปรับปรุงสะพาน คลอง ๑L-LMC๒ พญาไธสง กม. ๖+๕๐๐ โครงการชลประทานพัทลุง ตำบลท่าแค อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๔,๕๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๔,๕๐๐,๐๐๐	ขป.	
๑๖๐	ปรับปรุงสะพาน คลอง ๑L-LMC๒ พญาไธสง กม. ๑+๒๐๐ โครงการชลประทานพัทลุง ตำบลสมหวัง อำเภอกงหรา จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๔,๕๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๔,๕๐๐,๐๐๐	ขป.	
๑๖๑	ปรับปรุงสะพานรถยนต์ กม.๕+๔๔๐ คลอง ๑L-LMC๒ (พญาไธสง) ขนาดกว้าง ๖ เมตร ยาว ๘ เมตร โครงการชลประทานพัทลุง ตำบลท่าแค อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๔,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๔,๐๐๐,๐๐๐	ขป.	
๑๖๒	ปรับปรุงฝายคลองใหญ่ และอาคารประกอบ ตำบลชะรัด อำเภอกงหรา จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๒๖,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๒๖,๐๐๐,๐๐๐	ขป.	
๑๖๓	เพิ่มประสิทธิภาพฝายควนภูฎี โครงการชลประทานพัทลุง ตำบลควนขนุน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๒๕๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๒๕๐,๐๐๐,๐๐๐	ขป.	

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			๒,๕๗๑	๒,๕๗๒	๒,๕๗๓	๒,๕๗๔	๒,๕๗๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๑๖๔	ปรับปรุงสะพานคอนกรีตเสริมเหล็กคลองชะรัด โครงการชลประทานพัทลุง ตำบลชะรัด อำเภอกงหรา จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	ชป.	
๑๖๕	ปรับปรุงสะพานคอนกรีตเสริมเหล็กคลอง RMC ควน กุฎิ โครงการชลประทานพัทลุง ตำบลควนขนุน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง	งบปกติ	๖,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๖,๐๐๐,๐๐๐	ชป.	
	รวมแนวทางพัฒนาที่ ๑		๒,๔๓๓,๔๒๐,๘๐๐	๑๕๗,๕๐๐	๑๖๕,๐๐๐	๑๗๒,๕๐๐	๑๘๐,๐๐๐	๒,๔๓๔,๐๙๕,๘๐๐		
	แนวทางพัฒนาที่ ๒ การบริหารจัดการทรัพยากรดิน เพื่อความยั่งยืน									
๑๖๖	โครงการสร้างฝายชะลอน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	งบปกติ	๗๔๒,๐๐๐	๗๗๙,๑๐๐	๘๑๘,๐๕๕	๘๕๘,๙๕๘	๙๐๑,๙๐๖	๔,๑๐๐,๐๑๘	พด.	
๑๖๗	โครงการพัฒนาพื้นที่เพิ่มมูลค่าที่ดินเพื่อการเกษตร	งบปกติ	๑,๕๙๐,๖๘๙	๑,๖๗๐,๒๒๓	๑,๗๕๓,๗๓๕	๑,๘๔๑,๔๒๑	๑,๙๓๓,๔๙๒	๘,๗๘๙,๕๖๑	พด.	
๑๖๘	โครงการบริหารจัดการที่ดินทำกินแก่เกษตรกรรายย่อย และผู้ด้อยโอกาส	งบปกติ	๒๒๗,๙๘๐	๒๓๗,๙๘๐	๒๔๗,๙๘๐	๒๕๗,๙๘๐	๒๖๗,๙๘๐	๑,๒๓๙,๙๐๐	ส.ป.ก.	
๑๖๙	โครงการพัฒนารณรงค์การใช้หญ้าแฝก	งบปกติ	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	ส.ป.ก.	
๑๗๐	โครงการทรัพยากรที่ดินและน้ำได้รับการพัฒนา	งบปกติ	๕,๗๑๓,๗๙๐	-	-	-	-	๕,๗๑๓,๗๙๐	พด.	
	รวมแนวทางพัฒนาที่ ๒		๘,๒๗๙,๔๕๙	๒,๖๙๒,๓๐๓	๒,๘๒๔,๗๗๐	๒,๙๖๓,๓๕๙	๓,๑๐๘,๓๗๘	๑๙,๘๖๘,๒๖๙		

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			๒,๕๗๑	๒,๕๗๒	๒,๕๗๓	๒,๕๗๔	๒,๕๗๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
	แนวทางพัฒนาที่ ๓ การจัดการสมดุลระบบนิเวศและบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำอย่างยั่งยืน									
๑๗๑	โครงการบริหารจัดการทรัพยากรประมง	งบปกติ	๒,๒๖๑,๙๗๙	-	-	-	-	๒,๒๖๑,๙๗๙	ปม.	
๑๗๒	โครงการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	งบปกติ	๒๐,๐๐๐	๒๑,๐๐๐	๒๒,๐๐๐	๒๓,๐๐๐	๒๔,๐๐๐	๑๑๐,๐๐๐	ส.ป.ก.	
๑๗๓	โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย	งบปกติ	๔๕,๐๐๐	๔๗,๒๕๐	๔๙,๖๑๓	๕๒,๐๙๓	๕๔,๖๙๘	๒๔๘,๖๕๓	ปม.	หน่วยป้องกันและปราบปรามประมงน้ำจืด
๑๗๔	โครงการปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ ในแหล่งน้ำหลักในวันสำคัญของจังหวัดพัทลุง (ตามตารางกิจกรรมวันสำคัญสำหรับจังหวัด) และเสริมสร้างเศรษฐกิจด้านอาหาร soft power	งบจังหวัด	๕,๕๐๐,๐๐๐	๕,๕๐๐,๐๐๐	๕,๕๐๐,๐๐๐	๕,๕๐๐,๐๐๐	๕,๕๐๐,๐๐๐	๒๗,๕๐๐,๐๐๐	ปม.	
๑๗๕	โครงการฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำเศรษฐกิจในพื้นที่ชุ่มน้ำทะเลน้อยและทะเลสาบสงขลา	งบจังหวัด	๑,๘๙๘,๐๐๐	๕,๕๙๘,๐๐๐	๕,๕๙๘,๐๐๐	๕,๕๙๘,๐๐๐	๕,๕๙๘,๐๐๐	๒๔,๒๙๐,๐๐๐	ปม.	
๑๗๖	โครงการอนุรักษ์สัตว์น้ำพื้นถิ่นจังหวัดพัทลุง	งบจังหวัด	-	๑๓,๓๐๐,๐๐๐	๑๓,๓๐๐,๐๐๐	๑๓,๓๐๐,๐๐๐	๑๓,๓๐๐,๐๐๐	๕๓,๒๐๐,๐๐๐	ปม.	
๑๗๗	โครงการเครือข่ายอนุรักษ์ทรัพยากรประมงและผู้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ พื้นที่จังหวัดพัทลุง	งบจังหวัด	-	๑,๘๐๐,๐๐๐	๒,๑๐๐,๐๐๐	๑,๘๐๐,๐๐๐	๒,๑๐๐,๐๐๐	๗,๘๐๐,๐๐๐	ปม.	
๑๗๘	โครงการเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำในแหล่งน้ำประจำชุมชน	งบจังหวัด	-	๔,๒๕๐,๐๐๐	๔,๕๕๐,๐๐๐	๔,๒๕๐,๐๐๐	๔,๕๕๐,๐๐๐	๑๗,๖๐๐,๐๐๐	ปม.	

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			๒,๕๗๑	๒,๕๗๒	๒,๕๗๓	๒,๕๗๔	๒,๕๗๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๑๗๙	โครงการควบคุมการทำการประมงผิดกฎหมายเพื่อลดการทำลายพันธุ์สัตว์น้ำอย่างร้ายแรง	งบจังหวัด	-	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	ปม.	
	รวมแนวทางพัฒนาที่ ๓		๙,๗๒๔,๙๗๙	๓๑,๐๑๖,๒๕๐	๓๑,๖๑๙,๖๑๓	๓๑,๐๒๓,๐๙๓	๓๑,๖๒๖,๖๙๘	๑๓๕,๐๑๐,๖๓๒		
	แนวทางพัฒนาที่ ๔ ส่งเสริมการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมตามแนวทาง BCG									
๑๘๐	โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร	งบปกติ	๒๗,๐๐๐	๒๘,๓๐๐	๒๙,๗๐๐	๓๑,๒๐๐	๓๒,๘๐๐	๑๔๙,๐๐๐	พด.	
๑๘๑	โครงการเพิ่มศักยภาพด้านอาหารสัตว์	งบปกติ	๖๗๗,๗๐๐	๗๑๑,๕๘๕	๗๔๗,๑๖๔	๗๘๔,๕๒๒	๘๒๓,๗๔๙	๓,๗๔๔,๗๒๐	ปศ.	ศวอ.
๑๘๒	โครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตสัตว์น้ำเศรษฐกิจธรรมชาติในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา	งบกลุ่มจังหวัด	๑,๔๘๑๐,๐๐๐	-	-	-	-	๑,๔๘๑๐,๐๐๐		
	รวมแนวทางพัฒนาที่ ๔		๗๐๔,๗๐๐	๗๓๙,๘๘๕	๗๗๖,๘๖๔	๘๑๕,๗๒๒	๘๕๖,๕๔๙	๑๘,๗๐๓,๗๒๐		
	แนวทางพัฒนาที่ ๕ เสริมสร้างการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติทางการเกษตร									
๑๘๓	โครงการการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการผลิตข้าวอย่างยั่งยืนเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก	งบปกติ	๒๕๐,๐๐๐	๒๖๒,๕๐๐	๒๗๕,๖๒๕	๒๘๙,๔๐๖	๓๐๓,๘๗๗	๑,๓๘๑,๔๐๘	ศวช.	
	รวมแนวทางพัฒนาที่ ๕		๒๕๐,๐๐๐	๒๖๒,๕๐๐	๒๗๕,๖๒๕	๒๘๙,๔๐๖	๓๐๓,๘๗๗	๑,๓๘๑,๔๐๘		

ส่วนที่ ๕

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร ให้เข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมและพัฒนาสถาบันเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการเกษตรสมัยใหม่
๒. ชื่อแผนงาน	เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร ให้เข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน
๓. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาศักยภาพเกษตรกรและบุคลากรการเกษตรสู่การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรอย่างมืออาชีพ
๔. หลักการและเหตุผล	ภาคการเกษตรเป็นรากฐานสำคัญของเศรษฐกิจและสังคมในจังหวัดพัทลุงทั้งในด้านการผลิตอาหาร การจ้างงาน การสร้างรายได้ตลอดจนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากรในพื้นที่ ปัจจุบันการพัฒนาภาคการเกษตรของจังหวัดพัทลุง ต้องเผชิญปัญหาและความท้าทายที่สำคัญ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลก ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การขาดแคลนแรงงานภาคการเกษตร การขยายตัวของความเป็นเมือง การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์และกระแสการเติบโตแบบสีเขียว ดังนั้น การปรับตัวของสถาบันเกษตรกรในภาคการเกษตรของจังหวัดพัทลุง (สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจ) ให้เติบโตอย่างต่อเนื่องมีเสถียรภาพในระยะยาว จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการยกระดับเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยพัฒนาทักษะความสามารถของสถาบันเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการเกษตรสมัยใหม่ ทั้งด้านการจัดการการตลาดเชิงสร้างสรรค์ การจัดการความมั่นคงทางการเงิน การจัดการเทคโนโลยีนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการจัดการระบบนิเวศทางธุรกิจ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้จะส่งผลให้สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจ ชุมชน) ในพื้นที่จังหวัดพัทลุง เกิดศักยภาพการจัดการเชิงรุก ความได้เปรียบในการแข่งขัน การตอบรับจากลูกค้าและความสำเร็จในการดำเนินงานเพื่อให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลง
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อพัฒนาทักษะและความสามารถของบุคลากรของสถาบันเกษตรกรให้มีสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการเกษตรสมัยใหม่ ๒. เพื่อสนับสนุนและสร้างโอกาสให้สถาบันเกษตรกรเป็นผู้ประกอบการที่สามารถเข้าสู่ตลาดทั้งในและต่างประเทศตามระดับศักยภาพการประกอบการ
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	เชิงปริมาณ : สถาบันเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับการพัฒนาทักษะและความสามารถให้มีสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการเกษตรสมัยใหม่ส่งผลให้มูลค่าการดำเนินธุรกิจเพิ่มขึ้น

หัวข้อ	รายละเอียด
	เชิงคุณภาพ : สถาบันเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับการพัฒนาทักษะและความสามารถให้มีสมรรถนะเป็นผู้ประกอบการเกษตรสมัยใหม่
๗. พื้นที่เป้าหมาย	สหกรณ์ / กลุ่มเกษตรกร / วิสาหกิจชุมชน ในจังหวัดพัทลุง
๘. กิจกรรมหลัก	
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อบรมถ่ายทอดการเป็นผู้ประกอบการเกษตรสมัยใหม่ เป้าหมาย : ผู้แทนสหกรณ์ / กลุ่มเกษตรกร / วิสาหกิจชุมชน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๒ รุ่น ๆ ละ ๑ วัน รุ่นที่ ๑ จำนวน ๑๙๐ คน รุ่นที่ ๒ จำนวน ๑๕๕ คน งบประมาณ ๒๓๐,๐๐๐.-บาท (สองแสนสามหมื่นบาทถ้วน) ๑.สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพัทลุง ๒.สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง
๙. หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพัทลุง
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	เดือนตุลาคม ๒๕๗๐ - เดือนกันยายน ๒๕๗๑
๑๑. งบประมาณ	๒๓๐,๐๐๐.-บาท (สองแสนสามหมื่นบาทถ้วน)
๑๒. ผลผลิต (Output)	สถาบันเกษตรกรได้รับการพัฒนาทักษะและความสามารถให้มีสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการเกษตรสมัยใหม่
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	สถาบันเกษตรกรได้รับการพัฒนาทักษะและความสามารถให้มีสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการเกษตรสมัยใหม่ ส่งผลให้มูลค่าการดำเนินธุรกิจเพิ่มขึ้น

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมยุวเกษตรกรผลิตอาหารกลางวันในโรงเรียนอย่างยั่งยืน
๒. ชื่อแผนงาน	เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร ให้เข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน
๓. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่และผู้นำการเปลี่ยนแปลงภาคการเกษตร
๔. หลักการและเหตุผล	สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีพระราชดำริเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร เริ่มแรกเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๓ ทรงทดลองทำโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ต่อมาทรงมีพระราชดำริให้ดำเนินโครงการอื่นๆ และขยายพื้นที่ดำเนินการไปยังสถานศึกษาอื่น ๆ มีหน่วยงานดำเนินงานสนองพระราชดำริทั้งภาครัฐและภาคเอกชน และภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) มีวิสัยทัศน์ ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยยุทธศาสตร์ชาติการพัฒนาภาคการเกษตรให้มีศักยภาพและขีดความสามารถทางการแข่งขัน ปัจจัยแห่งความสำเร็จที่สำคัญที่จะช่วยให้การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติในด้านต่างๆ สามารถบรรลุ วัตถุประสงค์ได้ตามเป้าหมาย โดยการกระจายรายได้สู่ชุมชน ลดความเหลื่อมล้ำ การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นการน้อมนำพระราชดำริการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารเกี่ยวกับโครงการยุวเกษตรกรผลิตอาหารกลางวันในโรงเรียนอย่างยั่งยืน ที่ให้ขยายพื้นที่ไปยังสถานศึกษาอื่นๆ จึงได้มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กนักเรียนในโรงเรียนเรียนรู้และมีทักษะพื้นฐานทางการเกษตรในการผลิตอาหารเพื่อบริโภคนำมาเป็นอาหารกลางวันในโรงเรียน และสร้างความมั่นคงทางด้านอาหาร เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีโภชนาการที่ดี สุขภาพแข็งแรง มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และเพื่อสร้างเป็นจุดเรียนรู้ ฝึกปฏิบัติทางด้านการเกษตรให้แก่เด็กนักเรียนที่กำลังศึกษาในโรงเรียน และเป็นแหล่งเรียนรู้ให้แก่ผู้ปกครองและผู้สนใจทั่วไป โดยได้รับการสนับสนุนปัจจัยวัสดุอุปกรณ์จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งเมื่อจบการศึกษาออกไปแล้วสามารถนำความรู้ที่ได้รับสร้างอาชีพ และรายได้ให้แก่ตนเองและครอบครัว การส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรให้เข้มแข็ง และสามารถพึ่งพาตนเองได้นั้น ต้องเกิดจากกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันภายในกลุ่มองค์กร และชุมชน ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ทั้งในระดับของการพึ่งพาตนเอง และในระดับของการแข่งขัน โดยกลไกหนึ่งที่สนับสนุนให้เกษตรกรและ องค์กรเกษตรกรได้รับการพัฒนาอย่างเต็มความสามารถไปสู่เป้าหมายดังกล่าว นั่นคือกระบวนการกลุ่ม การมีส่วนร่วม และการเสริมสร้างกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งเด็กและเยาวชนถือเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีความสำคัญ ที่ควรได้รับการดูแลเอาใจใส่ ในการส่งเสริม พัฒนา และสนับสนุนในทุกมิติ จึงได้มีแนวคิดฝึกอบรมให้ความรู้แก่นักเรียน เพื่อเพิ่มพูนความรู้ สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการผลิตที่ยังขาดแคลนให้แก่สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรได้มีความรู้ที่จะนำไปใช้ประโยชน์ได้ทั้งในกลุ่มและตัวสมาชิกเอง เป็นพื้นฐานด้านอาชีพที่จำเป็นในการดำรงชีวิต และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน

หัวข้อ	รายละเอียด
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. ส่งเสริมให้นักเรียนมีการรวมกลุ่ม/สร้างเครือข่ายการดำเนินกิจกรรม และสามารถบริหารจัดการกลุ่มได้อย่างยั่งยืน ๒. นักเรียนมีความรู้ เกิดทักษะด้านการเกษตรแบบมืออาชีพ ๓. โรงเรียนมีแหล่งอาหารปลอดภัยและนักเรียนมีอาหารกลางวันบริโภคตามหลักโภชนาการ ส่งผลให้มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ และสามารถสร้างความมั่นคงทางด้านอาหารในโรงเรียนได้อย่างยั่งยืน ๔. นักเรียนนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน สร้างรายได้และลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน โดยมีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า ๕. เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตร สามารถนำความรู้ไปใช้ในครัวเรือนและขยายผลสู่ชุมชน
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการฯ มีความรู้และทักษะทางด้านการเกษตรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ๒. รายจ่ายของโรงเรียนลดลง และนักเรียนมีอาหารกลางวันถูกต้องตามหลักโภชนาการ ๓. เพิ่มรายได้ให้นักเรียน และลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ๔. มีแปลงเกษตรเพื่ออาหารกลางวันต้นแบบ จำนวน ๑๑ อำเภอ/๑๑ โรงเรียน ๕. นำความรู้ที่ได้รับไปขยายผลสู่ชุมชนได้ไม่น้อยกว่า ๑ ครัวเรือน ๑ อำเภอ
๗. พื้นที่เป้าหมาย	โรงเรียนในพื้นที่จังหวัดพัทลุง จำนวน ๑๑ โรงเรียน (อำเภอละ ๑ โรงเรียน)
๘. กิจกรรมหลัก	
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการเกษตรในกลุ่มยุวเกษตรกร ๙๖,๕๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การจัดอบรมและฝึกปฏิบัติเพื่อการส่งเสริมและสนับสนุนองค์ความรู้ ๒.๑ จัดทำแปลงเรียนรู้ และการขยายผล (๖๖๕,๕๐๐ บาท) : สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง ๒.๒ เลี้ยงไก่ไข่ในโรงเรียน (๙๖๖,๓๕๐ บาท) : สนง.ปศุสัตว์พัทลุง ๒.๓ ห้องเรียนประมงสู่ความมั่นคงทางอาหาร (๒๘๘,๐๐๐ บาท) : สนง.ประมงจังหวัด ๒.๔ พัฒนาศักยภาพยุวเกษตรกรในการบริหารจัดการน้ำด้วยระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ (๕๗๘,๒๕๐ บาท) : สนง.พลังงานจังหวัดพัทลุง รวมงบประมาณ ๒,๔๙๘,๑๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพัทลุง สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง สำนักงานพลังงานจังหวัดพัทลุง

หัวข้อ	รายละเอียด
๘.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การอำนวยการ ติดตามและประเมินผลโครงการ ๓๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพัทลุง สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง สำนักงานพลังงานจังหวัดพัทลุง
๙. หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง (หน่วยประสานงานหลัก)
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕
๑๑. งบประมาณ	๒,๖๒๔,๖๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	การดำเนินงานโครงการส่งเสริมยุวเกษตรกรผลิตอาหารกลางวันในโรงเรียนอย่างยั่งยืน และมีแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๑๑ อำเภอ/๑๑ โรงเรียน
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. นักเรียน สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในครัวเรือน ๒. เกิดการปลูกฝังเยาวชนรุ่นใหม่ให้รักอาชีพการเกษตรและสืบทอดอาชีพเกษตรกร ๓. โรงเรียนมีแหล่งอาหารปลอดภัยและนักเรียนมีอาหารกลางวันตามหลักโภชนาการ

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการบูรณาการขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกร ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๒. ชื่อแผนงาน	เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร ให้เข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน
๓. แนวทางการพัฒนา	สร้างความมั่นคงทางอาชีพและคุณภาพชีวิตของเกษตรกร
๔. หลักการและเหตุผล	จังหวัดพัทลุงได้รับพระมหากรุณาธิคุณจัดตั้งโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินหลายพื้นที่ เช่น โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ บ้านครองชีพ (อ.บางแก้ว) โครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร รร.ตชด.บ้านควนตะแบก (อ.ป่าพะยอม) และโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (อ.ป่าพะยอม และ อ.ควนขนุน) ซึ่งพื้นที่เหล่านี้ถือเป็นอู่ข้าวอู่น้ำและศูนย์กลางการเรียนรู้ที่สำคัญของจังหวัดพัทลุง อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันเกษตรกรและประชาชนโดยรอบยังคงเผชิญกับความท้าทายจากภาวะค่าครองชีพที่สูงขึ้น ความผันผวนของสภาพภูมิอากาศ ปัญหาน้ำท่วมน้ำแล้ง รวมถึงความมั่นคงทางอาหารในระดับครัวเรือนที่ยังไม่ยั่งยืน ซึ่งการดำเนินงานแบบแยกส่วนของแต่ละหน่วยงานอาจทำให้การแก้ไขปัญหาไม่ครอบคลุมปัญหาและความต้องการของเกษตรกรในแต่ละพื้นที่ จังหวัดพัทลุงจึงได้จัดทำโครงการบูรณาการภาพรวมนี้ขึ้น โดยมีหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดพัทลุง ร่วมดำเนินการเพื่อขยายผลองค์ความรู้ในด้านต่างๆ รวมทั้งจัดอบรมเพื่อเพิ่มทักษะการผลิต เทคโนโลยีการจัดการฟาร์มปลอดภัย การจัดการดินและน้ำ รวมทั้งการทำกิจกรรมการเกษตรเพื่อป้องกันบรรเทาผลกระทบจากสถานการณ์อุทกภัย เช่น การปลูกผักยกแคร่ การทำแปลงพืชอาหารสัตว์ โดยการนำองค์ความรู้จากศูนย์เรียนรู้พระราชดำริไปสู่การปฏิบัติจริงในภาคครัวเรือน เพื่อลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยีการเกษตรปลอดภัย และพัฒนาทักษะอาชีพ (ด้านพืช ประมง ปศุสัตว์) ให้แก่เกษตรกรและผู้ปกครองนักเรียนในพื้นที่เป้าหมายตามแนวพระราชดำริ ๒. เพื่อสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่จำเป็นในการสร้างแหล่งอาหารปลอดภัย (โปรตีนจากเนื้อสัตว์และพืชผัก) สำหรับการบริโภคในครัวเรือน ชุมชน และโรงเรียน ตชด. ๓. เพื่อลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ในครัวเรือนเกษตรกร และส่งเสริมการรวมกลุ่มบริหารจัดการเกษตรเพื่อลดต้นทุนอย่างยั่งยืน ๔. เพื่อสร้างและขยายผลชุมชนต้นแบบ/เครือข่ายเกษตรกรตามแนวพระราชดำริและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	เชิงปริมาณ: ๑) เกษตรกร ประชาชน ในพื้นที่เป้าหมาย ได้รับการส่งเสริมองค์ความรู้และปัจจัยการผลิตรวมทั้งสิ้น ๑๕๐ ราย ๒) เกิดแปลงต้นแบบการปลูกผักยกแคร่ และมีครัวเรือนต้นแบบการเกษตรปลอดภัย จำนวน ๑๒ แห่ง เชิงคุณภาพ: ๑) ร้อยละ ๙๐ ของผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้และทักษะสามารถนำไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองได้อย่างเหมาะสม

หัวข้อ	รายละเอียด
	๒) ร้อยละ ๘๐ ของครัวเรือนที่เข้าร่วมโครงการมีอาหารปลอดภัยสำหรับบริโภคเพิ่มขึ้น และลดรายจ่าย ๓) เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายมีรายได้เสริมจากการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐
๗. พื้นที่เป้าหมาย	๑. พื้นที่บริเวณใกล้เคียงฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านครองชีพ ต.นาปะขอ อ.บางแก้ว จ.พัทลุง ๒. โรงเรียน ตชด.บ้านควนตะแบก และชุมชนในพื้นที่ตำบลเกาะเต่า อำเภอป่าพะยอม จ.พัทลุง ๓. พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังฯ ในจังหวัดพัทลุง (ต.ลานข่อย อ.ป่าพะยอม และ ต.แหลมโดนด อ.ควนขนุน)
๘. กิจกรรมหลัก	โครงการแบ่งออกเป็น ๓ กิจกรรมหลัก (บูรณาการงบประมาณและการทำงานร่วมกัน) ดังนี้
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ขยายผลความมั่นคงทางอาหารรอบพื้นที่ฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านครองชีพ รวมงบประมาณ ๒๖๕,๐๐๐ บาท ๑.๑ ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านปศุสัตว์ตามหลักเกษตรธรรมชาติ (๑๒๕,๐๐๐ บาท) : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพัทลุง ๑.๒ เทคนิคการปลูกผักยกแคร่และการบริหารจัดการแปลงเกษตรปลอดภัย (๑๔๐,๐๐๐ บาท) : สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์พัทลุง/โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านครองชีพ/อบต.นาปะขอ/สำนักงานเกษตรอำเภอบางแก้ว
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ขยายผลโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร รร.ตชด.บ้านควนตะแบก สู่ชุมชน - ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านปศุสัตว์ตามหลักเกษตรธรรมชาติ ๑๒๕,๐๐๐ บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพัทลุง ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์พัทลุง
๘.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เพิ่มทักษะการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง รวมงบประมาณ ๕๘๕,๖๐๐ บาท ๓.๑ การเลี้ยงปลาในบ่อดินพื้นที่ตำบลแหลมโดนด (๑๙๒,๙๑๐ บาท) : สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง ๓.๒ ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านปศุสัตว์ตามหลักเกษตรธรรมชาติ และการทำเลี้ยงอาหารสัตว์ (๑๗๕,๐๐๐ บาท) : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพัทลุง ๓.๓ การปลูกผักยกแคร่และการบริหารจัดการแปลงเกษตรปลอดภัย (๒๑๗,๖๙๐บาท) : สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง เทศบาลตำบลแหลมโดนด / ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์พัทลุง สำนักงานเกษตรอำเภอควนขนุน / สำนักงานเกษตรอำเภอป่าพะยอม
๘.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การอำนวยการ ติดตาม และประเมินโครงการ ๔,๔๐๐ บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง ๑. สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง ๒. สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง ๓. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพัทลุง

หัวข้อ	รายละเอียด
๙. หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕
๑๑. งบประมาณ	๙๘๐,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑) เกษตรกรรวม ๑๕๐ ราย ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้และปัจจัยผลิต ๒) เกิดแปลงต้นแบบการปลูกผักกาด และมีการรื้อฟื้นต้นแบบการทำเกษตรปลอดภัย จำนวน ๑๒ แห่ง ๓) เกิดแปลงพืชอาหารสัตว์ในพื้นที่
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายสามารถพึ่งพาตนเองด้านอาหาร มีแหล่งโปรตีน และผักสด ปลอดภัยบริโภคอย่างยั่งยืน ช่วยลดรายจ่ายในครัวเรือน ๓ ด้าน ๑. ด้านความมั่นคงทางอาหาร : ประชาชนและครัวเรือนเป้าหมายมีแหล่งอาหารโปรตีนและผักสดที่ปลอดภัยไว้บริโภคอย่างต่อเนื่องตลอดปี ๒. ด้านเศรษฐกิจ : ครัวเรือนสามารถลดรายจ่ายค่าอาหารและสร้างรายได้เสริมจากการจำหน่ายผลผลิตส่วนเกิน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ และชุมชนมีการรวมกลุ่มเพื่อลดต้นทุน เช่น การทำอาหารสัตว์ใช้เอง ๓. ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม : เกิดการสร้างเครือข่ายเกษตรกรต้นแบบที่สามารถถ่ายทอดความรู้สู่กันได้ เกิดความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ฟาร์มตัวอย่าง และชุมชน นำไปสู่ชุมชนเข้มแข็งที่พึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	ส่งเสริมและพัฒนาทักษะอาชีพชุมชน เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก
๒. ชื่อแผนงาน	เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร ให้เข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน
๓. แนวทางการพัฒนา	สร้างความมั่นคงทางอาชีพและคุณภาพชีวิตของเกษตรกร
๔. หลักการและเหตุผล	ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐) มีเป้าหมายประชาชนอยู่ดี กินดี มีความสุข โดยเชื่อมโยงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๗๐) หมายเหตุที่ ๙ มีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอเหมาะสม ประกอบกับพันธกิจกระทรวงมหาดไทย ข้อ ๒. เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนภารกิจอำนาจหน้าที่ของกรมการพัฒนาชุมชน ในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนฐานรากให้มีความมั่นคงและมีเสถียรภาพ รวมทั้งเสริมสร้างความสามารถและความเข้มแข็งของชุมชน เพื่อยกระดับเศรษฐกิจฐานราก คือ “รายได้” ทำให้ประชาชนในชุมชน มีรายได้เพิ่มขึ้น มีความมั่นคงและยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกัน อย่างมีความสุข จึงจำเป็นต้องสนับสนุนให้มีการพัฒนาระบบเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน โดยการเพิ่มทักษะในการประกอบอาชีพ และรวมกลุ่มจัดตั้งกลุ่มอาชีพเสริมสร้างความเข้มแข็งให้สามารถเข้าถึงแหล่งทุน และนำกลุ่มอาชีพ/ผลิตภัณฑ์ไปสู่การตลาดเป็นผู้ผลิตผู้ประกอบการ OTOP รวมถึงเป็นกลุ่มอาชีพที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนอย่างแท้จริง
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ครัวเรือนในชุมชนดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีทักษะในการประกอบอาชีพ ๒. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ครัวเรือนในชุมชน รวมกลุ่มจัดตั้งเป็นกลุ่มอาชีพ ตามแนวทางสามาชีพชุมชน ที่ก่อให้เกิดรายได้ให้กับครัวเรือนและชุมชน สามารถบริหารจัดการกลุ่ม สร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนได้ ๓. เพื่อให้สามารถเข้าถึงแหล่งทุนทั้งภายในและภายนอกชุมชน ใช้เทคโนโลยีในการประกอบอาชีพ และสามารถนำผลิตภัณฑ์ลงทะเลเบียน OTOP เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาและพัฒนากลุ่มต่อไปในอนาคต
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. มีครัวเรือนที่ประกอบอาชีพเดียวกันหรือประเภทเดียวกันได้รับการเพิ่มทักษะ และรวมกลุ่มจัดตั้งเป็นกลุ่มอาชีพ จำนวน ๓๐ กลุ่ม ๒. ร้อยละกลุ่มอาชีพที่จัดตั้งขึ้นได้รับการขึ้นทะเบียนกลุ่มอาชีพ หรือสามารถนำผลิตภัณฑ์ลงทะเลเบียน OTOP ร้อยละ ๑๐๐ - ครัวเรือนและชุมชนมีทักษะอาชีพ มีรายได้ สร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลิตภัณฑ์ - รายได้จากจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP เพิ่มขึ้น
๗. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ ๑๑ อำเภอในจังหวัดพัทลุง จำนวน ๓๐ หมู่บ้าน (อ.เมือง ๙ หมู่บ้าน, อ.กงหรา ๑ หมู่บ้าน, อ.เขาชัยสน ๓ หมู่บ้าน, อ.ตะโหมด ๑ หมู่บ้าน, อ.ควนขนุน ๗ หมู่บ้าน, อ.ปากพะยูน ๓ หมู่บ้าน, อ.ศรีบรรพต ๑ หมู่บ้าน, อ.ป่า

หัวข้อ	รายละเอียด
	บอน ๒ หมู่บ้าน, อ.บางแก้ว ๑ หมู่บ้าน, อ.ป่าพะยอม ๑ หมู่บ้าน และ อ.ศรีนครินทร์ ๑ หมู่บ้าน)
๘. กิจกรรมหลัก	
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างการรับรู้ด้านอาชีพและจัดตั้งกลุ่มอาชีพตามแนวทางสัมมาชีพชุมชน ๒๙๔,๐๐๐ บาท สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพัทลุง สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ทุกแห่ง
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มทักษะด้านอาชีพ ๗๒๐,๐๐๐ บาท สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพัทลุง สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ทุกแห่ง
๙. หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพัทลุง
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ ๒๕๗๐ (ตุลาคม ๒๕๖๙ - กันยายน ๒๕๗๐)
๑๑. งบประมาณ	๑,๐๑๔,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านหนึ่งหมื่นสี่พันบาทถ้วน)
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑) จำนวนกลุ่มอาชีพที่จัดตั้งและพัฒนาตามแนวทางสัมมาชีพชุมชน ๓๐ กลุ่ม ๒) จำนวนกลุ่มอาชีพที่จัดตั้งขึ้นได้รับการขึ้นทะเบียนกลุ่มอาชีพ หรือสามารถนำผลิตภัณฑ์ลงทะเบียน OTOP ได้ ร้อยละ ๑๐๐
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑) กลุ่มอาชีพ มีผลิตภัณฑ์ มีรายได้ เสริมสร้างความเข้มแข็ง และสามารถเข้าถึงแหล่งทุน ทั้งภายในและภายนอกชุมชนได้ ๒) กลุ่มอาชีพมีผลิตภัณฑ์ชุมชนเข้าสู่ระบบการลงทะเบียน OTOP มีโอกาสในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ และสร้างช่องทางการตลาด เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์มากขึ้น

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยกระดับการผลิตสู่เกษตรอัจฉริยะ ปลอดภัย และสร้างความมั่นคงด้านอาหาร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรตามศักยภาพของพื้นที่
๒. ชื่อแผนงาน	ยกระดับการผลิตสู่เกษตรอัจฉริยะ ปลอดภัย และสร้างความมั่นคงด้านอาหาร
๓. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรม และเกษตรอัจฉริยะ เพิ่มประสิทธิภาพและการลดต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร
๔. หลักการและเหตุผล	รัฐบาลมีนโยบายเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรม มีเป้าหมายที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศไทยในหลายมิติ ตามยุทธศาสตร์ชาติที่ ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประเด็นการเกษตรสร้างมูลค่า และแผนแม่บทประเด็นที่ ๓ การเกษตร โดยนางสาววิจิตร เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการผลิต ไปพัฒนา ต่อยอด ส่งเสริมเกษตรกรให้นำไปปฏิบัติ สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาเกษตรกรและภาคเกษตรมีการปรับตัวไปสู่กระบวนการผลิตที่มีคุณภาพ มาตรฐาน และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ เพื่อให้มีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง เพิ่มศักยภาพสถาบันเกษตรกร ให้สามารถเพิ่มผลผลิตการผลิตทั้งเชิงปริมาณและมูลค่า สร้างรายได้ที่มั่นคงให้กับครัวเรือนเกษตรกร สอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาจังหวัดพัทลุงที่ต้องการพัฒนาเศรษฐกิจฐานการเกษตรให้มีความสามารถในการแข่งขัน โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตรเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูง บนฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชากรจังหวัดพัทลุง จังหวัดพัทลุงเป็นจังหวัดเมืองเกษตรกรรมยั่งยืน มีพื้นที่เหมาะสมภาคการเกษตร โดยมีพื้นที่ทำการเกษตรจำนวน ๑,๕๕๔,๙๒๔ ไร่ ครัวเรือนเกษตรกรจำนวน ๘๕,๓๒๖ ครัวเรือน มีรายได้หลักจากการทำสวนยางพารา ปาล์มน้ำมัน รองลงมาคือ การทำนา การทำสวนไม้ผลและการเกษตรอื่นๆ ปัญหาการผลิตทางการเกษตรของเกษตรกรจังหวัดพัทลุง ส่วนใหญ่ผลผลิตและคุณภาพต่ำ เนื่องจากเกษตรกรขาดความรู้การผลิต และการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับพื้นที่ เกษตรกรนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ในการผลิตน้อย พื้นที่ทำการเกษตรประสบภัยธรรมชาติ เช่น อุทกภัย เป็นประจำทุกปี ทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้ในการผลิตขาดการอนุรักษ์ฟื้นฟู ยิ่งทำให้ผลผลิตของพื้นที่ลดต่ำลง ราคาวัสดุทางการเกษตรมีราคาแพง และแนวโน้มราคาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แรงงานภาคการเกษตรขาดแคลนหรือค่าจ้างแรงงานสูง ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงตามไปด้วย นอกจากนั้น เกษตรกรยังประสบปัญหาด้านการตลาด และการผันผวนของราคาสินค้าเกษตร การแก้ไขปัญหาเพื่อให้เกษตรกรสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการแข่งขัน จำเป็นต้องนำความรู้และเทคโนโลยีการผลิตสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมตามศักยภาพของพื้นที่ การส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจที่ให้ผลตอบแทนต่อพื้นที่สูงและตลาดต้องการ เช่นทุเรียน และพลู โดยในปี ๒๕๖๘ พบว่าจังหวัดพัทลุงมีพื้นที่ปลูกทุเรียนอยู่ที่ ๙,๕๗๗ ไร่ มีพื้นที่ให้ผลผลิต ๖,๕๓๕ ไร่ และในปี ๒๕๖๖ มีผลผลิตรวมถึง ๓,๔๖๘ ตัน สามารถสร้างรายได้ ๓๔๙.๐๖ ล้านบาท ในส่วนของพลู จังหวัดพัทลุง มีเกษตรกรปลูกพลู จำนวน ๒,๐๓๑ ครัวเรือน พื้นที่ปลูกพลู จำนวน ๑,๐๙๔ ไร่ และปลูกมาก ในพื้นที่อำเภอเมืองพัทลุง

หัวข้อ	รายละเอียด
	โดยเฉพาะในพื้นที่ตำบลเมืองนั้น มีเกษตรกรปลูกพลูเป็นอาชีพเสริมประมาณ ๑,๗๐๐ ครอบครัว เนื้อที่ประมาณ ๖๕๐ ไร่ สามารถผลิตใบพลูได้ ไร่ละไม่ต่ำกว่า ๒,๐๐๐ กิโลกรัม/ปี โดยผลผลิตส่วนใหญ่ จะส่งจำหน่ายไปยังประเทศไต้หวัน และส่งจำหน่ายภายในประเทศ ส่วนราคาจำหน่ายนั้น มีราคาขึ้นลงตามราคาท้องตลาด ซึ่งจะมีราคาการจำหน่าย ตั้งแต่กิโลกรัมละ ๔๐-๓๐๐ บาท ซึ่งในขณะนี้มีล้งที่เข้ามารับซื้อพลู ในท้องที่ตำบลเมือง ถึงจำนวน ๗ ล้ง โดยในแต่ละปีสามารถสร้างได้ให้เกษตรกรเกือบ ๒๐๐ ล้านบาท พืชที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจและมีความต้องการของตลาดสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร ได้แก่ มังคุด พบว่าจังหวัดพัทลุงมีเกษตรกรปลูกมังคุดจำนวน ๕,๓๘๒ ครัวเรือน เนื้อที่ยืนต้น จำนวน ๙,๐๕๙ ไร่ เนื้อที่ให้ผล จำนวน ๘,๓๖๓ ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย ๑๙๘ กิโลกรัม/ไร่ ผลผลิตรวม จำนวน ๑,๖๕๘ ตัน และในส่วนของการผลิตมังคุดนอกฤดู พบว่าในปี ๒๕๖๖ มีมูลค่าผลผลิตรวมถึง ๕,๑๘๙ ตัน โดยผลผลิตเฉลี่ยอยู่ที่ ๖๕๗ กิโลกรัม/ไร่ การผลิตมังคุดนอกฤดู จึงเป็นการแก้ปัญหาผลผลิตล้นตลาดและราคาตกต่ำ เมื่อผลผลิตออกสู่ตลาดพร้อมกันในทุกฤดูกาล และการส่งเสริมพืชอัตลักษณ์หรือพืชท้องถิ่นที่เหมาะสมกับพื้นที่และเสริมสร้างรายได้แก่เกษตรกรในพื้นที่ เช่น จำปาตะทองเลี้ยว ซึ่งเป็นพืชอัตลักษณ์หรือพืชท้องถิ่นที่มีการเพาะปลูกอยู่ในตำบลบ้านนา อำเภอศรีนครินทร์ มีเกษตรกรปลูกจำปาตะทองเลี้ยวจำนวน ๑๔๒ ครัวเรือน เนื้อที่ยืนต้น จำนวน ๔๐๕ ไร่ เนื้อที่ให้ผล จำนวน ๓๒๘ ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย ๕๕๐ กิโลกรัม/ไร่ ผลผลิตรวม จำนวน ๑๘๐ ตัน โดยจำปาตะทองเลี้ยวได้รับการยกย่องว่าเป็นจำปาตะทองพรีเมียม จุดเด่นคือมีเนื้อกรอบนอกนุ่มใน สีเหลืองทอง รสชาติหวานมัน เมล็ดเล็ก กลิ่นหอมเป็นเอกลักษณ์อีกทั้งยังเป็นที่ต้องการของตลาดสูงทั้งในและต่างประเทศ และพืชทางเลือกที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจและมีความต้องการของตลาดสูง ได้แก่ กาแฟ ซึ่งพืชดังกล่าวเกษตรกรให้ความสนใจและปลูกเพิ่มมากขึ้น โดยเกษตรกรส่วนใหญ่ที่เริ่มปลูกจะเป็นเกษตรกรรายใหม่ที่มีการปรับเปลี่ยนพื้นที่จากพืชเดิม หรือปลูกเป็นพืชแซมในพื้นที่พืชหลัก พบว่าจังหวัดพัทลุงมีเกษตรกรปลูกกาแฟ จำนวน ๑๑๒ ครัวเรือน เนื้อที่ยืนต้น จำนวน ๑๔๐ ไร่ เนื้อที่ให้ผล จำนวน ๑๓๗ ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย ๓๐ กิโลกรัม/ไร่ ผลผลิตรวม จำนวน ๔.๑๖ ตัน ซึ่งเกษตรกรยังขาดองค์ความรู้ที่จำเป็นต่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การจัดการการผลิตที่ดีและเหมาะสม ทำให้คุณภาพสินค้าไม่ได้ตามมาตรฐาน รวมถึงปริมาณการผลิตยังมีน้อยและไม่ต่อเนื่อง ประกอบกับต้นทุนการผลิตสูงขึ้น และความไม่แน่นอนของราคาผลผลิตในอนาคต เกษตรกรอาจประสบปัญหาขาดทุน เพื่อยกระดับการพัฒนาจังหวัดพัทลุงให้เป็นเมืองที่มีรายได้สูงขึ้น จำเป็นต้องมีการขยายตัวและการเติบโตทางเศรษฐกิจโดยเฉพาะภาคการเกษตรซึ่งเป็นระบบเศรษฐกิจฐานรากที่สำคัญของจังหวัด รวมทั้งมีขีดความสามารถทางการแข่งขันในภาคการเกษตรที่เพิ่มขึ้นในระดับภูมิภาค จึงเห็นควรจัดทำโครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรตามศักยภาพของพื้นที่
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อให้เกษตรกรสามารถเพิ่มผลผลิตและมูลค่าสินค้าเกษตรโดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ๒. เพื่อให้เกษตรกรสามารถพัฒนาสินค้าเกษตรพื้นถิ่นให้เป็นสินค้าอัตลักษณ์ของจังหวัดพัทลุง ๓. เพื่อเพิ่มโอกาสและช่องทางการตลาดสินค้าเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	- เจริญปริมาณ ๑. เกษตรกรร่วมโครงการร้อยละ ๑๐๐ ได้รับความรู้และพัฒนาทักษะด้านการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตร ๒. ปริมาณผลผลิตสินค้าเกษตรที่ร่วมโครงการเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๑๐ ๓. มูลค่าสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ที่ร่วมโครงการเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๑๐ - เจริญคุณภาพ ๑. เกษตรกรร่วมโครงการร้อยละ ๘๐ มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการผลิตพืชและแปรรูปที่เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่เพิ่มขึ้น ๒. เกษตรกรร่วมโครงการร้อยละ ๘๐ นำปัจจัยการผลิตและเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ในกระบวนการผลิตและการแปรรูป
๗. พื้นที่เป้าหมาย	๑) กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกพุด อ.เมืองพัทลุง อ.กงหรา และอ.ศรีนครินทร์ จ.พัทลุง จำนวน ๑๘๐ ราย ๒) เครือข่ายเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียน ในจังหวัดพัทลุง จำนวน ๑๒๐ ราย ๓) เกษตรกรผู้ปลูกจำปาตะทองเลี้ยว ต.บ้านนา อ.ศรีนครินทร์ จ.พัทลุง จำนวน ๓๐ ราย ๔) กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกมังคุด จ.พัทลุง จำนวน ๓๐ ราย ๕) สมาชิกวิสาหกิจชุมชนกาแฟโรบัสต้าพัทลุง จำนวน ๒๐ ราย
๘. กิจกรรมหลัก	
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ยกระดับการผลิตพุดที่มีคุณภาพและปลอดภัยเพื่อการส่งออก ๔๓๓,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง -
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาศักยภาพการผลิตทุเรียนคุณภาพ ๑๖๒,๖๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง -
๘.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาศักยภาพการผลิตจำปาตะทองคุณภาพ ๑๕๒,๔๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง -
๘.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาศักยภาพการผลิตมังคุดนอกฤดู ๑๐๔,๗๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง -
๘.๕ กิจกรรมหลักที่ ๕ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกาแฟโรบัสต้าพัทลุง ๑๐๔,๙๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง สำนักงานพลังงานจังหวัดพัทลุง
๙. หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕
๑๑. งบประมาณ	๙๕๖,๖๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรจำนวน ๓๘๐ ราย ได้รับความรู้ด้านการผลิตและการแปรรูป ๒. เกษตรกรจำนวน ๓๘๐ ราย ได้รับปัจจัยและเทคโนโลยีนำไปใช้ในกระบวนการผลิตและการแปรรูป ๓. มีแปลงเรียนรู้การผลิตพืชที่เหมาะสมกับพื้นที่ จำนวน ๑๕ แปลง
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกรร่วมโครงการร้อยละ ๑๐๐ สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของตนเอง ๒. ปริมาณผลผลิตที่รวมโครงการเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๑๐ ๓. มูลค่าสินค้าการเกษตรและผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๑๐ ๔. ผลผลิตสินค้าเกษตรมีคุณภาพตามมาตรฐานและความต้องการของตลาด ๕. เกิดการปรับเปลี่ยนการผลิตสินค้าเกษตรชนิดใหม่ตามศักยภาพพื้นที่ ๖. เกิดความมั่นคงในอาชีพเกษตรกร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาการเลี้ยงปลาชะโอนเชิงพาณิชย์ด้วยนวัตกรรมใหม่และใช้พลังงานสะอาด จังหวัดพัทลุง
๒. ชื่อแผนงาน	สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรด้วยการแปรรูปและการตลาด
๓. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรม และเกษตรอัจฉริยะ เพิ่มประสิทธิภาพและการลดต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร
๔. หลักการและเหตุผล	จังหวัดพัทลุงเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด โดยเฉพาะในพื้นที่อำเภอป่าบอน อำเภอตะโหมด อำเภอปากพะยูน อำเภอควนขนุน อำเภอบางแก้ว อำเภอป่าพะยอม และอำเภอเขาชัยสน ซึ่งเป็นแหล่งผลิตสัตว์น้ำจืดที่สำคัญของจังหวัด มีเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่มีประสบการณ์และมีความพร้อมในการพัฒนาอาชีพสู่การผลิตเชิงพาณิชย์ อย่างไรก็ตาม เกษตรกรยังประสบปัญหาต้นทุนการผลิตสูง โดยเฉพาะค่าไฟฟ้าสำหรับระบบเติมอากาศและสูบน้ำ ประกอบกับสภาพอากาศที่แปรปรวนจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ส่งผลให้คุณภาพน้ำไม่คงที่ เกิดความเสี่ยงต่อการเกิดโรคสัตว์น้ำ และส่งผลกระทบต่อผลผลิตและรายได้ของเกษตรกร ปลาชะโอนเป็นสัตว์น้ำเศรษฐกิจที่มีศักยภาพสูง มีราคาจำหน่ายสูงกว่าปลาน้ำจืดทั่วไป และเป็นที่ต้องการของตลาดผู้บริโภค ร้านอาหาร และแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ภาคใต้ แต่ปัจจุบันปริมาณผลผลิตจากธรรมชาติมีแนวโน้มลดลง ขณะที่การเพาะเลี้ยงเชิงพาณิชย์ยังมีไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด จึงเป็นโอกาสสำคัญในการพัฒนาเป็นสัตว์น้ำเศรษฐกิจทางเลือกที่สามารถสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรในจังหวัดพัทลุง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการเลี้ยงแบบ Biofloc System ร่วมกับการใช้พลังงานแสงอาทิตย์ (Solar Cell) เป็นแนวทางที่เหมาะสมในการยกระดับการเพาะเลี้ยงปลาชะโอนสู่เชิงพาณิชย์ เนื่องจากระบบ Biofloc สามารถช่วยควบคุมคุณภาพน้ำ ลดการเปลี่ยนถ่ายน้ำ ลดต้นทุนอาหาร เพิ่มอัตราการรอด และเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยพื้นที่ ขณะที่ระบบพลังงานแสงอาทิตย์ช่วยลดต้นทุนด้านพลังงานไฟฟ้า ลดการพึ่งพาพลังงานจากเชื้อเพลิงฟอสซิล และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก อันเป็นการสนับสนุนแนวทางเศรษฐกิจ BCG และการพัฒนาภาคการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ โครงการยังเป็นการส่งเสริมการปรับตัวของเกษตรกรต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดความเสี่ยงจากภาวะโลกร้อน สร้างต้นแบบฟาร์มประมงสีเขียว (Green Fisheries Farm) และยกระดับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดพัทลุงให้สามารถแข่งขันได้ ดังนั้น จังหวัดพัทลุงจึงมีความจำเป็นต้องดำเนินโครงการพัฒนาการเลี้ยงปลาชะโอนเชิงพาณิชย์ด้วยนวัตกรรมใหม่และใช้พลังงานสะอาด เพื่อส่งเสริมอาชีพ สร้างรายได้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และพัฒนาต้นแบบการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรและการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากของจังหวัดอย่างยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑) เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลาชะโอนในจังหวัดพัทลุงให้สามารถผลิตปลาชะโอนเชิงพาณิชย์ด้วยเทคโนโลยีระบบ Biofloc และพลังงานสะอาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๒) เพื่อสนับสนุนชุดอุปกรณ์การเลี้ยงปลาชะโอนระบบ Biofloc และชุดพลังงานแสงอาทิตย์แก่เกษตรกรเป้าหมาย จำนวน ๒๐ ราย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตลดต้นทุน และสร้างรายได้ที่ยั่งยืน ๓) เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการจัดการคุณภาพน้ำ การป้องกันโรคสัตว์น้ำ การจัดการอาหารสัตว์น้ำ การบริหารจัดการฟาร์ม และการใช้พลังงานสะอาดแก่เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ ๔) เพื่อพัฒนาต้นแบบฟาร์มเลี้ยงปลาชะโอนเชิงพาณิชย์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสามารถขยายผลสู่เกษตรกรรายอื่น
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑) เกษตรกรเป้าหมายได้รับชุดอุปกรณ์การเลี้ยงสัตว์น้ำระบบไบโอฟลอคตามที่กำหนด จำนวน ๒๐ ราย รายละเอียด ๒ ชุด รวม ๔๐ ชุด และได้รับชุดอุปกรณ์พลังงานแสงอาทิตย์ (Solar Cell) รายละเอียด ๑ ชุด รวม ๒๐ ชุด และผ่านการฝึกอบรมและสามารถนำเทคโนโลยีการเลี้ยงปลาชะโอนระบบ Biofloc ไปประยุกต์ใช้ได้จริง ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐ ของผู้เข้าร่วมโครงการ (๑๘ ราย) ๒) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสามารถลดต้นทุนด้านพลังงานไฟฟ้าได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ และปริมาณผลผลิตปลาชะโอนของเกษตรกรกลุ่มเป้าหมายเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๓,๐๐๐ กิโลกรัมต่อปี เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้จากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๕ เมื่อเทียบกับก่อนเข้าร่วมโครงการ และสามารถพัฒนาเป็นฟาร์มต้นแบบการเลี้ยงปลาชะโอนด้วยนวัตกรรมใหม่
๗. พื้นที่เป้าหมาย	แหล่งเลี้ยงปลาชะโอนในพื้นที่อำเภอต่างๆ ของจังหวัดพัทลุง เช่น อ.ป่าบอน อ.ตะโหมด อ.ปากพะยูน อ.ควนขนุน อ.บางแก้ว และ อ.เขาชัยสน และ อ.ป่าพะยอม เป็นต้น
๘. กิจกรรมหลัก	ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงปลาชะโอนเชิงพาณิชย์ด้วยนวัตกรรมใหม่ และพลังงานสะอาดในพื้นที่จังหวัดพัทลุง โดยคัดเลือกเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลาชะโอนเข้าร่วมโครงการ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๒๐ ราย ครอบคลุมพื้นที่เป้าหมาย ได้แก่ เกษตรกรผู้เลี้ยงปลาชะโอนในพื้นที่อำเภอต่างๆ ของจังหวัดพัทลุง การดำเนินงานประกอบด้วยการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรผ่านการฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงปลาชะโอนเชิงพาณิชย์ด้วยระบบ Biofloc การบริหารจัดการคุณภาพน้ำ การจัดการอาหารสัตว์น้ำ การป้องกันและควบคุมโรคสัตว์น้ำ การบริหารจัดการฟาร์มตามหลักการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดี (Good Aquaculture Practices : GAP) ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีพลังงานสะอาดเพื่อลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยง สนับสนุนปัจจัยการผลิตและอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการจัดตั้งระบบเลี้ยงปลาชะโอนแบบ Biofloc และระบบพลังงานแสงอาทิตย์ (Solar Cell) ในฟาร์มต้นแบบของเกษตรกรเป้าหมาย เพื่อให้สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการผลิตจริง เพิ่มผลผลิตต่อหน่วยพื้นที่ ลดการใช้น้ำ ลดต้นทุนด้านพลังงาน และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งดำเนินการติดตาม ให้คำปรึกษา และประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาโครงการ โดยมีการเก็บข้อมูลด้านผลผลิต อัตราการรอด ต้นทุนการผลิต รายได้ และประสิทธิภาพการใช้พลังงาน

หัวข้อ	รายละเอียด
	เพื่อวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ และพัฒนาเป็นต้นแบบการเลี้ยงปลาชะโอนเชิงพาณิชย์ด้วยนวัตกรรมและพลังงานสะอาดในพื้นที่ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย นอกจากนี้ จะส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรและสร้างเครือข่ายผู้เลี้ยงปลาชะโอนในพื้นที่ ๓ จังหวัด เพื่อเชื่อมโยงการผลิต การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ การบริหารจัดการ ตลาด และการพัฒนาห่วงโซ่คุณค่าของสินค้าประมงมูลค่าสูง อันจะนำไปสู่การยกระดับอาชีพ สร้างรายได้ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยอย่างยั่งยืน สรุปกิจกรรมสำคัญของโครงการ เพื่อส่งเสริมการเลี้ยงปลาชะโอนเชิงพาณิชย์ในพื้นที่เป้าหมาย ๑. คัดเลือกเกษตรกรและฟาร์มเป้าหมาย จำนวน ๒๐ ราย ๒. ฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเลี้ยงปลาชะโอนระบบ Biofloc และพลังงานสะอาดด้วยระบบ Solar Cell ๓. สนับสนุนอุปกรณ์ระบบ Biofloc และระบบ Solar Cell สำหรับฟาร์มที่เข้าร่วมโครงการ ๔. ติดตาม ให้คำปรึกษา และประเมินผลการดำเนินงาน ๕. ส่งเสริมพัฒนาให้เป็นฟาร์มต้นแบบประมงสีเขียว (Green Fisheries Farm) และศูนย์เรียนรู้ด้านการเลี้ยงปลาชะโอนเชิงพาณิชย์ของภาคใต้ สร้างเครือข่ายผู้เลี้ยงปลาชะโอนและเชื่อมโยงตลาดในพื้นที่
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมและสนับสนุนการเลี้ยงปลาชะโอนเชิงพาณิชย์ด้วยระบบ Biofloc ๑,๔๒๗,๕๐๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง มหาวิทยาลัยทักษิณ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาการเลี้ยงปลาชะโอนเชิงพาณิชย์ด้วยพลังงานสะอาด ๓,๙๐๐,๐๐๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง สำนักงานพลังงานจังหวัดพัทลุง มหาวิทยาลัยทักษิณ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
๘.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ถ่ายทอดองค์ความรู้การเลี้ยงปลาชะโอนเชิงพาณิชย์และพัฒนาเครือข่ายเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาชะโอนเชิงพาณิชย์ ๒๔,๕๐๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง สำนักงานพลังงานจังหวัดพัทลุง สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพัทลุง มหาวิทยาลัยทักษิณ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
๙. หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๑ ปีงบประมาณ (ตั้งแต่ ตุลาคม ๒๕๖๐ – กันยายน ๒๕๖๑)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๑. งบประมาณ	งบประมาณจังหวัด รวม ๕,๓๕๒,๐๐๐ บาท (ห้าล้านสามแสนห้าหมื่นสองพันบาทถ้วน)
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑) เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลาชะโอนได้รับการพัฒนาและสนับสนุนฟาร์มต้นแบบ จำนวน ๒๐ ราย ๒) เกิดระบบการเลี้ยงปลาชะโอนเชิงพาณิชย์ โดยใช้ระบบ Biofloc ร่วมกับพลังงานสะอาด ในพื้นที่จังหวัดพัทลุง ๓) เกษตรกรมีองค์ความรู้และทักษะในการบริหารจัดการฟาร์มเชิงพาณิชย์สมัยใหม่ ๔) เกิดเครือข่ายผู้เลี้ยงปลาชะโอนเชิงพาณิชย์ในพื้นที่
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<u>ผลลัพธ์ที่เชิงปริมาณ</u> ๑) ผลผลิตปลาชะโอนเชิงพาณิชย์ในพื้นที่เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ๒) เกษตรกรสามารถลดต้นทุนด้านพลังงานและการจัดการน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๓) เกิดฟาร์มต้นแบบประมงสีเขียว (Green Fisheries Farm) ในพื้นที่จังหวัดพัทลุง <u>ผลลัพธ์เชิงคุณภาพ</u> ๑) เกษตรกรมีอาชีพที่มั่นคงและมีรายได้เพิ่มขึ้น ๒) เกิดการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ในภาคการประมงอย่างเป็นรูปธรรม ๓) ส่งเสริมการผลิตสัตว์น้ำที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เกิดเครือข่ายความร่วมมือด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำระหว่างเกษตรกร หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน สนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและความมั่นคงทางอาหารของเกษตรกรจังหวัดพัทลุง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมกิจกรรมประมงโรงเรียนประจำอำเภอ (ขยายผลตามพระราชดำริฯ)
๒. ชื่อแผนงาน	ยกระดับการผลิตสู่เกษตรอัจฉริยะ ปลอดภัย และสร้างความมั่นคงด้านอาหาร
๓. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรม และเกษตรอัจฉริยะ เพิ่มประสิทธิภาพและการลดต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร
๔. หลักการและเหตุผล	ด้วยสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชดำริให้ดำเนินโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนอาหารและโภชนาการในเด็กนักเรียน โดยส่งเสริมให้มีการผลิตอาหารในโรงเรียน ซึ่ง "กิจกรรมด้านการประมง" นับเป็นหนึ่งในกิจกรรมการผลิตอาหารจำพวกโปรตีนที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการเสริมสร้างพัฒนาการทางด้านร่างกายและสติปัญญา ทำให้เด็กนักเรียนมีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์แข็งแรง อีกทั้งยังเป็นการสร้างแหล่งเรียนรู้เชิงปฏิบัติการด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ปลูกฝังทักษะอาชีพ และวิถีการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่เยาวชน ที่ผ่านมา สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง ได้น้อมนำแนวพระราชดำริมาขับเคลื่อนผ่านการดำเนิน "โครงการสนับสนุนด้านการประมง ภายใต้โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน" โดยมีพื้นที่ต้นแบบ ณ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านตะแบก อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าว ประสบผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม ครูและนักเรียนได้รับความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ สามารถนำไปปฏิบัติจริงจนเกิดผลสัมฤทธิ์ โรงเรียนมีผลผลิตสัตว์น้ำคุณภาพดีเพื่อการบริโภคอย่างเพียงพอ ช่วยลดรายจ่ายของสถานศึกษา และยังสามารถบริหารจัดการผลผลิตส่วนเกินเพื่อจำหน่ายสร้างรายได้หมุนเวียน รวมถึงเป็นศูนย์เรียนรู้ให้แก่ราษฎรในชุมชนโดยรอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากผลสัมฤทธิ์อันเป็นที่ประจักษ์ดังกล่าว สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง จึงเล็งเห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นอย่างยิ่งในการ "ต่อยอดและขยายผล" องค์ความรู้และความสำเร็จจากพื้นที่ต้นแบบ (โรงเรียน ตชด.) ไปสู่สถานศึกษาอื่น ๆ ในพื้นที่จังหวัดพัทลุง เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและโภชนาการของเด็กนักเรียนในวงกว้าง จึงได้จัดทำ "โครงการส่งเสริมกิจกรรมประมงโรงเรียนประจำอำเภอ" ขึ้น โดยมีเป้าหมายในการขยายผลไปยังโรงเรียนในพื้นที่จังหวัดพัทลุง อำเภอละ ๒ โรงเรียน การดำเนินโครงการฯ จะมุ่งเน้นการสนับสนุนปัจจัยการผลิตด้านการประมงที่สอดคล้องกับสภาพภูมิสังคมและศักยภาพของแต่ละโรงเรียน ควบคู่ไปกับการจัดอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โภชนาการ การแปรรูป และการบริหารจัดการผลผลิตอย่างเป็นระบบ ให้แก่ครู นักเรียน และชุมชน ซึ่งนอกจากจะช่วยแก้ไขปัญหาโภชนาการและสร้างความมั่นคงทางอาหารในสถานศึกษาอย่างยั่งยืนแล้ว ยังเป็นการสร้างเครือข่ายเยาวชนประมงที่เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาภาคการเกษตรของจังหวัดพัทลุง สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดในการยกระดับคุณภาพชีวิตและสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนฐานรากต่อไป

หัวข้อ	รายละเอียด
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อสร้างแหล่งผลิตอาหารโปรตีนจากสัตว์น้ำที่มีคุณภาพ สำหรับสนับสนุนโครงการอาหารกลางวันของนักเรียนในพื้นที่จังหวัดพัทลุง ๒. เพื่อเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้เชิงปฏิบัติการด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการประกอบอาชีพประมง ให้แก่เด็กนักเรียน ครู และราษฎรในชุมชนโดยรอบ ๓. เพื่อส่งเสริมการพึ่งพาตนเอง โดยให้โรงเรียนสามารถบริหารจัดการผลผลิตสัตว์น้ำเพื่อลดรายจ่าย และสร้างรายได้หมุนเวียนสำหรับนำมาใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาอย่างยั่งยืน
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	เชิงปริมาณ ๑. มีแหล่งผลิตอาหารโปรตีนจากสัตว์น้ำในโรงเรียนพื้นที่เป้าหมายเพิ่มขึ้นจำนวน ๒๒ แห่ง ๒. นักเรียน ครู และราษฎรในชุมชน ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการประมง จำนวนไม่น้อยกว่า ๔๔๐ คน เชิงคุณภาพ ๑. นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันหรือต่อยอดเป็นอาชีพได้ ๒. โรงเรียนเป้าหมายมีแหล่งอาหารโปรตีนที่สะอาด ปลอดภัย และมีประสิทธิภาพในการเป็นศูนย์เรียนรู้ต้นแบบระดับอำเภอ
๗. พื้นที่เป้าหมาย	๒๒ โรงเรียน ในพื้นที่ ๑๑ อำเภอของจังหวัดพัทลุง
๘. กิจกรรมหลัก	
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑	ประมงโรงเรียนเพื่ออาหารกลางวัน กิจกรรมย่อย - การฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการประมง - สนับสนุนปัจจัยการผลิตด้านการประมง - การส่งเสริมการจัดการผลผลิตผ่านสหกรณ์โรงเรียน - ตรวจสอบ ติดตามผล และประเมินผลการดำเนินงาน งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๖๑๖,๐๐๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพัทลุง สำนักงานประมงอำเภอ
๙. หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง/สำนักงานประมงอำเภอ
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๗๐ – กันยายน พ.ศ. ๒๕๗๑
๑๑. งบประมาณ	๖๑๖,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. มีแหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในสถานศึกษาเป้าหมายที่มีความพร้อมในการผลิตจำนวน ๒๒ แห่ง ครอบคลุม ๑๑ อำเภอ ๒. ปริมาณสัตว์น้ำที่ผลิตได้และส่งมอบให้โครงการอาหารกลางวันของโรงเรียน ๓. ปริมาณสัตว์น้ำส่วนเกินที่นำไปจำหน่ายเพื่อสร้างรายได้เข้าสู่โรงเรียน

หัวข้อ	รายละเอียด
	๔. โรงเรียนเป้าหมายมีการจัดทำระบบบัญชีรายรับ-รายจ่ายของกิจกรรม ประมงโรงเรียนอย่างเป็นระบบ ครบทั้ง ๒๒ แห่ง เพื่อรองรับทุนหมุนเวียนใน รุ่งถัดไป
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนิน โครงการ (Outcome)	โรงเรียนเป้าหมายสามารถลดภาระค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการโครงการ อาหารกลางวัน และมีรายได้หมุนเวียนเพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายผลผลิตสัตว์น้ำ ส่วนเกิน เพื่อนำไปใช้เป็นทุนสนับสนุนกิจกรรมประมงโรงเรียนในรุ่นต่อไปได้ อย่างยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาการเลี้ยงปลาเชิงพาณิชย์ด้วยนวัตกรรมใหม่และใช้พลังงานสะอาด บริเวณภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย
๒. หลักการและเหตุผล	กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย โดยเฉพาะจังหวัดพัทลุง สงขลา และ นครศรีธรรมราช เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดที่สำคัญ ทั้งในด้านความเหมาะสมของทรัพยากรน้ำ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และเครือข่ายเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ อย่างไรก็ตาม ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ภาคการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของพื้นที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) และภาวะโลกร้อน(Global Warming) อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดความแปรปรวนของสภาพอากาศ ปริมาณน้ำฝนไม่สม่ำเสมอ อุณหภูมิน้ำสูงขึ้น ภาวะภัยแล้ง น้ำท่วมฉับพลัน และคุณภาพน้ำเสื่อมโทรม ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการเจริญเติบโต อัตราการรอด และสุขภาพสัตว์น้ำ นอกจากนี้ อุณหภูมิที่สูงขึ้นยังส่งผลให้เกิดการสะสมของแอมโมเนียและของเสียในระบบเลี้ยงสัตว์น้ำมากขึ้น ทำให้สัตว์น้ำเกิดความเครียดและมีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคระบาดได้ง่าย ขณะเดียวกัน ต้นทุนการผลิตของเกษตรกรมีแนวโน้มสูงขึ้น ทั้งด้านพลังงานไฟฟ้าสำหรับระบบเติมอากาศ การสูบน้ำ และการจัดการคุณภาพน้ำ ส่งผลให้เกษตรกรรายย่อยจำนวนมากขาดความสามารถในการแข่งขัน และมีรายได้ไม่มั่นคง “ปลาเชิง” เป็นสัตว์น้ำเศรษฐกิจพื้นถิ่นที่มีศักยภาพสูงในตลาด เนื่องจากเป็นปลาที่มีรสชาติดี มีความต้องการบริโภคเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งในตลาดสด ร้านอาหาร และตลาดสัตว์น้ำมูลค่าสูง โดยเฉพาะในพื้นที่ภาคใต้ แต่ปัจจุบันผลผลิตจากธรรมชาติเริ่มลดลง ขณะที่ระบบการเพาะเลี้ยงเชิงพาณิชย์ยังมีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด จึงถือเป็นโอกาสสำคัญในการพัฒนาอาชีพและสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการเลี้ยงแบบ “Biofloc System” ร่วมกับระบบพลังงานแสงอาทิตย์ (Solar Cell) ถือเป็นนวัตกรรมที่เหมาะสมต่อการปรับตัวของภาคการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำภายใต้สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เนื่องจากระบบ Biofloc สามารถช่วยควบคุมคุณภาพน้ำ ลดการเปลี่ยนถ่ายน้ำ ลดการสะสมของเสีย ลดความเสี่ยงจากโรค และเพิ่มประสิทธิภาพการใช้อาหาร ทำให้สามารถเลี้ยงสัตว์น้ำได้ในพื้นที่จำกัดและใช้น้ำน้อยลง ขณะที่ระบบพลังงานแสงอาทิตย์ช่วยลดต้นทุนค่าไฟฟ้า เพิ่มเสถียรภาพของระบบเติมอากาศและระบบหมุนเวียนน้ำ ลดการพึ่งพาพลังงานจากเชื้อเพลิงฟอสซิล และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก อันสอดคล้องกับแนวทางเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) และการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องดำเนินโครงการพัฒนาการเลี้ยงปลาเชิงพาณิชย์ด้วยนวัตกรรมใหม่และพลังงานสะอาด ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย โดยมุ่งเน้นการถ่ายทอดองค์ความรู้ สนับสนุนปัจจัยการผลิตต้นแบบ การพัฒนาฟาร์มต้นแบบ การสร้างเครือข่ายเกษตรกร และการยกระดับการผลิตสู่ระบบการเพาะเลี้ยงที่ทันสมัย ปลอดภัย เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่การสร้างรายได้ การจ้างงาน ความมั่นคง

หัวข้อ	รายละเอียด
	ทางอาหาร และการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย อย่างยั่งยืนในระยะยาว
๓.วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑) เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลาชะโอนในพื้นที่จังหวัดพัทลุง สงขลา และนครศรีธรรมราช ให้สามารถผลิตปลาชะโอนเชิงพาณิชย์ด้วยเทคโนโลยีระบบ Biofloc และพลังงานสะอาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๒) เพื่อสนับสนุนต้นแบบฟาร์มเลี้ยงปลาชะโอนด้วยนวัตกรรมใหม่และระบบพลังงานสะอาด จำนวน ๖๐ ราย ให้สามารถลดต้นทุน เพิ่มผลผลิตสร้างรายได้ที่ยั่งยืน ๓) เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการคุณภาพน้ำ การป้องกันโรคสัตว์น้ำ การจัดการอาหารสัตว์น้ำ การตลาด และการใช้พลังงานสะอาดแก่เกษตรกรและเครือข่ายผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ๔) เพื่อสร้างเครือข่ายผู้เลี้ยงปลาชะโอนเชิงพาณิชย์ในพื้นที่ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย และพัฒนาต้นแบบฟาร์มประมงสีเขียว (Green Fisheries Farm) ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑) จำนวนเกษตรกรได้รับชุดอุปกรณ์การเลี้ยงสัตว์น้ำ ระบบไบโอฟล็อกตามที่กำหนด จำนวน ๖๐ ราย รายละเอียด ๔ ชุด รวม ๒๔๐ ชุด และชุดอุปกรณ์โซล่าเซลล์ รายละเอียด ๑ ชุด รวม ๖๐ ชุด ครบถ้วน ๒) เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการผ่านการอบรมและปฏิบัติได้จริง (ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐) ๓) เกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย สามารถผลิตปลาชะโอนของออกสู่ตลาดในปีที่ดำเนินโครงการเพิ่มขึ้น (๖,๐๐๐ กิโลกรัม)
๕. พื้นที่เป้าหมาย	แหล่งเลี้ยงปลาชะโอนในพื้นที่ ๓ จังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ได้แก่ จ.พัทลุง (อ.ป่าบอน อ.ตะโหมด อ.ปากพะยูน อ.ควนขนุน อ.บางแก้ว และ อ.เขาชัยสน) จ.สงขลา (อ.หาดใหญ่) จ.นครศรีธรรมราช (อ.ชะอวด)
๖.ขอบเขตของกิจกรรมหลักโดยสังเขป	ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงปลาชะโอนเชิงพาณิชย์ด้วยนวัตกรรมใหม่และพลังงานสะอาดในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ประกอบด้วยจังหวัดพัทลุง สงขลา และนครศรีธรรมราช โดยคัดเลือกเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลาชะโอนเข้าร่วมโครงการ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๓๐ ราย และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๓๐ ราย รวมทั้งสิ้น ๖๐ ราย ครอบคลุมพื้นที่เป้าหมาย ได้แก่ จังหวัดพัทลุง ในพื้นที่อำเภอป่าบอน อำเภอตะโหมด อำเภอปากพะยูน อำเภอควนขนุน อำเภอบางแก้ว และอำเภอเขาชัยสน จังหวัดสงขลา ในพื้นที่อำเภอหาดใหญ่ และจังหวัดนครศรีธรรมราช ในพื้นที่อำเภอชะอวด การดำเนินงานประกอบด้วยการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรผ่านการฝึกอบรม และถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงปลาชะโอนเชิงพาณิชย์ด้วยระบบ Biofloc การบริหารจัดการคุณภาพน้ำ การจัดการอาหารสัตว์น้ำ การป้องกันและควบคุมโรคสัตว์น้ำ การบริหารจัดการฟาร์มตามหลักการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดี (Good Aquaculture Practices : GAP) ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีพลังงานสะอาดเพื่อลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงสนับสนุนปัจจัยการผลิตและอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการจัดตั้งระบบเลี้ยงปลาชะโอนแบบ Biofloc และระบบพลังงานแสงอาทิตย์ (Solar Cell) ในฟาร์ม

หัวข้อ	รายละเอียด
	ต้นแบบของเกษตรกรเป้าหมาย เพื่อให้สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการผลิตจริง เพิ่มผลผลิตต่อหน่วยพื้นที่ ลดการใช้น้ำ ลดต้นทุนด้านพลังงาน และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งดำเนินการติดตาม ให้คำปรึกษา และประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาโครงการ โดยมี การเก็บข้อมูลด้านผลผลิต อัตราการรอด ต้นทุนการผลิต รายได้ และประสิทธิภาพการใช้พลังงาน เพื่อวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ และพัฒนาเป็นต้นแบบการเลี้ยงปลาชะโอนเชิงพาณิชย์ด้วยนวัตกรรมและพลังงานสะอาดในพื้นที่ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย นอกจากนี้ จะส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรและสร้างเครือข่ายผู้เลี้ยงปลาชะโอนในพื้นที่ ๓ จังหวัด เพื่อเชื่อมโยงการผลิต การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ การบริหารจัดการตลาด และการพัฒนาห่วงโซ่คุณค่าของสินค้าประมงมูลค่าสูง อันจะนำไปสู่การยกระดับอาชีพ สร้างรายได้ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยอย่างยั่งยืน สรุปกิจกรรมสำคัญของโครงการ เพื่อส่งเสริมการเลี้ยงปลาชะโอนเชิงพาณิชย์ในพื้นที่เป้าหมาย ๖. คัดเลือกเกษตรกรและฟาร์มเป้าหมาย จำนวน ๖๐ ราย (จังหวัดพัทลุง ๒๐ ราย จังหวัดสงขลา ๒๐ ราย และจังหวัดนครศรีธรรมราช ๒๐ ราย) ๗. ฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเลี้ยงปลาชะโอนระบบ Biofloc และพลังงานสะอาดด้วยระบบ Solar Cell ๘. สนับสนุนอุปกรณ์ระบบ Biofloc และระบบ Solar Cell สำหรับฟาร์มที่เข้าร่วมโครงการ ๙. ติดตาม ให้คำปรึกษา และประเมินผลการดำเนินงาน ๑๐. ส่งเสริมพัฒนาให้เป็นฟาร์มต้นแบบประมงสีเขียว (Green Fisheries Farm) และศูนย์เรียนรู้ด้านการเลี้ยงปลาชะโอนเชิงพาณิชย์ของภาคใต้ ๑๑. สร้างเครือข่ายผู้เลี้ยงปลาชะโอนและเชื่อมโยงตลาดในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย
๖.๑ กิจกรรมที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมและสนับสนุนการเลี้ยงปลาชะโอนเชิงพาณิชย์ด้วยระบบ Biofloc ๒,๖๐๒,๒๐๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง สำนักงานประมงจังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานประมงจังหวัดสงขลา
๖.๒ กิจกรรมที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาการเลี้ยงปลาชะโอนเชิงพาณิชย์ด้วยพลังงานสะอาด ๑๑,๗๐๐,๐๐๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง สำนักงานประมงจังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานประมงจังหวัดสงขลา
๖.๓ กิจกรรมที่ ๓ งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ถ่ายทอดองค์ความรู้การเลี้ยงปลาชะโอนเชิงพาณิชย์และพัฒนาเครือข่ายเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาชะโอนเชิงพาณิชย์ ๗๓,๘๐๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง สำนักงานประมงจังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานประมงจังหวัดสงขลา

หัวข้อ	รายละเอียด
๗. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง สำนักงานประมงจังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานประมงจังหวัดสงขลา
๘. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๑ ปีงบประมาณ (ตั้งแต่ ตุลาคม ๒๕๗๐ – กันยายน ๒๕๗๑)
๙. งบประมาณ	งบประมาณกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย รวม ๑๔,๓๗๖,๐๐๐ บาท (สิบสี่ ล้านสามแสนเจ็ดหมื่นหกพันบาทถ้วน)
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑) เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลาชะโอนได้รับการพัฒนาและสนับสนุนฟาร์มต้นแบบ จำนวน ๖๐ ราย ๒) เกิดระบบการเลี้ยงปลาชะโอนแบบ Biofloc ร่วมกับพลังงานสะอาด ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ๓) เกษตรกรมีองค์ความรู้และทักษะในการบริหารจัดการฟาร์มเชิงพาณิชย์สมัยใหม่ ๔) เกิดเครือข่ายผู้เลี้ยงปลาชะโอนเชิงพาณิชย์ในพื้นที่
๑๑. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<u>ผลลัพธ์ที่เชิงปริมาณ</u> ๑) ผลผลิตปลาชะโอนเชิงพาณิชย์ในพื้นที่เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ๒) เกษตรกรสามารถลดต้นทุนด้านพลังงานและการจัดการน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๓) เกิดฟาร์มต้นแบบประมงสีเขียว (Green Fisheries Farm) จำนวน ๓๐ ฟาร์ม ในปีงบประมาณ ๒๕๗๑ และ ๓๐ ราย ในปีงบประมาณ ๒๕๗๒ <u>ผลลัพธ์เชิงคุณภาพ</u> ๔) เกษตรกรมีอาชีพที่มั่นคงและมีรายได้เพิ่มขึ้น ๕) เกิดการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ในภาคการประมงอย่างเป็นรูปธรรม ๖) ส่งเสริมการผลิตสัตว์น้ำที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ๗) เกิดเครือข่ายความร่วมมือด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำระหว่างเกษตรกร หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน สนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและความมั่นคงทางอาหารของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยอย่างยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรด้วยการแปรรูปและการตลาด

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการเสริมสร้างความมั่นคงในการเลี้ยงควายปลัก มรดกการเกษตรโลก รองรับการเปลี่ยนแปลง
๒. ชื่อแผนงาน	สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรด้วยการแปรรูปและการตลาด
๓. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและเศรษฐกิจสร้างสรรค์
๔. หลักการและเหตุผล	ตามพื้นที่ชุ่มน้ำทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง มีระบบการเลี้ยงควายปลักที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็น มรดกโลกทางการเกษตร (GIAHS) จาก FAO อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันกำลังเผชิญกับ วิกฤตความเปราะบาง ๕ มิติ คือ ๑) วิกฤตระบบนิเวศและอาหารจากสภาพภูมิอากาศแปรปรวน ๒) วิกฤตเศรษฐกิจจากราคาตกต่ำและขาดการสร้างมูลค่าเพิ่ม ๓) วิกฤตการสืบทอดอาชีพที่ขาดคนรุ่นใหม่ ๔) ความเสี่ยงจากโรคระบาดและภัยพิบัติที่รุนแรงยาวนานมากขึ้น และ ๕) การสูญเสียพันธุกรรมจากการผสมเลือดชิด จากข้อมูลการช่วยเหลือภัยพิบัติที่ผ่านมาของกรมปศุสัตว์ งบประมาณปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ให้เงินช่วยเหลือปี ๒๕๖๕ เป็นเงิน ๒,๐๓๑,๐๐๐ บาท/ควายตาย ๗๔ ตัว , ปี ๒๕๖๖ เป็นเงิน ๓๗๓,๐๐๐ บาท/ควายตาย ๑๒ ตัว, ปี ๒๕๖๗ เป็นเงิน ๓๔๕,๐๐๐ บาท/ควายตาย ๑๓ ตัว , ปี ๒๕๖๘ เป็นเงิน ๑,๑๗๙,๐๐๐ บาท/ควายตาย ๘๐ ตัวและล่าสุด ปี ๒๕๖๙ เป็นเงิน ๕,๓๒๙,๐๐๐ บาท/ควายตาย ๘๐ ตัว (ปล.ชต.เขตตามหลักเกณฑ์ปลักย่อยคือไม่เกิน ๕ ตัว/รายเกษตรกร) ดังนั้นจึงมีความจำเป็นในการบริหารจัดการเชิงรุกเพื่อสร้างความยืดหยุ่น (Resilience) ลดผลกระทบ/ความสูญเสียแก่เกษตรกรผู้เลี้ยงควายปลัก พื้นที่ระบบนิเวศ รักษาความหลากหลายของพันธุกรรม สืบทอดองค์ความรู้ ภูมิปัญญา วิถีชีวิต วัฒนธรรมสังคมคนเลี้ยงควายปลัก เป็นการรักษาหลักเกณฑ์ของการเป็นพื้นที่มรดกการเกษตรโลก หนึ่งเดียวของประเทศไทยให้คงอยู่ต่อไป
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑) เพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศแหล่งอาหารและพัฒนาระบบการเลี้ยงควายปลักให้ยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและรุนแรง ทั้งสภาพภูมิอากาศ/สังคม/อาชีพ/รายได้/วิถีชีวิตและพันธุกรรมควายปลัก ๒) เพื่อยกระดับมูลค่าสินค้าผ่านการแปรรูป การขยายการผลิต พัฒนาช่องทางการจำหน่าย และสร้างเครือข่ายการตลาดอัตลักษณ์มรดกการเกษตรโลก ๓) เพื่อพัฒนาระบบเฝ้าระวังภัยพิบัติ/โรคระบาด การปรับปรุงพันธุ์ และอนุรักษ์พันธุกรรมควายปลักทะเลน้อย ๔) เพื่อส่งเสริมและสร้างคนรุ่นใหม่ขับเคลื่อนและสืบทอดอาชีพการเลี้ยงควายปลักเชิงสร้างสรรค์ ๕) เพื่อเพิ่มรายได้ของเกษตรกรผู้เลี้ยงควายปลักและชุมชน ผ่านการเพิ่มศักยภาพการผลิต ต่อยอดสู่การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ การจัดงานประจำปีของดี ๓ มรดกโลกและการประกวดควายปลัก ๖) เพื่อสร้างการรับรู้และการตระหนักของการเป็นพื้นที่มรดกทางการเกษตรโลก (Globally Important Agricultural Heritage Systems : GIAHS) แห่งแรกของประเทศไทย ให้เกิดการรักษาสถานะภาพให้คงอยู่ต่อไป

หัวข้อ	รายละเอียด
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ ๑) มีเกษตรกรในพื้นที่มรดกการเกษตรโลก จำนวน ๔๐ คน มีการปรับปรุงระบบนิเวศในการเลี้ยงควายปลัก ๒) มีการปลูกพืชท้องถิ่นรองรับการเลี้ยงควายปลัก จำนวน ๒๐๐ ไร่ ๓) มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ควายปลัก ๓ ชนิด เพื่อเพิ่มมูลค่า ๔) มีรายได้เพิ่มขึ้น กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงควายปลัก ร้อยละ ๑๐ ๕) มีการจัดแคมป์พัฒนาผู้ประกอบการรุ่นใหม่และเชื่อมรุ่นอาชีพ ๑ ครั้ง ๖) มีการสร้างการรับรู้อนุรักษ์พื้นที่มรดกการเกษตรโลก จำนวน ๒๐๐ คน ๗) มีแผนเฝ้าระวังภัยพิบัติและโรคระบาด การซ้อมแผนอย่างน้อย ๑ แผน ๘) มีอาสาดูแลสุขภาพ/เฝ้าระวังโรคระบาด, ภัยพิบัติ จำนวน ๒๐ คน ๙) มีการจัดงานประกวดควายปลักและงานส่งเสริมการท่องเที่ยว ๑ ครั้ง ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ ๑) มีการฟื้นฟูระบบนิเวศและแหล่งอาหารสำหรับการเลี้ยงควายปลัก ๒) มีการยกระดับมูลค่าสินค้าผ่านการแปรรูป การขยายการผลิต พัฒนาช่องทางการจำหน่าย และสร้างเครือข่ายการตลาดอัตลักษณ์มรดกการเกษตรโลก ๓) มีการพัฒนาระบบเฝ้าระวังภัยพิบัติ/โรคระบาด การปรับปรุงพันธุ์ และอนุรักษ์พันธุ์กรรมควายปลักทะเลน้อย ๔) มีการส่งเสริมและสร้างคนรุ่นใหม่ขับเคลื่อนและสืบทอดอาชีพการเลี้ยงควายปลักเชิงสร้างสรรค์ ๕) มีการเพิ่มรายได้ของเกษตรกรผู้เลี้ยงควายปลักและชุมชน ผ่านการเพิ่มศักยภาพการผลิต ต่อยอดสู่การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ การจัดงานประจำปีของดี ๓ มรดกโลกและการประกวดควายปลัก ๖) มีการรับรู้และตระหนักของการเป็นพื้นที่มรดกทางการเกษตรโลก (Globally Important Agricultural Heritage Systems : GIAHS) แห่งแรกของประเทศไทย ให้เกิดการรักษาสถานะภาพให้คงอยู่ต่อไป
๗. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง
๘. กิจกรรมหลัก	
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหารควายปลักและฟื้นฟูระบบนิเวศน์ ๖๑๕,๖๐๐ บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพัทลุง -
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เสริมสร้างความมั่นคงด้านรายได้ การเพิ่มมูลค่าการตลาดและพัฒนาศูนย์เรียนรู้ควายทะเลน้อย ๓๒๘,๙๐๐ บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพัทลุง -
๘.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เสริมสร้างความมั่นคงด้านอาชีพ พัฒนาผู้ประกอบการเชื่อมรุ่นสืบทอดอาชีพ และสร้างการรับรู้ในการอนุรักษ์พื้นที่GIAHS ๒๑๔,๙๐๐ บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพัทลุง -

หัวข้อ	รายละเอียด
๘.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เสริมสร้างความมั่นคงด้านสุขภาพ พัฒนาระบบเฝ้าระวังโรค, ภัยพิบัติและจัดการสุขภาพควายปลัก ๑,๐๙๕,๒๐๐ บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพิจิตร
๘.๕ กิจกรรมหลักที่ ๕ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เสริมสร้างความมั่นคงด้านพันธุกรรมและการประชาสัมพันธ์ ๕๐๐,๐๐๐ บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพิจิตร
๙. หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพิจิตร
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕
๑๑. งบประมาณ	๒,๖๕๕,๖๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑) มีการเสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหารควายปลักและฟื้นฟูระบบนิเวศพื้นที่มรดกการเกษตรโลก ๒) มีการเสริมสร้างความมั่นคงด้านรายได้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงควายปลัก/ชุมชน ๓) มีการสร้างมูลค่าเพิ่มจากการแปรรูปผลิตภัณฑ์/การส่งเสริมการท่องเที่ยว
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑) เกิดความยั่งยืนในอาชีพการเลี้ยงควายปลักและเกิดการฟื้นฟูระบบนิเวศส่งผลให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารสำหรับควายปลัก ๒) เกิดผลิตภัณฑ์เนื้อควายปลักซึ่งเป็นที่รู้จักและเกิดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่ชุ่มน้ำทะเลน้อยเป็นที่ยอมรับ ส่งให้มีรายได้สู่ชุมชน และกระตุ้นเศรษฐกิจฐานราก ๓) เกิดผู้ประกอบการท้องถิ่น ช่วยขับเคลื่อนธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับอาชีพการเลี้ยงควายปลัก เพื่อเกิดการสืบสานอาชีพ เพิ่มมูลค่า ๔) เกิดระบบเฝ้าระวังภัยพิบัติ / โรคระบาด เพื่อเกิดการป้องกัน ตอบสนองต่อเหตุการณ์ ลดผลกระทบ ความสูญเสีย ๕) เกิดการอนุรักษ์ควายปลักทะเลน้อย

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมการตลาดสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication : GI) และสินค้าที่เกี่ยวข้องจังหวัดพัทลุง
๒. ชื่อแผนงาน	สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรด้วยการแปรรูปและการตลาด
๓. แนวทางการพัฒนา	ยกระดับสินค้าเกษตรโดยการแปรรูปด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
๔. หลักการและเหตุผล	ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมาย การพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐาน แนวคิด ๓ ประการ ได้แก่ (๑) “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่รากเหง้าทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้านอื่น ๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจ และสังคมโลกสมัยใหม่ (๒) “ปรับปรุงจูน” เพื่อปูทางสู่อนาคต ผ่านการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่างๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อม ให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต และ (๓) “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคนรุ่นใหม่ รวมถึงปรับ รูปแบบธุรกิจเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ภูมิปัญญา ส่งเสริมการสร้างแบรนด์และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การต่อยอดจากภาคเกษตรไทยสู่อุตสาหกรรมบนฐานชีวภาพที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการสร้างควมหลากหลายการท่องเที่ยวเชิงเกษตร สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication : GI) เป็นเครื่องหมายของชุมชนที่ใช้กับสินค้าที่มาจากแหล่งผลิตที่เฉพาะเจาะจง โดยมีคุณภาพชื่อเสียงที่เป็นผลมาจากการผลิตในพื้นที่ดังกล่าว GI จึงเปรียบเสมือนเป็นแบรนด์ของท้องถิ่นที่บ่งบอกถึงคุณภาพและแหล่งที่มาของสินค้านั้น ซึ่งปัจจุบันผู้บริโภค หันมาสนใจสินค้าและบริการที่เป็นเอกลักษณ์อัตลักษณ์เฉพาะพื้นถิ่นสินค้าและบริการบางชนิดมีคุณค่าทางจิตใจ เชื่อกันว่าถ้าได้เป็นเจ้าของหรือเป็นของฝากจะทำให้รู้สึกมีความสุขที่ได้สัมผัสถึงวิถีชีวิตของชุมชนนั้น จังหวัดพัทลุง เป็นเมืองเกษตรโดดเด่นในเรื่องเกษตรผสมผสาน มีสินค้าอัตลักษณ์ที่มีศักยภาพที่หลากหลายด้วยความสมบูรณ์ทางด้านสภาพภูมิศาสตร์ทำให้เกิดสินค้าเกษตรเฉพาะถิ่นและวัฒนธรรมประเพณี วิถีชีวิตที่หล่อหลอมจากรุ่นสู่รุ่น ถ่ายทอดไปสู่ผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีชื่อเสียงเป็นเอกลักษณ์ของแหล่งกำเนิดจังหวัดพัทลุง โดยสินค้าอัตลักษณ์จังหวัดพัทลุงได้มีการส่งเสริมให้มีการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication : GI) จำนวน ๔ สินค้า คือ (๑) ข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุง (๒) ปลาตุ๋นร่ำทะเลน้อยพัทลุง (๓) แป้งสาकुตันพัทลุง (๔) กระจูดพัทลุง และเมื่อปีงบประมาณ ๒๕๖๘ จำปาตะทองเลี้ยวบ้านนา ได้รับการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ซึ่งอยู่ระหว่าง กรมทรัพย์สินทางปัญญา ตรวจสอบคำขอการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

หัวข้อ	รายละเอียด
	ปัจจุบันการตลาดที่มีการแข่งขันกันอย่างสูงจึงจำเป็นต้องมีการสร้างเอกลักษณ์ของสินค้าให้โดดเด่น เพื่อเป็นการจูงใจลูกค้าให้ตัดสินใจซื้อสินค้า นอกจากนี้ ต้องมีการรับรองจากหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้ลูกค้ามั่นใจในสินค้าเพิ่มมากขึ้น สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication: GI) หนึ่งในเครื่องหมายรับรองที่สามารถสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้บริโภคได้ ว่าเป็นสินค้าดี มีคุณภาพตามที่ต้องการจากแหล่งผลิตที่มีการอ้างอิงและตรวจสอบได้ การจะได้รับอนุญาตให้ตราสัญลักษณ์ สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) จะต้องมีการตรวจสอบรับรองระบบควบคุมคุณภาพ ปัจจุบันสินค้าข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุง มีผู้ผลิตและผู้ประกอบการขอใช้ตรา จำนวน ๑๐ ราย ประกอบด้วย ผู้ประกอบการผู้ผลิต จำนวน ๘ ราย และ ผู้ประกอบการค้า จำนวน ๒ ราย และได้รับการผลักดันสู่ตลาดสากล โดยได้รับการขึ้นทะเบียนรับรองในต่างประเทศครอบคลุมทั้ง สหภาพยุโรป (EU) รวมถึงประเทศในภูมิภาคเอเชีย ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซียและอยู่ระหว่างการพิจารณาขอขึ้นทะเบียนในประเทศญี่ปุ่น ปัจจุบันสินค้า GI แป้งสาคุตันพัทลุง กระจุตพัทลุง ยังไม่มีผู้ประกอบการขออนุญาตใช้ตราสัญลักษณ์ GI และสินค้าจำปาตะทองเลี้ยงบ้านนาซึ่งคาดว่าจะได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ในปี ๒๕๓๐ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภคว่าจะได้รับสินค้าดีมีคุณภาพตามที่ต้องการจากแหล่งผลิตที่ได้มีการอ้างอิงและตรวจสอบได้นั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสนับสนุนให้ผู้ผลิตและผู้ประกอบการสินค้าเหล่านั้น เข้ารับการตรวจรับรองระบบควบคุมคุณภาพ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการค้า ยกระดับคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยเพื่อต่อยอดสู่เชิงพาณิชย์ พร้อมสร้างโอกาสในการขยายตลาด สร้างการรับรู้สินค้าอัตลักษณ์ให้เป็นที่รู้จักในจังหวัดและต่างจังหวัด อันจะนำไปสู่การสร้างรายได้ เข้าสู่ชุมชน และท้องถิ่นอย่างยั่งยืนต่อไป สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพัทลุงจึงได้จัดทำโครงการดังกล่าวขึ้น
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อให้มีการดูแลรักษามาตรฐานของสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ : GI ซึ่งเป็นเครื่องหมายรับรองคุณภาพและแหล่งที่มาของสินค้า ๒. เพื่อส่งเสริมศักยภาพผู้ประกอบการในจังหวัดพัทลุง ให้มีความสามารถในการแข่งขันทางการค้า ตลอดจนสร้างการรับรู้และประสบการณ์ใหม่ทางการตลาดแก่ผู้ประกอบการ ๓. เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ขยายโอกาสและช่องทางการตลาด รวมทั้งสร้างภาพลักษณ์สินค้าที่มีศักยภาพในชุมชนให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายด้วยนวัตกรรมตามหลักการอุปสงค์นำการค้า
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. ผู้ผลิตและผู้ประกอบการ สินค้า GI แป้งสาคุตันพัทลุง ได้รับองค์ความรู้และเข้าร่วมการตรวจประเมินการขออนุญาตใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ไทย ไม่น้อยกว่าจำนวน ๑๐ ราย ๒. ผู้ผลิตและผู้ประกอบการ สินค้า GI กระจุตพัทลุง ได้รับองค์ความรู้และเข้าร่วมการตรวจประเมินการขออนุญาตใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ไทย ไม่น้อยกว่าจำนวน ๑๐ ราย ๓. ผู้ผลิตและผู้ประกอบการ สินค้า GI จำปาตะทองเลี้ยงบ้านนา ได้รับองค์ความรู้และเข้าร่วมการตรวจประเมินการขออนุญาตใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ไทย ไม่น้อยกว่าจำนวน ๑๕ ราย

หัวข้อ	รายละเอียด
	๔.ผู้ประกอบการจังหวัดพัทลุงได้เข้าร่วมงานแสดงและจำหน่ายสินค้าในจังหวัดไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ราย ๕.เกิดมูลค่าทางการค้า ไม่น้อยกว่า ๓ ล้านบาท ๖.ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๗. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดพัทลุง
๘. กิจกรรมหลัก	
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมหลักที่ ๑ ดำเนินการขออนุญาตใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์สินค้าแปงสาครตันพัทลุง งบประมาณ ๑๕๐,๐๐๐ บาท สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพัทลุง
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมหลักที่ ๒ ดำเนินการขออนุญาตใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์สินค้ากระจุตพัทลุง งบประมาณ ๑๘๐,๐๐๐ บาท สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพัทลุง
๘.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมหลักที่ ๓ ดำเนินการขออนุญาตใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์สินค้าจำปาตะทองเลี้ยวบ้านนา งบประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ บาท สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพัทลุง
๘.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมหลักที่ ๔ จัดงานแสดงและจำหน่ายสินค้าในจังหวัดเชื่อมโยงการท่องเที่ยว (๑๐๐ คูหา ๕ วัน) งบประมาณ ๒,๒๘๐,๐๐๐ บาท สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพัทลุง
๙. หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพัทลุง
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๗๐ – กันยายน ๒๕๗๑
๑๑. งบประมาณ	๒,๘๑๐,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. ผู้ผลิตและผู้ประกอบการสินค้าอัตลักษณ์ สินค้า GI ได้รับองค์ความรู้และเข้าร่วมการตรวจประเมินการขออนุญาตใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ไทย จำนวน ๓๕ ราย ๒.ผู้ประกอบการจังหวัดพัทลุงได้เข้าร่วมงานแสดงและจำหน่ายสินค้าในจังหวัด จำนวน ๑๐๐ ราย
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑.เกิดการนำสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ ๒. ผู้ประกอบการและสินค้าจังหวัดพัทลุงมีโอกาสและช่องทางการตลาดเพิ่มขึ้น และมีประสบการณ์ในการเข้าร่วมการงานแสดงและจำหน่ายสินค้า ๓. สร้างรายได้เข้าสู่จังหวัดเพิ่มขึ้นและเศรษฐกิจการค้าของจังหวัดมีความเข้มแข็ง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการยกระดับสินค้าอัตลักษณ์จังหวัดพัทลุงสู่ตลาดดิจิทัลด้วยพลัง AI ก้าวสู่สากล
๒. ชื่อแผนงาน	สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรด้วยการแปรรูปและการตลาด
๓. แนวทางการพัฒนา	ยกระดับสินค้าเกษตรโดยการแปรรูปด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
๔. หลักการและเหตุผล	รัฐบาลมีนโยบายขับเคลื่อนประเทศสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม ภายใต้แนวทางการพัฒนา Thailand ๔.๐ ที่มุ่งยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศด้วยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรม และองค์ความรู้สมัยใหม่เป็นกลไกสำคัญในการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ ควบคู่กับการส่งเสริมผู้ประกอบการ SMEs และผู้ประกอบการฐานรากให้สามารถปรับตัวสู่เศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy) และเชื่อมโยงการค้าไปสู่ตลาดทั้งในและต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปัจจุบันเศรษฐกิจดิจิทัลและเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจ การตลาด และพฤติกรรมผู้บริโภคทั่วโลก ส่งผลให้ผู้ประกอบการจำเป็นต้องปรับตัวและพัฒนาศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขัน โดยเฉพาะการสร้างการรับรู้สินค้า การเข้าถึงกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย การวิเคราะห์ข้อมูลทางการตลาด และการสื่อสารประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการขยายตลาดและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับสินค้าและบริการของชุมชน จังหวัดพัทลุงมีสินค้าอัตลักษณ์ที่โดดเด่นและสะท้อนภูมิปัญญาท้องถิ่น อาทิ อาหารแปรรูป สินค้าเกษตรมูลค่าสูง ผลิตภัณฑ์สมุนไพร และผลิตภัณฑ์ชุมชนที่มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นสินค้า Soft Power ของจังหวัดและสามารถขยายตลาดได้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ยังมีข้อจำกัดด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การวิเคราะห์ข้อมูลการตลาด การสร้างเนื้อหาประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพ การสร้างแบรนด์ และการเข้าถึงช่องทางการตลาดสมัยใหม่ อีกทั้งผู้ประกอบการขาดโอกาสในการเข้าถึงตลาดสากล การพบปะคู่ค้าและการสร้างเครือข่ายทางธุรกิจในระดับนานาชาติ ส่งผลให้ไม่สามารถขยายตลาดและเพิ่มมูลค่าทางการค้าได้อย่างเต็มศักยภาพ งาน THAIFEX – ANUGA ASIA นับเป็นงานแสดงสินค้าอาหาร เครื่องดื่ม และผลิตภัณฑ์เกี่ยวเนื่องระดับนานาชาติที่สำคัญของภูมิภาคเอเชีย ได้จัดขึ้นในประเทศไทย ซึ่งรวบรวมผู้ประกอบการ ผู้ซื้อ และนักธุรกิจจากทั่วโลก การเข้าร่วมงานดังกล่าวจะช่วยเพิ่มโอกาสในการเจรจาธุรกิจ สร้างคำสั่งซื้อทั้งในและต่างประเทศ ก่อให้เกิดการสร้างเครือข่ายทางธุรกิจ อีกทั้งยังสามารถศึกษาแนวโน้มตลาดและพฤติกรรมผู้บริโภค ซึ่งจะสามารถพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการให้สามารถแข่งขันในตลาดโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพัทลุง ในฐานะหน่วยงานที่มีภารกิจในการส่งเสริม พัฒนา และยกระดับศักยภาพทางการค้าของผู้ประกอบการในพื้นที่ จึงได้จัดทำ โครงการยกระดับผู้ประกอบการสินค้าอัตลักษณ์จังหวัดพัทลุงสู่ตลาดดิจิทัลด้วยพลัง AI ก้าวสู่สากล เพื่อส่งเสริมและพัฒนา

หัวข้อ	รายละเอียด
	ผู้ประกอบการสินค้าอัตลักษณ์จังหวัดพัทลุงให้สามารถปรับตัวสู่เศรษฐกิจดิจิทัล ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี AI ในการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินธุรกิจ สร้างรายได้ เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ และยกระดับสินค้าอัตลักษณ์ของจังหวัดพัทลุงให้เป็นที่รู้จักในระดับประเทศและระดับนานาชาติ อันจะนำไปสู่การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจของชุมชนและการพัฒนาจังหวัดอย่างยั่งยืนต่อไป
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อสร้างการรับรู้ สื่อสารอัตลักษณ์และคุณค่าของสินค้าอัตลักษณ์จังหวัดพัทลุงสู่ผู้บริโภคทั้งในประเทศและต่างประเทศ ผ่านระบบอัจฉริยะและนวัตกรรมดิจิทัล ๒. เพื่อขยายโอกาสและช่องทางการตลาด รวมทั้งสร้างภาพลักษณ์สินค้าที่มีศักยภาพในชุมชนให้เป็นที่รู้จักของตลาดทั้งในและต่างประเทศ ด้วยนวัตกรรมตามหลักการอุปสงค์นำการค้า ๓. เพื่อส่งเสริมศักยภาพผู้ประกอบการในจังหวัดพัทลุง ให้มีความสามารถในการแข่งขันทางการค้า ตลอดจนสร้างการรับรู้และประสบการณ์ใหม่ทางการตลาดแก่ผู้ประกอบการ
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกิดยอดการมองเห็นสื่อประชาสัมพันธ์สินค้าอัตลักษณ์ ไม่น้อยกว่า ๑๐๐,๐๐๐ ครั้ง ๒. ผู้ประกอบการจังหวัดพัทลุงได้รับการพัฒนาเป็นนักการตลาดชุมชนยุคใหม่ ไม่น้อยกว่าไม่น้อยกว่า ๕๐ ราย ๓. ผู้ประกอบการจังหวัดพัทลุงได้เข้าร่วมงานแสดงและจำหน่ายสินค้าระดับนานาชาติ ไม่น้อยกว่า ๑๐ ราย ๔. เกิดมูลค่าทางการค้า ไม่น้อยกว่า ๓ ล้านบาท ๕. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๗. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดพัทลุง/ต่างจังหวัด
๘. กิจกรรมหลัก	
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมหลักที่ ๑ ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้สินค้าอัตลักษณ์เพื่อบริหารจัดการด้านการตลาดด้วยพลัง AI งบประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ บาท กิจกรรมย่อยที่ ๑.๑ บริหารจัดการตลาดและประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้อัจฉริยะด้วยเทคโนโลยี AI กิจกรรมย่อยที่ ๑.๒ สร้างนักการตลาดชุมชนยุคใหม่ ขับเคลื่อนรายได้ด้วยพลัง AI
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมหลักที่ ๒ ขยายโอกาสและช่องทางการตลาดโดยนำผู้ประกอบการเข้าร่วมงานแสดงและจำหน่ายสินค้าระดับนานาชาติ Thaifex Anuga asia ๒๐๒๘ งบประมาณ ๑,๙๙๐,๐๐๐ บาท สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพัทลุง
๙. หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพัทลุง
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๗๐ – กันยายน ๒๕๗๑

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๑. งบประมาณ	๒,๔๙๐,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. ผู้ประกอบการจังหวัดพัทลุงได้รับการพัฒนาเป็นนักการตลาดชุมชนยุคใหม่จำนวน ๕๐ ราย ๒. ผู้ประกอบการจังหวัดพัทลุงได้เข้าร่วมงานแสดงและจำหน่ายสินค้าระดับนานาชาติจำนวน ๑๐ ราย
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. สินค้าอัตลักษณ์จังหวัดพัทลุงเกิดการสร้างห่วงโซ่คุณค่าที่เชื่อมโยงถึงผู้บริโภคโดยตรง ๒. ผู้ประกอบการและสินค้าจังหวัดพัทลุงมีโอกาสและช่องทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศเพิ่มขึ้น และมีประสบการณ์ในการเข้าร่วมงานแสดงสินค้านานาชาติ ๓. สร้างรายได้เข้าสู่จังหวัดเพิ่มขึ้นและเศรษฐกิจการค้าของจังหวัดมีความเข้มแข็ง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์เกษตรพัทลุงสู่มาตรฐานสากล
๒. ชื่อแผนงาน	สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรด้วยการแปรรูปและการตลาด
๓. แนวทางการพัฒนา	เพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาการแปรรูปและการเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตร
๔. หลักการและเหตุผล	ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ที่รัฐบาลให้ความสำคัญต่อการสร้างเสถียรภาพและยกระดับอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารไทย ให้เป็นศูนย์กลางความมั่นคงทางอาหารของโลกเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าเกษตรอย่างยั่งยืน โดยส่งเสริมการพัฒนาธุรกิจหรืออุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่ใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรในพื้นที่ และยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยทางด้านอาหารเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้สินค้าเกษตรและอาหารไทยในตลาดโลก รวมทั้งแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการเกษตร มีเป้าหมายการพัฒนาในการเพิ่มผลิตภาพและผลิตภัณ์มวลรวมสาขาเกษตรด้วยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรแปรรูป เกษตรชีวภาพ จังหวัดพัทลุงมีเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี คือ แผนงานการพัฒนาเศรษฐกิจมั่งคั่งและมีเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด เมืองแห่งความยั่งยืนด้านเศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดพัทลุงมีพื้นที่เหมาะสมต่อการทำการเกษตรและเป็นแหล่งผลิตทางการเกษตรที่มีความหลากหลาย สามารถสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับจังหวัดซึ่งจากข้อมูลสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาการผลิตภาคเกษตร ณ ราคาประจำปี ๒๕๖๗ มีมูลค่าเท่ากับ ๑๗,๑๘๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๖๐ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด อย่างไรก็ตามผลผลิตทางการเกษตรที่มุ่งเน้นการบริโภคในครัวเรือนและการจำหน่ายผลผลิตที่เหลือจากการบริโภคยังขาดการสร้างมูลค่าเพิ่มในประเด็นการวิจัยและพัฒนาเชิงนวัตกรรม เงินทุน ส่งผลให้ขาดโอกาสในการแข่งขันเมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดใกล้เคียงและคู่แข่งจากประเทศเพื่อนบ้าน สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพัทลุง ได้มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่และบรรจุภัณฑ์ ประกอบด้วย ปี ๒๕๖๖ ได้มีการแปรรูปข้าวสังหยด จำนวน ๑๐ ผลิตภัณฑ์ และบรรจุภัณฑ์ใหม่ ๑๐ บรรจุภัณฑ์ ปี ๒๕๖๗ ดำเนินการแปรรูปสินค้าเกษตรปลอดภัย จำนวน จำนวน ๒๑ ผลิตภัณฑ์ และบรรจุภัณฑ์ใหม่ ๒๑ บรรจุภัณฑ์ และปี ๒๕๖๘ ได้มีการแปรรูปสาकुตันจำนวน ๑๐ ผลิตภัณฑ์ และบรรจุภัณฑ์ใหม่ ๑๐ บรรจุภัณฑ์ สำหรับสินค้าเกษตรปัจจุบันยังคงมีปัญหาการขาดผลผลิตตกต่ำ ขาดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยี ขาดการผลิตที่ทันสมัย ขาดการรวมกลุ่มและสร้างพลังอำนาจต่อรองของเกษตรกร ในการนี้ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพัทลุง ในฐานะหน่วยงานรับผิดชอบการส่งเสริม พัฒนา สนับสนุน ให้บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่จังหวัด และกลุ่มจังหวัด ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญการยกระดับผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรให้มีมูลค่าสูงขึ้น กระจายรายได้สู่ชุมชน จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์เกษตรพัทลุงสู่มาตรฐานสากล

หัวข้อ	รายละเอียด
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑) เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์สินค้าเกษตรให้มีมูลค่าเพิ่มภายใต้แบรนด์จังหวัดเพื่อเจาะตลาดใหม่ ๒) เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาขีดความสามารถของวิสาหกิจชุมชนผู้ประกอบการเอสเอ็มอี เกษตรกรในการแปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่มจากฐานการเกษตรเพื่อการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและรายได้ ๓) เพื่อพัฒนาผลผลิตเกษตรให้เป็นผลิตภัณฑ์เชื่อมโยงการท่องเที่ยว
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ผลผลิต ๑. ผลิตภัณฑ์ใหม่และบรรจุภัณฑ์ใหม่ และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดในยุควิถีใหม่ จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๕ ผลิตภัณฑ์ ๒. กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการเอสเอ็มอี ที่เข้าร่วมโครงการ ได้รับองค์ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานอาหารและมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง จำนวนไม่น้อยกว่า ๓๐ ราย <u>ผลลัพธ์</u> ๑) จำนวนรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่ ร้อยละ ๑๐
๗. พื้นที่เป้าหมาย	๑๑ อำเภอ ในจังหวัดพัทลุง
๘. กิจกรรมหลัก	
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ด้วยการใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมจากสินค้าเกษตรและการออกแบบบรรจุภัณฑ์ใหม่ จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๕ ผลิตภัณฑ์ ๑,๑๒๕,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านหนึ่งแสนสองหมื่นห้าพันบาทถ้วน) สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพัทลุง สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมยกระดับมาตรฐานการผลิต จำนวนไม่น้อยกว่า ๓๐ ราย (การพัฒนาองค์ความรู้ ด้านมาตรฐาน อาหารและยา (อย.) หรือมาตรฐานสากล :GHP/HACCP พร้อมทั้งเอกสารที่ต้องเตรียมเพื่อใช้ในการขอรับรองมาตรฐานดังกล่าว) ๘๓,๐๐๐ บาท (แปดหมื่นสามพันบาทถ้วน) สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพัทลุง สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพัทลุง
๙. หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพัทลุง
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑
๑๑. งบประมาณ	๑,๒๐๘,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านสองแสนเจ็ดพันบาทถ้วน) (งบบุทธศาสตร์และการพัฒนาจังหวัดพัทลุง)
๑๒. ผลผลิต (Output)	ผลิตภัณฑ์ใหม่และบรรจุภัณฑ์ใหม่จากสินค้าเกษตร
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่จากสินค้าเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมพัฒนาวิถีโคชนคนได้สู่การท่องเที่ยว
๒. ชื่อแผนงาน	สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรด้วยการแปรรูปและการตลาด
๓. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและเศรษฐกิจสร้างสรรค์
๔. หลักการและเหตุผล	ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ให้ความสำคัญด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน , ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม และด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมการTransform เศรษฐกิจ ประเด็นการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจรายสาขาและยกระดับเครื่องยนต์เศรษฐกิจใหม่ ช้อม ภาคการผลิตเดิมที่มีศักยภาพ , สร้าง เครื่องยนต์เศรษฐกิจใหม่ และความเชื่อมโยงกับนโยบายรัฐบาลและมติ ครม. คือ นโยบาย Soft Power และเศรษฐกิจสร้างสรรค์ , การสร้างมูลค่าสูง ซึ่งการดำเนินการโครงการส่งเสริมพัฒนาวิถีโคชนคนได้สู่การท่องเที่ยว นั้นจะเป็นโครงการที่ตอบสนองต่อแนวทางพัฒนาของประเทศที่สำคัญ โดยเป็นการใช้ทุนทางวัฒนธรรมและทรัพยากรท้องถิ่น วิถีชีวิตของประชาชนในจังหวัดพัทลุง มาสร้างมูลค่าเพิ่ม ในรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ที่มีอัตลักษณ์ ตอบโจทย์กระแส Soft Power ไทยและการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่กำลังเติบโต ให้นักท่องเที่ยวกลุ่มที่ต้องการประสบการณ์ ได้สัมผัสวิถีชีวิตคนกับวัว คล้ายกับรูปแบบการท่องเที่ยวของป้างช้าง ซึ่งสร้างรายได้จำนวนมากในชุมชน เกิดการกระจายรายได้สู่เศรษฐกิจฐานราก ตั้งแต่เกษตรกรผู้ปลูกหญ้า คนเลี้ยงวัว ช่างฝีมือทำอุปกรณ์ ไปจนถึงผู้ประกอบการท่องเที่ยวในชุมชน ทั้งยังก่อให้เกิดการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพของสายพันธุ์วัวพื้นเมืองไม่ให้สูญหาย สัมพันธ์กับแผนพัฒนาจังหวัดพัทลุง ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ และ ๒ ของจังหวัดพัทลุง คือโครงการส่งเสริมพัฒนาวิถีโคชนคนได้สู่การท่องเที่ยว จะตอบโจทย์โดยตรงในเรื่องการพัฒนาเศรษฐกิจมูลค่าสูงจากฐานการเกษตรและการท่องเที่ยว โดยจังหวัดกำหนดให้ "วัวชน" เป็นสัตว์เศรษฐกิจสำคัญที่ต้องส่งเสริมให้เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยว กีฬา และวัฒนธรรม สอดคล้องกับแผนโครงการสำคัญต่อการผลักดันขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อบรรลุเป้าหมาย ระยะ ๒๐ปีของจังหวัดพัทลุง โครงการก่อสร้างศูนย์ Sport Tourism กีฬาพื้นบ้าน (โคชน) ที่ได้มาตรฐานโลก เป็นอัตลักษณ์เมืองลุง สอดรับกับเป้าหมาย "Sustainability Phatthalung" ที่มุ่งเน้นเศรษฐกิจจาก Soft power ที่เข้มแข็งจากฐานวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ทั้งยังเป็นการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่: ยกระดับคอกวัวชนให้เป็น "จุดเช็คอินใหม่" สรุปคือโครงการส่งเสริมพัฒนาวิถีโคชนคนได้สู่การท่องเที่ยว เป็นการพัฒนา "วิถีวัวชนคนได้" ให้เป็น Soft Power ด้านวัฒนธรรมของภาคใต้ เชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงอัตลักษณ์กับเศรษฐกิจ BCG และ Bio Economy ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่ผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์และสินค้าชุมชน พัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและเป็นการใช้ Storytelling และ Digital Marketing

หัวข้อ	รายละเอียด
	สร้างมูลค่าเพิ่มแก่ชุมชน ให้เกิดเศรษฐกิจที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ของชาวพัทลุงอย่างเป็นรูปธรรม
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อยกระดับมาตรฐานคอกวัวชนให้เป็นแหล่งเรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (Agri-Tourism) พัฒนาเป็นเส้นทางท่องเที่ยวใหม่ในพื้นที่จังหวัดพัทลุง (New Destination) ๒. เพื่อสร้างรายได้ให้ชุมชน เกิดมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับวิถีโคชน (Soft Power) เป็นการกระจายรายได้ในระบบเศรษฐกิจฐานราก ๓. เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์กีฬาโคชนในฐานะกีฬาสุภาพบุรุษและมรดกทางวัฒนธรรมที่ได้มาตรฐานสากล ๔. เพื่ออนุรักษ์และรวบรวมองค์ความรู้ภูมิปัญญาเกี่ยวกับวิถีโคชนและสายพันธุ์วัวชนพื้นเมืองของจังหวัดพัทลุง ๕. ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น ๖. สืบสานองค์ความรู้,ดูแลมนิสัยที่ดีห่างไกลยาเสพติดสู่เด็กเลี้ยงวัว,เยาวชนคนรุ่นใหม่
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ ๑. เกิดต้นแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและเศรษฐกิจฐานชีวภาพ ๒. เกิดการสืบทอดองค์ความรู้สู่คนรุ่นใหม่ ๓. ชุมชนเกิดความตระหนักในการอนุรักษ์อัตลักษณ์ท้องถิ่น ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ ๑. พัฒนาศูนย์เรียนรู้ต้นแบบ จำนวน ๑ แห่ง ๒. พัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๑ กลุ่ม ๓. พัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนอย่างน้อย ๓ ผลิตภัณฑ์ ๔. สร้างมัคคุเทศก์ชุมชน จำนวน ๔๐ คน ๕. มีนักท่องเที่ยวเข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่า ๕,๐๐๐ คนต่อปี ๖. มีรายได้ในชุมชนเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท/ปี
๗. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง
๘. กิจกรรมหลัก	
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑	การพัฒนาศูนย์เรียนรู้วิถีโคชนคนใต้เพื่อเพิ่มมูลค่า ๑.๑ พัฒนาเกษตรกรโคชน ศูนย์เรียนรู้วิถีโคชนเพื่อเพิ่มมูลค่า ๑.๒ กิจกรรมการประชาสัมพันธ์ สื่อเรียนรู้ และเส้นทางท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มมูลค่า งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๑,๘๓๑,๐๐๐ บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพัทลุง
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒	การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ๒.๑ จัดเทศกาล Fighting Bull Phatthalung Festival ๒.๒ จัดงานชนโคพัทลุง เอฟเอคัพ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเทศบาลลานข่อย

หัวข้อ	รายละเอียด
๙. หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพัทลุง สำนักงานเทศบาลลานข่อย
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๑ ปี เริ่มต้น ตุลาคม ๒๕๗๐ สิ้นสุด กันยายน ๒๕๗๑
๑๑. งบประมาณ	๔,๘๓๑,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. เกิดศูนย์เรียนรู้วิถีโคชนเพื่อการท่องเที่ยว ๒. ชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากกิจกรรมท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ชุมชน ๓. มีมีคฤหะชุมชน ๔. ฟาร์มโคชนมีการรับรองมาตรฐานระบบการป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม ๕. มีแปลงพืชอาหารหยาบคุณภาพดีเหมาะสำหรับโคชน ๖. มีการทำสื่อประชาสัมพันธ์เส้นทางท่องเที่ยว และสื่อเรียนรู้เกี่ยวกับวิถีโคชน ๗. มีการจัดงานเทศกาล Fighting Bull Phatthalung Festival ๘. มีการจัดงานชนโคพัทลุง เอฟเอคัพ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวและมูลค่า
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกิดแหล่งท่องเที่ยวใหม่ที่เป็นจุดหมายหลักของนักท่องเที่ยว ๒. เป็นการสร้างกระแสการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ยกกระดับอัตลักษณ์วิถีวัวชนคนใต้สู่ Soft Power ด้านวัฒนธรรมของภาคใต้ ๓. เกิดความตระหนักในการอนุรักษ์อัตลักษณ์ท้องถิ่น/โคชนพัทลุง/ภูมิปัญญาท้องถิ่น ๔. นำเยาวชนที่ออกนอกระบบการศึกษา(เด็กเลี้ยว) ให้มีโอกาสด้านสังคมด้านการสร้างอาชีพที่มีศักดิ์ศรี แสดงถึงความขยัน อดทน นักสู้

ประเด็นพัฒนาที่ ๔ บริหารจัดการระบบนิเวศทางการเกษตรอย่างเป็นระบบและยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ ในแหล่งน้ำหลักในวันสำคัญของจังหวัดพัทลุง (ตามตารางกิจกรรมวันสำคัญสำหรับจังหวัด) และเสริมสร้างเศรษฐกิจด้านอาหาร soft power
๒. ชื่อแผนงาน	บริหารจัดการระบบนิเวศทางการเกษตรอย่างเป็นระบบและยั่งยืน
๓. แนวทางการพัฒนา	การจัดการสมดุระบบนิเวศและบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำอย่างยั่งยืน
๔. หลักการและเหตุผล	จังหวัดพัทลุงได้จัดกิจกรรมวันสำคัญต่อการเทิดทูลสถาบัน ตามสั่งการของกระทรวงมหาดไทย จำนวน ๒๔ ครั้งต่อปี ซึ่งมีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องในหลายรูปแบบ เช่น กิจกรรมถวายความจงรักภักดี กิจกรรมจิตอาสา กิจกรรมปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ กิจกรรมปลูกป่า กิจกรรมไถ่ชีวิตสัตว์ เป็นต้น เนื่องด้วยจังหวัดพัทลุงเป็นที่ราบลุ่มมีแหล่งน้ำสำคัญจำนวนมากหลายสายและที่เป็นหัวใจแหล่งน้ำ ๒ แหล่ง คือทะเลน้อย และทะเลหลวง จากการไหลมาของสายน้ำหลายสายจากเทือกเขาบรรทัด ที่เป็นแหล่งหล่อเลี้ยงคนพัทลุง กิจกรรมปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ ซึ่งกรมประมงได้มอบหมายให้หน่วยงานของกรมประมงดำเนินการปล่อยอยู่แล้ว ปีละ ๔ ครั้ง จำนวนสัตว์น้ำ ๘๐๐,๐๐๐ ตัวต่อปี เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล แต่ด้วยกำลังของกรมประมงจำนวนพันธุ์สัตว์น้ำที่ปล่อยเพียงรักษาระบบสมดุลของธรรมชาติ อาจไม่เพียงพอต่อการประกอบอาชีพของประชาชน หรือชาวประมงในจังหวัดพัทลุง ซึ่งจำนวนไม่น้อยกว่า ๑,๘๐๐ ครอบครัว ที่ประกอบอาชีพจับสัตว์น้ำจากแหล่งน้ำ ๒ แหล่ง คือทะเลน้อย และทะเลหลวง ซึ่งอยู่ในแหล่งน้ำทะเลสาบสงขลาทำให้ชาวประมงมีรายได้ในการเลี้ยงชีพ วันละ ๕๐๐- ๑,๐๐๐ บาท ต่อครอบครัว และขึ้นอยู่กับภาวะของสัตว์น้ำ ซึ่งสัตว์น้ำที่สำคัญในแหล่งน้ำพื้นที่ทะเลน้อย ได้แก่ ปลาดุกอยู่ ที่มีความสำคัญทางต่อชาวประมงมาช้านาน โดยราคาปลาดุกในท้องตลาด ปลาสดราคากิโลกรัมละ ๓๕๐ - ๔๐๐ บาท เป็นที่ต้องการของตลาดและผู้บริโภค และเมื่อนำมาแปรรูปเป็นปลาดุกร้าจะมีราคากิโลกรัมละ ๗๐๐ บาท และที่สำคัญปลาดุกร้าทะเลน้อยได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นปลาดุกร้า GI และเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคทั่วประเทศ เป็นการสร้างรายได้ให้กับคนพัทลุงเป็นอย่างมาก แต่ด้วยความต้องการของผู้บริโภค ทำให้ปลาดุกอยู่ในทะเลน้อยมีไม่เพียงพอ จำเป็นต้องมีการปล่อยเสริมจากการขยายพันธุ์ตามธรรมชาติ สำหรับพื้นที่ในทะเลหลวง มีบริเวณตั้งแต่อำเภอควนขนุน อำเภอเมืองพัทลุง อำเภอเขาชัยสน อำเภอบางแก้ว และอำเภอปากพะยูน มีลักษณะเป็นอ่าวรูปกระเพาะอาหาร มีเส้นทางไหลของน้ำที่เชื่อมต่อกับทะเลสาบสงขลาของจังหวัดสงขลา มีลักษณะเป็นคล้ายๆ อ่างเก็บน้ำขนาดเล็กของคน ๓ จังหวัด ได้แก่ พัทลุง สงขลา และนครศรีธรรมราช แต่พื้นที่ส่วนใหญ่จะอยู่ในจังหวัดพัทลุง โดยสภาพแวดล้อมเป็นพื้นที่การไหลของน้ำ หนาแน่นจะมีน้ำจืดจำนวนมาก หนาแน่นจะมีน้ำเค็มแทรกเข้ามา จึงทำให้เกิดสภาวะทะเลสาบสามน้ำ ทำให้เกิดความเหมาะสมของสัตว์น้ำเศรษฐกิจ เช่น กุ้งก้ามกราม ปลาดุกทะเล ปลาดุกทะเล และสัตว์น้ำอื่นๆ

หัวข้อ	รายละเอียด
	สำหรับกึ่งกำกวม มีวงจรชีวิตหนึ่งที่ต้องอาศัยน้ำที่มีความเค็ม ๑๒-๑๓ ppt ในการวางไข่เลี้ยงตัวอ่อน และเข้ามาเจริญเติบโตในน้ำจืด แต่ด้วยกายภาพปัจจุบันของทะเลสาบสงขลา จึงทำให้กึ่งกำกวมไม่สามารถออกสู่ทะเลได้ ส่งผลให้กึ่งไม่สามารถวางไข่ได้เองในธรรมชาติ กรมประมงใช้วิธีเพาะในโรงเพาะฟักได้ขนาด ๑-๒ เซนติเมตร แล้วนำมาปล่อยเพื่อรักษาสมดุลของระบบนิเวศปีละ ๑๐ ล้านตัว ด้วยกึ่งกำกวมของจังหวัดพัทลุง มีรสชาติดี มีความมัน เนื้อแน่น เพราะพื้นที่ในอ่าวต่างๆ ของจังหวัดพัทลุง เป็นแหล่งอาหารชั้นดีของกึ่งกำกวม ทำให้กึ่งกำกวมพัทลุงเป็นที่ต้องการตลาด ซึ่งตลาดสำคัญของกึ่งกำกวมพัทลุง คือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี และประเทศมาเลเซีย จากการเก็บข้อมูลสภาวะเศรษฐกิจ และสัตว์น้ำขึ้นท่าของจังหวัดพัทลุง โดยศูนย์วิจัยและเทคโนโลยีและนวัตกรรมสัตว์น้ำชายฝั่งสงขลา พบว่า ช่วงปี ๒๕๕๔-๒๕๖๔ ชาวประมงสามารถจับกึ่งได้เฉลี่ยปีละ ๓๕ ตัน คิดเป็นมูลค่าปีละ ๑๒ ล้านบาท แต่เมื่อมีการปล่อยกึ่งเสริมในปี ๒๕๖๕ สำนักงานประมงจังหวัดได้งบประมาณในการปล่อยกึ่งขนาด ๕-๗ เซนติเมตร จำนวน ๕ ล้านตัว ในทะเลหลวง พบว่าในปี ๒๕๖๕ ชาวประมงสามารถจับกึ่งได้ทั้งปี ไม่น้อยกว่า ๒๐๑ ตัน คิดเป็นมูลค่า ๘๗ ล้านบาท และในปี ๒๕๖๖ ยังสามารถจับกึ่งได้ ๒๑๒ ตัน คิดเป็นมูลค่า ๑๒๙ ล้านบาท รวม ๒ ปี มูลค่าไม่ต่ำกว่า ๒๐๐ ล้านบาท หลังจากนั้นกรมประมงยังปล่อยกึ่งเพื่อรักษาสมดุลทางธรรมชาติที่มีขนาด ๑ - ๒ เซนติเมตร ปีละ ๑๐ ล้านตัว เช่นเดิม เนื่องจากมีงบประมาณจำกัด พบว่าในปี ๒๕๖๗ ผลผลิตกึ่งลดลงเหลือ ๘๗ ตัน มีมูลค่าประมาณ ๕๔ ล้าน เพราะไม่มีการปล่อยกึ่งกำกวมเสริมขนาดใหญ่ และปัจจุบันพบว่าชาวประมงจับกึ่งได้น้อยลง และขนาดเล็กลง เหตุเพราะกึ่งไม่สามารถโตได้ตามความต้องการของผู้บริโภค ดังนั้นเพื่อกระตุ้นให้เกิดเศรษฐกิจหมุนเวียนให้ชาวประมงในทะเลน้อย และทะเลหลวง ควรเร่งปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำในพื้นที่ ๒ แหล่งน้ำดังกล่าวโดยด่วน
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อเพิ่มปริมาณสัตว์น้ำในกิจกรรมวันสำคัญสร้างความมีส่วนร่วมของประชาชน ๒. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแล อนุรักษ์สัตว์น้ำทรัพยากรน้ำ ๓. เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจให้ชุมชนประมงท้องถิ่นในจังหวัดพัทลุง ๔. เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของแหล่งน้ำ ช่วยให้ประชาชนสามารถจับสัตว์น้ำมาใช้บริโภคและจำหน่าย สร้างรายได้และยกระดับคุณภาพชีวิตได้อย่างยั่งยืน
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	เชิงปริมาณ ๑. จำนวนผู้ร่วมกิจกรรมการเทิดทูนสถาบัน จำนวนไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ คน/ปี ๒. ปริมาณกึ่งกำกวม ขนาดไม่น้อยกว่า ๕ เซนติเมตร ถูกปล่อยเพิ่มขึ้นในแหล่งน้ำ เชิงคุณภาพ ๑. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รับความเข้าใจถึงความเป็นมาของสถาบันและมีจิตสำนึกในการร่วมเทิดทูนสถาบัน

หัวข้อ	รายละเอียด
	๒. ชาวประมงสามารถใช้ประโยชน์จากสัตว์น้ำที่ปล่อยเพื่อสร้างรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ เมื่อคิดจากมูลค่าสัตว์น้ำขึ้นท่าที่จับได้เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ๓. จังหวัดพัทลุงมีต้นทุน soft power ด้านอาหารประเภทกุ้งสามน้ำสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยว และสร้างรายได้เพิ่มขึ้น
๗. พื้นที่เป้าหมาย	๑. อำเภอเมืองพัทลุง ๒. อำเภอเขาชัยสน ๓. อำเภอบางแก้ว ๔. อำเภอป่าบอน ๕. อำเภอกงหรา ๖. อำเภอตะโหมด ๗. อำเภอป่าพะยอม ๘. อำเภอศรีบรรพต ๙. อำเภอศรีนครินทร์ ๑๐. อำเภอปากพะยูน
๘. กิจกรรมหลัก	
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ ในแหล่งน้ำหลักในวันสำคัญของจังหวัดพัทลุง (ตามตารางกิจกรรมวันสำคัญสำหรับจังหวัด) และเสริมสร้างเศรษฐกิจด้านอาหาร soft power -กิจกรรมย่อย ปล่อยพันธุ์กุ้งก้ามกรามขนาดไม่ต่ำกว่า ๕ ซม. จำนวน ๒,๕๐๐,๐๐๐ ตัว จำนวน ๑๐ อำเภอ ๕,๕๐๐,๐๐๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง
๙. หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๗๐ สิ้นสุดปี กันยายน ๒๕๗๑
๑๑. งบประมาณ	๕,๕๐๐,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	ส่วนร่วมของประชาชน ทรัพยากรสัตว์น้ำในแหล่งน้ำสำคัญ ทะเลน้อย และทะเลหลวงมีปริมาณเพิ่มมากขึ้น ทำให้ชาวประมงและประชาชนสามารถจับสัตว์น้ำได้เพิ่มขึ้น ชาวประมงมีรายได้ครัวเรือนเพิ่มขึ้น
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	ความเป็นอยู่ของชาวประมงดีขึ้น สภาวะครอบครัวมีรายได้เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพ มีความอบอุ่นในครอบครัว สังคมมีความสงบไม่เกิดความขัดแย้ง ผู้บริโภคมีสัตว์น้ำที่มีคุณภาพเพียงพอต่อการบริโภค รายได้ของจังหวัดและประเทศเพิ่มขึ้น

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำเศรษฐกิจในพื้นที่ชุ่มน้ำทะเลน้อยและทะเลสาบสงขลา จังหวัดพัทลุง
๒. ชื่อแผนงาน	บริหารจัดการระบบนิเวศทางการเกษตรอย่างเป็นระบบและยั่งยืน
๓. แนวทางการพัฒนา	การจัดการสมดุลงบระบบนิเวศและบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำอย่างยั่งยืน
๔. หลักการและเหตุผล	ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเจริญเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยน้อมนำศาสตร์ของพระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยนำหลัก ๓ ประการ คือ “มีความพอประมาณ มีเหตุผล และภูมิคุ้มกัน” มาเป็นหลักในการจัดทำยุทธศาสตร์ เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิต โดยการสร้างสมดุลทั้ง ๓ ด้านไม่ให้มากหรือน้อยจนเกินไป เพื่อกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศที่มีอยู่อย่างจำกัด มีเป้าหมายในการอนุรักษ์ รักษาทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน ให้คนรุ่นหลังได้ใช้อย่างสมดุล ฟื้นฟูและสร้างฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมใหม่ เพื่อลดผลกระทบจากการพัฒนา สังคมและเศรษฐกิจ ใช้ประโยชน์ และสร้างการเติบโตบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุล ภายใต้ขีดความสามารถของระบบนิเวศ ตามหลักการมีส่วนร่วมและธรรมาภิบาล เพื่อนำไปสู่การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน จังหวัดพัทลุงเป็นหนึ่งในสามจังหวัดที่มีอาณาเขตติดกับลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ซึ่งเป็นระบบลุ่มน้ำแบบกึ่งปิดและเป็นทะเลสาบแบบลากูน (Lagoon) เพียงแห่งเดียวของประเทศไทย มีลักษณะทางนิเวศวิทยาที่โดดเด่น คือเป็น “ทะเลสามน้ำ” (น้ำจืด น้ำกร่อย และน้ำเค็ม) ในบางฤดูกาลโดยพื้นที่ในเขตจังหวัดพัทลุงครอบคลุมพื้นที่น้ำจืดและน้ำกร่อยเป็นหลัก ได้แก่ บริเวณทะเลน้อย ทะเลสาบสงขลาตอนบน (ทะเลหลวง) และทะเลสาบสงขลาตอนกลาง คิดเป็นพื้นที่น้ำหรือแหล่งประมงน้ำจืดประมาณ ๒๒๐,๘๕๐ ไร่ ซึ่งถือเป็นอยู่อาศัยน้ำและเป็นแหล่งอาศัย วางไข่ และเจริญเติบโตที่สำคัญของสัตว์น้ำเศรษฐกิจท้องถิ่น โดยเฉพาะกุ้งก้ามกราม และปลาหลากหลายชนิด อย่างไรก็ตามในปัจจุบันลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ฝั่งจังหวัดพัทลุงกำลังเผชิญกับความท้าทายด้านสิ่งแวดล้อม ทั้งปัญหาการตื่นเงินจากตะกอนและการรุกรานของวัชพืชน้ำ ตลอดจนปัญหาการทำประมงเกินศักยภาพการผลิต (Overfishing) ซึ่งส่งผลให้ประชากรสัตว์น้ำวัยเจริญพันธุ์ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ห่วงโซ่อาหารในระบบนิเวศสูญเสียความสมดุล และส่งผลกระทบโดยตรงต่อวิถีชีวิตของชาวประมงน้ำจืดรอบทะเลสาบมากกว่า ๒,๕๐๐ ครัวเรือน ที่ต้องพึ่งพาแหล่งน้ำแห่งนี้ในการยังชีพและสร้างรายได้ ด้วยเหตุนี้ การจัดทำโครงการเพื่อพัฒนาจังหวัดด้านการประมง จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในมิติทางชีววิทยา เศรษฐกิจชุมชน และการรักษาสมดุลของระบบนิเวศ โดยมีแนวคิดหลักในการดำเนินงาน ๔ ด้าน ดังนี้ ๑) การฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำและเพิ่มความชุกชุมตามธรรมชาติ ด้วยการเติมเต็มประชากรสัตว์น้ำวัยอ่อน (Stock Enhancement) โดยเน้นชนิด

หัวข้อ	รายละเอียด
	พันธุ์ท้องถิ่นที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจ เพื่อเพิ่มอัตราการรอดและปล่อยให้เจริญเติบโตเป็นพ่อแม่พันธุ์หมุนเวียนในระบบ รวมทั้งการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ตามหลักการป้องกันล่วงหน้า ๒) การรักษาความสมดุลและความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อรักษาสมดุลระหว่างผู้ล่าและเหยื่อในห่วงโซ่อาหาร โดยคำนึงชนิด และจำนวนสัตว์น้ำที่ปล่อย รวมทั้งเขตพื้นที่อนุรักษทรัพยากรสัตว์น้ำในชุมชนประมง ๓) การยกระดับเศรษฐกิจชุมชนและการประมงน้ำจืด เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหาร (Food Security) เพิ่มปริมาณสัตว์น้ำให้เพียงพอต่อการบริโภคและสร้างรายได้ ตลอดจนช่วยลดระยะเวลาและต้นทุนในการออกไปทำการประมงน้ำจืด โดยที่สามารถจับสัตว์น้ำในบริเวณไม่ไกลจากชายฝั่งนอกเขตอนุรักษทรัพยากรสัตว์น้ำในชุมชนประมงได้ ๔) การสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมและตระหนักรู้ เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกและสร้างความรู้สึกรักเป็นเจ้าของ (Sense of Ownership) ให้แก่ชาวประมงในชุมชน นำไปสู่ความร่วมมือในการดูแลรักษาพื้นที่และการขับเคลื่อนเขตอนุรักษพันธุ์สัตว์น้ำในชุมชนประมงอย่างยั่งยืน ภายใต้พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งกติกา ระเบียบของชุมชน ดังนั้น การดำเนินโครงการในครั้งนี้ จึงไม่ใช่เพียงการเพิ่มจำนวนสัตว์น้ำในระยะสั้น แต่เป็นการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐและชุมชน โดยคำนึงถึงช่วงเวลาที่เหมาะสม ชนิด และขนาดของพันธุ์สัตว์น้ำที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจให้มีอัตราการรอดสูง และการบริหารจัดการพื้นที่อนุรักษควบคู่กันไป เพื่อรักษาความสมดุลทางนิเวศวิทยา คำนึงความอุดมสมบูรณ์ให้แก่ทะเลสาบสงขลา และสร้างความมั่นคงในชีวิตความเป็นอยู่ของชาวประมง ผู้ประกอบการในจังหวัดพัทลุงอย่างยั่งยืนสืบไป
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๓.๑ เพื่อฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำ เพิ่มปริมาณสัตว์น้ำในพื้นที่ชุ่มน้ำทะเลน้อยและทะเลสาบสงขลาที่ลดน้อยลง ๓.๒ เพื่อรักษาสมดุลระบบนิเวศ คำนึงความหลากหลายทางชีวภาพให้กับพื้นที่ชุ่มน้ำทะเลน้อยและทะเลสาบสงขลา ๓.๓ เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหาร เพิ่มแหล่งโปรตีนประเภทสัตว์น้ำจากแหล่งธรรมชาติ และสร้างรายได้ที่ยั่งยืนให้กับชุมชน ๓.๔ เพื่อสร้างจิตสำนึก ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชาวประมงและชุมชนประมงในการดูแลรักษาทรัพยากรสัตว์น้ำ ให้มีใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ ๑. ชาวประมงมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการทำการประมงน้ำจืด ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ๒. ปริมาณการจับสัตว์น้ำต่อหน่วยการลงแรงประมง (Catch per Unit of Effort: CPUE) เพิ่มขึ้นจากผลการสำรวจ ๓. มีแหล่งที่อยู่อาศัย วางไข่ หรือเลี้ยงตัววัยอ่อนของสัตว์น้ำ หรือเขตอนุรักษทรัพยากรสัตว์น้ำในชุมชนเพิ่มขึ้น ๔. หมู่บ้าน และชาวประมงมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำเพิ่มขึ้น ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ ๑. จำนวนชุมชนประมงที่ได้รับการฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำ

หัวข้อ	รายละเอียด
	๒.จำนวนพื้นที่ซึ่งบ้านปลา ที่จัดสร้างเป็นแหล่งที่อยู่อาศัย วางไข่ หรือเลี้ยงตัววัยอ่อนของสัตว์น้ำ ๓.ชนิด และจำนวนสัตว์น้ำที่ปล่อยในพื้นที่ชุ่มน้ำทะเลน้อย และทะเลสาบสงขลา
๗. พื้นที่เป้าหมาย	หมู่บ้านชาวประมงในบริเวณพื้นที่ชุ่มน้ำทะเลน้อย และทะเลสาบสงขลา พื้นที่จังหวัดพัทลุง จำนวน ๕ อำเภอ ๑๐ ตำบล ๓๗ หมู่บ้าน ดังนี้ ๕.๑ ตำบลทะเลน้อย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง จำนวน ๒ หมู่บ้าน (หมู่ที่ ๔ และ ๗) ๕.๒ ตำบลนางตง อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง จำนวน ๒ หมู่บ้าน (หมู่ที่ ๒ และ ๔) ๕.๓ ตำบลลำปำ อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง จำนวน ๖ หมู่บ้าน (หมู่ที่ ๔, ๖, ๗, ๘, ๑๐ และ ๑๑) ๕.๔ ตำบลนาโพธิ์ อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง จำนวน ๓ หมู่บ้าน (หมู่ที่ ๖, ๘ และ ๑๒) ๕.๕ ตำบลจองถนน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง จำนวน ๔ หมู่บ้าน (หมู่ที่ ๑, ๓, ๔ และ ๕) ๕.๖ ตำบลนาปะขอ อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง จำนวน ๕ หมู่บ้าน (หมู่ที่ ๑, ๓, ๙, ๑๑ และ ๑๔) ๕.๗ ตำบลฝาละมี อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง จำนวน ๓ หมู่บ้าน (หมู่ที่ ๓, ๖ และ ๘) ๕.๘ ตำบลปากพะยูน อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง จำนวน ๑ หมู่บ้าน (หมู่ที่ ๑) ๕.๙ ตำบลเกาะนางคำ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง จำนวน ๕ หมู่บ้าน (หมู่ที่ ๒, ๓, ๔, ๕ และ ๘) ๕.๑๐ ตำบลเกาะหมาก อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง จำนวน ๖ หมู่บ้าน (หมู่ที่ ๒, ๔, ๕, ๖, ๗ และ ๘)
๘. กิจกรรมหลัก	
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๑.การประชุมเตรียมความพร้อมของพื้นที่ และอบรมหลักสูตร “การจัดการประมงโดยใช้แนวทางเชิงระบบนิเวศ (Ecosystem Approach to Fisheries Management :EAFM)” โดยมีชาวประมง ผู้นำชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เข้าร่วม รวมทั้งการจัดตั้งคณะทำงานระดับพื้นที่ จำนวน ๑๐ รุ่นๆละ ละ ๕๐ คน ๒.การจัดเตรียมพื้นที่ และการจัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์น้ำ (บ้านปลา) จำนวน ๓๗ แห่งๆละ ๕ คอก รวม ๑๘๕ คอก ๓.การจัดเตรียมและปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ จำนวน ๔ ชนิด ได้แก่ ปลาตุ๊กต๋อ ปลา กัดเหลือง กุ้งก้ามกราม และกุ้งกุลาดำ ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ รวมทั้งหมด ๓,๗๕๐,๐๐๐ ตัว ๔. การติดตามและประเมินผล โดยการสำรวจปริมาณการจับสัตว์น้ำจากชาวประมง จำนวนไม่น้อยกว่า ๕๐๐ ครั้วเรือน และผู้รวบรวมสัตว์น้ำ จำนวน ๒๐ ราย เป็นเงิน ๑,๘๙๘,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านแปดแสนเก้าหมื่นแปดพันบาทถ้วน) สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง

หัวข้อ	รายละเอียด
	ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดพัทลุง หน่วยป้องกันและปราบปรามประมงน้ำจืดพัทลุง เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลหลวง และเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลสาบสงขลา
๙. หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๑ ปี เริ่มต้นวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๗๐ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๗๑
๑๑. งบประมาณ	เป็นเงิน ๑,๘๙๘,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านแปดแสนเก้าหมื่นแปดพันบาทถ้วน)
๑๒. ผลผลิต (Output)	ชาวประมงใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสัตว์น้ำอย่างยั่งยืน สร้างอาชีพ มีสร้างรายได้จากการทำประมงเพิ่มขึ้น
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. ชาวประมงสามารถจับสัตว์น้ำได้เพิ่มมากขึ้น มีรายได้เพิ่มให้กับครัวเรือน ๒. ทรัพยากรสัตว์น้ำในพื้นที่ชุ่มน้ำทะเลน้อย และทะเลสาบสงขลา มีการแพร่ขยายพันธุ์เพิ่มขึ้นเกิดความหลากหลายทางชีวภาพ

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตสัตว์น้ำเศรษฐกิจธรรมชาติในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
๒. ชื่อแผนงาน	บริหารจัดการระบบนิเวศทางการเกษตรอย่างเป็นระบบและยั่งยืน
๓. แนวทางการพัฒนา	การจัดการสมดุลงบอบนิเวศและบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำอย่างยั่งยืน
๔. หลักการและเหตุผล	ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเจริญเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยน้อมนำศาสตร์ของพระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยนำหลัก ๓ ประการ คือ “มีความพอประมาณ มีเหตุผล และภูมิคุ้มกัน” มาเป็นหลักในการจัดทำยุทธศาสตร์ เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิต โดยการสร้างสมดุลทั้ง ๓ ด้านไม่ให้มากหรือน้อยจนเกินไป เพื่อกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศที่มีอยู่อย่างจำกัด มีเป้าหมายในการอนุรักษ์ รักษาทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน ให้คนรุ่นหลังได้ใช้อย่างสมดุล พื้นฟูและสร้างฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมใหม่ เพื่อลดผลกระทบจากการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจ ใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโตบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุล ภายใต้ขีดความสามารถของระบบนิเวศ ตามหลักการมีส่วนร่วมและธรรมาภิบาล เพื่อนำไปสู่การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ทะเลสาบสงขลาเป็นแหล่งน้ำสำคัญที่มีประวัติศาสตร์มาหลายร้อยปี ที่หล่อเลี้ยงประชากรสามจังหวัดโดยตรงได้แก่ จังหวัดสงขลา จังหวัดพัทลุง และจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นระบบลุ่มน้ำแบบกึ่งปิดและเป็นทะเลสาบแบบลากูน (Lagoon) เพียงแห่งเดียวของประเทศไทย มีลักษณะทางนิเวศวิทยาที่โดดเด่นคือเป็น “ทะเลสามน้ำ” (น้ำจืด น้ำกร่อย และน้ำเค็มในบางฤดูกาลโดยพื้นที่ในเขตจังหวัดพัทลุงครอบคลุมพื้นที่น้ำจืดและน้ำกร่อยเป็นหลัก ได้แก่ บริเวณทะเลน้อย ทะเลสาบสงขลาตอนบน (ทะเลหลวง) และทะเลสาบสงขลาตอนกลาง คิดเป็นพื้นที่น้ำหรือแหล่งประมงน้ำจืดประมาณ ๒๒๐,๘๕๐ ไร่ ซึ่งถือเป็นอู่น้ำและแหล่งอาศัย วางไข่และเจริญเติบโตที่สำคัญของสัตว์น้ำเศรษฐกิจท้องถิ่น โดยเฉพาะกุ้งก้ามกรามและปลาหลากหลายชนิด อย่างไรก็ตามในปัจจุบันลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา กำลังเผชิญกับความท้าทายด้านสิ่งแวดล้อม ทั้งปัญหาการตื่นเงินจากตะกอนและการรุกรานของวัชพืชน้ำ ตลอดจนปัญหาการทำประมงเกินศักยภาพการผลิต (Overfishing) ซึ่งส่งผลให้ประชากรสัตว์น้ำวัยเจริญพันธุ์ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ห่วงโซ่อาหารในระบบนิเวศสูญเสียความสมดุล และส่งผลกระทบโดยตรงต่อวิถีชีวิตของชาวประมงน้ำจืดรอบทะเลสาบมากกว่า ๒,๕๐๐ ครัวเรือน ที่ต้องพึ่งพาแหล่งน้ำแห่งนี้ในการยังชีพและสร้างรายได้ ด้วยเหตุนี้ การจัดทำโครงการเพื่อพัฒนาด้านการประมง จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในมิติทางชีววิทยา เศรษฐกิจชุมชน และการรักษาสมดุลของระบบนิเวศ โดยมีแนวคิดหลักในการดำเนินงาน ๔ ด้าน ดังนี้ ๑) การฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำและเพิ่มความชุกชุมตามธรรมชาติ ด้วยการเติมเต็มประชากรสัตว์น้ำวัยอ่อน (Stock Enhancement) โดยเน้นชนิดพันธุ์ท้องถิ่นที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจ เพื่อเพิ่มอัตราการรอดและปล่อยให้

หัวข้อ	รายละเอียด
	เจริญเติบโตเป็นพ่อแม่พันธุ์หมุนเวียนในระบบ รวมทั้งการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ตามหลักการป้องกันล่วงหน้า ๒) การรักษาความสมดุลและความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อรักษาสมดุลระหว่างผู้ล่าและเหยื่อในห่วงโซ่อาหาร โดยคำนึงชนิด และจำนวนสัตว์น้ำที่ปล่อย รวมทั้งเขตพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำในชุมชนประมง ๓) การยกระดับเศรษฐกิจชุมชนและการประมงน้ำจืด เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหาร (Food Security) เพิ่มปริมาณสัตว์น้ำให้เพียงพอต่อการบริโภคและสร้างรายได้ ตลอดจนช่วยลดระยะเวลาและต้นทุนในการออกไปทำการประมงน้ำจืด โดยที่สามารถจับสัตว์น้ำในบริเวณไม่ไกลจากชายฝั่งนอกเขตอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำในชุมชนประมงได้ ๔) การสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมและตระหนักรู้ เพื่อปลูกฝังจิตสำนึก และสร้างความรู้สึกรับเป็นเจ้าของ (Sense of Ownership) ให้แก่ชาวประมงในชุมชน นำไปสู่ความร่วมมือในการดูแลรักษาพื้นที่และการขับเคลื่อนเขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำในชุมชนประมงอย่างยั่งยืน ภายใต้พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งกติกา ระเบียบของชุมชน ดังนั้น การดำเนินโครงการในครั้งนี้ จึงไม่ใช่เพียงการเพิ่มจำนวนสัตว์น้ำในระยะสั้น แต่เป็นการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐและชุมชน โดยคำนึงถึงช่วงเวลาที่เหมาะสม ชนิด และขนาดของพันธุ์สัตว์น้ำที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจให้มีอัตราการรอดสูง และการบริหารจัดการพื้นที่อนุรักษ์ควบคู่กันไป เพื่อรักษาความสมดุลทางนิเวศวิทยา คืนความอุดมสมบูรณ์ให้แก่ทะเลสาบสงขลา และสร้างความมั่นคงในชีวิตความเป็นอยู่ของชาวประมง ผู้ประกอบการอย่างยั่งยืนสืบไป
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๓.๑ เพื่อฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำ เพิ่มปริมาณสัตว์น้ำในพื้นที่ชุ่มน้ำทะเลน้อย และทะเลสาบสงขลาที่ลดน้อยลง ๓.๒ เพื่อรักษาสมดุลระบบนิเวศ คืนความหลากหลายทางชีวภาพให้กับพื้นที่ชุ่มน้ำทะเลน้อยและทะเลสาบสงขลา และเป็นการสร้างแหล่งอาหารให้โลมาอิรวดี ๓.๓ เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหาร เพิ่มแหล่งโปรตีนประเภทสัตว์น้ำจากแหล่งธรรมชาติ และเพิ่มศักยภาพให้กับชาวประมงสร้างรายได้ที่ยั่งยืนให้กับชุมชน ๓.๔ เพื่อสร้างจิตสำนึก ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชาวประมงและชุมชนประมงในการดูแลรักษาทรัพยากรสัตว์น้ำ ให้มีใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ ๑.ชาวประมงมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการทำการประมงน้ำจืด ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ๒. ปริมาณการจับสัตว์น้ำต่อหน่วยการลงแรงประมง (Catch per Unit of Effort: CPUE) เพิ่มขึ้นจากผลการสำรวจ ๓.มีแหล่งที่อยู่อาศัย วางไข่ หรือเลี้ยงตัววัยอ่อนของสัตว์น้ำ หรือเขตอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำในชุมชนเพิ่มขึ้น ๔.หมู่บ้าน และชาวประมงมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำเพิ่มขึ้น

หัวข้อ	รายละเอียด
งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เป็นเงิน ๑๔,๘๑๐,๐๐๐ บาท (สิบสี่ล้านแปดแสนหนึ่งหมื่นบาทถ้วน) สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดพัทลุง หน่วยป้องกันและปราบปรามประมง น้ำจืดพัทลุง เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลหลวง และ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลสาบสงขลา
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนิน โครงการ	๑ ปี เริ่มต้นวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๗๐ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๗๑
๑๑. งบประมาณ	เป็นเงิน ๑๔,๘๑๐,๐๐๐ บาท (สิบสี่ล้านแปดแสนหนึ่งหมื่นบาทถ้วน)
๑๒. ผลผลิต (Output)	ชาวประมงใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสัตว์น้ำอย่างยั่งยืน สร้างอาชีพ มีสร้าง รายได้จากการทำประมงเพิ่มขึ้น
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนิน โครงการ (Outcome)	๑. ชาวประมงสามารถจับสัตว์น้ำได้เพิ่มมากขึ้น มีรายได้เพิ่มให้กับครัวเรือน ๒. ทรัพยากรสัตว์น้ำในพื้นที่ชุ่มน้ำทะเลน้อย และทะเลสาบสงขลา มีการแพร่ ขยายพันธุ์เพิ่มขึ้นเกิดความหลากหลายทางชีวภาพ

ภาคผนวก

แนวทางการคำนวณอัตราการผลิตตนเอง (Self-Sufficiency Ratio: SSR)

อัตราการผลิตตนเอง (Self-Sufficiency Ratio: SSR) คือ ดัชนีที่ชี้ให้เห็นถึงการพึ่งพาตนเองภายในประเทศ เพื่อความยั่งยืน ซึ่งแสดงถึง ความสอดคล้องของการผลิตและการใช้ในประเทศที่มีความสมดุล

สูตรการคำนวณอัตราการผลิตตนเองระดับจังหวัด

$$SSR = \frac{\text{ปริมาณผลผลิตสินค้ารายชนิดภายในจังหวัด}}{\text{ปริมาณความต้องการใช้รายชนิดสินค้าภายในจังหวัด}} \times 100$$

ถ้า SSR มากกว่าหรือเท่ากับ 100 ($SSR \geq 100$) แสดงว่า ผลผลิตเพียงพอต่อความต้องการภายในจังหวัด

ถ้า SSR น้อยกว่า 100 ($SSR < 100$) แสดงว่า ผลผลิตไม่เพียงพอต่อความต้องการภายในจังหวัด

ขั้นตอนการคำนวณ SSR จังหวัด

1. คัดเลือกสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด อย่างน้อย 5 ชนิดสินค้าขึ้นไป (ครอบคลุมพืช ปศุสัตว์ และประมง)

ตามบัญชีรายชื่อสินค้า

หลักเกณฑ์ในการเลือกสินค้าเกษตรที่สำคัญ อาทิเช่น

- (1) สินค้าที่มีปริมาณผลผลิตสูงสุดเรียงจากมากไปหาน้อย
- (2) สินค้าที่มีมูลค่าสูงสุดจากมากไปน้อย
- (3) สินค้าที่มีศักยภาพในการส่งเสริม/พัฒนา เช่น สินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่น สินค้าบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ หรือ Future Crop เป็นต้น
- (4) สินค้าที่มีการคำนวณ SSR ในระดับประเทศ (ปัจจุบันมี ๓๐ ชนิด) ได้แก่
ข้าว น้ำตาล มันสำปะหลังโรงงาน ไข่ไก่ สุกร ไข่ไก่ น้ำมันโคติบ กุ้งเพาะเลี้ยง ปาล์มน้ำมัน มังคุด ลำไยทุเรียน ลิ้นจี่ สับปะรดโรงงาน ลองกอง เงาะ กล้วยหอม ส้มเขียวหวาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ถั่วเหลือง กาแฟ พริกไทย โคเนื้อ มะพร้าวผลแก่ กระเทียม หอมหัวใหญ่ หอมแดง มันฝรั่ง ถั่วลิสง และถั่วเขียว
- (5) อื่นๆ

2. หาปริมาณผลผลิตรายชนิดสินค้าระดับจังหวัด

โดยนำมาจากข้อมูลปฏิทินผลผลิตสินค้าเกษตรรายเดือนระดับจังหวัด

3. หาปริมาณความต้องการใช้รายชนิดสินค้าระดับจังหวัด

โดยหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในจังหวัด เช่น สภาหอการค้าจังหวัด สภาอุตสาหกรรมจังหวัด พาณิชย์จังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด เกษตรจังหวัด ปศุสัตว์จังหวัด ประมงจังหวัด และสหกรณ์จังหวัด เป็นต้น เพื่อหาแหล่งข้อมูลความต้องการใช้สินค้าเกษตรรายสินค้าระดับจังหวัด และแนวทางในการได้มาซึ่งข้อมูล

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพัทลุง
(พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)